Ἡ Γυναῖκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

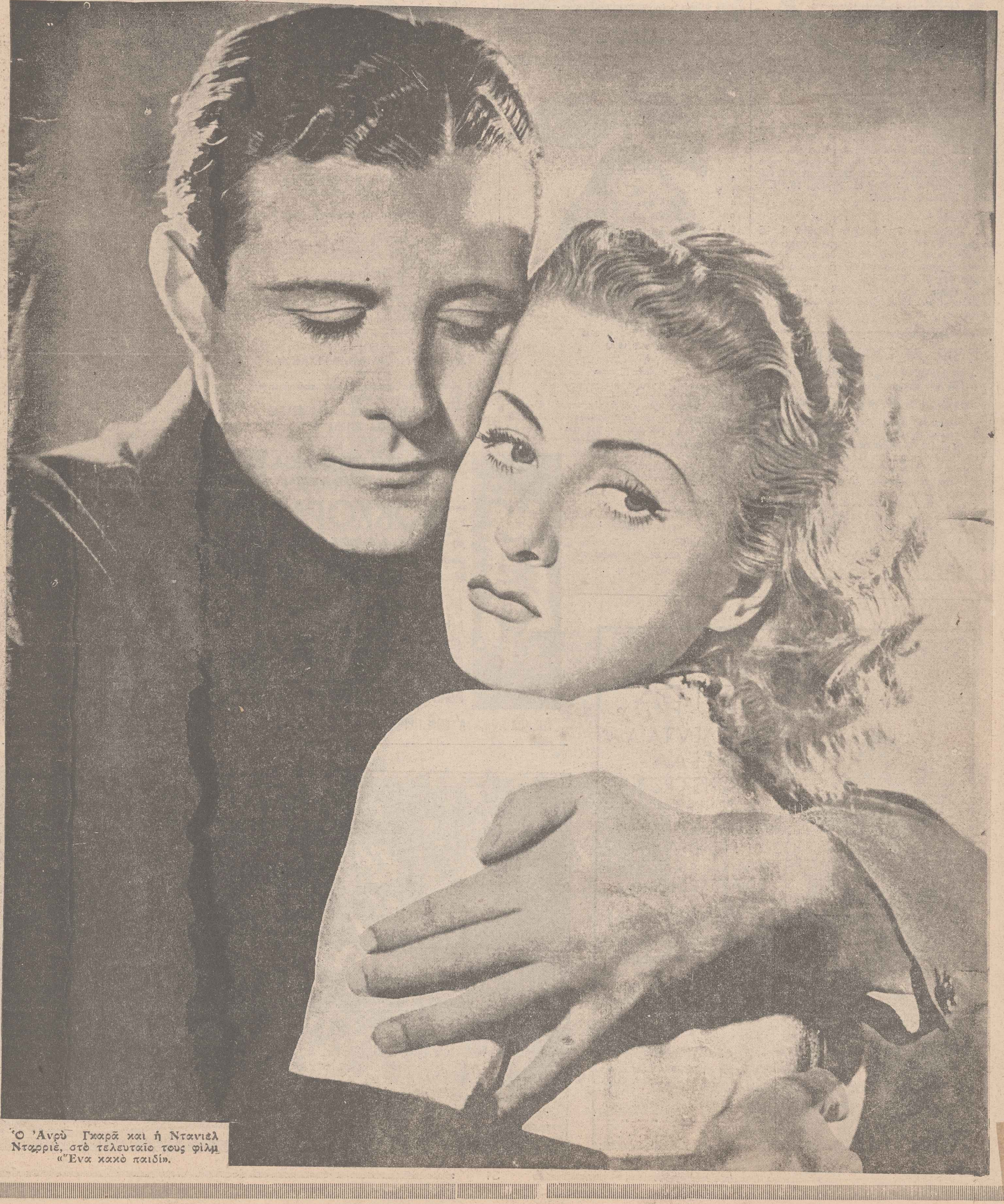

Ὁ Ἀνρὺ Γκαρᾶ καὶ ἡ Ντανιὲλ Νταρριέ, στὸ τελευταῖο τους φὶλμ «Ἕνα κακὸ παιδί».

Π
Γ9

Ἡ Γυναῖκα

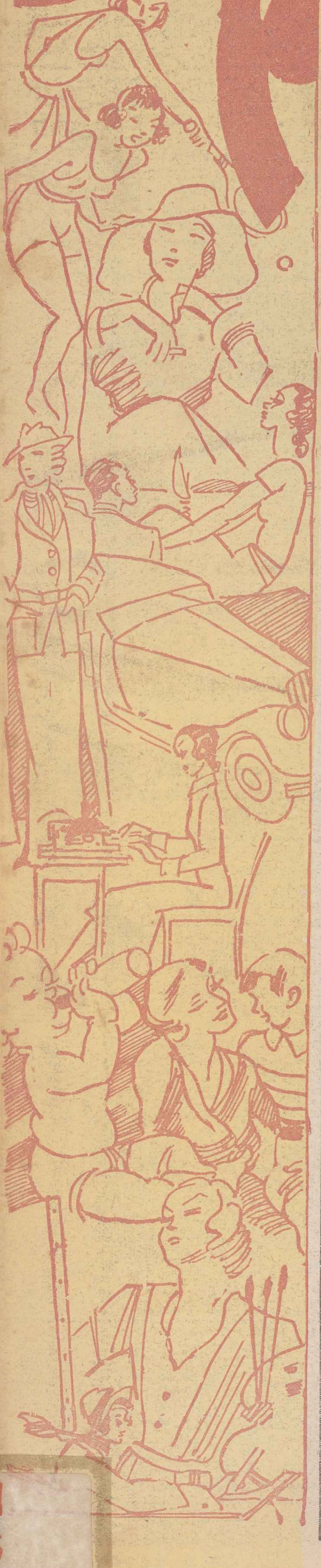

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Η ΗΧΩ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

ΜΑΣ ΕΜΠΝΕΟΥΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

Ἕνας διάλογος μὲ πρόσωπα δύο: Τὴν Κοσμικὴ Κυρία καὶ τὸν Ποιητή.

Κοσμικὴ κυρία: Καιρὸ ἔχετε νὰ μᾶς ἀπαγγείλετε κάτι καινούργιο.

Ποιητής: Γιατὶ ἔχω καιρὸ νὰ γράψω κάτι καινούργιο.

Κυρία: Πῶς αὐτό;

Ποιητής: Μοῦ λείπει ἡ ἔμπνευσις.

Κυρία: Νὰ σᾶς βοηθήσωμε νὰ ξαναβρῆτε τὴν ἔμπνευσί σας, γιὰ νὰ μᾶς δοθῇ εὐκαιρία ν' ἀπολαύσωμε καὶ πάλι τὶς ὡραῖες σας δημιουργίες. Μέσα ἐδῶ στὸ σαλόνι μου εἶνε τόσα χαριτωμένα κορίτσια: νὰ σᾶς συστήσω μερικὰ καὶ ἄς ἐλπίσουμε πὼς μέσα σ' αὐτά, θὰ βρῆτε ἐκείνη ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ μιὰ καινούργια δημιουργικὴ ὁρμή.

Ποιητής: Καὶ εἴσαστε ἐντελῶς βέβαιη, πὼς αὐτὴ τὴ δημιουργικὴ ὁρμή, θὰ μοῦ τὴ δώσῃ μιὰ νέα ἐρωτικὴ περιπέτεια;

Κυρία: Ἀσφαλέστατα. Δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε ἀντίθετη ἰδέα ἐσεῖς, ἕνας ἐξαιρετικὸς ποιητής!... Ὅ,τι ἔγινε στὸν κόσμον αὐτὸν ἔγινε ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ ἑπομένως ἀπὸ τὴν γυναῖκα. Δὲν ὑπάρχει δημιουργία χωρὶς γυναῖκα.

Ποιητής: Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς ὁ ποιητής, ὅπως καὶ κάθε ἄνθρωπος, γίνεται ἀπὸ τὴ γυναῖκα, μὰ δὲν ὑπάρχει ἐπίσης ἀντίρρησις, πὼς καὶ ὁ ποιητὴς καὶ κάθε ἄλλος ἄνθρωπος, καταστρέφεται ἐπίσης ἀπὸ τὴ γυναῖκα.

Κυρία: Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς πῶ, ἀγαπητέ μου κύριε, πὼς μὲ αὐτὰ ποὺ λέτε βρίσκεσθε σὲ ἀντίθεσι μὲ ὅλον τὸν ἄλλον κόσμο, πρὸ πάντων μάλιστα μὲ τοὺς συναδέλφους σας ὅλων τῶν ἐποχῶν, ποὺ πρεσβεύουν καὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἔρωτας τοὺς ἐκέντησε, τοὺς οἰστρηλάτησε καὶ τοὺς ἔσπρωξε στὶς μεγάλες τους δημιουργίες. Θυμᾶμαι μάλιστα καὶ ἕνα σχετικὸ ἀνέκδοτο: Ὅταν πρωτοϊδρύθηκε στὸ Παρίσι τὸ περιοδικὸ «Mercure de France», ποὺ ὑφίσταται καὶ σήμερα, ὁ τότε διευθυντής του καὶ ἱδρυτής του, στὸ τραπέζι τῶν ἐγκαινίων ποὺ ἔκανε στοὺς διαφόρους λογοτέχνας ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, τοποθέτησε τὴ Γεωργία Σάνδη πλάϊ στὸν Ἀλφρέδο Μυσσέ. Ἔλεγε δὲ ἔπειτα σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους τῆς συντροφιᾶς: «Μὴ νομίζετε πὼς αὐτὸ ἦταν τυχαῖο. Τὸ ἔκαμα σκόπιμα νὰ τοὺς βάλω νὰ καθήσουν κοντά. Δὲν γνωριζόντουσαν, τώρα γνωρίστηκαν καὶ μοιραῖα θ' ἀγαπηθοῦν, γιατὶ αὐτὴ εἶνε μιὰ γυναῖκα ποὺ θαυμάζουν ὅλοι οἱ ἄντρες, αὐτὸς δὲ ἕνας ἄντρας ποὺ θαυμάζουν ὅλες οἱ γυναῖκες». Καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ τρίβοντας τὰ χέρια του προσέθετε: «Καὶ ἅμα ἀγαπηθοῦν, φαντασθῆτε τί ἀριστουργήματα θὰ μοῦ φέρουν καὶ οἱ δύο τους στὸ περιοδικό μου!» Καὶ ὁ διευθυντὴς αὐτὸς ὑπῆρξε....

Ποιητής: Γαλεότος...

Κυρία: ....Ἂν θέλετε ναί, μὰ προφήτης, γιατὶ ξέρετε καλλίτερα ἀπὸ μένα τοὺς ἔρωτες τοῦ Μυσσὲ καὶ τῆς Σάνδης, ἔρωτες ποὺ ὑπῆρξαν βέβαια παραγωγικότατοι....

Ποιητής: Σὲ λέξεις, λέξεις καὶ μόνο λέξεις....

Κυρία: Τί ἄλλο θέλατε νὰ παραγάγουν; Μήπως παιδιά; Γιὰ λέξεις μιλᾶμε τώρα, ποὺ ὅταν τὶς ἐκστομίζει ἢ τὶς γράφει ἕνας κοινὸς ἄνθρωπος, δὲν χρησιμεύουν σὲ τίποτε, μὰ ὅταν τὶς συνδυάζει ἕνας ποιητὴς μὲ τὴ θεία τέχνη του, κάνει τ' ἀθάνατα ἔργα.

Ποιητής: Ἔχετε δίκηο κυρία μου, μὰ δὲν μποροῦμε νὰ ξέρωμε ἂν ἡ Σάνδη καὶ ὁ Μυσσὲ ἔγραψαν τὰ ἀριστουργήματά τους τὴ στιγμὴ τῆς ἐρωτικῆς εὐτυχίας, ἢ ὕστερα, ὅταν ἦρθε ἡ ἐγκατάλειψις, ἡ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευσις, ὁ πόνος. Κάθε ἄνθρωπος καὶ ὁ ἐξαιρετικώτερος ἀκόμη, ἔχει μιὰ ὡρισμένη ποσότητα δυνάμεως, σὰν νὰ ποῦμε μαγνητικοῦ ρευστοῦ. Λοιπὸν ἂν σπαταλήσῃ τὴ δύναμί του αὐτὴ στὸν ἔρωτα, τί θὰ μείνῃ γιὰ τὴν ἄλλη δημιουργία των; Αὐτὸ τὸ ἤξεραν πολὺ καλὰ οἱ ἁρματωλοὶ καὶ κλέφτες τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὸ διετήρησαν καὶ οἱ λησταί, ποὺ τὸ εἶχαν σὲ κακὸ νὰ μπλέξουν μὲ γυναῖκα, γιατὶ τότε πιανόντουσαν ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα, ἴσως ἐπειδὴ ἔχαναν τὴ δύναμί τους.

Κυρία: Τώρα θὰ μοῦ συγκρίνετε τοὺς κλέφτες μὲ τοὺς ποιητάς; Ἄλλη ἰδέα εἶχα γιὰ σᾶς....

Ποιητής: Δὲν συγκρίνω, ἁπλῶς θέλω νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴ θεωρία μου. Μὴ θαρρεῖτε δέ, κυρία μου, πὼς ἐγὼ μὲ αὐτὰ ποὺ ὑποστηρίζω, θέλω νὰ κατεβάσω τὸν ἔρωτα καὶ τὴ γυναῖκα. Τὸ ἐναντίον μάλιστα. Αὐτὸ μοῦ φαίνεται πὼς τὸ κάνετε μᾶλλον ἐσεῖς!

Κυρία: Πῶς τὸ φανταστήκατε;

Ποιητής: Γιατί, ἐσεῖς, θέλετε τὸν ἔρωτα καὶ τὴ γυναῖκα ἁπλῶς προμηθευτὰς τῆς φιλολογίας, ἐνῷ ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος γιὰ ὅλες τὶς θυσίες. Ὅταν ἀγαπήσω μιὰ γυναῖκα τῆς τὰ προσφέρω ὅλα, κάθε σκέψι μου, κάθε στοχασμό μου. Ὁ λογισμός μου εἶνε γεμάτος ἀπὸ αὐτὴν καὶ μόνην καὶ δὲν χωράει ἄλλο τίποτα. Πῶς θὰ σκεφθῶ λέξεις, λέξεις καὶ μόνο λέξεις, ἐνῷ ὅλο τὸ εἶναι μου τὸ κατέχει ἡ ἀγαπημένη γυναῖκα; Γιατὶ ἐπὶ τέλους νὰ γράφω ποιήματα ὅταν μπορῶ αὐτὰ τὰ ποιήματα νὰ τὰ ζῶ;

Κυρία: Ὥστε σὰν νὰ λέμε, τώρα ποὺ δὲν γράφετε, θὰ εἴσαστε ἐρωτευμένος;

Ποιητής: Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μὴ σᾶς ἀπαντήσω. Αὐτὸ εἶνε τὸ μυστικό μου!

Π. ΧΟΡΝ

> «....Κατεδιώξαμεν ὅλα τὰ ἀνατρεπτικὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἠμπόδισαν τὴν κοινωνίαν νὰ ζήσῃ ἥσυχη, κι' ἔτσι ἠμπορεῖτε πλέον νὰ ἐπιδοθῆτε εἰς τὰ ἔργα σας καὶ νὰ ἀπολαύσετε τοὺς κόπους σας χωρὶς νὰ κινδυνεύσετε τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ δῆτε ὅλας τὰς προσπαθείας σας νὰ ἀνατρέπωνται».
>
> Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ
>
> [Ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν του εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν 5ην Ὀκτωβρίου 1936].

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Ἔξω στὸ ὕπαιθρο, στὰ βουνὰ καὶ στοὺς κάμπους, στὴν τραχειὰ ζωὴ τῶν γεωργικῶν καὶ τῶν κτηνοτροφικῶν πληθυσμῶν, ποτὲ δὲν ὑπῆρξε ζήτημα «ἐργασίας τῆς γυναικός». Τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ ἐδημιούργησεν ὁ ἀστικὸς βίος, ἡ ἀστικὴ κοινωνία. Ἐδῶ στὶς πόλεις ἀνεπτύχθηκε σιγὰ-σιγὰ καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ ἐπεβλήθηκε ἡ ἀντίληψις ὅτι τὸ κορίτσι καὶ γενικὰ ἡ γυναῖκα εἶνε μόνο γιὰ τὶς βοηθητικὲς δουλειὲς τῆς ζωῆς, ὅσες πλαισιώνονται στὸ νοικοκυριὸ τοῦ σπιτιοῦ. Δουλειὰ τῆς γυναίκας ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι, δουλειὰ ποὺ ἔκαναν πρῶτα μόνο οἱ ἄντρες, δυσκολεύτηκε πολὺ νὰ τὴν ἐπιτρέψῃ ὁ ἀστικὸς κοινωνικὸς κώδικας! Ἐχρειάστηκαν ἀγῶνες μακροὶ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ἡ γυναῖκα τὴν ἐλευθερία τῆς ἐργασίας, τὴν ἰσοπολιτεία τῆς ἐργασίας. Καὶ μὴν ἀπατώμαστε: Ἡ οὐσιαστικώτερη ἐλευθερία καὶ ἡ θετικώτερη ἰσοπολιτεία εἶνε αὐτὴ — τῆς Δουλειᾶς! Ὅλες οἱ ἄλλες μορφὲς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσοπολιτείας ἔρχονται πολὺ δευτερότερα, εἶνε ἐπακόλουθες. Μόλις ἡ γυναῖκα ἄρχισε νὰ ἐργάζεται στὸν ἐλεύθερο στίβο τῆς ζωῆς, ὅλα τὰ δεσμά της χαλαρώθηκαν, κάθε εἴδους σκλαβιά της καταργήθηκε οὐσιαστικὰ καὶ πῆρε στὴν κοινωνία καὶ στὴν πολιτεία τὴ θέσι ποὺ τῆς προώρισε ἡ θεία Δημιουργία. Τὸ ἂν δὲν εἶχε πλήρη δικαιώματα δικαιοπραξίας, τὸ ἂν δὲν εἶχε ψῆφο τοῦ ἐκλέγειν ἢ κάλπη τοῦ ἐκλέγεσθαι, ὅλα αὐτὰ ἦσαν τοπικοὶ φραγμοὶ ποὺ δὲ μποροῦσε παρὰ νὰ καταπέσουν. Καὶ γκρεμίζονται ὁλοένα. Ἡ κοινωνικὴ ζωὴ δὲν εἶνε πιὰ χωρισμένη σὲ δύο ἡμισφαίρια, ποὺ ἀνήκει τὸ ἓν στὸν ἄντρα καὶ τὸ ἄλλο στὴ γυναῖκα, ἀποτελεῖ μιὰ ἑνιαία σφαῖρα, ἐπάνω στὴν ὁποία κυκλοφοροῦν μὲ πλήρη ἰσοτιμία καὶ τὰ δύο φῦλα. Ἀφοῦ ἡ Φύσι τὰ διαφόρεψε, κρατοῦν, βέβαια, καθένα κι' ἀπὸ μιὰ ἀποκλειστικὰ ἰδιόκτητη περιοχή: Ὁ ἄντρας τὸ στρατόπεδο, ἡ γυναῖκα τὸ σπίτι. Στὶς περιοχὲς αὐτὲς ἡ κυριαρχία εἶνε καὶ πρέπει νὰ εἶνε ἀπόλυτη γιὰ τὸ κάθε φῦλο. Ἡ ρώμη του καὶ ἡ ἀντρεία του γιὰ τὸ στρατόπεδο, ἡ χάρι της κι' ἡ ζεστασιά της γιὰ τὸ σπίτι. Ἡ Ἀγορὰ καὶ γιὰ τοὺς δυό. Τὸ ἐργοστάσιο καὶ γιὰ τοὺς δυό. Ἀκόμα γιὰ τοὺς δυὸ καὶ τὸ βῆμα! Προχθὲς στὴν Ἀγγλία, ὅπου ἡ παράδοσι καὶ ἡ πρόοδο εἶνε ἐξ ἴσου σεβαστὲς μὲ θαυμαστὴ ἀναλογία, γυναῖκα βουλευτίνα ἔδωσε τὴν ἀπάντησι τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων στὸ Βασιλικὸ Λόγο....

* * *

Ἀλλὰ ξαναγυρίζω στὸ ὕπαιθρο γιὰ νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ἐκεῖ ποτὲ δὲν εἶχε ἡ γυναῖκα περιορισμὸ ἐργασίας. Ἔκανε πάντα ὅλες τὶς δουλειὲς ποὺ ἔκαναν καὶ οἱ ἄντρες, πολλὲς φορὲς μάλιστα ἔκανε περισσότερες αὐτὴ καὶ ὄχι σπάνια οἱ ὅροι ἀντιστρέφονταν κι' ἔκανε σὲ πολλὰ μέρη ἡ γυναῖκα τὶς ἀντρίκειες δουλειὲς κι' ὁ ἄντρας τὶς γυναικεῖες. Φυσικὰ μιλῶ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ χωριάτικη ζωή.

Θυμοῦμαι, ὅτι πρὸ ὀλίγων χρόνων εἶχα κάμει μιὰ μικρὴ διάλεξι στὸν «Παρνασσὸ» στὴν ἑορτὴ τῆς Μητέρας μὲ θέμα «οἱ Μάνες τῶν εὐζώνων». Εἶχα περιγράψει τὴ ζωὴ τῶν γυναικῶν στὰ ὀρεινὰ διαμερίσματα τῆς Ρούμελης, μιὰ ζωὴ τραχειά, γεμάτη συνεχεῖς μόχθους, ἀδιακόπους ἡμέρα καὶ νύχτα. Πολλὲς ἀπὸ τὶς Ἀθηναῖες κυρίες ποὺ εἶχα τὴν τιμὴ νὰ μὲ ἀκούσουν, δὲν ἤθελαν νὰ πιστέψουν ὅτι ἐργάζονται τόσο πολύ, ὅτι βασανίζονται τόσο ἀπάνθρωπα οἱ γυναῖκες τῶν βοσκῶν μας, οἱ μάνες τῶν εὐζώνων μας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς μὲ ρωτοῦσαν ἂν ἦταν ἀληθινὲς ὅλες οἱ πληροφορίες μου ἢ ἂν ἔκαμα καὶ λίγη... ποιητικὴ ὑπερβολή. Πραγματικὰ δὲν εἶχα κατορθώσει ν' ἀποδώσω ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἀλλὰ εἶχα ὑπολειφθῆ, δὲν εἶχα ὑπερβάλει. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκφράσῃ κανεὶς μὲ λόγια — καὶ μάλιστα πεζὰ — τὸ καθημερινὸ ἐκεῖνο δρᾶμα τῆς χωριάτικης ζωῆς, τὸ δρᾶμα τοῦ ἀχάριστου κόπου, τοῦ λιγόκαρπου, γιὰ νὰ μὴν 'πῶ ἄκαρπου, μόχθου, τῆς σχεδὸν ματαίας προσπάθειας, τῆς ἀκατανίκητης φτώχειας, τῆς ἀβάσταχτης στέρησις; Καὶ πρωταγωνιστὴς τοῦ δράματος αὐτοῦ εἶνε ἡ γυναῖκα! Στὸ σπίτι, στὴ βρύσι, στὸ χωράφι, στ' ἀμπέλι, στὴ στάνη, στ' ἁλῶνι, στὸ μύλο, στὸ λόγγο, στὸ δρόμο, παντοῦ καὶ πάντοτε, ὅπου βαρειὰ δουλειά, ὅπου κόπος μεγάλος, ἡ γυναῖκα εἶνε πρώτη, ἡ γυναῖκα εἶνε πολλὲς φορὲς μόνη. Αὐτὴ θὰ ζυμώσῃ, αὐτὴ θὰ ψήσῃ, αὐτὴ θὰ μαγειρέψῃ, αὐτὴ θὰ κουβαλήσῃ νερό, αὐτὴ θὰ πλύνῃ, αὐτὴ θὰ στρώσῃ, αὐτὴ θὰ γνέσῃ, αὐτὴ θὰ πλέξῃ, αὐτὴ θὰ ὑφάνῃ, αὐτὴ θὰ μπαλώσῃ. Ἕως ἐδῶ βρίσκεται μέσα στὸν κύκλο τῶν δικῶν της ἔργων. Ἀλλὰ μακάρι νὰ σταματοῦσε ἕως ἐδῶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐργασίας της! Ἡ συνέχεια εἶνε ἀτέλειωτη!... Αὐτὴ θὰ σηκωθῇ τὰ ξημερώματα νὰ πάῃ στὸ λόγγο νὰ κόψῃ ξύλα μὲ τὸ τσεκοῦρι, αὐτὴ θὰ τὰ «ζαλωθῇ» νὰ τὰ κουβαλήσῃ στὸ σπίτι καὶ νὰ τὰ ποστιάσῃ στὴν αὐλὴ γιὰ τὸ χειμῶνα. Αὐτὴ θὰ ὀργώσῃ μονάχη της στὸ χωράφι, ἢ θὰ βοηθήσῃ στὸ ὄργωμα, αὐτὴ θὰ σπείρῃ ἀπ' τὴν ἀνασηκωμένη ποδιά της τὸ σπόρο, αὐτὴ θὰ σβαρνίσῃ, αὐτὴ θὰ ποτίσῃ, αὐτὴ θὰ σκαλίσῃ τὸ καλαμπόκι, αὐτὴ θὰ κλαδέψῃ, αὐτὴ θὰ ραντίσῃ, αὐτὴ θὰ θειαφίσῃ, αὐτὴ θὰ βοτανίσῃ, αὐτὴ θὰ κορφολογήσῃ. Δὲν εἶνε δουλειὰ στὸ χωράφι, στ' ἀμπέλι, στὸ γιοῦρτι, ποὺ νὰ μὴν τὴν κάνῃ μόνη της ἢ βοηθητικά! Ἀλλὰ μήπως στὴ στάνη κάνει λιγώτερα; Καὶ σκάρισμα καὶ νυχτοσμάρι καὶ κοῦρο τῶν μαλλιῶν καὶ ἄρμεγμα καὶ κοπάνισμα καὶ πήξιμο. Σ' ὅλα βάζει τὸ χέρι της! Καὶ στὸ θέρισμα πρώτη, καὶ στὸ ἁλώνισμα τὸ ἴδιο καὶ στὸ λίχνισμα ἐπίσης καὶ στὸ ξεφλούδισμα τοῦ καλαμποκιοῦ ὁμοίως. Ὁ τρύγος εἶνε δικός της θρίαμβος καὶ τὸ πατατράβηγμα τὸ ἴδιο. Ἡ περιπέτεια τοῦ ἀλέσματος μὲ τὰ φορτώματα καὶ τὰ ξεφορτώματα, μὲ τὰ νυχτοκαρτέρια καὶ τὶς ὁλονυχτίες στὸ μύλο καὶ στὸ δρόμο εἶνε σὲ πρῶτο λόγο δική της. Κι' ὅταν τὸ ντόπιο ψωμάκι σὲ δυὸ-τρεῖς-τέσσερες τὸ πολὺ μῆνες σώνεται κι' εἶνε ἀνάγκη νὰ κουβαληθῇ ξενικὸ ἀπὸ τὴ χώρα, αὐτὴ κατεβαίνει τὶς περισσότερες φορὲς κάτω, ὀχτώ, δέκα, δεκαπέντε, εἴκοσι ὧρες δρόμο, πουλάει τίποτε φτωχικὰ προϊόντα τοῦ χωριοῦ της ἂν ὑπάρχουν, τυρί, πατάτες ἢ ὀπωρικὰ καὶ φορτώνει τὸ μουλάρι καλαμπόκι, φορτώνεται κι' αὐτὴ καμμιὰ τριανταριὰ ὀκάδες στὴν πλάτη! Καὶ ποῦ ἀνεβαίνει, ποῦ ἀνεβαίνει, σὲ τί ἀνηφοριὲς καὶ σὲ τί γκρεμίλες, μὲ τόσο φόρτωμα στὴ ράχη!! Μπορεῖ νὰ τύχῃ νὰ πᾶνε κάπου γιὰ χαρὰ ἢ γιὰ πανηγῦρι ἢ στὴν ἀνάκρισι, ἢ στὸ γιατρό, ἀχρείαστοι νἆνε. Τότε τὸ μουλάρι εἶνε ξεφόρτωτο, ἀλλὰ καβάλλα πηγαίνει ὁ ἄντρας! Αὐτὴ ἀκολουθεῖ ξυπόλητη γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὰ ποπούτσια της καὶ μόνο ἀπέξω ἀπ' τὴ χώρα θὰ τὰ φορέσῃ!

Ὠχρὴ ἀπομένει ἡ εἰκόνα τοῦ ἐργατικοῦ μαρτυρίου τῆς γυναίκας στὰ βουνά μας. Εἶνε ἀναμφισβήτητο ὅτι τὸ μεγαλείτερο βάρος τοῦ ἀγῶνα τῆς ζωῆς πέφτει ἀπάνω της. Καὶ τὸ βαστάει ἡρωϊκά! Ἀλλ' ἂς μὴ νομισθῇ ὅτι ἂν δὲν ἔχει ἀνάλογη ὑλικὴ ἀνταμοιβὴ δὲν ἔχει καὶ ἠθικὴ τοιαύτη. Θὰ ἦταν πλάνη. Στὶς κοινωνίες τῶν βουνῶν ἡ γυναῖκα ἔχει ὄχι ἁπλῶς ἰσότιμη, ἀλλὰ κυρίαρχη θέσι! Σὲ πολλὰ μέρη αὐτὴ διευθύνει οὐσιαστικὰ τὴν οἰκογένεια, αὐτὴ κρατεῖ τὴν διαχείρισι τῶν οἰκονομικῶν, αὐτὴ κρύβει τὸ κομπόδεμα, αὐτὴ ἔχει τὴν ἄρχουσα γνώμη γιὰ τὸ γάμο τῶν παιδιῶν καὶ γιὰ κάθε οἰκογενειακὴ ἀπόφασι. Ἀκόμα καὶ στὴν πολιτικὴ κατεύθυνσι τοῦ ἄντρα πολλὲς γυναῖκες τῶν βουνῶν ὄχι μόνο τὸν ἐπηρεάζουν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπιβάλλονται! Εἶνε πανίσχυρες μέσα στὸ σπίτι κι' ἔτσι μέσ' ἀπ' τὸ σπίτι ρυθμίζουν οὐσιαστικὰ αὐτὲς τὰ ζητήματα τῆς Ἀγορᾶς, τῆς ἐκκλησίας, τῆς πολιτικῆς. Σὲ πολλὰ χωριὰ οἱ ἄντρες ἐκτοπίζονται τόσο πολύ, ὥστε ἀσχολοῦνται αὐτοὶ μὲ τὶς γυναικεῖες δουλειές! Δὲν πρέπει νὰ παραξενευθῆτε ἂν δῆτε σὲ κανένα βλαχοχῶρι νὰ γνέθουν οἱ ἄντρες μὲ τὴ ρόκα ἢ καὶ νὰ ὑφαίνουν στὸν ἀργαλειὸ τὴν ὥρα ποὺ οἱ γυναῖκες σκαρίζουν τὰ πρόβατα ἢ θερίζουν τὸ χωράφι!...

Ἡ γυναῖκα τοῦ βουνοῦ μοχθεῖ, μαρτυρεῖ, ξεθεώνεται, ἀλλὰ ἠθικὰ κερδίζει. Κι' εἶνε τὸ παράδειγμά της μιὰ τεράστια ἀπόδειξι ὅτι κανένας κόπος, κανένας ἀγῶνας δὲν ἀπομένει χωρὶς ἀνταπόδοσι στὸ στίβο τῆς ζωῆς. Καμμιὰ θυσία δὲν ἀπομένει χωρὶς ἀνταμοιβή. Καὶ κανένα ἀγαθὸ δὲν ἀποχτιέται χωρὶς θυσία....

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΘΛΙΨΕΣ

Τὸ παρελθόν σου... Ναί, γιατὶ ὄχι, ἔχεις καὶ σὺ παρελθόν. Ἕνα μεγάλο παρελθόν, γεμᾶτο εὐτυχίες καὶ πόνους... Νὰ σκέπτεται κανεὶς πὼς τὸ κεφαλάκι σου εἶνε γεμάτο ἀπὸ παληὲς χαρὲς καὶ ἔγνοιες, ἀπὸ σκιές, ὁράματα καὶ ὄνειρα, στὰ ὁποῖα ἐγὼ δὲν ὑπῆρχα, οὔτε ἔπαιξα κανένα ρόλο!

Ξαναπέσμου πάλι ὅλες αὐτὲς τὶς χιλιοειπωμένες ἱστορίες. Τὶς ἀναμνήσεις σου δὲν τὶς ξέρω ἀκόμα καλά. Ὤ, πίσω ἀπὸ τὰ μάτια σου αὐτὴ τὴ νύχτα, αὐτὸ τὸ μυστήριο, τί νὰ κρύβῃ;

Ἕναν καιρὸ λοιπὸν ἔπαιζες καὶ πηδοῦσες σὰν παιδούλα κάπου μέσα στὸ φῶς, μὲ τὰ μακρυά σου μαλλιὰ ξέπλεκα, ὅπως στὶς φωτογραφίες αὐτές! Διηγήσου μου. Εἶνε ἀλήθεια, ἀλήθεια; Ἔμοιαζες μὲ τοῦτο δῶ τὸ πορτραῖτο; Πές μου τί ἔκανες ἐκεῖνο τὸν καιρό; Τί σκεπτόσουνα; Τί ἔλεγες; Τί συνέβαινε στὴ ζωή σου; Κι' αὐτὸς ὁ πελώριος κῆπος, ποὺ βλέπω, ὑπῆρχε κι' αὐτός; Ποῦ εἶνε οἱ γρίλλιες; Μὰ πές μου εἶσαι βέβαιη πὼς τὸ μικρὸ αὐτὸ τρελλοκόριτσο εἶσαι ἐσύ, ἀγάπη μου; Κι' αὐτὸ τὸ ντεμοντὲ καπέλλο, δικό σου ἦτανε στ' ἀλήθεια; Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ γέρικα πρόσωπα γύρω σου, ὅλοι αὐτοὶ εἶν' ἄνθρωποι ποὺ σὲ γνώριζαν πρὶν ἀπὸ μένα;

Σ' αὐτοὺς ὀφείλεις τὸ πρῶτο σου ταξεῖδι, τὸ πρῶτο σου βράδυ μέσα στὸ τραῖνο, τὸ πρῶτο δάσος καὶ τὴν πρώτη ἀκρογιαλιὰ π' ἀντίκρυσαν τὰ μάτια σου;

Αὐτοὶ σοὔδωσαν τὸ χέρι, σὲ πῆραν στὸν ὦμο, αὐτοὶ σοῦ εἶπαν: «Κύτταξε τί ὡραῖα ἐκεῖ...»;

Θἄθελα τόσο νὰ σὲ πάρω μακρυὰ-μακρυά, ὁλομόναχοι στὶς πιὸ θελκτικές, στὶς πιὸ νέες διαδρομές! Θὰ σοῦ μάθαινα τὴ γοητεία ποὺ κλεῖ τὸ σούρουπο καὶ τὴν χαρὰ τῶν μοναχικῶν καλοκαιριάτικων τοπείων, θὰ σοὔλεγα τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν. Ναί, θἄξερα, τὸ πιστεύω, τόσο καλὰ νὰ σοῦ δείξω τὴ γῆ, τὴ γῆ ὁλόκληρη.

Ὤ! ἀγάπη μου ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τί δὲ μοὔκλεψαν. Τώρα τίποτα πιὰ δὲν μπορῶ νὰ κάνω. Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀνεπανόρθωτα. Κι' ὅμως κύτταξε ὅλοι τους ἔχουνε τόσο κοινὸ ὕφος. Νὰ εἶσαι βέβαιη πὼς ἂν μεταξύ μας ἔχομε συχνὰ διαφορὲς εἶνε αὐτοί, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὶς δημιούργησαν. Αὐτοὶ ποὺ σὲ γύριζαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, αὐτοὶ ποὺ ἄφησαν τ' ἀχνάρια τους πρὶν ἀπὸ μένα στὴν ψυχή σου...

Ὤ! ἂς μὴ τὰ σκεφτόμαστε πιὰ ὅλα αὐτά. Συμμάζεψέ τες, κλείδωσέ τες τὶς φωτογραφίες.

ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ

> «....Ἔχομεν μιὰ βαρειὰ κληρονομία ποὺ ἐπιβάλει τὸ μεγάλο, τὸ ὑψηλό, ἀλλὰ καὶ ὡραῖον καθῆκον νὰ ἐξυψώσετε πάλιν αὐτὸν τὸν τόπον στὸν πολιτισμὸν ποὺ εἶχε ἄλλοτε καὶ νὰ τὸν ἐπαναφέρετε στὸ μεγαλεῖο ἐκεῖνο τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ ὅλος ὁ κόσμος τὸ εἶχε γιὰ πρότυπον».
>
> Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ
>
> [Ἀπὸ τὸν λόγον του ἐκ Σερρῶν κατὰ τὴν 2[illegible]ην Ὀκτωβρίου 1936].

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἀνώνυμος Ἑταιρεία
'ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ'
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα Παλαμίδου 4
ΤΗΛ. ΓΡΑΦΕΙΩΝ 24.263
ΤΗΛ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 28,863
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ Γυναίκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΡΟΖΑ ΑΝΤ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΙΣ: ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
1936
ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α'
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ 2
Ἀριθ. φύλλου 3

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟ ΚΛΟΥΒΙ...

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΜΕΣΑ στὸ χρυσό του κλουβὶ τραγουδοῦσε ὁλημερὶς ἕνα φανταχτερὸ πουλάκι. Ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε τὸ εἶχε, καὶ καναβοῦρι, καὶ σῦκα καὶ μαρούλι, καὶ ὅλων τῶν λογιῶν τὶς πρασινάδες, νερὸ πάντα καθάριο καὶ γιὰ πιόσιμο καὶ γιὰ μπάνιο.

Τὸ πρωῒ τὸ βάζανε στὴ βεράντα, φροντίζοντας νἄχῃ ἴσκιο, νὰ κοιμᾶται καλά, νὰ κελαϊδᾷ καὶ νὰ διασκεδάζῃ τὸν κύριό του, τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ...

Ἔτσι πέρασαν καιροί. Τὸ ἕνα πουλὶ γεννοῦσε καὶ τ' ἄλλο πέθαινε καὶ πάντα ἕνας ἀπόγονος ἔμενε μέσα στὸ κλουβί.

Μὰ τὰ χρόνια ἀλλάζουν καὶ τὰ πιὸ περίεργα ὄνειρα γίνονται πραγματικότητα. Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, μόνοι κυρίαρχοι τοῦ ἀέρα, εἶδαν ἔντρομα τὸν ἄνθρωπο νὰ τὰ ξεπερνᾷ σὲ ὕψος καὶ σὲ γρηγοράδα. Τὸν σιγανὸ ρυθμὸ τοῦ χειροτέχνη ποὺ τὸν συνώδευε ἡ ἴδια του ἡ ἀνάσα, ἦρθε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ ἡ γρήγορη μηχανὴ μὲ τὰ χίλια χέρια καὶ τὰ χίλια στόματα, μὲ τὰ πολλὰ ποδάρια καὶ τὶς ἀμέτρητες καρδιές.

Ὅλα αὐτὰ τἄβλεπαν ἀνήσυχα τὰ πουλιὰ μέσα στὰ χρυσᾶ τους κλουβιὰ κι' ἔνοιωθαν πὼς ἡ μηχανὴ θὰ ἄλλαζε καὶ τὴν δική τους ζωή. Μιὰ μέρα νὰ καὶ κηρύχτηκε ὁ πόλεμος. Στρατιὲς ὁλόκληρες ἔφυγαν οἱ ἄντρες γιὰ τὰ μέτωπα. Τὰ πουλιὰ μόνα θὰ πέθαιναν. Ἄνοιξαν τὰ κλουβιὰ καὶ βγῆκαν στὴν ζωή, στὴν ἐλευθερία, στὴν δράσι.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορικὴ στιγμὴ ποὺ βγῆκε ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὸ χρυσὸ κλουβὶ τοῦ σπιτιοῦ. Ἤδη ἡ μηχανή, τὸ ἐργοστάσιο, τῆς εἶχε ἀνοίξει τὸ δρόμο ἀπὸ πολὺ πρίν. Μὰ τώρα ὁ κύριος κι' ἀφέντης της ὁ ἄνδρας πολεμοῦσε σκληρά. Οἱ μηχανὲς δὲν εἶχαν χέρια νὰ τὶς δουλέψουν, καὶ τὰ παιδιὰ δὲν εἶχαν πατέρα νὰ τοὺς φέρῃ ψωμί. Ζαλισμένη, ξεπρόβαλε στὴν ἀγορά, στὸ γραφεῖο, στὸ ἐργοστάσιο. Δούλεψε σκληρὰ σὰν τὸν ἄνδρα, δούλεψε διπλὰ γιατὶ τὄθελε ἡ περίστασις, γιατὶ ἦτανε ἡ μόνη σχεδὸν ὑπολογίσιμη δύναμις τῶν μετόπισθεν. Ἔτσι ἀρχίζει ἡ νέα ἱστορία καὶ ἡ νέα περίοδος τῆς γυναικείας ζωῆς. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς τεχνικῆς, οἱ μεταπολεμικὲς ἀναστατώσεις στὴν οἰκονομία καὶ στὴν κοινωνία, οἱ κρίσεις, οἱ δυσκολίες τῆς ζωῆς, τὴν ἔφεραν πλάϊ στὸν ἄνδρα, ἀγωνίστρια ὅπως κι' αὐτὸς γιὰ τὸ ψωμὶ τῆς ζήσης.

Μέσα σὲ μειδιάματα, σὲ καγχασμοὺς καὶ σὲ δυσκολίες νομοθετικὲς καὶ κοινωνικές, ταπεινά, μὰ σταθερά, περπατοῦσε καὶ περπατᾷ ἡ νέα γυναῖκα ἕνα «δρόμο μετ' ἐμποδίων».

Τὴν εἶπαν φεμινίστρια καὶ τὸν τίτλο αὐτὸν τὸν στόλισαν μ' ἕνα πορτραῖτο μιᾶς ξερακιανῆς ἀντρογυναίκας, μὲ μουστάκια καὶ κρεατοελιές, μὲ τσιγάρο καὶ κομπολόϊ, μὲ ξυρισμένο ἀντρίκιο κεφάλι, μὲ πανταλόνια καὶ μὲ γυαλιά.

Ὅλα τὰ πράγματα, ἀκόμα καὶ οἱ συκοφαντίες, ξεκινοῦν ἀπὸ κάποια ἀλήθεια, ἔστω κι' ἂν αὐτὴ ἡ ἀλήθεια εἶνε ἐξαίρεσις καὶ ἐξαίρεσις σπάνια. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ μὲ μερικὲς γυναῖκες. Πίστεψαν μόλις βγῆκαν ἀπὸ τὸ κλουβί τους, πὼς ἔπρεπε νὰ γίνουν ἀκριβῶς ὅπως ὁ ἄντρας μὲ μαλλιὰ ἀλὰ γκαρσόν, μὲ παραπλήσια ντυσιά, μὲ βίαιες χειρονομίες...

Ρίχτηκαν κάπως διψασμένα σὲ περιπέτειες, ὅπως ὁ ναυτικὸς ὕστερα ἀπὸ μῆνες ταξεῖδια μέσα στὴν θάλασσα, ὅπως ὁ φυλακισμένος ὕστερα ἀπὸ μῆνες φυλακὴ μέσα στὰ σίδερα...

Ἀνάμεσα ὅμως στὸν τύπο τῆς γυναίκας γκαρσὸν καὶ τῆς νέας γυναίκας ποὺ δούλευε καὶ δουλεύει γιατὶ πρέπει νὰ ζήσῃ ἢ νὰ βοηθήσῃ τὸ σπιτικό της, ποὺ φοροῦσε παπούτσια σπὸρ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τρέχῃ πιὸ γρήγορα καὶ νὰ κουράζεται λιγώτερο, ποὺ συχνάζει στὶς σχολὲς καὶ τὰ πανεπιστήμια γιὰ νὰ μάθῃ καὶ νὰ γίνῃ ἐπιστήμων καὶ μορφωμένος ἄνθρωπος καὶ ὄχι γιὰ νὰ βρῇ γαμπρό, ἀνάμεσα στὶς ἁπλοποιημένες, λέω αὐτὲς σκιαγραφίες ποὺ δώσαμε, ὑπάρχει κολοσσιαία διαφορά.

Ὅλες τὶς μεταβολὲς οἱ ἄνθρωποι τὶς δέχονται στὶς ἀρχὲς μὲ μειδιάματα καὶ μουρμουρητὰ καὶ στὸ τέλος ὅταν ἔχουν τὸ ὑγιὲς μαζύ τους στοιχεῖον, θριαμβεύουν ἀργὰ καὶ θετικά. Ἔτσι καὶ τὰ μειδιάματα τῶν ἀνδρῶν γίνονται ὅλο καὶ πιὸ λίγα ὅταν γνωρίσουν τὴν γυναῖκα σἂν συνάδελφο, σἂν ἐργαζομένη ἢ σπουδάστρια.

Ἂν θἄθελε κανεὶς μὲ τὴν ἴδια ἐλαφρότητα νὰ γελοιογραφήσῃ τὸ ἀντίθετο τῆς σημερινῆς «φεμινιστρίας», δηλαδὴ τὴν παλαιὰ «πυργοδέσποινα», θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἀποδώσῃ ἐπίσης ἀστεία ἂν ὄχι τραγική: Ὠχρή, κυττάζει τὸ βράδυ τὸ φεγγάρι μὲ ξέπλεκα τὰ μαλλιά της. Στὸ χέρι της κρατᾷ ἕνα ξερὸ τριαντάφυλλο ποὺ τῆς εἶχε δώσει πρὸ δέκα χρόνων «Ἐκεῖνος»... Κάθε φεγγάρι, χρόνια τώρα, κάνει τὸ ἴδιο. Τὴν ἡμέρα ποτίζει τὸ ἐργόχειρό της μὲ δάκρυα καὶ πλήττοντας ἀπὸ ἀκινησία, ἀποκοιμιέται συχνὰ ἐπάνω στὸ κάθισμά της. Τὰ λίπη στοιβάζονται τὰ μὲν ἐπάνω στὰ δὲ σὰν τὰ κεντημένα μαξιλάρια ἐπάνω στὶς βαρειὲς καρυδένιες καρμανιόλες. Ὤ, καὶ κάποτε φθάνει ἕνας ἄγνωστος νυμφίος. Ἀπὸ καθῆκον καὶ παράδοσι γίνεται γυναῖκα του. Δὲν τὸν βλέπει παρὰ τὴν ἡμέρα ποὺ πρόκειται νὰ τοῦ παραδοθῇ ὡς πρόβατον στὴν σφαγή... Μπορεῖ νὰ νομίσῃ πὼς αὐτὸ εἶνε εὐτυχία καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, μπορεῖ ὅμως καὶ νὰ εἶνε ἀνήσυχη φύσις καὶ νὰ τὸν μισῇ... σιωπηρῶς!

Δὲν θὰ τελειώναμε ποτὲ πηγαίνοντας μ' αὐτὸ τὸ ἴδιο ὕφος. Δὲν νομίζω ὅμως πὼς ἁρμόζει τὸ στὺλ αὐτὸ σήμερα, γιατὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες δὲν ἔχουνε κανένα εἶδος φανατικὸ πόλεμο μεταξύ τους. Κι' οἱ δυὸ ἔχουνε κατανοήσει τὴ ζωὴ καὶ τὶς βαθειὲς μεταλλαγές της κι' οἱ δυὸ ὅσο ποτὲ αἰσθάνονται πὼς ὁ ἕνας ἔχει ἀνάγκη τοῦ ἄλλου γιὰ τὴν ἁρμονικὴ συμβίωσι καὶ τὸν σχηματισμὸ τῆς οἰκογενείας.

Ἡ γυναῖκα σήμερα ὅπως πάντοτε καὶ στὸ παρελθὸν καὶ στὸ μέλλον, εἶνε καὶ θὰ μένῃ «γυναῖκα» στὴν πλατειὰ ἔννοια. Σκέπτεται καὶ πραγματοποιεῖ πάντα μὲ συγκίνησι ἱερὴ τὸ πρῶτο της μεγάλο καθῆκον, τὴν μητρότητα. Ἀγαπᾷ καὶ νοιώθει τὸν ἄνδρα πολὺ καλλίτερα ἀπὸ πρίν, γιατὶ τὸν εἶδε ἀπὸ κοντὰ καὶ δὲν γελοιέται πιὰ μὲ ψεύτικα ὄνειρα. Ἀποδίδει κι' αὐτὴ σημαντικὰ στὸν προϋπολογισμὸ τοῦ σπιτιοῦ ἢ καὶ μένοντας ἀκόμα στὸ σπίτι σὰν νοικοκυρὰ νοιώθει τί θὰ πῇ «ξοδεύω» γιατὶ αὐτὴ διοικεῖ, αὐτὴ ἀγοράζει ἡ ἴδια ἀπὸ τὴν ἀγορὰ καὶ ἐκτελεῖ πολλὲς φορὲς ἡ ἴδια τὴν κουζίνα. Ἡ νέα γυναῖκα διαβάζει καὶ εἶνε ἐνήμερη ὅσο καὶ ὁ ἄνδρας, ξέρει πῶς πρέπει ν' ἀναθρέψῃ τὰ παιδιά της καὶ πῶς πρέπει μὲ τὸν ἄνδρα της νὰ χαρῇ περισσότερο τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς καὶ τῆς πάλης, τὴν φύση, τὴν ἐργασία, τὴν ἔρευνα, τὴν δημιουργία, τὸ σπίτι, τὸν ἔρωτα, τὸ ξεπέρασμα κάθε δυσκολίας.

Ἡ νέα γυναῖκα νοιώθει πὼς πρέπει νὰ εἶνε γερὴ καὶ γυμνασμένη, πὼς πρέπει νὰ μὴν ὠχριᾷ στὸν πρῶτο πόνο, εἴτε ψυχικός, εἴτε σωματικὸς εἶνε.

Καὶ ἂν πολλὲς φορὲς δὲν εἶνε ὅλα αὐτά, φταίει ἡ ἔλλειψις χρόνου, φταίει ἀκόμα καὶ ὁ ἄνδρας ποὺ δὲν τὴν βοήθησε νὰ γίνῃ τὸ ἀληθινὸ «ἕτερόν του ἥμισυ».

Πουλάκια μέσα στὰ κλουβιά, μὲ μόνο προορισμὸ νὰ τραγουδοῦν καὶ νὰ διασκεδάζουν τὸν ἀφέντη, ὑπάρχουν ἀκόμα. Δὲν εἶνε ὅμως πιὰ ὁ κανόνας, γιατὶ νοικοκυρὰ ἢ ἐπιστήμων, ἐργάτρια ἢ ὑπάλληλος, ὅλες οἱ γυναῖκες κατάλαβαν πιὰ σήμερα πὼς νέα γυναῖκα δὲν εἶνε ἐκεῖνο ποὺ μειδιῶντας τραγουδοῦσαν πρίν:

«Ἐγώ εἶμαι ἡ νέα γυναῖκα...»

Ἀληθινὴ νέα γυναῖκα εἶνε ἡ μορφωμένη, ἡ δυνατή, ἡ πειθαρχημένη, ἡ ἐργαζομένη, ἡ μάννα, ἡ κοκέττα, ἡ τρυφερὴ στὸν ἔρωτα καὶ στὸν πόνο, ἡ αἰώνια γυναῖκα τελειοποιημένη, ἐκπολιτισμένη καὶ προσαρμοσμένη στὴν νέα ἀνθρώπινη ζωή.

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Ἡ μὶς Μπάττεν — παγκόσμιο ρεκὸρ πτήσεως ἀπὸ τὸ Λονδῖνον στὴν Αὐστραλία.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΑΓΑΠΗ

Ὅσο τὸ Μῖσος γύρω μου
πιὸ ἀγριεμμένο οὐρλιάζει
τόσον ἡ Ἀγάπη πιὸ βαθειὰ
στὰ στήθη μου ριζώνει.
Κι' ἂν ὅλα ἐνάντιά της χυμοῦν
τὰ Πάθη, δὲν δειλιάζει.
Τὸ ξέρει ποὺ εἶνε ἀληθινὴ
κι' ἀθάνατη αὐτὴ μόνη!

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΖΑΜΠΑ

ΣΥΜΠΟΝΙΑ

Ὁ ἥλιος ἀπόψε σ' ὅλη του
τὴ δόξα καὶ στοργή του
μ' ἁγνὸ χρυσάφι στόλισε
τὴν ἔρμη κάμαρά μου.
Μὲ μιὰ ζεστὴ μὲ σκέπασε
πορφύρα σἂν παιδί του,
κι' ὅλα τὰ δάκρυα στέγνωσεν
ἀπὸ τὰ βλέφαρά μου.

> «....Πρέπει νὰ ἀναληφθῇ ὁ ἀγὼν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος μὲ θάρρος, μὲ εὐψυχίαν, μὲ πίστιν, μὲ ἐνθουσιασμόν».
>
> Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ
>
> [Ἀπὸ τὸν λόγον του εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου].

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τρίχα
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 38576

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΘΕΕ ΜΟΥ, ΣΥΧΩΡΕΣΕ ΤΗΝ !

ΜΕ ΟΛΟΝ τὸν σεβασμο ποὺ οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ δείχνουν στοὺς «γραμματισμένους», ἡ Μαριάννα συνώδευε ὥς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της τὸν νεαρὸ γιατρὸ τῆς γειτονιᾶς.

Στὸ κατῶφλι τοῦ φτωχικοῦ της σπιτιοῦ, ὁ γιατρὸς κοντοστάθηκε :

—Δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνησυχῆτε, σᾶς τὸ ξαναλέω, κυρία μου. Δὲν εἶναι παρὰ μία νευρικὴ κρίσις. Ὁ ἄρρωστός σας εἶναι, κατὰ τὰ ἄλλα, γερὸς σὰν βράχος. Θὰ σᾶς θάψῃ αὐτὸς πρῶτος !

— Θεὸς φυλάξοι ! ἐψιθύρισε ἡ γρηά.

—Ἐσᾶς ὅμως, κυρία, δὲν σᾶς βρίσκω πολὺ καλά, ἐξηκολούθησε ὁ νεαρὸς γιατρός. Ἀδυνατίσατε πιὸ πολὺ ἀκόμα. Ἐπήγατε νὰ σᾶς κυττάξῃ ὁ καθηγητής μου, ὁ δόκτωρ Ρέπλ ;

—Ναί, ἐδῶ καὶ δεκαπέντε μέρες.

—Καὶ λοιπόν ;

—Μὲ ἐξέτασε πολλὴ ὥρα, καὶ στὸ τέλος μὲ καθησύχασε. Ἔπειτα μ' ἔστειλε στὸ νοσοκομεῖο ὅπου μοῦ πῆραν ἀκτινογραφίες. Εἶπε πὼς θὰ μοῦ γράψῃ καὶ θὰ γράψῃ καὶ σὲ σᾶς, μόλις λάβῃ τὴν πλάκα.

—Περίφημα. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ κουράζεσθε πολύ. Τί θὰ γινόταν ὁ ἀσθενής σας ἂν πέφτατε καὶ σεῖς ἄρρωστη ;

—Μὴν ἀνησυχεῖτε γιὰ μένα, γιατρέ. Εἶμαι πολὺ καλά.

—Ὡραῖα, ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅμως, νὰ φυλάγεσθε, καὶ μόλις σᾶς στείλῃ τίποτε ὁ δόκτωρ Ρὲπλ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε.

Ὁ γιατρὸς ἔφυγε, καὶ τὸ μικρὸ διαμέρισμα βυθίσθηκε πάλι στὴν σιωπή.

Σαράντα ὁλόκληρα χρόνια ἔμενε στὸ σπίτι αὐτὸ ἡ Μαριάννα. Ἐκεῖ μέσα εἶχε πεθάνει, ἀπὸ μιὰ κρίσι ἀλκοολισμοῦ ὁ ἄντρας της, ἕνας ἐργάτης. Ἐκεῖ μέσα εἶχε γεννηθῆ ὁ γυιός της, κωφάλαλος ἐκ γενετῆς, καὶ διανοητικῶς σακάτης, χωρὶς ἐλπίδα θεραπείας.

Πῶς λοιπὸν μπόρεσε αὐτὴ νὰ συγκρατηθῇ στὴν ζωή ; Καθὼς ἦταν φτωχή, ἄσχημη, χωρὶς καμμιὰ μόρφωσι, κανένας ἄλλος ἄντρας δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τὴν πάρῃ αὐτήν, μαζὺ μὲ τὸν σακάτη της. Ἀλλὰ τὸ μητρικό της ἔνστικτο ἔσωσε καὶ τοὺς δυό τους.

Εἶχε ἀφοσιωθεῖ στὸ παιδί της, μὲ τὴν ψυχὴ καὶ μὲ τὸ σῶμα, μὲ μιὰ ζωώδη ἀφοσίωσι, δουλεύοντας γιὰ νὰ τὸ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸν θάνατο, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰ βάσανά του. Καὶ τὸ ἔκανε αὐτὸ τόσο ταπεινά, τόσο θαρραλέα! Ἡ ἀνταμοιβὴ εἶχε ἔλθει ἐπὶ τέλους. Παρ' ὅλες τὶς κρίσεις ποὺ παρουσίαζε, καὶ οἱ ὁποῖες γινόντανε ὁλοένα λιγώτερο συχνές, τὸ παιδί, ὁ νέος καὶ ἔπειτα ὁ ἄνδρας ξανάβρισκε πότε - πότε γιὰ μερικὲς στιγμὲς τὰ λογικά του. Μέσα στὰ μάτια του, ποὺ ἦταν τόσο τρυφερὰ καὶ θλιμμένα, ἡ ἡρωϊκὴ μητέρα ἔβλεπε τώρα μίαν ἔκφρασι εὐγνωμοσύνης, ἔβλεπε νὰ ἀνάβῃ μέσα της μιὰ παράξενη φλόγα, μόλις αὐτὴ ἐπλησίαζε κοντά του.

Τί σημασία λοιπὸν εἶχαν γι' αὐτήν, ἀκόμη κι' οἱ χειρότερες δουλειὲς ποὺ μποροῦσε νὰ κάμῃ, ἀφοῦ εἶχε πετύχει τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ; Ὁ γυιός της ζοῦσε, καὶ τὴν ἀγαποῦσε, αὐτὴν ποὺ ὅλοι τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει. Τώρα ἔφτανε στὰ σαράντα του χρόνια, κι' αὐτὴ ἦταν πιὰ ἑξῆντα !

Θὰ γιατρευόταν ὁλότελα ; Λίγο τὴν ἔνοιαζε αὐτό. Ἦσαν εὐτυχισμένοι οἱ δυό τους τώρα. Αὐτὴ ἦταν ἀρκετὰ γερή. Ἔρραβε στὰ ξένα σπίτια, ἢ ἔπαιρνε δουλειὲς στὸ σπίτι της, καὶ εἶχε ἀρκετὴ πελατεία ταχτική. Ἔπειτα, τὸ πρωΐ, ὅταν ἐκεῖνος κοιμόταν ἀκόμα, ἐπήγαινε αὐτὴ πότε-πότε καὶ συγύριζε σὲ ξένα σπίτια...

Ἕνα μούγκρισμα, ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ ἀνθρώπινο, ἀκούστηκε ξαφνικὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη κάμαρα, κι' ἔκοψε τὶς ἀναμνήσεις της αὐτές. Ἡ μητέρα χαμογέλασε κι' ἔτρεξε κοντὰ στὸν ἄρρωστό της. Μόλις αὐτὸς τὴν διέκρινε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, προσπάθησε κι' αὐτὸς νὰ τῆς χαμογελάσῃ. Κανένας ἄλλος στὸν κόσμο ἐκτὸς ἀπ' αὐτήν, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὴν σημασία τῆς ματιᾶς ἐκείνης ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὸ χάος. Σὰν ἀγαθὸς ἄγγελος, ἡ μητέρα πῆγε κοντὰ στὸ πλαγιασμένο μακρὺ κορμί, ποὺ δὲν ἔδειχνε νἄχῃ καμμιὰ ψυχή, καὶ γονάτισε.

—Ἀγάπη μου... μικρέ μου...

Τῆς φάνηκε ὅτι ἕνα σφίξιμο τοῦ χεριοῦ του ἀπαντοῦσε στὸ χάδι τῶν χειλιῶν της.

Ἡ καρδιά της ἀναγάλλιασε.

—Κυρία Ταλμόν, ἕνα γράμμα γιὰ σᾶς.

Ἦταν ὁ θυρωρὸς τῆς λαϊκῆς πολυκατοικίας, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ρώτησε ἀπὸ εὐγένεια πῶς πήγαινε ὁ ἄρρωστος, ἔφυγε.

Ἡ Μαριάννα πῆγε κοντὰ στὴ λάμπα καὶ φόρεσε τὰ γυαλιά της. Ποιὸς νὰ τῆς ἔγραφε τάχα ; Ἴσως καμμιὰ πελάτισσά της....Ἀπάνω στὸν φάκελλο ἀντίκρυσε τότε τὸ ὄνομα τοῦ δόκτορος Ρέπλ.

— Ἄ. ναί ! ἐπρόφερε μ' ἕνα ἐλαφρὸ περιφρονητικὸ γέλοιο. Εἶμαι ἄρρωστη κι' ἐγώ.

Ἄνοιξε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε πολλὲς φορὲς τὸ γράμμα ποὺ ἦταν μέσα, χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ τίποτε. Τὸ γράμμα αὐτὸ περιεῖχε τὰ ἑξῆς :

«Ἀγαπητέ μου συνάδελφε καὶ παλαιέ μου μαθητά,

»Μόλις πρὸ ὀλίγου ἔλαβα τὴν ἀκτινογραφίαν τῆς πελάτιδός σας, κυρίας Ταλμὸν, τὴν ὁποίαν ἐξήτασα ἐπισταμένως πρὸ δεκαπενθημέρου. Δὲν μοῦ ἀπομένει πλέον τώρα καμμιὰ ἀμφιβολία. Ὁ καρκῖνος, τὸν ὁποῖον εἶχα διαγνώσει ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπισκέψεώς της, παρουσιάζεται εἰς τόσον κακὴν θέσιν, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατος οἱαδήποτε χειρουργικὴ ἐπέμβασις. Εἶναι συνεπῶς περιττὸν νὰ τὴν ὑποβάλῃ κανεὶς εἰς πόνους, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν ὑποφέρει. Μόλις ἀρχίσουν οἱ πόνοι, χρησιμοποιήσατε ἀμέσως τὰ ναρκωτικὰ εἰς μεγάλας δόσεις, διότι, δυστυχῶς, δὲν πιστεύω ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνθέξῃ πλέον τῶν ἓξ μηνῶν...»

Ἡ Μαριάννα καταλάβαινε τώρα. Ἐπρόκειτο γι' αὐτήν. Τὴν στιγμὴ ποὺ ἔκλεινε τὰ δύο γράμματα ποὺ εἶχε γράψει ὁ καθηγητὴς Ρέπλ εἶχε κάμει λάθος στοὺς φακέλλους. Κι' ἔτσι αὐτὴ εἶχε λάβει τὴν ἐπιστολὴ ποὺ προωρίζετο γιὰ τὸν γιατρό.

Ἦταν λοιπὸν καταδικασμένη ; Καὶ μάλιστα ἀνέκκλητα ; Αὐτὸ λοιπὸν ἦταν τὸ τέλος τῆς ὀδυνηρᾶς κωμωδίας ποὺ λέγεται ζωή...Ἡ δυστυχισμένη ἔκλεισε τὰ μάτια της, ὑποταγμένη στὴν μοῖρα.

Ξαφνικὰ ὅμως ἕνα ἀπότομο τίναγμα τὴν ἀνώρθωσε. Τί ἔμελλε ν' ἀπογίνῃ, ἐκεῖνος ; Ἕνα κουρέλι, ἕνα ἄχρηστο πλᾶσμα στὸν κόσμο...

Ποιὸς θὰ φρόντιζε στὸ ἑξῆς γι' αὐτόν ; Ὑπῆρχε τάχα ὁ ἀνθρώπινος οἶκτος ; Ὁ οἶκτος ! Κοροϊδία ! Τί μποροῦσε νὰ κάμῃ ὁ οἶκτος ἐκεῖ ποὺ χρειαζόταν ἡ ἀγάπη... ἡ μητρικὴ ἀγάπη ;....

□□□

Ἡ χλωμὴ χαραυγὴ φάνηκε στὸ παράθυρο. Ἡ Μαριάννα εἶδε τότε ὅτι εἶχε περάσει ὅλη τὴν νύχτα καθισμένη στὰ πόδια τοῦ κρεββατιοῦ του, βυθισμένη μέσα στὶς φρικτὲς σκέψεις της.

Ἄκουε τώρα τὴν ἀνάσα του, ἥσυχη, εὐχαριστημένη....

Τὸ τρεμουλιαστὸ χέρι της ἁπλώθηκε τότε, καὶ μέσα ἀπὸ τὸ συρτάρι τοῦ κομοδίνου πῆρε ἕνα ἀπηρχαιωμένο ὅπλο, τὸ παληὸ ἐκεῖνο περίστροφο ποὺ εἶχε κάποτε ὁ ἄντρας της.

Ἁπαλὰ τὸ ζύγωσε στὸν ἀγαπημένο κρόταφο τοῦ κοιμωμένου...Καὶ καθὼς τὰ χείλη τοῦ λατρευτοῦ της παιδιοῦ φαινότανε σὰν νὰ χαμογελοῦσαν, γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσῃ ποτὲ πιὰ ἀπὸ τὸ εὐτυχισμένο καὶ γαλήνιο ὄνειρό του, ἡ μητέρα ἐπίεσε τὴν σκανδάλη.

Θεὲ μου, συχώρεσέ την !

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΔΥΟ ΓΡΙΟΥΛΕΣ

Στὰ σάπια φύκια μένει ἀπόγερτη
χρόνια καὶ χρόνια ἡ παλιὰ βάρκα:
ψόφιο σκυλόψαρο, ποὺ τοῦ μειναν
τὰ κόκκαλα κ' ἔφυγε ἡ σάρκα.

Κάτω ἀπ' τὸν ἥσκιο τῆς παλιόβαρκας
τοῦ γεροναύτη ἡ χήρα, γριούλα
μονόδοντη, κοκκινοβλέφαρη,
γνέθει τὴ ρόκα μὲ τρεμούλα.

Γριοῦλες κ' οἱ δυό, μαζὶ τὰ πέρασαν
τῆς νιότης τους τὰ πλάνα χρόνια,
τώρα μαζὶ πάλι μοιράζονται
τῶν γερατιῶν τὴν καταφρόνια.

Νεράϊδα ἡ γριούλα τότε, νιόπαντρη,
καμάρι τοῦ καραβοκύρη,
μπῆκε στὴ βάρκα, πρωτοτάξιδη,
γιὰ τὸ μεγάλο πανηγύρι—.

Χωρὶς παιδιά!—Ὁ καλός της πέθανε
σαράντα χρόνια ἀπὸ τὸ γάμο·
τὸ σπίτι ρήμαξε, αὐτὴ γέρασε
κ' ἡ βάρκα σάπισε στὴν ἄμμο.

Τί καρτερεῖ τὴ ρόκα γνέθοντας;
Τί ἄλλο παρὰ τὸ θάνατό της;
Τί θὰ γενοῦν τὰ στερνοσάνιδα
τῆς βάρκας;—Ξυλοκρέβατό της.

ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ

Στ' ἀπριλομαγιάτικα χαράματα
ρόδα καὶ γαρύφαλα ἀνθισμένα,
στῆς Ἀνατολῆς τὴν οὐρανόπορτα
στέφανα ἀπ' τοὺς κήπους κρεμασμένα.

Μὰ σ' ἐσᾶς, τοῦ Αὐγούστου βασιλέματα,
δέντρα οὐρανοφύτευτα καρπίζουν,
μῆλα καὶ ροδάκινα στοὺς κλώνους τους
καὶ σπασμένα ρόδια κοκκινίζουν.

(Ἀπὸ τὴ Συλλογὴ «Φευγᾶτα χελιδόνια»)

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΟΙ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ἀγαπᾷ κανεὶς μιὰ φορὰ στὴ ζωή του;

Ναί, μία μὸνον φορά, ἀποκρίνεται ἡ πλειονότης τῶν διανοουμένων

«Ἀγαπᾶμε μιὰ φορὰ στὴ ζωή μας ἢ μποροῦμε ν' ἀγαπήσωμε περισσότερες μὲ τὴν ἴδια δύναμι ;»

Ζητήσαμε τὴν γνώμη τῆς κ. Σοφίας Σπανούδη ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐρεύνης μας. Ἡ διαπρεπὴς λογία καὶ μουσικοκριτικός, στὴν ἀρχὴ ἐφάνη διστακτικὴ ν' ἀπαντήσῃ. Μᾶς ἔδειξε ἐπάνω στὸ γραφεῖο της μιὰ εἰκόνα ποὺ ἀπηθανάτιζε τὰ χαρακτηριστικά της εἰς νεωτέραν ἡλικίαν, καὶ μᾶς εἶπε :

— Θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχατε ρωτήσει αὐτήν!

— Μὰ θὰ τῆς ἔλειπε ἡ σημερινὴ βαθειά σας πεῖρα τῆς ζωῆς.

Ἡ κ. Σπανούδη συνεφώνησε :

— Ἔστω! Θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρώτημά σας: «Ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ πολλὲς φορές... Καὶ τί ἄλλο εἶνε ἡ ζωὴ ὅλη παρὰ μιὰ ἀγάπη; Μὰ ὁ πρῶτος ἔρωτας εἶνε ἐκεῖνος ποὺ αὐλακώνει τὴν καρδιὰ γιὰ πάντα: γιατὶ παίρνει τὴν παρθενιά της. Εἶνε ἡ πρώτη ἀποκάλυψις, ποὺ καὶ στὴν ἀνάμνησί της ἀκόμη τρέμει μυστικὰ ἡ ψυχή. Γι' αὐτὸ πολλοὶ θεωροῦν τὸν πρῶτο ἔρωτα ὡς τὸν δυνατώτερο ἀπ' ὅλους : ἐνῷ εἶνε ὁ ἀτελέστερος. Δὲν μπορεῖ νἄχῃ ποτὲ τὴν πληρότητα τοῦ μεγάλου πάθους. Μὰ πότε θὰ ἔρθῃ αὐτὸ τὸ πάθος, σὲ ποιὰ στιγμὴ τῆς ζωῆς, σὲ ποιὰ περίστασι, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ προδικάσῃ. Φαντάζομαι ὅμως πὼς τὸ μεγάλο αὐτὸ πάθος — ποὺ δὲν εἶνε ποτὲ ὁ πρῶτος ἔρωτας — γεννιέται καὶ πεθαίνει, ἢ δὲν πεθαίνει παρὰ μόνο μιὰ φορά. Πότε θὰ σημαδέψῃ τὴ ζωή μας μὲ τὸ μεγάλο του κεραύνωμα; Ἐδῶ εἶνε τὸ ζήτημα. Εὐτυχισμένοι κεῖνοι στοὺς ὁποίους ἔρχεται τὴν ὥρα ποὺ πρέπει: ὅπως τὸ ὁρίζει ὁ Νίτσε. Ἡ πρώτη ἡλικία — δογματίζει ὁ μεγάλος ρωμαντικὸς φιλόσοφος — εἶνε ἡ ἡλικία τοῦ αἰσθήματος. Ἀπ' τὰ δεκάξη ὥς τὰ εἰκοσιπέντε ὁ ἄνθρωπος μεθυσμένος ἀπ' τὴ ζωή, ἀγαπᾷ μόνο μὲ τὴν καρδιά, ἁγνά, ἰδανικά, χωρὶς ἐγωϊσμό. Ἀπ' τὰ εἰκοσιπέντε ὥς τὰ πενῆντα εἶνε ἡ περίοδος τοῦ μεγάλου πάθους, τοῦ ἐγωϊστικοῦ, τοῦ τυραννικοῦ, τοῦ ἀπόλυτου. Ἀπ' τὰ πενῆντα κι' ἐπάνω μόνο, ὁ ἄνθρωπος λυτρωμένος ἀπ' τὴν τυραννία τοῦ πάθους μπορεῖ νὰ βυθισθῇ ἐλεύθερα στὰ βασίλεια τῶν ἰδεῶν καὶ νὰ νοιώσῃ τὸν ἀληθινὸ προορισμό του» — κατέληξεν ἡ κ. Σοφία Σπανούδη.

Ὁ κ. Παντελῆς Χὸρν

Ο κ. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΟΡΝ

Ὁ ἐκλεκτὸς θεατρικός μας συγγραφεὺς κ. Παντελῆς Χόρν, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα διακρίνει τόση πρωτοτυπία καὶ δεξιοτεχνία, μᾶς εἶπε :

— Ἡ ἀπάντησις στὸ θέμα τῆς ἐρεύνης τῆς «Γυναίκας», ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἰδιοσυγκρασία τοῦ συνεντευξιαζομένου. Ἂν ρωτᾶτε προσωπικῶς ἐμένα, πόσες φορὲς ἀγαπᾷ κανεὶς στὴ ζωή του, θὰ σᾶς ἀποκριθῶ, ὅτι δὲν ἐδοκίμασα αὐτὸ τὸ αἴσθημα στὸ βίο μου. Κι' ἔχω τὸν ἐγωϊσμό, πὼς γεννήθηκα ὑγιὴς καὶ ἰσορροπημένος, ὅσο καὶ ἂν μερικοὶ φρονοῦν τὸ ἀντίθετο. Ὁ ἔρωτας εἶνε μία ψύχωσις ποὺ πολλὲς φορὲς θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλεται καὶ σὲ θεραπεία. Λέγοντας αὐτά, βέβαια δὲν ἀποκλείω τὸν ὑγιῆ καὶ φυσιολογικὸ ἔρωτα, οὔτε καὶ ἀσπάζομαι τὶς ἰδέες τοῦ Τολστόϊ, ἀποχῆς ἀπὸ τὸν ἔρωτα (τὶς ὁποῖες διεκήρυττε χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τὶς ἐφαρμόζῃ), γιατὶ τότε θὰ ἔπαυε νὰ ὑφίσταται ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος βέβαια, ἔχει κάποιο λόγο ὑπάρξεως.

»Μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ πολλὲς φορὲς στὴ ζωή του καὶ κατὰ διαφορετικοὺς τρόπους. Ἡ γυναῖκα εἶνε ἕνας καθρέφτης γιὰ τὸν ἄνδρα. Ὅταν ἀγαπᾷ κανείς, βλέπει μέσα τὸν ἑαυτό του. Καὶ βέβαια δὲν βλέπει κάθε φορὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ἀλλάζει σὲ διάφορες ἐποχὲς καὶ ἡλικίες, ἀνάλογα μὲ τὶς σκέψεις ποὺ τὸν βασανίζουν καὶ μὲ τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖον ζῇ. Ὁ ἔρωτας δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε αἰώνιος. Μόνο ὁ θάνατος εἶνε αἰώνιος. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ φοβᾶται ἡ ἀγάπη, εἶνε ἡ ἀλλαγή, ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ χαρακτῆρος: Δύο ἄνθρωποι ποὺ συνδέονται ἐρωτικά, δὲν μποροῦν νὰ μετασχηματίζωνται ὁμοιόμορφα. Γι' αὐτὸ ἡ σημερινή τους ἁρμονία διατρέχει τὸν κίνδυνο ὕστερα ἀπὸ καιρὸ νὰ μεταβληθῇ σὲ δυσαρμονία. Αὐτὸ εἶνε ἡ ὡμορφιὰ τῆς ζωῆς καὶ ὄχι ὁ ἔρωτας: Ὁ ἄνθρωπος ἀλλάζει. Ἂν οἱ χαρακτῆρες μας δὲν ἄλλαζαν, ἡ ζωή μας θὰ ἦταν πάντα ἡ ἴδια καὶ θὰ τὴν βαρυόμαστε. Δὲν θὰ εἴχαμε τὸν πόθο νὰ ζήσωμε καὶ νὰ δημιουργήσωμε (ἐννοῶ καὶ τὴν ἐρωτικὴ δημιουργία) γιατὶ θὰ μᾶς ἔκανε νὰ πλήξωμε ὁ πάντα ἴδιος ἑαυτός μας».

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ κ. ΓΕΡΜΕΝΗΣ

Ὁ κ. Βάσος Γερμενῆς, ὁ ἐμπνευσμένος ζωγράφος κάθε ἑλληνικῆς ὡμορφιᾶς, ἀπήντησε μὲ προθυμία στὸ ἐρώτημά μας. Ἦτο φανερὴ ἡ εὐχαρίστησίς του, γιατὶ τοῦ ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία ν' ἀποκαταστήσῃ μὲ τὴ γνώμη του γιὰ τὶς ἀνθρώπινες ἀγάπες, τοὺς παρεξηγημένους ἐπὶ... αἰσθηματικῇ ἀσταθείᾳ καλλιτέχνας. Ἰδοὺ τί μᾶς εἶπε ὁ κ. Γερμενῆς :

— Πιστεύω ὅτι ὁ ἄνθρωπος μιὰ φορὰ ἀγαπᾷ στὴ ζωή του μὲ τὴν ἀπεριόριστη ἐκείνη δύναμι καὶ τὸ ὁρμητικὸ πάθος ποὺ παρασύρει ὅλα τὰ ἐμπόδια, κάθε δισταγμὸ καὶ ὅλες τὶς προλήψεις. Πολλὲς φορὲς νομίζει κανένας ὅτι ἀγαπᾷ πάλι, ἀλλὰ κάποιο τυχαῖο περιστατικὸ ἀρκεῖ γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ ἐννοήσῃ τὴν πλάνη του. Ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτὸν δὲν ἐξαιροῦνται οὔτε οἱ αἰώνια παρεξηγημένοι καλλιτέχνες, τῶν ὁποίων οἱ περιπέτειες ἀποδεικνύονται ἐφήμεροι καλλιτεχνικοὶ ἔρωτες. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀγαπᾷ παρὰ μιὰ φορὰ μονάχα στὴ ζωή του, βαθειά, ἀληθινὰ καὶ ἀπέραντα».

Ἡ κυρία Μιράντα Μυρὰτ

Η ΚΥΡΙΑ ΜΙΡΑΝΤΑ

Ἡ διακεκριμένη καλλιτέχνις τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Μιράντα Μυρὰτ, τὴν ὁποία χειροκροτήσαμε τόσες φορὲς σὲ ρόλους ποὺ ἐκφράζουν τὸν ἔρωτα, μᾶς ἔδωσε μιὰ ἀπάντησι στὸ ἐρώτημά μας, ἀπὸ τὶς πλέον ἀπροσδόκητες :

— Δὲν εἶμαι ἐνδεδειγμένη ν' ἀποκριθῶ ἂν ἀγαπᾶμε μιὰ ἢ περισσότερες φορὲς στὴ ζωή μας, γιατὶ θεωρῶ τὸν ἔρωτα ὡς... αὐταπάτη. Ὁ ἄνθρωπος νομίζει ὅτι ἀγαπᾷ. Κι' ὅταν παρέλθῃ ἡ αὐταπάτη του, ἡ καρδιὰ ἡ διψασμένη γιὰ μιὰ νέα ἐρωτικὴ «ἰλλουζιὸν», τὸν κάνει νὰ τὴν ἀναζητήσῃ ἐξ ἀρχῆς. Γιὰ μερικὰ πρόσωπα ἡ αὐταπάτη των διαρκεῖ περισσότερο καὶ ζοῦν τὸ ὄνειρό τους...».

Ο κ. ΜΗΤΣΟΣ ΜΥΡΑΤ

Ἀνάλογη ἔκπληξι σᾶς ἐπιφυλάσσει καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ πατρὸς τῆς κ. Μιράντας Μυρὰτ, τοῦ λαμπροῦ δραματικοῦ μας καλλιτέχνου κ. Μήτσου Μυρὰτ. Ὁ ἀπαράμιλλος ἑρμηνευτὴς τόσων μεγάλων ἐραστῶν, ἀπεκρίθη στὸ ἐρώτημα τῆς ἐρεύνης μας μὲ τὴν ψυχρότητα... ἰατρικῆς διαγνώσεως :

— Γιὰ ν' ἀπαντήσω σὲ ὅ,τι μὲ ρωτᾶτε, πρέπει νὰ ποῦμε πρῶτα, τί ἐστὶ ἔρως. Κατ' ἐμὲ, εἶνε ἕνα μικρόβιο ποὺ προσβάλλει ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, χωρὶς οἱ ὑποτροπὲς νὰ ἐξασφαλίζουν.... τὴν ἀνοσία. Τόσο οἱ ὑποτροπὲς, ὅσο καὶ αἱ αὐξομειώσεις τῆς πυρετικῆς καταστάσεως, ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ψυχοσύνθεσι καὶ τὸν ὀργανισμὸ κάθε ἀτόμου. Ὁ μόνος ἀληθινὸς ἔρως εἶνε κατ' ἐμέ, ἐκεῖνος ποὺ μένει ἀνεκπλήρωτος: Ὅταν ἡ ἀγάπη φθάσῃ στὴ σάρκα, ξεθυμαίνει, ὅπως ἕνα μπουκαλάκι μὲ ὡραία μυρωδιά, ποὺ ἔμεινε ξεβούλωτο ἐπὶ κάμποσο καιρό».

Ο κ. ΦΑΛΗΡΕΑΣ

Ὁ κ. Βάσος Φαληρέας, ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης τῆς σμίλης, ποὺ τόσο τίμησε τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα καὶ στὴν ξενητειά, μᾶς ἔδωσε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντησι στὸ ἐρώτημά μας :

— Πιστεύω ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ πολλὲς φορὲς μὲ τὴν ἔντασι τῆς πρώτης του ἀγάπης. Γιατὶ ἕνας μεγάλος ἔρως, ὁλοκληρωμένος, στὸ πέρασμά του, σημαδεύει βαθειὰ τὴ ζωή μας. Βέβαια εἶνε δυνατὸν ν' ἀγαπήσῃ κανεὶς καὶ δεύτερη φορὰ καὶ τρίτη, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πολὺ ἀπίθανον οἱ ἔρωτες αὐτοὶ νὰ παρουσιάσουν τὴν πληρότητα τοῦ μεγάλου πάθους ποὺ προηγήθη. Αὐτὸ μὲ δίδαξε ἡ ἀτομική μου πεῖρα — κατέληξεν ὁ καλλιτέχνης.

Ο κ. ΜΠΟΓΡΗΣ

Ὁ θιαμβευτὴς τῆς τελευταίας θεατρικῆς μας σαιζόν, ὁ δραματογράφος τῆς «Καινούργιας Ζωῆς» κ. Δημήτρης Μπόγρης, μᾶς ἀπήντησεν ἐπιγραμματικότατα :

— Πόσες φορὲς ἀγαπᾷ κανεὶς στὴ ζωή του; Ὅσες βαστάει ἡ καρδιά του!»

* * *

Μὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ συγγραφέως τοῦ «Μπουρινιοῦ», συμπληρώνεται ὁ κατάλογος τῶν προσώπων ποὺ διαλέξαμε γιὰ νὰ ἀποκριθοῦν στὴν πρώτη ἀπὸ τὰς ἐρεύνας ποὺ θὰ διενεργήσῃ ἡ «Γυναῖκα», μὲ θέμα γύρω ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Ἀπ' τὶς γνῶμες ποὺ συγκεντρώσαμε ἀποδεικνύεται πὼς κι' ἂν ἀκόμη οἱ ἄνθρωποι δὲν συμφωνοῦν στὶς ἰδέες τους γιὰ τὴν ἀγάπη, πάντως τὰ πρόσωπα ποὺ ἠρωτήθησαν σχετικῶς, ἐδικαίωσαν ἀλτρουϊστικώτατα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Γυναίκας», τὴ σοφὴ παροιμία: «Ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς εἶνε ἕνα δένδρο μὲ πικρὲς τὶς ρίζες γιὰ μᾶς, μὰ μὲ πολύτιμους καρποὺς γιὰ τοὺς ἄλλους».

Νομίζομεν ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὐτὴ εἶνε μία ὑποχρέωσίς μας ἀπέναντι ἐκείνων ποὺ ἄνοιξαν τόσον πρόθυμα τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς τους, ποὺ, γιὰ μερικούς, ἴσως νὰ ἦταν γεμᾶτο πικρὲς ἀναμνήσεις, τὶς ὁποῖες ἦρθε νὰ τοὺς ξυπνήσῃ τὸ ἐρώτημά μας καὶ γιὰ ἄλλους, ὡρισμένως τοὺς λιγώτερους, μὲ νωπὲς ἀκόμη τὶς ὡραιότερες σελίδες του.

Η ΝΕΑ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΑ

Ἡ εἰλικρίνεια ποὺ χαρακτηρίζει τὰς ἀπαντήσεις τῶν διανοουμένων καὶ καλλιτεχνῶν μας, στὸ θέμα τῆς πρώτης αὐτῆς ἐρεύνης μας, εἶναι σὰν μία ὑπόσχεσι, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεκτοὶ τοῦ πνεύματος, στοὺς ὁποίους θὰ ἀποταθοῦμε κατὰ τὴν προσεχῆ ἔρευνάν μας, ἐπιφυλάσσουν στὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ τῆς «Γυναίκας», ἀνάλογες πνευματικὲς ἀπολαύσεις μὲ αὐτὰς ποὺ τοῦ ἐχάρισαν αἱ ἀπαντήσεις τῶν συναδέλφων των, εἰς τὰ τρία πρῶτα φύλλα τῆς «Γυναίκας».

Τὸ θέμα τῆς δευτέρας ἐρεύνης μας, παρουσιάζει ἀκόμη εὐρύτερον ἐνδιαφέρον, διότι θὰ τείνῃ εἰς τὴν λύσιν μιᾶς γενικῆς ἀπορίας ποὺ γεννιέται καθημερινῶς στὴν συζυγικὴ ζωή.

Ἀλλὰ διὰ σήμερον, θὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν συμπεράσματος ἐκ τῶν ἀπαντήσεων ποὺ ἐδόθησαν εἰς τὸ πρῶτον μας ἐρώτημα : «ἂν οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦν μία φορὰ στὴ ζωή τους ἢ μποροῦν ν' ἀγαπήσουν περισσότερες, μὲ τὴν ἴδια δύναμι».

Ἐπὶ δύο δεκάδων λογίων καὶ καλλιτεχνῶν ποὺ ἀπήντησαν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος, ἡ πλειονότης αὐτῶν τῶν εἰδικῶν νὰ κρίνουν τὴν ἀνθρώπινη ἀγάπη, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ζωὴ μᾶς χαρίζει ἕνα μεγάλο ἔρωτα μονάχα. Εὐτυχεῖς οἱ λιγοστοὶ ποὺ διαβάζουν αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, χωρὶς νὰ βαρύνῃ τὴν ψυχή τους κανένας στεναγμὸς νοσταλγίας !....

ΦΑΝΤΑΖΙΟ

Ὁ Ἑλληνικὸς Στίχος

ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ

Ἔχω ντυμένη τὴν ψυχή μου
τοῦ μαρτυρίου τὴν πορφύρα:
δὲν τὴν ἐχάλασεν ὁ χρόνος
οὔτε τὴν ἄγγιξεν ἡ Μοῖρα.

Ἔχω τ' ἀκάνθινο στεφάνι
στὸ πονεμένο μου κεφάλι:
σὲ κάποια ἀπόκοσμη λαχτάρα
ἔχω ἀνοιγμένη τὴν ἀγκάλη.

Σέρνω μονάχη τὸ σταυρό μου...
Μὴ μὲ θωρῇς, χλωμὲ διαβάτη:
ἔτσι πηγαίνοντας, θὰ φθάσω
στ' ὀνειρεμένο μονοπάτι...

ΜΑΡΙΚΑ ΠΙΠΙΖΑ

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

Ο ΑΙΩΝ ΤΩΝ ΡΟΜΠΟΤ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΗΜΕΡΙΝΟΝ «ΤΕΧΝΗΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ». Ο ΧΑΛΥΒΔΙΝΟΣ «ΡΟΜΠΟΤ» ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΗ.— Ο ΚΕΡΙΝΟΣ « ΜΟΥΣΙΚΟΚΡΙΤΙΚΟΣ ».

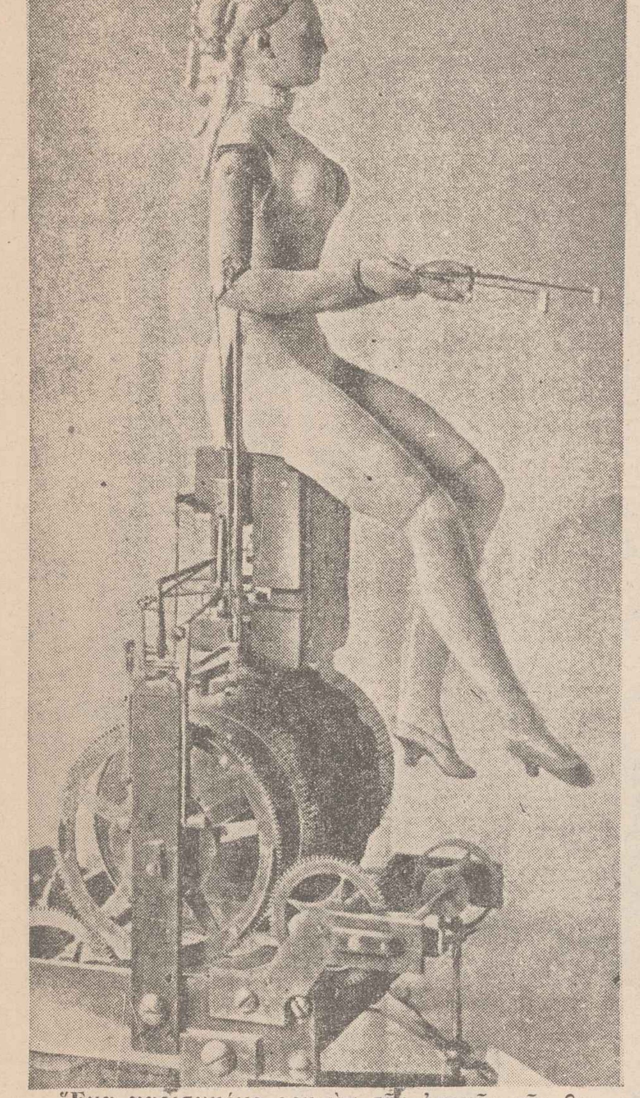

Ἕνα χαριτωμένο ρομπὸτ τῆς ἐποχῆς τῆς βασιλίσσης Ἀντουανέττας. Ἡ μηχανικὴ αὐτὴ κούκλα, ποὺ ἐμφανίζεται εἰς τὴν φωτογραφίαν χωρὶς τὸ φόρεμά της, ἔπαιζε διάφορα κομμάτια εἰς τὸ πιάνο, χάρις εἰς τὸν μηχανισμὸν ποὺ ἦτο κρυμμένος κάτω ἀπὸ τὸ κάθισμά της. Ἡ περίεργη αὐτὴ κούκλα εὑρίσκεται τώρα εἰς ἕνα Παρισινὸν μουσεῖον.

ΕΝ ΤΩ ΙΔΡΩΤΙ τοῦ προσώπου σου θὰ τρώγῃς τὸν ἄρτον σου! Ἐπὶ ὁλοκλήρους χιλιετηρίδας οἱ ἄνθρωποι ἔσκυβαν κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν ποὺ τοὺς ἐπέβαλλεν ἡ βιβλικὴ αὐτὴ κατάρα. Μέσα ὅμως εἰς τὴν ἐγκαρτέρησιν ἢ τὴν ἀγανάκτησίν των, εἰς τὴν ὑπομονὴν ἢ τὴν ἐξέγερσίν των διὰ τὴν βαρειὰν αὐτὴν καὶ αἰωνίαν καταδίκην, δὲν ἔπαυσαν ποτὲ νὰ ὀνειρεύωνται καὶ νὰ ἐκφράζουν εἰς τὰ παραμύθια καὶ τοὺς πόθους των, τὴν ἐποχὴν ποὺ θὰ κατώρθωναν νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν δουλείαν αὐτὴν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐργασίας, τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ ἐγύριζαν πάλιν εἰς τὸν χαμένον παράδεισόν των.

Καὶ ἀνεκάλυψαν ἔτσι, εἰς τὰ παραμύθια καὶ τοὺς θρύλους των, μάγους καὶ μάγισσες, καλόβολα πνεύματα ποὺ εἶχαν τὴν ἱκανότητα νὰ ἀπαλλάσσουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὶς πιὸ κτηνώδεις καὶ ἐπίπονες δουλειές των. Οἱ μυθικοὶ αὐτοὶ συνεργάται τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς οἱ πρόδρομοι τῶν «ρομπότ», τῶν θαυμαστῶν αὐτῶν δημιουργημάτων τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἡ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ ρομπὸτ εἰς τὸν κόσμον ἔγινε μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴν ἐμφάνισιν ἀπὸ αὐτὴν μὲ τὴν ὁποίαν παρουσιάζεται σήμερον. Ἡ πρώτη ἐμφάνισις γίνεται εἰς τὸν μεσαίωνα, μὲ τὴν μορφὴν ἑνὸς ἀκινδύνου καὶ χαριτωμένου παιγνιδιοῦ. Τὰ πίπτοντα βάρη καὶ ὁ πεπιεσμένος ἀὴρ ἦσαν αἱ μόναι πηγαὶ δυνάμεως, ποὺ ἔθεταν εἰς κίνησιν τὰς πρώτας ἐκείνας ἐποχάς.

Τὰ αὐτόματα ἐγνώρισαν μίαν ἀληθινὴν περίοδον ἀκμῆς, ὅταν, κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἀνεκαλύφθη ἡ θαυμαστὴ δύναμις τοῦ ἐλατηρίου, καὶ ἤρχισεν ἡ λαμπρὰ ἐποχὴ διὰ τοὺς ὡρολογοποιοὺς καὶ τοὺς λεπτομηχανουργούς. Κότες ποὺ ἐκακάριζαν καὶ ἐχτυποῦσαν τὰ φτερά τους, ὁμοιώματα διαβόλου καὶ διαφόρων ζώων ποὺ ἐκουνοῦσαν τὸ κεφάλι τους, καὶ τέλος τὰ θαυμαστὰ μεγάλα ρολόγια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ποὺ δείχνουν ὄχι μόνον τὴν ὥραν, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα, ὅταν πρόκειται νὰ σημάνουν τὰς ὥρας, ἐμφανίζεται ὁλόκληρος παρέλασις ἀπὸ ἐναλλασσόμενα νευρόσπαστα — αὐτὴ εἶνε ἡ δευτέρα, οὕτως εἰπεῖν, περίοδος τῶν ρομπότ.

Ὁ Μπωκανσόν, ὁ περίφημος Γάλλος κατασκευαστὴς αὐτομάτων, ἐπέδειξε κατὰ τὸ 1738 μίαν αὐτόματον πάπια, ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἐβάδιζε καὶ ἐκακάριζε, ἀλλὰ ἀκόμη ἔπαιρνε μὲ τὸ ράμφος της καὶ κόκκους σιταριοῦ ποὺ τῆς ἔβαζαν ἐμπρός της, καὶ ἔπειτα τοὺς ἄφηνε πάλι μασσημένους!

Τὴν ἰδίαν περίπου ἐποχὴν ἤρχισεν ἡ προσπάθεια ὅπως τὰ αὐτόματα γυμνασθοῦν καὶ εἰς διαφόρους διανοητικὰς ἐνεργείας, αὐτὸ δὲ ἀπετέλεσεν ἕνα νέον βῆμα πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ τεχνητοῦ ἀνθρώπου. Ὁ φὸν Κεμπελὲν κατεσκεύασεν εἰδικοὺς αὐλούς, μὲ τὸν ἦχον τῶν ὁποίων ἠμποροῦσε νὰ ἀπομιμῆται τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἢ μᾶλλον τὴν κάπως ἀσταθῆ ἀκόμη προφορὰν ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ. Τὰ ἀνθρωπόμορφα κουκλάκια τοῦ Ζαζὰ-Ντρὸζ ἠμποροῦσαν νὰ γράφουν καὶ νὰ ζωγραφίζουν. Ὁ μηχανισμὸς ποὺ ἦτο κρυμμένος μέσα εἰς τὸ σῶμα των δὲν ἦτο καθόλου πολύπλοκος. Ἁπλούστατα ἕνα μολύβι ἐγλυστροῦσε κατὰ μῆκος ἑνὸς ἀκανονίστου δίσκου καὶ ὑπεχρεώνετο ἔτσι νὰ χαράζῃ τὰς γραμμὰς καὶ τὰ γράμματα ποὺ ἐπεθύμει ὁ κατασκευαστὴς τῶν αὐτομάτων.

Ὁ Καμπελὸν ἐτερμάτισε κάπως ἀδόξως τὸ στάδιόν του μὲ τὴν τολμηρὰν ἐκείνην ἀπάτην τοῦ Τούρκου σκακιστοῦ — τοῦ «αὐτομάτου» ἐκείνου, μὲ τὸ ὁποῖον ἔπαιξε κάποτε σκάκι καὶ αὐτὸς ὁ Ναπολέων, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως τοῦ ὁποίου ἦτο κρυμμένος ἕνας νᾶνος...

Ἀπέμενεν ὅμως εἰς τὸν 19ον καὶ τὸν 29ὸν αἰῶνα νὰ πραγματοποιήσουν ἀληθινοὺς ρομπὸτ — μηχανὰς ἀνθρωπομόρφους, αἱ ὁποῖαι ἠμποροῦσαν νὰ ἐκτελοῦν χρήσιμον ἐργασίαν. Οἱ παλαιοὶ μηχανικοὶ ἔντυναν συνήθως τὶς κοῦκλες των μὲ ἀνθρώπινα ροῦχα. Οἱ νέοι, ἀντιθέτως, προτιμοῦν τὴν ὑποβλητικὴν ἐμφάνισιν τοῦ χάλυβος εἰς τοὺς μηχανικοὺς ἀνθρώπους των, ποὺ παίρνουν ἔτσι μίαν ὄψιν τερατώδη καὶ ἀπειλητικήν.

Ἔχουν κατασκευασθῆ ἔτσι ἀληθινὰ θαύματα τεχνικῆς τελειότητος καὶ τολμηρᾶς φαντασίας. Εἰς τὴν τελευταίαν Ραδιοφωνικὴν Ἔκθεσιν τοῦ Λονδίνου ἕνας Ρομπότ, ποὺ ἦτο τοποθετημένος εἰς μίαν αἴθουσαν, ἠμποροῦσε νὰ διαβάζῃ κομμάτια ἀπὸ ἐφημερίδας καὶ νὰ ἀπαντᾷ εὐγενῶς τὶ ὥρα ἦτο εἰς ὅλους ὅσοι τὸν ἐρωτοῦσαν. Ὁλόκληρον σύστημα ἀπὸ δίσκους μέσα εἰς τὸ σῶμα του, φωτοηλεκτρικὰς λυχνίας καὶ κάθε λογῆς ἐγκαταστάσεις ἐξησφάλιζαν τὴν ἀλάνθαστον λειτουργίαν τῆς «σκεπτομένης» αὐτῆς σιδερένιας κούκλας.

Ἕως ποῦ θὰ προχωρήσῃ τάχα ἡ τελειοποίησις τῶν τεχνητῶν αὐτῶν ἀνθρώπων;

Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ γνωρίζῃ αὐτὸ ἐκ τῶν προτέρων, ἀσφαλῶς ὅμως ὑπάρχει πάντοτε ἕνα ἀνυπέρβλητον ὅριον εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπου: Ἡ μηχανή, ὅσον τελεία καὶ ἂν γίνῃ, δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ ἀποκτήσῃ ἰδικόν της αἴσθημα, διότι αὐτὸ εἶνε τὸ προνόμιον τῶν ἐμψύχων ὄντων τῆς Δημιουργίας.

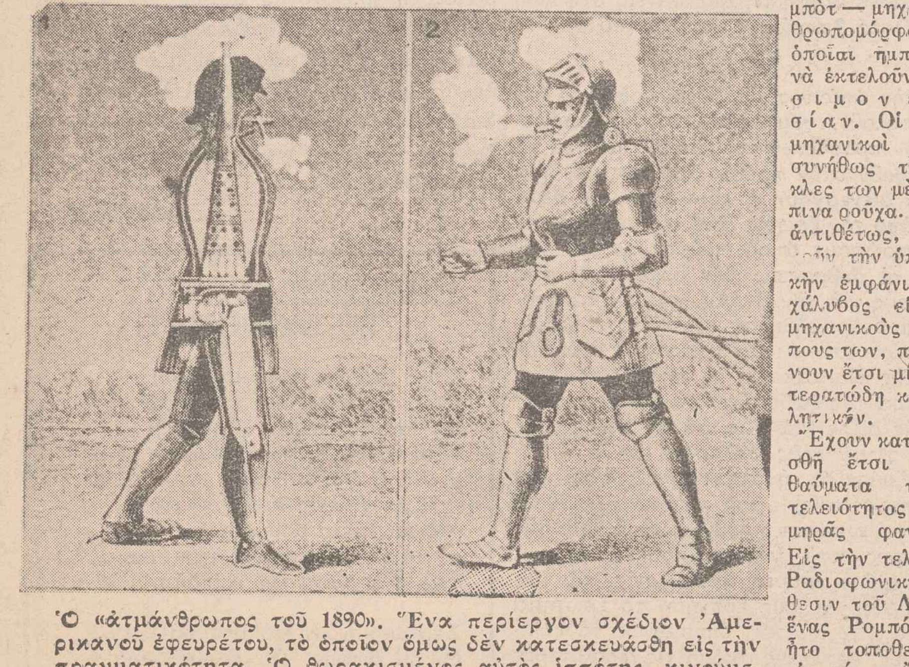

Ὁ «ἀτμάνθρωπος τοῦ 1890». Ἕνα περίεργον σχέδιον Ἀμερικανοῦ ἐφευρέτου, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν κατεσκευάσθη εἰς τὴν πραγματικότητα. Ὁ θωρακισμένος αὐτὸς ἱππότης, κινούμενος μὲ μίαν μικρὰν ἀτμομηχανήν, κρυμμένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σώματός του, θὰ ἦτο, κατὰ τὰς βεβαιώσεις τοῦ ἐφευρέτου του, κυριολεκτικῶς ἀκάθεκτος εἰς τὰς ἐπιθέσεις του.

Ὁ μουσικοκριτικὸς ποὺ βλέπετε, εἶναι ἕνας κύριος ἀπὸ... κερί, ὁ ὁποῖος ὅμως ἔχει—χάρις εἰς δύο μικρόφωνα ἀκριβείας — ἐξαιρετικῶς ἀνεπτυγμένον τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς. Τὸν χρησιμοποιοῦν εἰς τὰς δοκιμὰς τῆς περιφήμου Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας τῆς Φιλαδελφείας, διὰ νὰ ἐξελέγχουν τὴν «μικροφωνικὴν ἀπόδοσιν» τῶν ἤχων

ΗΖΩΗΤΗΣΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Στὴν Κίνα ἡ γυναῖκα ἐθεωρεῖτο πάντα καὶ θεωρεῖται καὶ τώρα κατώτερη ἀπὸ τὸν ἄνδρα καὶ σωματικὰ καὶ ψυχικά. Ἡ γέννησις ἑνὸς κοριτσιοῦ ἔρχεται σὰν μεγάλη συμφορὰ καὶ σὰν θεϊκὴ κατάρα!

Ἡ Ἱερὰ Βίβλος τῶν Κινέζων λέει: «ὅταν γεννιέται κόρη, πρέπει νὰ τὴν τυλίγουν σὲ κοινὰ σπάργανα καὶ νὰ βάζουν κοντά της ἕνα κεραμίδι. Τίποτα καλὸ καὶ τίποτα κακὸ δὲν ὑπάρχει σ' αὐτήν. Ἂς μάθῃ λοιπὸν πῶς φτιάχνεται τὸ κρασὶ καὶ πῶς ψήνονται τὰ φαγητὰ καὶ τὸ ψωμί. Αὐτὰ εἶναι τὰ μόνα ποὺ πρέπει νὰ γνωρίζῃ καὶ τὰ μόνα μὲ τὰ ὁποῖα νὰ ἀσχολῆται».

Ἡ γυναῖκα στὴν Κίνα ἦταν πάντα τελείως ὑποτεταγμένη στὸν ἄντρα. Κόρη ἀνῆκε στοὺς γονεῖς της, σύζυγος ἦταν δούλη τοῦ ἀνδρός της καὶ χήρα ὤφειλε νὰ ὑπακούῃ καὶ νὰ ὑπηρετῇ τοὺς συγγενεῖς τοῦ συζύγου της.

Ἀνάλογη μὲ τὴν ὑποταγή της αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ ἀνατροφὴ ποὺ τῆς ἐδιδόταν. Τῆς ἀπαγορευόταν ἐντελῶς τὸ διάβασμα βιβλίων, ἡ συζήτησις καὶ ὁ καλλωπισμός.

Κυριώτερα καθήκοντά της ἦταν νὰ εἶναι σιωπηλὴ, ἥσυχη, ἀγαθὴ καὶ νὰ τρέφῃ ἀγάπη καὶ προθυμία στὴν ἐργασία.

Ἡ πολυγαμία ἐπιτρεπόταν πάντοτε στὴν Κίνα. Ὑπῆρχε ὅμως μιὰ μόνο νόμιμος καὶ ἐπίσημος σύζυγος. Οἱ ἄλλες ἦταν δευτερεύουσες.

Συνέβαινε δηλαδὴ τὸ ἴδιο πρᾶγμα ποὺ γινόταν μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν στὴν Τουρκία ὅπου οἱ πλούσιοι εἶχαν ἐκτὸς τῆς πρώτης τους συζύγου καὶ πλῆθος ἄλλων.

Τὸ διαζύγιο ἐπιτρεπόταν πάντα καὶ τόσο ὁ ἄνδρας ὅσο καὶ ἡ γυναῖκα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἶχαν τὰ ἴδια δικαιώματα καὶ ἐθεωροῦντο ἀπολύτως ἴσοι.

Οἱ γονεῖς τῶν νεονύμφων στὴν Κίνα ἐτιμωροῦντο μὲ βαρύτατες ποινὲς ἂν πρὸ τοῦ γάμου δὲν ἀνέφεραν ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῶν παιδιῶν τους. Ἂν μετὰ τὸ γάμο ὁ γαμπρὸς ἢ ἡ νύφη παρουσίαζαν ἐλαττώματα ποὺ δὲν εἶχαν δηλωθῆ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους, ὁ γάμος διελύετο μὲ μιὰ ἁπλῆ αἴτησι τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο.

Σήμερα ὅλα αὐτὰ δὲν ὑπάρχουν πιὰ στὴν Κίνα—στὶς μεγάλες πόλεις τοὐλάχιστον—καὶ οἱ Κινέζες ἔχουν στὴν Κοινωνία τὴν ἴδια θέσι ποὺ ἔχουν καὶ οἱ γυναῖκες τῶν πολιτισμένων χωρῶν.

Ὁ «μηχανικὸς ἄνθρωπος» ποὺ ἔφτιαξαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Ἡ φύση τότε μόνον παράγει γυναῖκες, ὅταν δὲν κατορθώνῃ νὰ πλάσῃ ἄντρες.
Ἀριστοτέλης

⁂

— Εὐκολώτερο νὰ βρεθῇ ἄσπρος κόρακας, παρὰ ἀγαθὴ γυναῖκα.
Ἅγιος Γρηγόριος

ΜΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗΝ

ΚΑΙ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΙΝΕ ΚΑΛΗ ΤΕΧΝΗ

ΜΕ ΤΗΝ πρωτοβουλίαν τῆς Ἑνώσεως τῶν διαφόρων Συλλόγων Ἐρασιτεχνῶν Φωτογράφων τῆς Φραγκφούρτης, ὠργανώθη τελευταίως εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τῆς Γερμανίας μία διεθνὴς ἐρασιτεχνικὴ φωτογραφικὴ ἔκθεσις, ἡ ὁποία ἐσημείωσε πραγματικῶς ἀξιόλογον ἐπιτυχίαν. Μολονότι ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δὲν εἶχε ὀργανωθῆ εἰς κανένα μέρος τοῦ κόσμου παρομοία ἔκθεσις, παρετηρήθη μεγάλη προθυμία συμμετοχῆς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀκόμη καὶ τὰ πλέον μακρυνά, ἀποδεικνυομένου τοιουτοτρόπως τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ προκαλοῦν μεταξὺ τῶν ἐρασιτεχνῶν φωτογράφων αἱ εὐκαιρίαι αὐταὶ τῆς εὐγενοῦς διεθνοῦς ἁμίλλης. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τῶν φωτογραφιῶν ποὺ ἐστάλησαν εἰς τὴν Διεθνῆ Ἔκθεσιν τῆς Φραγκφούρτης καταφαίνεται τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐρασιτεχνικὴ φωτογραφία, τὸ εὐγενικὸν αὐτὸ πάθος ποὺ χαρίζει τόσας ὡραίας συγκινήσεις εἰς ὅσους τὸ ἀκολουθοῦν, ἔχει φθάσει εἰς ἀξιοθαύμαστον ἀληθινὰ βαθμὸν καλλιτεχνικῆς ἀναπτύξεως.

Εἰς τὴν ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Ἐκθέσεως ἀπεστάλησαν ἐν συνόλῳ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου 1782 φωτογραφίαι. Ἀπὸ αὐτὰς αἱ 1029 ἐκρίθησαν κατάλληλοι διὰ νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ἐκθέσεως. Ἀπ' αὐτὰς αἱ 313 ἦσαν γερμανικαί, 230 αὐστριακαί, 138 οὑγγρικαί, 230 ἀμερικανικαί, 200 ἰταλικαί. Φυσικὰ ὅλαι ἦσαν εἰς μεγάλον σχετικῶς σχῆμα (18 ἕως 24 μέχρι 40 ἐπὶ 50 ἑκατοστά). Συνολικῶς ἀντεπροσωπεύθησαν 21 χῶραι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἀρκεταὶ ἀπὸ τὰς πλέον μακρυνάς, ὡς ἡ Βραζιλία, ἡ Κίνα, ἡ Ἰαπωνία, αἱ Ἰνδίαι, ἡ Νότιος Ἀφρική.

Ὁ πλοῦτος τῶν ἐκθεμάτων δὲν ἦτο βέβαια μόνον ἀριθμητικός. Εἰς τὰς ὑπερχιλίας ἐκτιθεμένας φωτογραφίας ἔβλεπε κανεὶς καὶ μίαν ἀνεξάντλητον ποικιλίαν τεχνοτροπιῶν, θεμάτων, τάσεων.

Ἐν πρώτοις τὰ ἔργα τῶν Γερμανῶν ἐκθετῶν παρουσίασαν, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς ποὺ ἀπένειμε τὰ βραβεῖα καὶ τὰ μετάλλια, τὴν μεγαλειτέραν ποικιλίαν μοτίβων καὶ τὴν ἐπιτυχεστέραν ἐκλογὴν θεμάτων συνδεδεμένων μὲ τὴν λαϊκὴν ἰδίως γερμανικὴν ζωήν, εἰς ὅλας της τὰς ἐκδηλώσεις, ἀπὸ τὸ ἥσυχο χωριὸ μέχρι τῆς θορυβώδους βιομηχανικῆς συνοικίας. Ὁ γενικὸς τύπος τῶν γερμανικῶν ἐκθεμάτων εἶνε ὁ ζωντανὸς ρεαλισμός των.

Ἀντιθέτως οἱ ὁμόγλωσσοι γείτονες τῶν Γερμανῶν, οἱ Αὐστριακοὶ ἐρασιτέχναι τῆς φωτογραφικῆς τέχνης προτιμοῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν ρεαλισμὸν καὶ νὰ ἐμφανίσουν εἰς τὰς φωτογραφικὰς συνθέσεις των ὅλον τὸν λυρισμὸν τῆς φύσεως.

Ἐντελῶς διαφορετικὴ φαίνεται, ἐξ ἄλλου, ἡ τάσις τῶν Οὔγγρων ἐκθετῶν: Εἰς τὰ ἔργα τῶν τελευταίων αὐτῶν βλέπει κανεὶς πρὸ πάντων τὸ φῶς μὲ τὰς λεπτοτέρας του ἀποχρώσεις, μεταπτώσεις καὶ ἀντανακλάσεις, βλέπει ὅλην τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἅπλα τοῦ ἀπέραντου οὐγγρικοῦ κάμπου.

Εἰς τὴν Φραγκφούρτην ἀπεδείχθη ὅτι οἱ Οὔγγροι ἐρασιτέχναι φωτογράφοι εὑρίσκονται εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, ἀπέναντι ὅλων τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ αὐτὸ ἐπεσφραγίσθη μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκθέσεως, ἡ ὁποία ἀπένειμεν εἰς τοὺς Οὔγγρους ἐκθέτας τέσσαρα ἀργυρᾶ μετάλλια. Δευτέρα, κατὰ σειρὰν βραβεύσεως ἦλθεν ἡ Γερμανία, μὲ τρία μετάλλια.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀποδεικνύονται ἀπαράμιλλοι εἰς τὴν τεχνικὴν ἰδίως πρόοδον τῆς φωτογραφικῆς των, εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν μεγεθύνσεων καὶ εἰς τὸν χρωματισμὸν τῶν πινάκων. Διαπρέπουν τόσον εἰς τὰ πορτραῖτα ὅσον καὶ εἰς τὰ τοπεῖα, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν νέον κλάδον τοῦ κόσμου τῶν ἐπιστημονικῶν ἐφαρμογῶν. Κάθε φωτογραφία τῶν Ἀμερικανῶν συνθετῶν μαρτυρεῖ πρὸ πάντων μίαν προσπάθειαν ἐμφανίσεως τῆς φόρμας, ἀνεξαρτήτως περιεχομένου.

Οἱ Ἰταλοὶ ἐρασιτέχναι, παρόμοια μὲ τοὺς Οὔγγρους, ἀγαποῦν τὴν ζωντανότητα εἰς τὰ μοτίβα των, εἰς τοὺς πίνακάς των ὅμως φαίνεται νὰ ἐπικρατῇ ὄχι τὸ φῶς ἀλλὰ ἡ κίνησις.

Ἡ Κίνα, μὲ μερικὰς ἀληθινὰ ἐκλεκτὰς εἰκόνας της δείχνει ὅλην τὴν ἐξωτικὴν μαγείαν τῶν Δράκων της καὶ τῶν μεταξωτῶν φόντων της, ἐνῷ ἡ Ἰαπωνία, ἂν καὶ ἀντεπροσωπεύθη μὲ πολὺ ὀλίγους πίνακας εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Φραγκφούρτης, παρουσιάζει σαφῆ προτίμησιν πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ γοῦστα.

Οἱ Γάλλοι ἐρασιτέχναι ἀπέστειλαν μερικὰ ὡραιότατα τοπεῖα, ἐνῷ οἱ Ἑλβετοὶ φαίνονται προτιμῶντες τὴν «νατὺρ μόρτ» διὰ νὰ ἐπιδείξουν τὸ καλλιτεχνικόν των αἴσθημα καὶ τὴν τέχνην τῆς συνθέσεώς των.

Μὲ μίαν λέξιν θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι αἱ 1029 αὐταὶ φωτογραφίαι τῆς Ἐκθέσεως τῆς Φραγκφούρτης, ἀπεικονίζουν αὐτὴν τὴν καλλιτεχνικὴν ψυχὴν καὶ τὴν πνευματικὴν τάσιν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Ἡ σύγχρονη αὐτὴ φωτογραφικὴ σύνθεσις ἐκρίθη ὡς μία ἀπὸ τὰς ἐπιτυχεστέρας τῆς Ἐκθέσεως τῆς Φραγκφούρτης. Φέρει τὸν τίτλον «Μονομαχία» καὶ ἐπετεύχθη διὰ τῆς ἐπιθέσεως δύο λήψεων. Ἐκεῖνο ποὺ ἐθαυμάσθη εἰς αὐτὴν εἶναι ἰδίως ὁ φωτισμός της

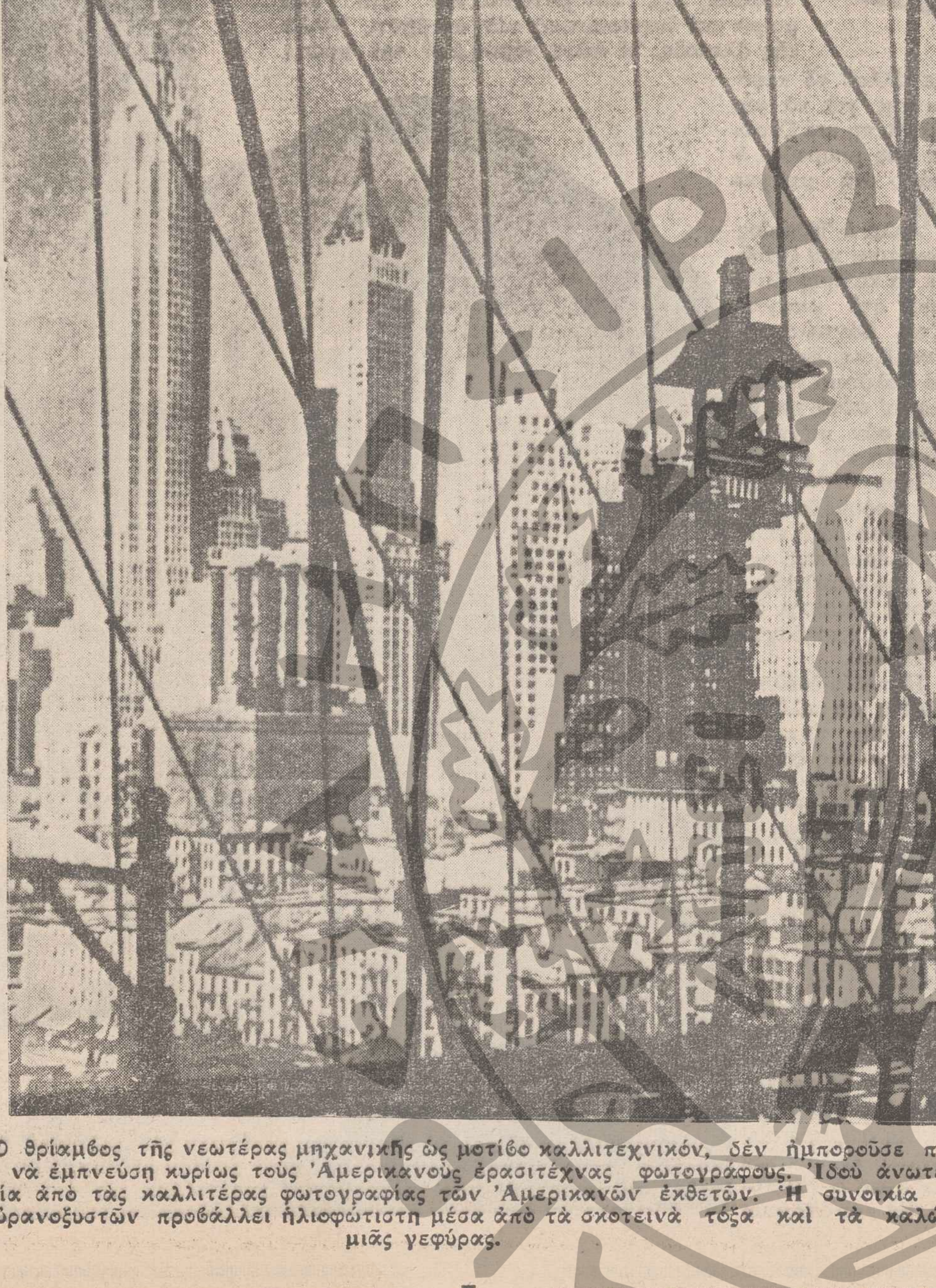

Ὁ θρίαμβος τῆς νεωτέρας μηχανικῆς ὡς μοτίβο καλλιτεχνικόν. Δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ ἐμπνεύσῃ κυρίως τοὺς Ἀμερικανοὺς ἐρασιτέχνας φωτογράφους. Ἰδοὺ ἀνωτέρω μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας φωτογραφίας τῶν Ἀμερικανῶν ἐκθετῶν. Ἡ συνοικία τῶν οὐρανοξυστῶν προβάλλει ἠλεκτροφώτιστη μέσα ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ τόξα καὶ τὰ καλώδια μιᾶς γεφύρας.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΝΟΑ'Ι'Γ

«Ἄφοβα ζῆσε χωρὶς βία καὶ τύψη, νὰ
[φοβᾶσαι
μόνο τὶς μέρες ποὺ δὲν ἔχουνε τὰ χάδια.
Σὲ μιὰ ἀγκαλιὰ τελειώνουν ὅλα, στὰ
[σκοτάδια
τοῦ τάφου, ποὺ ὅλα παύουν, αὔριο θἆσαι».
Ὅλα περνᾶνε, κι' ὁ ἔρωτας μαζὶ
μὲ τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἁγνεία καὶ τὴ λαγνεία,
μὰ πέρα, ἀπάνου ἀπὸ τὸν τάφο, ζῇ,
ξανθὴ ἀδερφή σου, τῶν Πιερίδων ἁρμονία.
Ὡς τὴ στερνή σου τὴ στιγμὴ νὰ τὴν κρα-
[τᾶς θεία μοῖρα
στὰ χέρια σου καὶ στὴ φωνὴ τὴν ἄφησε
[τὴ λύρα.
Μὲ μισεμένη τὴν ψυχή, σωμένο τὸ κορμί
[σου,
ἀμίσευτο, ἄσωστο ἔμενε τὸ θᾶμα, ἡ μου-
[σική σου.

17 Μάης 1934 ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΣΤΟ ΓΑΛΑΝΟ Τ' ΑΠΟΒΡΑΔΟ...

Στὸ γαλανὸ τ' ἀπόβραδο
στοῦ ἥλιου τὸν πεθαμὸ
ποὺ δὲν κουνιέται φύλλο,
σὰν ἕνα χέρι νἄπιασε
τῆς φύσης τὸ σφυγμὸ
θἄρτω στὸ γκρέμιο μῦλο,
νὰ κάτσω στὸ πεζοῦλι του
πλάϊ σου σιμὰ πολύ,
καὶ τῆς βαθειᾶς γαλήνης
τὴ νέα ἀγάπη νὰ μάθω σε,
τεχνίτρα στὸ φιλὶ
ποὺ θὰ μεθᾶς σὰν πίνῃς.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑ.Ι.ΣΚΑΚΗ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΣΤΟ ΦΑΛΗΡΟ

Ἡ πλήξη ψὲς μᾶς εἶχε ξαναφέρει
στὸ Φάληρο, σὲ κάποιαν ἀμμουδιά,
ἐρωτικό μας ἄλλοτε λημέρι
Πιὸ πέρα, μέσ' στὴν ἔρημη βραδυά,

πιασμένοι τρυφερά, χέρι μὲ χέρι,
δυὸ ἐρωτεμένα ἐκάθονταν παιδιά.
Μὰ ἐμᾶς τοῦ κάκου ζήταγε ἡ καρδιά
παλιὲς χαρὲς στὴ θύμηση νὰ φέρει.

Κι' ὡς ἄρχισε ἡ ψυχροῦλα νὰ πληθαίνει
—«τί θέμε, μοῦπες, δῶ, τέτοιον καιρό»,
κι' ἐφύγαμε κι' οἱ δυὸ μετανοιωμένοι.

Ἔκανε, ἀλήθεια, κρύο τσουχτερὸ
στ' ἀκροθαλάσσι τὴ βραδυὰ ἐκείνη.
Μὰ τὸ ζευγάρι τἄλλο εἶχε ἀπομείνει...

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ—ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Ὅταν τὶς πόρτες κλείνετε, καὶ γλυ-
[κοφωτισμένα
βλέπω τὰ παράθυρά σας στὴν ἐξοχὴ
[τὸ βράδυ,
μὲ ποιὰν ἀγάπη σᾶς θωρῶ κρυμμένη
[στὸ σκοτάδι
σπιτάκια ποὺ κανένα σας δὲν μὲ προ-
[σμένει ἐμένα!

Θεέ μου! δός μου δύναμι λίγο νὰ
[ζήσω ἀκόμα,
νὰ ἰδῶ ξανὰ τὴν ἄνοιξη καὶ τ' ἅγιο
[καλοκαῖρι,
νὰ μ' ἀναδέψῃ τὰ μαλλιὰ σὰ μιὰ
[μορφὴ τ' ἀγέρι,
κι' ἐρωτικὰ νὰ φιληθῶ μὲ τὴ ζωὴ
[στὸ στόμα.

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ΕΝΑΣ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΪΚΟΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΛΙΛΙΑΣ

ΔΙΑΣΚΕΥΗ HELLIA DE RUFFI

ΦΤΩΧΗ Λίλια, ψυχούλα ἔρημη καὶ μοναχὴ ἀπάνω στὸ κατάστρωμα ἑνὸς πλοίου. Εἶχε φορέσει τὰ καλλίτερα ροῦχα της, τὰ Κυριακάτικά της, γιὰ νὰ πάῃ στὸ Παρίσι!... Παρίσι! ἡ λέξις αὐτὴ ξυπνοῦσε στὴ φαντασία της ἀχνὲς εἰκόνες. Παλάτια ποὺ λαμποκοποῦσαν καὶ βουνὰ ἀπὸ χρυσάφι. Ἐπήγαινε ἐκεῖ γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν δόξα καὶ τὸν πλοῦτο.

Ἐδῶ καὶ τρεῖς μέρες ταξίδευε μὲ τὸ πλοῖο καὶ δὲν ἔβλεπε ὁλόγυρά της ἄλλο τίποτε παρὰ οὐρανὸ καὶ θάλασσα, θάλασσα κι' οὐρανό... Κι' ἀκόμα δὲν εἶχε φθάσει. Δὲν φαινόταν ἀκόμη ἀπὸ μακρυὰ οὔτε χρυσᾶ βουνά, οὔτε παλάτια... Μήπως αὐτοὶ οἱ ναῦτες, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὴν κυττάζανε μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο, θέλανε νὰ τὴν γελάσουν; Νὰ τὴν ρίξουν στὴ θάλασσα; Νὰ μὴν τὴν πᾶνε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ κερδίσῃ τὰ χρήματα ποὺ τῆς χρειαζόντανε γιὰ τὸ γάμο της;...

— Καὶ τὸν ἀγαπᾷς πολὺ τὸν Κριστιὰν Γούλδσκιολδ, τὸν γυιὸ τοῦ πυργοδεσπότη τῆς Χενδαλσνοῦτεν; τὴν ρώτησε μιὰ μέρα ὁ καπετάνιος τοῦ καραβιοῦ, ἕνας ἡλικιωμένος θαλασσόλυκος μὲ πολλὰ γαλόνια στὸ κασκέττο του.

Ἡ κοπέλλα κοκκίνισε καὶ στὰ παιδιάστικα μάτια της φάνηκαν δάκρυα στὴν ἀνάμνησι αὐτὴν ποὺ τῆς ἐθύμιζε τὴν νορβηγικὴ πατρίδα της, τὴν καλύβη της, τὴν Χενδαλσνοῦτεν, τὸν πατέρα της καὶ τὴν μητέρα της ποὺ εἶχαν πεθάνει κι' οἱ δύο τους, τὸν ἔρωτά της γιὰ τὸν γυιὸ τοῦ πλούσιου πυργοδεσπότη, ὅλη τὴ ζωή της...

— Καὶ βέβαια τὸν ἀγαπάει πολὺ τὸν Κριστιάν της! εἶπε γελῶντας ὁ γέρος Ἑβραῖος Σαμουὴλ, ποὺ εἶχε πλησιάσει κοντά τους.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ τὸ μικρὸ γενάκι, προξενοῦσε ἕνα παράξενο φόβο στὴ Λίλια, ἰδίως ὅταν ἀπὸ μακρυὰ τῆς ἔκανε διάφορα νεύματα, σὰν νὰ ἦταν κάτι συμφωνημένο μεταξύ τους. Με παρόμοια νεύματα καὶ στὴν Χενδαλσνοῦτεν, ὁ Κριστιὰν τῆς ἔδινε νὰ καταλάβῃ ὅτι θὰ τὴν περίμενε τὸ βράδυ στὸ δάσος τῶν ἰτιῶν, πίσω ἀπὸ τὸ μύλο, ἀνάμεσα στὸ βάλτο καὶ στὸ ποτάμι. Ἀλλὰ τὰ μάτια τοῦ Κριστιὰν ἦταν γλυκὰ καὶ μεγάλα, ἐνῷ ὁ γέρος αὐτὸς Ἑβραῖος εἶχε δυὸ ματάκια μικρὰ καὶ διαπεραστικὰ σὰν τῆς ἀλεποῦς. Ἡ Λίλια γύριζε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ μὴ τὰ βλέπῃ καὶ ζάρωνε ὅσο μποροῦσε ἐπάνω στὸ μπάγκο της.

Ἀλλὰ ὁ Ἑβραῖος ἐρχότανε καὶ ζητοῦσε νὰ καθήσῃ δίπλα της στὸ μπάγκο. Στὰ δάχτυλά του γυαλίζανε ἕνα σωρὸ πολύτιμα πετράδια κι' αὐτὰ τραβήξανε σὰν μαγνῆτες τὸ μάτι τῆς φτωχῆς Λίλιας. Ἀλλὰ μὲ μιὰ προσπάθεια ξεκόλλησε ἀπ' αὐτὰ τὸ βλέμμα της, γιὰ νὰ μὴν καταλάβῃ ὁ γέρος Σαμουὴλ ὅτι ἐθαύμαζε τὰ δαχτυλίδια του.

Τὸ πλοῖο ἐσάλευε ὁλοένα πιὸ πολὺ μέσα στὴν τρικυμία κι' αὐτὸ τῆς ἔφερνε μιὰ δυνατὴ ζάλη, μιὰ μεγάλη ἀδιαθεσία. Εἶχε κλείσει τὰ μάτια της καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τὴν λυπηθῇ, ὅταν ξαφνικὰ ἔνοιωσε ἕνα χέρι ν' ἀγκαλιάζῃ τὴ μέση της καὶ ν' ἁπλώνεται ἐπάνω στὸ θερμὸ κι' ἁπαλὸ στῆθος της. Ἔτσι τὴν τραβοῦσε ὁ Κριστιὰν στὴ στιβαρή του ἀγκάλη, ἀλλὰ τώρα δὲν ἦταν ὁ Κριστιάν. Μὲ μιὰ ἀπότομη προσπάθεια τῆς θελήσεως ἡ Λίλια τινάχθηκε ὄρθια, κατάχλωμη ἀπὸ ντροπὴ καὶ θυμό. Ὁ μαῦρος τράγος μὲ τὰ λαμπερὰ δαχτυλίδια τῆς χαμογέλασε, ἔψαξε νὰ βρῇ λόγια γιὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἀλλὰ ἡ Λίλια τὸν κύτταζε σὰν νἄβλεπε ἐμπρός της τὸν ἴδιο τὸν Σατανᾶ. Μήπως ἦταν ἀλήθεια ὁ Σατανᾶς καὶ τῆς τὸν ἔστελνε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τὴν δοκιμάσῃ;

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα φάνηκε ἡ ἀκτὴ τῆς Γαλλίας, κι' οἱ ταξειδιῶτες ἄρχισαν νὰ μαζεύουν τοὺς μπόγους καὶ τὰ σεντούκια τους. Σὲ λίγο θἄφταναν στὴ Χάβρη... Ἔπειτα στὸ Παρίσι... Ἡ Λίλια εἶχε ξαναβρῆ τώρα ὅλη τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη της κι' ἀντιμετωπίζει τὸ μέλλον μὲ αἰσιοδοξία. Ναί, θὰ φτάσῃ στὸ Παρίσι, θὰ κερδίσῃ λεπτά, πολλὰ λεπτὰ τραγουδῶντας καὶ χορεύοντας τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια τοῦ χωριοῦ της, κι' ἔπειτα θὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα της γιὰ νὰ παντρευθῇ τὸν ἀγαπημένο της Κριστιάν. Οἱ δικοί του δὲν θἄχαν πιὰ καμμιὰ ἀντίρρησι, ἀφοῦ θἄταν κι' αὐτὴ πλούσια. Φτάνει νἄμενε ὁ Κριστιὰν πιστὸς στὸν ὅρκο ποὺ τῆς εἶχε δώσει...

Στὸ Παρίσι... Πρώτη ἐνέργεια τῆς μικρῆς Λίλιας μόλις ἔφτασε στὸ τέρμα τοῦ ταξειδιοῦ της ἦταν νὰ πάῃ νὰ δῇ τὸν πρόξενο τῆς Νορβηγίας, ὅπως τῆς εἶχε συστήσει ὁ πράκτορας τοῦ μεταναστευτικοῦ γραφείου.

Ἀπὸ τότε ὅμως ποὺ ἡ Λίλια εἶχε δῇ τὸν πρόξενο, οἱ ἐλπίδες της τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει, γιατὶ δὲν ἔβλεπε νὰ φτάνῃ ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τραγουδάῃ καὶ νὰ χορεύῃ σ' ἕνα ὡραῖο θέατρο...

Ἔμενε τώρα σὲ μιὰ φτωχικὴ καμαροῦλα μαζὺ μὲ ἄλλους τρεῖς μετανάστες, ποὺ τοὺς εἶχε γνωρίσει στὸν προθάλαμο τοῦ προξενείου — τὸν Ἄξελ Ὄλσεν, τὴ γυναῖκα του κι τὴν κόρη του Σολβὲγ, ποὺ εἶχε κόκκινα μαλλιὰ καὶ κοιμότανε μαζὺ μὲ τὴν Λίλια στὸ ἴδιο κρεββάτι. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη βραδυὰ ἡ Σολβὲγ ἀκούγοντας τὴν Λίλια ποὺ ἔκλαιγε τὴν ἔσπρωξε δυνατὰ τσιμπώντας της τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια.

— Δὲν θὰ σωπάσῃς ἐσύ; Θέλω νὰ κοιμηθῶ! Ἄφησε αὐτὲς τὶς κουταμάρες!

Ἡ Λίλια προτίμησε τότε νὰ πέσῃ κατάχαμα στὸ πάτωμα καὶ νὰ κοιμᾶται ἐκεῖ μὲ τὰ γιορτινά της ροῦχα, παρὰ νὰ πλαγιάζῃ δίπλα στὴν κακιὰ αὐτὴν κοκκινομάλλα κοπέλλα...

Μιὰ μέρα ὅμως ἡ κοκκινομάλλα κοπέλλα ἔφυγε ἀπ' τὴν καμαροῦλα γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ. Μαζύ της ἔφυγε κι' ὁ πατέρας της κ' ἡ μητέρα της ἀφίνοντας τὴν ἄμοιρη Λίλια μονάχη, καὶ παίρνοντας μαζύ τους κι' ὅλο τὸ χρῆμα ποὺ τῆς ἔμενε ἀκόμα ἀπ' τὸ πούλημα τῆς φτωχικῆς πατρικῆς της περιουσίας στὴ Νορβηγία.

Ὁλομόναχη κι' ἀπένταρη στὸ ἀπέραντο Παρίσι!... Ὅταν ἡ Λίλια κατάλαβε πὼς ὁ Ἄξελ Ὄλσεν, μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν κόρη του, εἶχαν φύγει κλέβοντας τὰ λεφτά της, γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσουν πιά, παραδόθηκε στὴν ἀπελπισία κ' ἄρχισε νὰ παρακαλῇ νἄρθῃ ὁ θάνατος γιὰ νὰ τὴν ἀπολυτρώσῃ ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς πικρᾶς ζωῆς...

Ἀλλὰ ὁ θάνατος δὲν ἦρθε, καὶ μέσα στὸ βάθος τῆς ψυχῆς της ἔμενε πάντα μιὰ ἐλπίδα πὼς κάποιο θαῦμα μποροῦσε νὰ γίνῃ. Καὶ λίγο-λίγο τὸ θαῦμα αὐτὸ παίρνει συγκεκριμένη μορφὴ μέσα στὴ σκέψι της. Μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας της προβάλλει ἕνα πρόσωπο, τὸ πρόσωπο ἑνὸς γέρου μὲ τραγίσιο γενάκι, τοῦ Σαμουὴλ Ρόζενβαλ. Τὸ ὄνομά του κι' ἡ διεύθυνσίς του βρίσκονται ἀπάνω στὴ μικρὴ ἐκείνη κάρτα, ποὺ εἶχε βγάλει ἀπ' τὸ φουσκωμένο πορτοφόλι του καὶ τῆς τὴν εἶχε δώσει, στὴν ἀποβάθρα τῆς Χάβρης.

Ἀπάνω στὴν κάρτα αὐτήν, ποὺ εἶνε τσαλακωμένη, λερωμένη, ἀλλὰ ἔχει μείνει στὰ χέρια της, συγκεντρώνονται τώρα ὅλες οἱ ἐλπίδες τῆς Λίλιας. Ἔχει πάρει πιὰ τὴν ἀπόφασί της: θὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸν Σαμουήλ, θὰ πέσῃ στὰ πόδια του, θὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τὴν λυπηθῇ, νὰ τὴν βάλῃ σ' ἕνα βαπόρι, γιὰ νὰ μπορέσῃ τοὐλάχιστον νὰ ξαναδῇ τὴν Χενδαλσνοῦτεν, τὴν πατρίδα της καὶ νὰ πεθάνῃ ἐκεῖ ἀπ' τὴν κούρασι κι ἀπ' τὴ λύπη, εὐχαριστημένη ὅμως κι' ἀντικρύζοντας τὸ δάσος τῶν ἰτιῶν, τὸ μύλο, τὸ ποτάμι...

Ἕνα πρωῒ ποὺ ὁ ἥλιος ἔλαμπε γελαστός, ἡ Λίλια ἑτοιμάσθηκε, ἔκαμε τὸ σταυρό της καὶ ξεκίνησε γιὰ νὰ βρῇ τὸν Σαμουὴλ Ρόζενβαλ. Ἔδειχνε στοὺς διαβάτες τὴν κάρτα μὲ τὴν διεύθυνσιν καὶ προχωροῦσε, προχωροῦσε ὥρα πολλή, γιατὶ ὁ Σαμουὴλ Ρόζενβαλ καθότανε πολὺ μακρυά, στὴν ἄκρη σχεδὸν τῆς πολιτείας. Σταμάτησε τέλος μπροστὰ σὲ μιὰ μεγάλη αὐλόπορτα, χώθηκε δειλὰ μέσα στὴν αὐλὴ ἑνὸς ἐργοστασίου, ἔδειξε τὴν κάρτα καὶ σὲ λίγο τὴν ὡδηγοῦσαν, μέσα ἀπὸ μακροὺς καὶ ψηλοὺς διαδρόμους μέσα σ' ἕνα πλούσιο σαλόνι, ποὺ ὅμοιο του δὲν εἶχε δῇ ποτέ της, οὔτε στὸ σπίτι τοῦ Κριστιάν....

— Ἄ! Ἡ Λίλια!... Μικρή μου Λίλια, τί τρέχει λοιπόν;

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ τραγίσιο γενάκι βρισκότανε ἐμπρός της, τὰ μικρά, διαπεραστικὰ ματάκια του ἦταν καρφωμένα ἐπάνω της ἐρωτηματικά, λαίμαργα.

— Ὤ, παντοδύναμε κύριε! Λυπηθῆτε με στὴ δυστυχία μου! ἐπρόφερε ἡ φτωχὴ Λίλια γονατίζοντας μπροστά του.

Ἀλλὰ τὰ δάκρυα στενοχωροῦν τὸν Σαμουήλ.

— Μὴν κλαῖς, Λίλια, μὴν κλαῖς! τῆς ἐπαναλαμβάνει κουνῶντας τὸ χοντρὸ κεφάλι του.

Καὶ δὲν βρίσκει νὰ τῆς πῇ τίποτε ἄλλο, στὸ βάθος ὅμως τῆς ψυχῆς του αἰσθάνεται τὴν συγκίνησι νὰ τὸν κυριεύῃ. Ἡ μικρὴ αὐτὴ ζητιάνα στὰ πόδια του, τὰ τόσο ἁπλᾶ λόγια της, ἡ παιδιάστικη αὐτὴ ἀπελπισία της καὶ ταὐτοχρόνως ὅλη αὐτὴ ἡ ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ δείχνει, φέρνουν μιὰν ἀναστάτωσι στὶς ἰδέες του... Γιατὶ δὲν εἶνε κακὸς κατὰ βάθος αὐτὸς ὁ χοντρὸς ἄνθρωπος μὲ τὸ γενάκι. Εἶνε ὅμως τώρα γι' αὐτὸν ἡ ὥρα νὰ καθήσῃ στὸ τραπέζι, καὶ ἡ συγκινητικὴ ἐκείνη σκηνὴ ἔχει ἀνοίξει ἀκόμη πιὸ πολὺ τὴν ὄρεξί του.

— Θὰ πεινᾷς κι' ἐσύ, βέβαια, μικρὴ Λίλια ;

Καὶ ἡ Λίλια τρώει καὶ πίνει καθισμένη ἀντικρὺ στὸν κύριο, γιὰ νὰ μὴ τὸν δυσαρεστήσῃ. Ποτέ της δὲν εἶχε δοκιμάσει τόσο νόστιμα φαγητά, ποτέ της δὲν εἶχε πιῆ ἕνα κρασὶ ποὺ νὰ ζεσταίνῃ ἔτσι ὅλο της τὸ κορμὶ καὶ νὰ κάνῃ τὸ κεφάλι της νὰ στριφογυρίζῃ ἔτσι...

— Ἐμπρὸς, μικρὴ Λίλια, φάε, πιές! Στὴν ὑγειά σου!

Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι, τῆς φαινόταν ὅτι ὅλα γυρίζανε γύρω της. Ἔνοιωσε σὲ μιὰ στιγμὴ τὸν Σαμουὴλ νὰ τὴν ἀγκαλιάζῃ ἀπ' τὴ μέση, ὅπως εἶχε κάμει κι' ἄλλη μιὰ φορά, ἕνα βράδυ, στὸ βαπόρι...

— Κάθησε ἐκεῖ, Λίλια, θὰ γυρίσω ἀμέσως.

....Ξαναγύρισε σὲ λίγο, ἀλλὰ ἡ μικρὴ Λίλια ἦταν κιόλας κοιμισμένη ἀπάνω στὸ μαλακὸ ντιβάνι. Στ' ὄνειρό της βλέπει τὴ μητέρα τοῦ Κριστιὰν νὰ τῆς ἀνοίγῃ τὴ μεγάλη ντουλάπα, νὰ παίρνῃ ἀπὸ μέσα στίβες ἀπὸ ἀρωματισμένα ἀσπρόρρουχα καὶ νὰ τῆς τὰ δίνῃ λέγοντας :

— Πάρε, Λίλια, αὐτὰ εἶνε γιὰ το νοικοκυριό σου.

Μέσα στὸ γλυκὸ αὐτὸ ὄνειρο, τὰ χείλη της μισοανοίγονται εὐτυχισμένα... Μπροστά της ὅμως δὲν στέκεται ἡ μητέρα τοῦ Κριστιάν, στέκεται ὁ Σαμουὴλ Ρόζενβαλ, ὁ πλούσιος βιομήχανος, ποὺ τὴν τρώει μὲ τὰ μάτια του. Τοῦ φαίνεται τόσο ὡραία κι' ἑλκυστική, ἔτσι κοιμισμένη ἀπάνω στὸ ντιβάνι ἡ μικρὴ Λίλια!... Ἁπλώνει τὸ χέρι του, ἀλλὰ ξαφνικὰ σταματάει. Μιὰ παράξενη φωνὴ ἀντηχεῖ μέσα του :

— Ὄχι, Σαμουήλ! Αὐτὸ ποὺ πᾶς νὰ κάμῃς εἶνε ἄνανδρο! Εἶσαι πλούσιος, θὰ βρῇς ἄλλες κοπέλλες πιὸ ὤμορφες καὶ πιὸ εὔθυμες πρὸ πάντων, ἀπ' τὴ φτωχὴ Λίλια. Κύτταξε, Σαμουήλ, πῶς κοιμᾶται ἀνύποπτη, μὲ τὰ μπράτσα της κρεμασμένα δίπλα της. Κύτταξε πόσο εἶνε ἀδύνατη, πῶς τὰ μάγουλά της ἔχουν χάσει τὸ χρῶμα τους. Θυμήσου, Σαμουήλ, πὼς πρὶν ἀπὸ πενῆντα χρόνια, ὅταν ἦρθες κι' ἐσὺ γιὰ πρώτη φορὰ στὸ γαλλικὸ χῶμα, ἐκινδύνεψες κι' ἐσὺ νὰ πεθάνῃς τῆς πείνας. Σὰν αὐτὴν νοσταλγοῦσες κι' ἐσὺ τὸν τόπο σου καὶ τὴν ξανθιὰ ἀρραβωνιαστικιὰ ποὺ περίμενε τὸ γυρισμό σου... Καὶ τώρα, δεῖξε λοιπόν, Σαμουήλ, πὼς ἔχεις καρδιά, κάμε μιὰ καλὴ πρᾶξι στὴ ζωή σου. Θέλεις νὰ στείλῃς τὴ Λίλια στὴν πατρίδα της; Στεῖλε την ἀμέσως, αὐτὴ τὴ στιγμή.... Ναί, κάμε το αὐτό, Σαμουήλ!

Ὁ χοντρὸς ἄνθρωπος παραξενεύεται ποὺ ἀκούει τὴ φωνὴ αὐτήν, παραξενεύεται ποὺ δὲν βρίσκει τὴ δύναμι νὰ ἀντιδράσῃ.

— Λίλια! Λίλια!

Ἡ κοπέλλα τινάζεται, ἀνοίγει τὰ μάτια.

— Θέλεις νὰ φύγῃς γιὰ τὴν πατρίδα σου; Θέλεις νὰ παντρευτῇς τὸν Κριστιάν;

Ἡ κοπέλλα σηκώνεται ὁλόρθη, τὸν ἀκούει μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα.

— Λοιπόν, θέλεις νὰ ξαναγυρίσῃς στὴν πατρίδα σου, θέλεις νὰ παντρευθῇς τὸν Κριστιὰν ποὺ σοῦ ὡρκίστηκε πὼς θὰ σὲ περιμένῃ; Λοιπόν, πάρε αὐτὰ τὰ λεπτά, φύλαξέ τα καλά, καὶ ξεκίνησε κόρη μου... Μόνο ἄκου μιὰ συμβουλὴ ποὺ θὰ σοῦ δώσω...

Ἡ Λίλια ἦταν πρόθυμη ν' ἀκούσῃ ὅ,τι κι' ἂν τῆς ἔλεγε. Δὲν εὕρισκε λόγια νὰ μιλήσῃ, τόσο ἡ ἔκπληξις κι' ἡ χαρὰ τὴν εἶχαν κάμει νὰ τὰ χάσῃ.

— Λοιπόν, ὅταν θ' ἀποκτήσῃς παιδιά, ἕνα γυιὸ σὰν τὸν Κριστιάν, ἢ μιὰ κόρη σἄν ἐσένα, Λίλια, μὴν τ' ἀφήσῃς ποτὲ νἄρθοῦν στὸ Παρίσι, ἀκοῦς; Ποτέ!...

* * *

Ἦταν μιὰ Κυριακὴ πρωΐ, ὅπως τὴν ἡμέρα ποὺ εἶχε ξεκινήσει, ὅταν ἔφθασε στὴ Χενδαλσνοῦτεν. Τότε ἦταν λυπημένη! Ἐνῷ τώρα τί εὐτυχία ἐπλημμύριζε κάθε κύτταρο τοῦ κορμιοῦ της!

Τῆς ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ πάῃ, πρῶτα-πρῶτα στὴν ἐκκλησία, νὰ γονατίσῃ μπροστὰ στὴν Παναγία, νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴ μεγάλη χάρι ποὺ τῆς εἶχε κάμει... Ἀπὸ μακρυὰ τῆς φάνηκε πὼς ἄκουε τὶς καμπάνες νὰ χτυποῦν χαρωπά, σἄν σὲ γάμο. Θὰ παντρευόταν ἴσως ἡ φίλη της ἡ Ἄδα, ἢ ἡ Γκέρδα, ἢ ἡ Ἀγγέλικα, ποὺ ἦταν ὅλες μεγαλείτερές της. Καλὲς καμπάνες, παληές, πιστὲς φιλενάδες! Ἔτσι θὰ χτυπᾶτε καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο, τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου τῆς Λίλιας....

Ἡ Λίλια ἐπιταχύνει τὸ βῆμα της καὶ ξαφνικὰ σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ δρόμου ἀνταμώνει τὴ γρηὰ Μαρὲν, ποὺ γυρίζει ἀπ' τὸ βουστάσιο μὲ μιὰ κάδη γεμάτη γάλα.

— Θειὰ-Μαρέν! τῆς φωνάζει ἡ Λίλια μὲ χαρά. Δὲν μὲ γνωρίζεις; Εἶμαι ἡ Λίλια, ποὺ μ' εἶχες γνωρίσει μικρούλα, καὶ τώρα γυρίζω ἀπ' τὸ Παρίσι....

Ἡ γρηὰ Μαρὲν εἶνε βαρύκοη καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούει αὐτὸ τὸ Παρίσι. Κανένα χωριὸ ὁλόγυρα δὲν λέγεται ἔτσι...

— Τρέχα γλήγορα, μικρή μου, ἀποκρίνεται στὴν κοπέλλα, γιατὶ δὲν θὰ προφτάσῃς τὸ γάμο.

— Ποιὸ γάμο, θειὰ Μαρέν;

— Τὸ γάμο τοῦ Κριστιὰν μὲ τὴν κόρη τοῦ ἔπαρχου... Ὅλο τὸ χωριὸ βρίσκεται στὴν ἐκκλησία!....

Οἱ καμπάνες σημαίνουν καὶ ἡ Λίλια τρέχει, τρέχει χωρὶς νὰ σταματάῃ γιὰ νὰ πάρῃ ἀνάσα. Τέλος φτάνει στὴν ἐκκλησία, καὶ χωρὶς νὰ προσέχῃ κανέναν γύρω της μπαίνει μέσα. Στὸ βάθος ἀντικρύζει

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 30ην ΣΕΛΙΔΑ)

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Ὁ Λὶστ καὶ ἡ κόμησσα Ἀγκοῦ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ μισὸς ἀκριβῶς αἰών, ἀπὸ τότε ποὺ στὸ Μπάϋροϋτ τῆς Γερμανίας ἔσβυσε, σὲ ἡλικίαν ἑβδομῆντα πέντε ἐτῶν ὁ μεγάλος μουσουργὸς Φράντς Λίστ. Ὡρισμένα ὀνόματα στὴν ἱστορία τῆς τέχνης φαίνονται σὰν νὰ στέκουν πολὺ ψηλά, ἐπάνω ἀπ' τὴ ζωή. Καὶ ὅταν προφέρῃ κανεὶς αὐτὰ τὰ ὀνόματα, ξεχνᾷ κάποτε ὅτι θὰ ἀνῆκαν σὲ ἀνθρώπους ζωντανούς, ποὺ ὑπέφεραν, ποὺ ἀγάπησαν...

Ἕνας ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ὑπῆρξε καὶ ὁ Λίστ. Τοὺς ἔρωτας τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ μὲ τὴν γυναῖκα ποὺ ἀργότερα προσπάθησε νὰ παρηγορηθῇ γιὰ τὴν ἀπώλεια τῆς ἀγάπης του συγγράφοντας μὲ τὸ ὄνομα Δανιὴλ Στέρν δυὸ ἐνδιαφέροντα ἱστορικὰ βιβλία, περιγράφει μὲ τὸν πιὸ συναρπαστικὸ τρόπο στὸ ἀκόλουθο ἄρθρο, ἡ διακεκριμένη Γαλλὶς δημοσιογράφος Χριστίνα Σελβά.

* * *

Μόλις ἀντίκρυσε τὸν μουσικὸ - ποιητή, τὸν ἥρωα αὐτὸν τῶν 22 ἐτῶν ποὺ ἐλέγετο Φράντς Λίστ καὶ τὸν ὁποῖον ὁ Σοπὲν εἶχε παρουσιάσει στὸ σαλόνι της, ἡ κόμησσα Μαρία ντ' Ἀγκοῦ ἐκυριεύθη ἀπὸ ἀπερίγραπτη χαρά. Σ' ἕνα μυστικὸ τετράδιο, ποὺ ἔμελλε νὰ ἀποτελέσῃ τὰ Ἀπομνημονεύματά της, ὕμνησε «τὰ μεγάλα μάτια του, ποὺ εἶχαν τὸ πράσινο χρῶμα τῆς θαλάσσης, καὶ μέσα τους ἔλαμπαν νοργὲς ἀστραπές, ὅμοιες μὲ τὸ κῦμα, ὅταν φλογίζεται».

Οἱ λέξεις αὐτὲς ταιριάζουν πραγματικὰ ἀρκετά, μὲ τὸ θαυμάσιο πορτραῖτο τοῦ Λίστ, ποὺ μᾶς ἀφῆκε ὁ Ντεβεριά. Κυττάξετε τὴν λεπτὴ αὐτὴ καὶ τρυφερὴ μορφή, περήφανη μαζὺ καὶ χαριτωμένη. Φαντασθῆτε, κοντὰ στὸ πιάνο, τὴν ξανθὴ κόμησσα Μαρία ντ' Ἀγκοῦ, νὰ παρακολουθῇ μὲ πάθος τὸ παιγνίδισμα τῶν ἀστραπῶν αὐτῶν ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ ἀγαπημένα μάτια. Εἶναι ὑπέροχοι καὶ οἱ δυό τους καὶ φαίνονται πλασμένοι ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον.

Δὲν ἔχουν, ἀλήθεια, τὰ ἴδια γοῦστα, τὶς ἴδιες σκέψεις ; Ὁ ἔρως τοὺς ἔχει θαμπώσει τόσο, ὥστε δὲν βλέπουν πιὰ μεταξύ τους ἄλλην διαφορά, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴν ποὺ ὑπάρχει στὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν ἢ τῶν ματιῶν τους, ἄλλην ἀπόστασιν ἐκτὸς ἀπ' τὴν ὀκτάβα ποὺ χωρίζει τὰ χέρια τους, ὅταν παίζουν μαζὺ στὸ ἴδιο πιάνο.

Ἡ Μαρία ντὲ Φλαβινύ, κόμησσα ντ' Ἀγκοῦ, δὲν εἶναι ἀκόμη οὔτε τριάντα χρονῶν. Δὲν ἔχει ἀγαπήσει ποτὲ ἄλλοτε. Εἶχε παντρευτῆ, ἄθελά της, μ' ἕναν ἄντρα πολὺ μεγαλείτερό της στὰ χρόνια. Στὰ κρυφὰ εἶχε φλογιστῆ ἴσως ἡ καρδιά της γιὰ μερικὲς σκιές, μερικὲς μορφὲς τῶν ὀνείρων της. Οἱ καλλίτεροι φίλοι της εἶνε ὁ Δάντε καὶ ὁ Γκαῖτε.

Ὁ Φράντς Λίστ μόλις ἔβγαινε τότε ἀπ' τὴν ἐφηβικὴ ἡλικία. Μιὰ μέρα, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1828, ἔπαιξε τὸ κονσέρτο εἰς σὶ μπεμὸλ τοῦ Μπετόβεν στὴν αἴθουσα τοῦ Παρισινοῦ Κονσερβατουάρ. Τὰ καλλίτερα σπίτια τοῦ Παρισιοῦ ἄνοιξαν ἀμέσως τὶς πόρτες τους στὸν θαυμαστὸν αὐτὸν μουσικό. Τί ὑπέροχος καθηγητὴς τῆς μουσικῆς !

Εἰς ἡλικίαν δεκαεπτὰ ἐτῶν ἔδινε ἤδη στὴν Καρολίνα ντὲ Σαὶν - Κρὶκ μαθήματα πιάνου, ποὺ διαρκοῦσαν ἕως τὶς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, πατέρας τῆς νεαρᾶς μαθητρίας, ἔδωσε ἀπότομο τέλος στὰ μαθήματα αὐτά. Ὁ Λίστ ἔκλαψε καὶ ἔπειτα παρηγορήθηκε.

Μετὰ πέντε χρόνια, ὅταν ἀντίκρυσε τὴν κόμησσα ντ' Ἀγκοῦ, ἡ καρδιά του συγκινήθηκε πάλιν. Ἡ λατρεία ποὺ ἔδειχνε πρὸς τὴν κόμησσα, δὲν τὴν ἀφῆκεν ἀδιάφορη, χρειάσθηκε ὅμως νὰ παλαίσῃ καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἀρκετά, προτοῦ πάρῃ τὴν ἀπόφασί της. Θὰ περιφρονοῦσε τάχα τὰ οἰκογενειακά της καθήκοντα ; Μποροῦσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνδρα της, τὰ δύο παιδιά της, γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν συνταρακτικὴ πρόσκλησι στὴν μυστηριώδη ἐκείνη γιορτή, γιὰ τὴν ὁποία τῆς μιλοῦσε ὁ νέος ; Εἶχε διαβάσει πολλὰ πράγματα ἤδη, εἶχε μελετήσει ἀρκετὰ τὴν ζωή.

—Θὰ σκεφθῶ ἂν εἶναι δυνατὴ ἡ εὐτυχία αὐτὴ γιὰ μένα...ἔλεγε μέσα της.

Καὶ κάποια ἀγωνία ἐτάραζε πάντα τὶς ἐλπίδες της.

* * *

Ἕνα τρομερὸ γεγονὸς ἦλθε γρήγορα, γιὰ νὰ διαλύσῃ τὰ ὄνειρα αὐτά. Ἡ μικρὴ Λουΐζα, ἡ μεγαλείτερη κόρη τῆς κομήσσης ἔπεσε ἄρρωστη καὶ πέθανε. Ἡ φτωχὴ μητέρα ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνδρα της, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἔμεινε κουφὸς καὶ σὰν ξένος, στὴν ὥρα τοῦ πόνου. Ἀπαρηγόρητη ἡ Μαρία ἀπηύθυνε μιὰν ἔκκλησι πρὸς τὸν ἀκτινοβόλο νέο ποὺ φαινόταν ὅτι τὴν καταλάβαινε, ἄλλοτε. Τάχα εἶχε ἀλλάξει τώρα ; Ἦταν μήπως ὁ φίλος τῶν εὐτυχισμένων μόνον ἡμερῶν ;

Δὲν ὑπάρχει πιὸ σίγουρος κριτής, ἀπ' τὴν δυστυχία. Κάτω ἀπὸ τὸ σκληρὸ φῶς της, φανερώνονται ὅλα τὰ ἐλαττώματα κι' ὅλες οἱ ἀρετὲς μιᾶς καρδιᾶς. Ὁ Φράντς ἀπεκάλυψε ἀμέσως τὴν τρυφερότητα καὶ τὴν δύναμι τοῦ ἔρωτός του. Ἔγραψε στὴ φίλη του γραμμὲς ἐμπνευσμένες :

«Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ ἡ αἰωνία εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἂς εἶναι ἐπάνω σας, Μαρία».

Ἡ εὐγνωμοσύνη συγκλονίζει τὴν ἡσυχίαν του. Γονατίζει ἐμπρὸς στὴ γυναῖκα ποὺ τὸν προσκαλεῖ μέσα στὴν τόσην ἀπελπισία της, καὶ τελειώνει τὴν ἐπιστολή του μὲ τὰς ἑξῆς φράσεις :

«Σταθῆτε, μὴ μ' ἀκοῦτε πιά, μὴ μὲ διαβάζετε. Θαρρῶ πὼς ἔχω τρελλαθῆ, ἀλλὰ σᾶς ἀγαπῶ τόσο, μὲ ἀγάπη τόσο πλατειὰ καὶ τόσο ψηλή....»

Ὁ τελευταῖος δεσμὸς ποὺ συνέδεε τὴν Μαρία καὶ τὸν Κάρολο ντ' Ἀγκοῦ ἔχει σπάσει. Στὸ ἑξῆς δὲν ὑπάρχει πιὰ παρὰ μιὰ μόνον ὕπαρξις στὸν κόσμο : ὁ Φράντς ποὺ τὴν παρηγορεῖ καὶ τὴν ἀνυψώνει «ἕως τὰ ἄστρα» Μεταξύ τους φανερώνεται ἕνας ἔρως ἀχαλίνωτος ἀλλὰ μαζὺ καὶ μυστηριώδης, ὁ ἔρως ποὺ εἶχε ὀνειρευθῆ ἐκείνη. Ὁ Λίστ τῆς γράφει μὲ σοβαρότητα :

«Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ μπορέσετε νὰ πῆτε μὲ ὅλο σας τὸ μυαλό, μὲ ὅλη σας τὴν καρδιὰ καὶ μ' ὅλη τὴν ψυχή σας : Φράντς, ἂς σβύσωμε, ἂς ξεχάσωμε, ἂς συγχωρήσωμε γιὰ πάντα κάθε τὶ ποὺ ὑπάρχει, τὸ ἀτελές, τὸ θλιβερὸ καὶ τὸ ἄθλιο ἴσως, εἰς τὸ παρελθόν, ἂς γίνωμε τὸ πᾶν ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον, γιατὶ τὴν ὥρα αὐτὴν σᾶς καταλαβαίνω καὶ σᾶς συγχωρῶ, ὅσο καὶ σᾶς ἀγαπῶ, τὴν ἡμέρα αὐτὴν (καὶ εἴθε νὰ ἔλθῃ τὸ γρηγορώτερο), θὰ φύγωμε μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο, θὰ ζήσωμε, θὰ ἀγαπήσωμε καὶ θὰ πεθάνωμε μόνοι».

* * *

«Καὶ εἴθε νὰ ἔλθῃ τὸ γρηγορώτερο...»

Ἡ Μαρία δὲν ἀνθίσταται πιά. Στὶς 2 Ἰουνίου 1835 βρίσκει στὴν Βασιλεία τὸν νεαρὸν μουσικό. Μιὰ ζωὴ παράξενη ἀρχίζει γι' αὐτοὺς —μιὰ ζωὴ ποὺ εἶναι ἡ γιορτὴ ἢ ἡ δοκιμασία ποὺ θὰ ἀποδείξουν ἂν ἡ εὐτυχία μπορῇ νὰ στεφανώσῃ τὸν ὡραιότερον ἔρωτα.

Ὁ κόσμος δὲν ὑπάρχει πιά. Ἡ μικρὴ Κλαίρη — Χριστίνα (ἡ κόρη τῆς κομήσσης), ἐστάλη στὸ μοναστήρι. Ὁ σύζυγος καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς ἐδέχθησαν ἀρκετὰ ψυχροὺς ἀποχαιρετισμούς. Οἱ ἐρασταὶ διασχίζουν τὴν Ἑλβετία. Ἔχουν τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸ καὶ οἱ δυὸ γιὰ τὸν Δάντε καὶ τὸν Πετράρχη. Ὁ Φράντς σχολιάζει τὸν Βίκτωρα Οὐγκὼ καὶ τὸν Λαμεναί. Οἱ μέρες περνοῦν γρήγορα. Ὁ ἔρως των δὲν ἐλαττώνεται, ἀλλὰ ἀπεναντίας μεγαλώνει ὁλοένα.

Ἴσως, μέσα στὴν καρδιά του ὁ Φράντς ἔχει πάντοτε μιὰν ἀόριστη ἐπιθυμία ἐλευθερίας, ἀλλὰ τὴν καταστέλλει. Ἡ Μαρία δὲν βρίσκει πιὰ τὴν πολυτέλεια καὶ τὶς ἀνέσεις στὶς ὁποῖες ἦταν συνηθισμένη, ἀλλὰ γελᾷ μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς παληές της φροντίδες.

Περνοῦν ἔτσι κι' ἄλλες μέρες, βδομάδες. Τὸ ζευγάρι βρίσκεται τώρα στὴν ὄχθη τῆς λίμνης τοῦ Κόμο καὶ περνᾷ μιὰ ἥσυχη, ἀδιατάρακτη ζωή. Γεννιέται σὲ λίγο καιρὸ μιὰ κόρη, στὴν ὁποία δίνεται τὸ ὄνομα Μπλανδίνα, καὶ ὁ Φράντς ἦτο γεμάτος χαρὰ ποὺ ἔχει γίνει πατέρας.

Διαδίδεται τότε ὅτι πρόκειται νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν σταδιοδρομία του. Πολλοὶ λένε ὅτι ἀφῆκε τὴν θέσι του στὸν βιρτουόζο Τάλμπεργ, τὸν ὁποῖον χειροκροτεῖ ὅλο τὸ Παρίσι. Οἱ διαδόσεις αὐτὲς κάνουν τὸν Φράντς νὰ ἀναταράσσεται σὰν νέο ἄλογο ποὺ κρατιέται πολὺ καιρὸ κλεισμένο μέσα στὸν σταῦλο. Δὲν ἔχει χάσει τὴ φιλοδοξία του. Ἡ φλόγα μπορεῖ νὰ εἶχε χαμηλώσει, ἀλλὰ δὲν ἔσβυσε. Ἡ Μαρία μαντεύει τὶς σκέψεις του, καὶ τὸν ἀναγκάζει ἡ ἴδια νὰ φύγῃ.

Ὁ πρῶτος αὐτὸς χωρισμὸς τὸν συγκινεῖ πολύ. Ὑπόσχεται νὰ ξαναγυρίσῃ χωρὶς ἀργοπορία, ἀλλὰ μόλις φθάνει στὸ Παρίσι, αἰσθάνεται ἀνέκφραστη εὐτυχία. Πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσῃ ; Εἶναι εὐτυχὴς ποὺ εἶναι μόνος...

Ὁ Τάλμπεργ ἔχει φύγει ἐν τῷ μεταξὺ ἀπ' τὸ Παρίσι. Ὁ Φράντς δὲν ἔχει κανένα λόγο γιὰ νὰ παρατείνῃ τὴν παραμονή του ἐκεῖ. Πηγαίνει νὰ δῇ τοὺς παληοὺς φίλους του. Τὸν κρατοῦν. Καὶ αὐτὸς ὑποχωρεῖ.

«Ἐδῶ καὶ τρεῖς μέρες δὲν μπορῶ πιὰ νὰ κοιμηθῶ—γράφει στὴν Μαρία.— Αὐτὸ ποὺ αἰσθάνομαι δὲν εἶναι μιὰ ἁπλῆ θλῖψις. Εἶναι κάτι περισσότερο, ἀλλὰ μὴν ἀνησυχεῖτε καθόλου. Ἀκόμη ὀκτὼ μέρες καὶ ὅλα θὰ τελειώσουν...»

Ἡ νεαρὴ γυναῖκα διαβάζει τὶς γραμμὲς αὐτές, κουνάει τὸ κεφάλι της καὶ τὸ χαμόγελό της γίνεται μελαγχολικό.

* * *

Γυρισμὸς στὴν Ἑλβετία. Νέα ταξείδια. Ὁ Λίστ δίνει κονσέρτα στὴν Λυών, στὸ Παρίσι, στὸ Μιλᾶνο, στὴ Βενετία. Ἡ Μαρία ὑποφέρει στὴ μοναξιά. Ὁ τρελλὸς ἔρως ποὺ τῆς εἶχε ἀφιερώσει ὁ Φράντς μετατρέπεται σιγὰ - σιγὰ σὲ μιὰ φιλία, γεμάτη σεβασμό....

Τὸ μέλλον τῆς φαίνεται θλιβερό. Ἡ νεαρὴ γυναῖκα ἀργομαραίνεται, ἐνῷ ὁ ἀγαπημένος της, πάντα ὡραῖος, ἀποθεώνεται ἀπὸ τὰ πλήθη.

Δὲν ὑπάρχουν πιὰ μεταξύ τους ἐρωτικὲς ἐπιστολές, παρὰ μόνον παράπονα, λόγια πειρακτικά, κατηγορίες. Μιὰ ἀναφώνησις ξαναέρχεται ἀδιάκοπα στὰ γράμματά τους : «Θέλω νὰ πεθάνω...» Κι' ἀλήθεια ἡ ζωὴ τῶν καταδίκων αὐτῶν τοῦ ἔρωτος, ὅπως τοὺς ὠνόμασαν ἡ Γεωργία Σάνδη καὶ ὁ Μπαλζάκ, εἶναι σωστὴ κόλασις. Κάποτε, ὁ νέος προσπαθεῖ νὰ καταπραΰνῃ τὴν φίλη του :

«Θὰ σοῦ γράψω αὔριο. Προσπάθησε νὰ εἶσαι λίγο εὐχαριστημένη, λίγο χαρούμενη, ἂν μπορῇς...»

Ὁ καιρὸς τῶν μεγάλων ὑποσχέσεων ἔχει περάσει. Ὁ Φράντς δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ τῆς δώσῃ τὴν εὐτυχία, καὶ αὐτὴ εἶναι ἀνίκανη νὰ αἰσθανθῇ τὴν χαρά. Ἀλλὰ οὔτε ὁ μουσικὸς εἶναι ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Διερωτᾶται μήπως «ἡ μαγικὴ δύναμις ποὺ ἦταν στὸ ὄνομα τῆς φίλης του διαλύθηκε» ; Ἡ Μαρία δὲν διστάζει νὰ γράψῃ ὅτι οἱ χαρακτῆρες τους «εἶναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι».

Σὲ κάθε τους συνάντησι, νέες διαφορὲς προκύπτουν. «Χθὲς—γράφει ὁ Λίστ—δὲν εἴπατε οὔτε μιὰ λέξι ποὺ νὰ μὴν εἶναι μιὰ προσβολή, ἕνα πλῆγμα γιὰ μένα. Ἀλλὰ γιατί νὰ ξαναγυρίζωμε σ' αὐτὰ τὰ θλιβερὰ πράγματα καὶ νὰ μετρᾶμε μιὰ - μιὰ ὅλες τὶς πληγὲς τῆς καρδιᾶς μας ;...»

Τί φρικτὴ ζωή ! Ὁ ὁριστικὸς χωρισμὸς εἶναι ἀναπόφευκτος. Ἡ Μαρία ξέρει πὼς δὲν μπορεῖ πιὰ ν' ἀγαπήσῃ καὶ ὅτι ὁ Φράντς θὰ ἔχῃ πάντα νέα αἰσθήματα. Τῆς προξενεῖ πιὰ ἀποστροφή ! Ἂς ἐξαφανισθῇ λοιπὸν ἀπὸ κοντά της ! Καὶ ἡ κόμησσα ἀνασυνδέει τὶς σχέσεις της μὲ τὴν οἰκογένειά της ποὺ τὴν εἶχε καταφρονήσει ἄλλοτε, καὶ γυρίζει στὸ Παρίσι.

* * *

Ἐνῷ οἱ ὡραιότερες γυναῖκες τῆς Εὐρώπης ρίχνουν ἄνθη στὸ βιρτουόζο μουσικό, ἡ κόμησσα ντ' Ἀγκοῦ ξανανοίγει τὸ σαλόνι της, ὅπου ὁ Σαὶντ - Μπὲβ παίζει τὸν ρόλο τοῦ παρηγορητοῦ, ὅπου ὁ Ἀλφρέδος ντὲ Βινὺ τῆς κάνει τὶς ἐκμυστηρεύσεις του, ὅπου ὁ Λαμαρτῖνος τῆς ὑποβάλλει τὰ σέβη του. Μὲ τὸ ψευδώνυμο Δανιὴλ Στὲρν ἀρχίζει νὰ γράφῃ καὶ ἡ ἴδια φιλολογικὰ ἄρθρα, μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχία.

Μιὰ μέρα γράφει στὸν παληὸ ἐραστή της:

«Θὰ μὲ βρῆτε πολὺ παράξενη, καὶ εἶμαι πραγματικὰ πολὺ συγκινημένη ἀπὸ τὴν ἐντύπωσι ποὺ μοῦ ἔκαμε ἡ χθεσινὴ βραδυά. Δὲν ἐπίστευα ὅτι μποροῦσαν νὰ ὑπάρχουν πιὰ γιὰ μένα ἡμίθεοι. Καὶ ὅμως, πιστέψετε ὅτι δὲν μπόρεσα οὔτε νὰ φάω, οὔτε νὰ κοιμηθῶ τὴν νύκτα ἐκείνην. Ὑπῆρξε, πράγματι, ἕνα μεγάλο γεγονὸς στὴν φτωχὴ ζωή μου, τὸ ὅτι ἐδέχθηκα στὸ σπίτι μου τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ».

Ὁ μέγας συγγραφεὺς ἐφάνηκε μαζύ της πολὺ εὐγενικὸς καὶ περιποιητικός. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν ἡ Μαρία δέχεται τὶς περιποιήσεις τοῦ σὲρ Μπάλουερ Λύτον, τοῦ Εὐγενίου Σύη καὶ τοῦ πρίγκηπος Βερνάρδου Ποτότσκι. Καὶ δὲν παραλείπει εὐκαιρία γιὰ νὰ μιλάῃ διὰ μακρῶν στὸν Λίστ γιὰ τοὺς θαυμαστάς της.

Ὁ μουσικὸς διαβάζει τὰ γράμματά της αὐτὰ μὲ θλῖψι. Ὁ μεγάλος ἔρως ἔχει σβύσει, τοῦ μένει ὅμως μιὰ ἀπροσδιόριστη πίκρα. Γνωρίζει τώρα τὴν δόξα, ἔχει τὸν ἔρωτα χαριτωμένων γυναικῶν καὶ ὅμως ἀναστενάζει σὰν τὸ παιδὶ ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ πιάσῃ τὸ μυθικὸ πουλί.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κόμησσα, ὅ,τι καὶ ἂν λέῃ τώρα, συχνὰ στὰ ὄνειρά της ξαναγυρίζει στὶς μικρὲς πόλεις τῆς Ἑλβετίας ὅπου βλέπει νὰ διαγράφεται ἡ λεπτὴ μορφὴ ἑνὸς νέου καὶ νὰ λάμπῃ ἕνα χαμόγελο ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸ σβύσουν, οὔτε ὁ καιρός, οὔτε τὸ πεῖσμα, οὔτε ὁ θυμός...

ΕΞΥΠΝΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἕνας κυνηγὸς μιὰ μέρα ἐπαινοῦσε σ' ἕναν φίλο του τὸν σκύλο του Ἀζόρ. Τοῦ ἔλεγε :

—Τί λές; Ὁ Ἀζόρ μου εἶνε θαυμάσιος! Παίζει μπάλα σὰν ἀθλητής. Καὶ εἰς τὸ κυνήγι εἶνε τρομερός.

—Ἴσως, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει κολύμπι.

—Δὲν γνωρίζει κολύμπι; Τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἔσωσε ἕνα ψάρι ποὺ ἐπνίγετο!

—Νὰ μὲ συγχωρῆτε τότε, ἀγαπητέ φίλε, διότι ἠθέλησα ν' ἀμφισβητήσω τὴν ἀξίαν τοῦ σκύλου σας, ἀφοῦ γλυτώνει καὶ ψάρια ἀπὸ τὸν πνιγμόν!

* * *

Ἕνας Ἄραψ ἐξομολογεῖται τὸν ἔρωτά του πρὸς μίαν Εὐρωπαίαν:

—Βοήθησέ με Ἰουλιέττα, νὰ διέλθω τὴν ἔρημον τῆς ζωῆς μου.

Ἡ δεσποινίς.— Μήπως μ' ἐπέρασες πὼς εἶμαι καμήλα;

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Αἱ ζωγράφοι καὶ τὰ ἔργα των

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΚΙΑ ΝΑΤΑΡΙΔΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΕΙΑ ΚΑΡΑΒΙΑ

ΔΕΝ ΕΜΠΝΕΟΥΝ μόνον αἱ Ἑλληνίδες. Μὰ κ' ἐμπνέονται. Δὲν δίνουν μόνον ἀφορμὴ στοὺς καλλιτέχνες, δὲν τοὺς θερμαίνουν μόνο τὴν ἔμπνευσι καὶ δὲν τοὺς δυναμώνουν τὴν τέχνη τους. Δημιουργοῦν κι' αὐτές, παράγουν κι' αὐτὲς καλλιτεχνικὰ ἔργα. Πραγματικὰ ἔχουμε σήμερα στὴν Ἑλλάδα ἕνα πλῆθος γυναῖκες καλλιτέχνιδες: Ζωγράφους, γλυπτρίας, ἀρχιτέκτονας, μουσικούς, ἠθοποιούς, διακοσμητρίας... Σὲ κάθε ὡραία Τέχνη καὶ παράλληλα καὶ στὴν ποίησι ἡ σύγχρονη Ἑλληνίδα ἔχει μπῆ πιὰ μὲ ὁρμὴ καὶ μὲ ὄρεξι κ' ἔχει κάμει ἀρκετὲς προόδους.

Ἰδιαίτερα στὴ ζωγραφικὴ θριαμβεύουν αἱ γυναῖκες μας. Ἑξῆντα περίπου κυρίες καὶ δεσποινίδες μέσα στὴν Ἀθήνα εἶνε ζωγράφοι. Κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὲς μερικὲς κορυφαῖες, ποὺ στέκονται πλάϊ στοὺς ἄνδρες ζωγράφους καὶ ποὺ τὶς ἔχουν προσέξει καὶ θαυμάσει καὶ στὸ ἐξωτερικό.

Ὅπως ἐγράψαμε ἤδη, τὸν ἐρχόμενο Γενάρη θὰ γίνῃ στὴν μεγάλη σάλα τῆς Λέσχης Καλλιτεχνῶν «Ἀτελιὲ» μιὰ γενικὴ Ἔκθεσι τῶν καλλιτεχνίδων γυναικῶν μας. Κ' ἐκεῖ θὰ προεξάρχῃ ἡ ζωγραφική. Θὰ ἐκτεθοῦν ὅμως καὶ γυναικεῖα ἔργα γλυπτικῆς, ἀρχιτεκτονικῆς, διακοσμητικῆς, ξυλογλυπτικῆς, βιβλιοδετικῆς κλπ. Ἐκεῖ θὰ δώσουν ὅλες οἱ καλλιτέχνιδές μας τὸ... «παροῦσα»...

Γίνονται ὅμως καὶ ἀτομικαὶ γυναικεῖαι ἐκθέσεις ζωγραφικῆς. Καὶ ἰδοὺ ὅτι τὸν ἄλλο μῆνα θὰ ἰδοῦμε τὴν ἔκθεσιν τῆς Κας Κάκιας Ναταρίδου.

* * *

Στὸ τεῦχος αὐτὸ τῆς «Γυναίκας» ἀρχίζουμε μιὰ ἔρευνα μεταξὺ τῶν καλλιτεχνίδων μας. Σήμερα θὰ μιλήσουμε μὲ δυὸ ἀπὸ τὶς καλλίτερες ζωγράφους μας. Μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς νεώτερες καὶ μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς παλαιές. Μὲ τὴν Κα Ναταρίδου, ποὺ τὸ ζητεῖ ἡ ἐπικαιρότης ἐπειδὴ σὲ λίγες μέρες ἀνοίγει ἡ ἔκθεσίς της καὶ μὲ τὴν Κα Θάλεια Φλωρᾶ-Καραβία, ποὺ συμπίπτει νὰ βρίσκεται τώρα στὴν Ἀθήνα, γιατὶ μένει συνήθως στὴν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου. Μᾶς ἐμίλησαν καὶ αἱ δύο γιὰ τὰ ἔργα τους καὶ γιὰ ἄλλες ζωγράφους μας.

Ἂς τὶς τοποθετήσουμε στὴν ἀρχὴ τῆς ἐρεύνης μας. Καὶ ἂς ἀρχίσωμε τὸ... κουραστικὸ ἔργο. Καὶ βέβαια. Γιατὶ ἀνεβήκαμε ἐκεῖ πάνω στὶς πλαγιὲς σχεδὸν τοῦ Λυκαβηττοῦ, ὅπου ἔχει τὸ ἀτελιέ της ἡ Κα Ναταρίδου.

Μᾶς δέχθηκε ὅμως χαρωπὴ καὶ εὐχαριστημένη, ποὺ τόσο ἐπίκαιρα βρεθήκαμε στὸ ἀτελιέ της.

— Ἐμάθαμε, κυρία, ὅτι ἑτοιμάζετε ἔκθεσι.

— Ναί. Ἔρχεσθε μέσα στὴν ὥρα. Θὰ ἰδῆτε πολλὰ ἀπὸ τὰ ἔργα μου, ποὺ τὰ ἔχω πιὰ ἕτοιμα...

— Θ' ἀνοίξῃ γρήγορα ἡ ἔκθεσίς σας;

— Θ' ἀρχίσῃ στὶς 10 Δεκεμβρίου στὴν αἴθουσα Στρατηγοπούλου. Θὰ ἐκθέσω 46 ἔργα. Ὅλα ἐλαιογραφίες. Ἀπ' αὐτὰ εἶνε καὶ μερικὰ παλαιά μου ἔργα. Μὰ τὰ περισσότερα εἶνε νέα, νεώτατα... Θὰ τὰ ἰδῆτε.

Καὶ ἄρχισε ἡ ζωγράφος νὰ ξεσκεπάζῃ τὰ νέα ἔργα της ἐμπρὸς στὰ μάτια μας. Ἡ ἐργασία τῆς Κας Ναταρίδου εἶνε πραγματικὰ ἀξιολογώτατη. Ἰδιαίτερα ἀπὸ ὅταν ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅπου ἐσυμπλήρωσε τὶς μελέτες της στὴ ζωγραφική, παρουσιάζει μιὰ γερὴ προσωπικότητα, σπάνιες χρωματικὲς ἁρμονίες καὶ τολμηρὲς νέες τάσεις.

Ἐμφανίζονται τώρα μπροστά μας ταμπλὼ μὲ γοητευτικὲς κλιμακώσεις χρωμάτων, μὲ συνέπεια στὸ σύνολο τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ χρώματος. Ἔργα ἀπόλυτα ἁρμονικά...

Καί, ἰδού, μιὰ μεγάλη σύνθεσι ἀπὸ γυμνά, ὅπου τὰ χρώματα δένονται σ' ἕνα συντονισμένο σύνολο. Καὶ ἄλλο ταμπλὼ μὲ σύνθεσι γυμνῶν σ' ἄλλη χρωματικὴ διάθεσι. Χλοερότατα ἔπειτα τοπεῖα τῆς Κυλλήνης, θάλασσα τῆς Βουλιαγμένης, ἐρείπια τοῦ Σουνίου, νατὺρ-μόρτ, γυμνὰ παιδάκια, προσωπογραφίες, συνθέσεις μὲ νύμφες τοῦ δάσους καὶ μὲ θέματα παραμυθιῶν... Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐμφανίζουν τὴν ἴδια μαεστρία στὴν ἁρμονία τῶν χρωμάτων καὶ στὴν ἐξιδανίκευσι τοῦ πραγματικοῦ κόσμου....

* * *

— Τὸ ἁρμονικὸ δέσιμο τῶν χρωμάτων μὲ ἀπασχολεῖ πάντα, μᾶς εἶπεν ἡ Κα Ναταρίδου, ὅταν τῆς εἴπαμε τὰς ἐντυπώσεις μας ἀπὸ τὰ νέα ἔργα της.

— Ἀλλὰ καὶ σύνολο τῆς συνθέσεως σὲ σχέδιο καὶ σὲ ὄγκους, ἐσυμπληρώσαμε.

— Πάντα παρατηρῶ, μᾶς εἶπεν, ὅτι πρέπει ἕνα ἔργο νὰ εἶνε δεμένο ἀρχιτεκτονικά. Τὸ νὰ εἶνε στερεὸ ἕνα ἔργο εἶνε ἄλλο καὶ ἄλλο νὰ εἶνε ἀρχιτεκτονικό. Ἔχουν διαφορά, γιατὶ τὸ ἀρχιτεκτονικὰ δεμένο ζητεῖ καὶ πλέξιμο τῶν ὄγκων, ὄχι μόνο στερεὸ στήσιμο. Ἔπειτα τὸ κάθε τι ζητῶ νὰ εἶνε καθαρὰ ζωγραφικό. Ὄχι μόνον ἀντιγραφὴ τῆς φύσεως. Μετὰ τὴν ἁπλῆ ἀντιγραφή, ἀρχίζει ἡ δημιουργικὴ ἐργασία τῆς ζωγραφικῆς. Ἔτσι τὸ νοιώθω ἐγώ.

Ἔξαφνα ἡ Κα Ναταρίδου μᾶς ἔδειξεν ἕνα μεγάλο της ταμπλώ, τὴν «Παρέλασι τῆς νεολαίας». Οἱ νέοι προχωροῦν μὲ μιὰ ἑλληνικὴ σημαία καὶ πίσω φαίνονται παιδάκια. Τὸ ἔργο ἐμφανίζει μορφὲς ἀρχαίων ἐφήβων καὶ ἀτμόσφαιρα καθαρὰ ἑλληνική.

— Ἑλλάδα! Ἑλλάδα! μᾶς εἶπεν ἡ Κα Ναταρίδου. Θέλω νὰ κλείσω στὰ ἔργα μου τὴν Ἑλλάδα, τὴν αἴσθησί της, τὴν ἀτμόσφαιρά της.... Μιὰ μέρα γύριζα ἀπὸ τὸ Μουσεῖο, ποὺ εἶχα ἰδῆ ὅλη τὴν ἄνθησι τῆς ἀρχαίας τέχνης. Κι' ἐνθουσιασμένη ἀμέσως πῆρα κ' ἔκαμα τὸ πρῶτο σχέδιο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐβγῆκεν αὐτό, ἡ «Παρέλασις τῆς νεολαίας». Ἀπὸ τὸ πρῶτο ἔγινε δεύτερο μικρότερο καὶ τέλος αὐτό, τὸ τρίτο, ὅπου τὰ χρώματα παίρνουν τὶς τελικές τους ἁρμονίες. Μὲ τὴν σύνθεσι, μὲ τὸ χρῶμα, μὲ ὅλα, θέλω νὰ δώσω κάτι ἑλληνικό.

Μᾶς ἔδειξε κατόπιν ἡ Κα Ναταρίδου κι' ἕνα γυναικεῖο γυμνὸ καθισμένο. Μᾶς ἔκανε νὰ προσέξουμε τὸ ἀρχιτεκτονικό του δέσιμο.

Εἴδαμε καὶ μιὰ γυναικεία προσωπογραφία εὐγενικωτάτη.

— Αὐτό, μᾶς εἶπε, ἀφοῦ τὸ ἐτελείωσα ρεαλιστικά, τὸ χάλασα, τὸ ἔξυσα καὶ τὸ ἐργάσθηκα ἐξ ἀρχῆς... Ἔτσι εὕρισκα τὶς χρωματικές του ἁρμονίες.

Μᾶς ἔδειξε κι' ἕνα γυμνό, στερεό, ἀλλὰ δημιουργημένο ἀπὸ μοντέλλο ποὺ δὲν εἶχε ὥμορφο σῶμα.

— Αὐτό, μᾶς εἶπε, μ' ἐσυμβούλευσαν νὰ μὴ τὸ ἐκθέσω, γιατὶ τὸ γυμνὸ εἶνε ἄσχημο. Ἐγὼ δὲν τὸ βρίσκω ἄσχημο. Τὸ ἔργο εἶνε ὡραῖο, ἁρμονικό, στερεό, ἱκανοποιητικό. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ τὸ ἐκθέσω.

* * *

Ἡ Κα Ναταρίδου μᾶς ἐμίλησε καὶ γιὰ μερικὲς συναδέλφους της.

— Εἶδα τὴν Ἔκθεσι τοῦ «Συνδέσμου Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν», μᾶς εἶπεν. Ἐκεῖ ἔχει ἡ κυρία Σοφία Λασκαρίδου κάτι «Ἰαπωνέζες». Αὐτὸ εἶνε πολὺ καλὸ ἔργο. Ζωγραφικὴ πραγματική. Ἡ Κα Λασκαρίδου εἶνε ἰσχυρὸ ταλέντο. Κι' ἔξω τὴν ἐκτιμοῦν πολύ. Μοῦ ἐμίλησαν πολλοὶ καλοὶ καλλιτέχνες γι' αὐτὴν καὶ στὸ Μόναχο καὶ στὸ Παρίσι. Μιλοῦν μ' ἐκτίμησι καὶ μὲ θαυμασμό. Τὴν θεωροῦν σημαντικότατη ζωγράφο.

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 30ὴν ΣΕΛΙΔΑ)

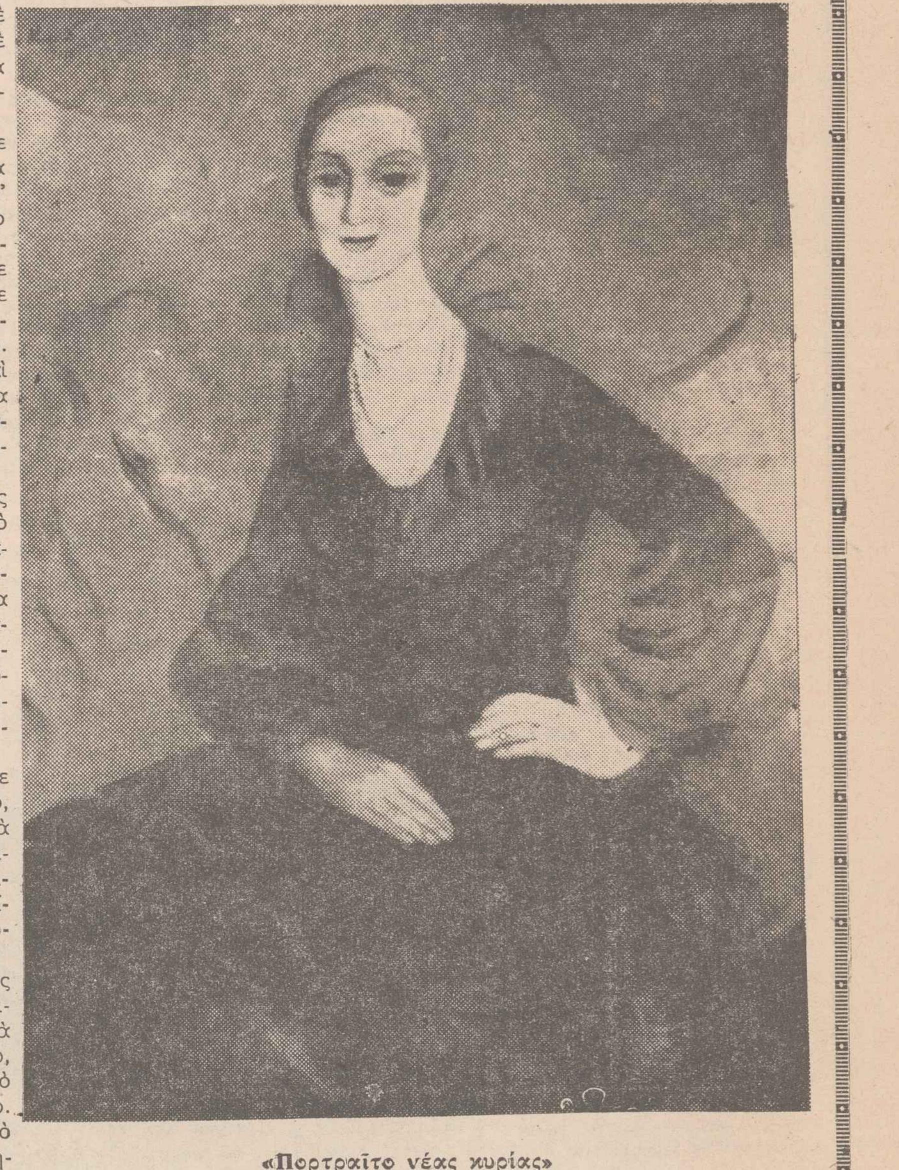

«Πορτραῖτο νέας κυρίας»
(Τῆς κυρίας Κάκιας Ναταρίδου)

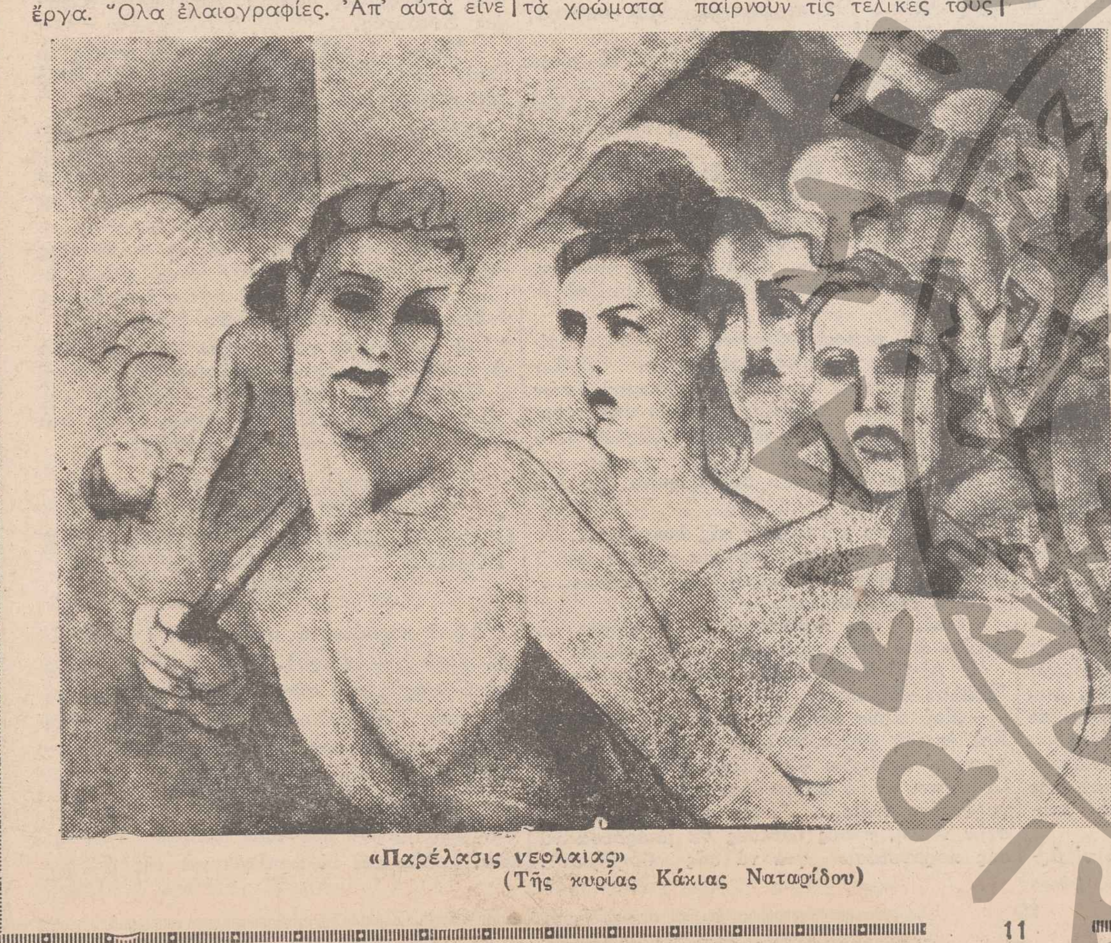

«Παρέλασις νεολαίας»
(Τῆς κυρίας Κάκιας Ναταρίδου)

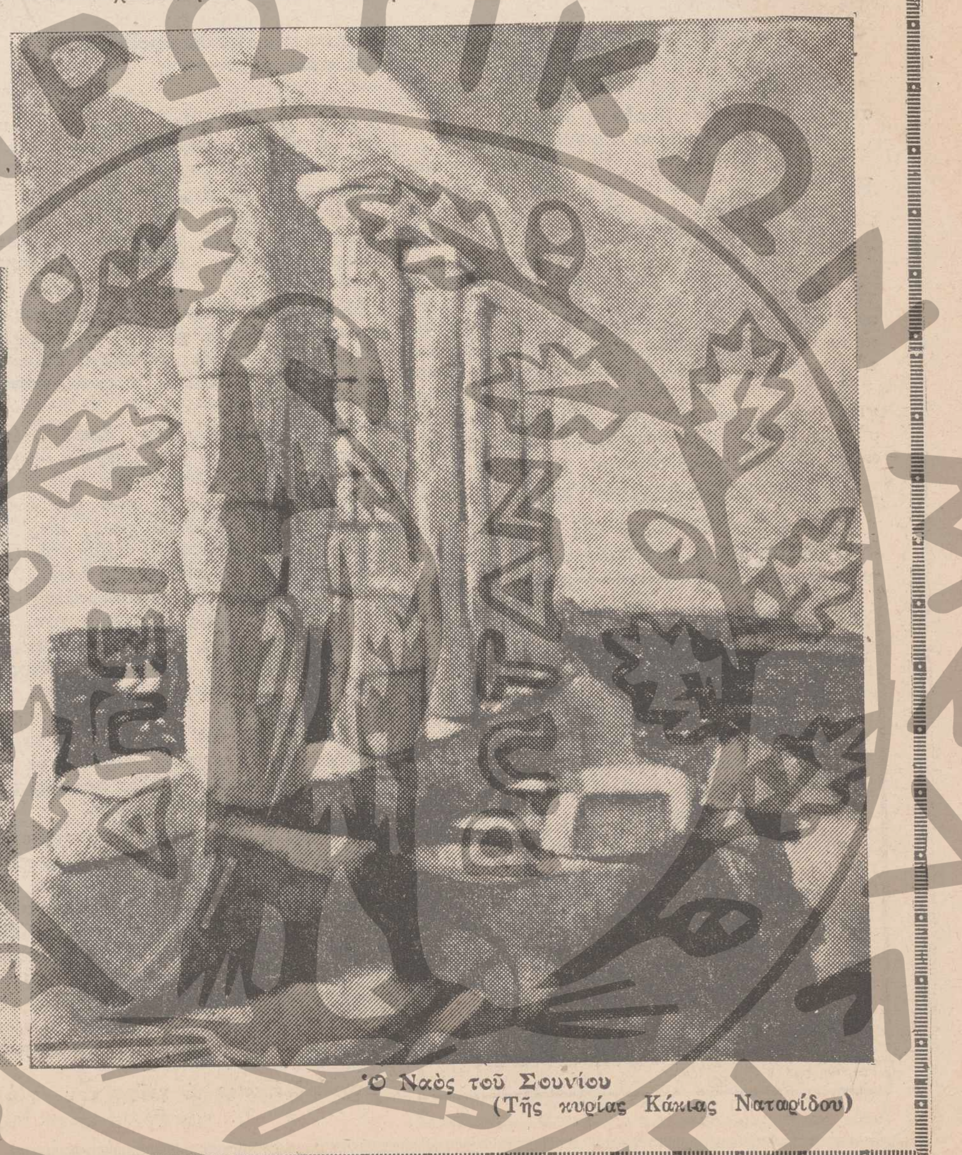

Ὁ Ναὸς τοῦ Σουνίου
(Τῆς κυρίας Κάκιας Ναταρίδου)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΕΤΙ

Ο ΕΡΩΣ ΜΙΑΣ ΚΙΝΕΖΑΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ

Μ' ΕΝΑ ΑΓΝΟ, ΝΕΟ ΠΟΙΗΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Βρισκόμαστε στὴν Κίνα, στὰ 1874. Ἡ Αὐτοκράτειρα Τσὲ—Χὶ βασιλεύει ἀπολυταρχικά. Εὐφυεστάτη, μορφωμένη, ἀλλὰ φοβερὰ δεισιδαίμων, κυβερνᾷ μόνη της, ἐνῷ ὁ υἱός της, ὁ Αὐτοκράτωρ Τοὺνγκ—Τσέ, ὁ «Ἅγιος Ἄνδρας», δὲν εἶνε παρὰ ἕνα ἀνδρείκελλον στὰ χέρια της. Πάντοτε ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν Μέγαν Εὐνοῦχον Λὶ—Πὶ—Σιάο, τυφλὸν ὄργανον τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ διαταγῶν της, ἡ Αὐτοκράτειρα ἀποκεφαλίζει, ἀπαγχονίζει, βασανίζει ὅλους ἐκείνους ποὺ τῆς ἀπαρέσκουν.

Μόνον μὲ τὴν παρουσίαν της σπείρει τὸν τρόμον εἰς ὅλους. Ἕνα βράδυ παρακαλεῖ τὸν Λὶ-Πὶ-Σιάο νὰ τῆς διαβάσῃ ἕνα ποίημα. Τὸ ποίημα τὴν γοητεύει καὶ διατάζει τὸν Λὶ—Πὶ—Σιάο νὰ τῆς φέρῃ τὸν συγγραφέα του. Εἶνε ἕνα νεώτατο παλληκάρι, ὁ Σὲνγκ Σού. Τὴν ἴδια ἡμέρα ποὺ ὁ Λὶ—Πὶ—Σιάο θὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ τὸν νέον, ἡ Τσὲ—Χὶ ἀναπαύεται καὶ καπνίζει ὄπιον. Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ναρκωτικοῦ βλέπει μαγευτικὰς ὀπτασίας.

ΛΙ-ΠΙ-ΣΙΑΟ, ἀπάγγειλέ μου πάλι τὸ ποίημα τοῦ ὡραίου ἐκείνου νέου ποὺ βλέπω ἐκεῖ κάτω... μακρυά...

Ὑπακούοντας ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἄρχισε:

«Ὁ φοῖνιξ ὁλομόναχος, γυρεύει ἐκείνην ποὺ ἀγαπᾶ. Τραγουδεῖ μὲ μιὰ φωνὴ μελωδικὴ καὶ παραπονετική... Ἀλλοίμονο! Ποῦ εἶναι ἐκείνη γιὰ ν' ἀκούσῃ τὰ τρυφερά του λόγια;»

Τώρα ἦταν ἡ Τσὲ-Χὶ ποὺ μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε συνέχισε:

«Καὶ τὸ λουλοῦδι Χάϊ-Τάνγκ, γλυκὸ σύμβολο τοῦ ἔρωτος, μισανοίγει τὸ μπουμπούκι του στὴν ἀρωματισμένη βραδυνὴ αὔρα...»

Ὁ παρθένος ποιητης με τον Λὶ Πὶ Σιάο ἀκολουθησαν την λεωφορο που διέσχιζε τὴν Ταταρικὴ πόλι...

Ἔπειτα μ' ἕνα τόνο εἰρωνικὸ, εἶπε:

—Ἐσὺ, Λὶ-Πὶ-Σιάο, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς πόση γοητεία ἔχει αὐτὸ τὸ ποίημα.

Κάπνισε ἀκόμα μιὰ πίπα, ἐχαμογέλασε, καὶ τέλος ἀποκοιμήθηκε βυθισμένη σ' ἕνα γοητευτικὸ ὄνειρο.

Λίγο πειραγμένος ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, κυττάζει τὴν ὡραία αὐτὴ γυναῖκα ποὺ κοιμόταν δίπλα του, τὴν γυναῖκα ποὺ εἶχε τὸ θεῖο δικαίωμα νὰ κόψῃ ὅποιο κεφάλι τῆς ἄρεσε ἀπὸ τὰ πεντακόσια ἑκατομμύρια τῶν ὑπηκόων της.

Μόνο αὐτὸς δὲν διέτρεχε πολὺ κίνδυνο, γιατὶ ἤξερε πὼς δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ μὴ τῆς φερθῇ μὲ σεβασμό.... Ἀλλὰ ὡς τόσο αὐτὸ τὸν πείραζε πολύ!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VII

Ἐνῷ ἡ Τσὲ-Χί, ἀφοῦ ἐκάπνισε τὸ ὄπιο, ἀναπαυόταν ἤρεμα στὸ παλάτι της, ὁ δυστυχισμένος Μέγας Εὐνοῦχος, σκλάβος τοῦ καθήκοντος, ἑτοιμαζόταν νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸν ὡραῖο νέο ποὺ εἶχε γράψει τὸ «Νυκτερινὸ Τραγοῦδι τοῦ Φοίνικος».

Ἀ! Πόσο μετανοοῦσε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, ποὺ εἶχε κάνει τὴν ἀνοησία ν' ἀπαγγείλῃ αὐτὸ τὸ ποίημα στὴν Τσὲ-Χί!

Γιατὶ νὰ μὴ θυμηθῇ τὰ τόσα κλασσικὰ ποιήματα ποὺ ἤξερε, γιατὶ νὰ μὴ τῆς ἀπαγγείλῃ κανένα στίχο τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Σὶ-Τὰ-Πέν, ποὺ εἶναι πεθαμμένος ἀπὸ τόσους αἰῶνες τώρα!

Τὶ ἀνοησία νὰ διαλέξῃ ἕνα μοντέρνο ἔργο. ἔργο νεαροῦ ποιητοῦ μάλιστα!

Ἀλήθεια, δίκαια ἐτιμωρεῖτο τώρα γιὰ τὴν ἀσυγχώρητη ἐλαφρότητά του!

Στὸ μεταξὺ ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλλίτερα στὰ σχέδιά του, μεταμφιέσθηκε σὲ σεβαστὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Χὰν-Λίν.

Στὸ κεφάλι του φοροῦσε τὸν κλασσικὸ σκοῦφο τῶν Σοφῶν καὶ ἕνα παληὸ μεταξωτὸ φόρεμα, σεμνὸ καὶ μεγαλοπρεπές, ἀλλὰ ἀρκετὰ βρώμικο γιὰ νὰ μὴ ἐγείρῃ ὑποψίες.

Γιατὶ στὴν Κίνα, κάθε γέρος σοφὸς εἶναι πολὺ ἀπησχολημένος μὲ τὰ πράγματα τοῦ πνεύματος ὥστε νὰ καταδεχθῇ ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὶς πρόστυχες λεπτομέρειες τῆς τουαλέττας, ὅπως παραδείγματος χάριν, νὰ βγάλῃ τοὺς λεκέδες ἀπ' τὸ φόρεμά του.

Ἔπειτα ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἤξερε πολὺ καλὰ νὰ κρατῇ ψηλὰ τὸ κεφάλι του νὰ φορῇ χοντρὰ γυαλιὰ στὴν ἄκρη τῆς μύτης του καὶ νὰ τὴν σκουπίζῃ μὲ λεπτότητα σὲ τετράγωνα παληὰ χαρτιὰ ποὺ ἔβγαζε μὲ ἀξιοπρέπεια ἀπ' τὸ φαρδὺ μανίκι του.

Συνειθισμένος στὶς χίλιες δυὸ ἐπισημότητες τῆς Αὐλῆς, μποροῦσε θαυμάσια ν' ἀπομιμῆται τοὺς τρόπους ποὺ συνειθίζουν οἱ σοφοί.

Ἔπειτα δὲν εἶχε τὸν ὅμοιό του στὴν ἀπαγγελία παληῶν ρητῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ἡ ψηλή του φωνὴ ἔδινε μάλιστα καὶ στὰ πιὸ μονότονα κείμενα, κάποιο ἐνδιαφέρον.

Τέλος, ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, ἔπαιζε τόσο καλὰ τὸν ρόλο του, ποὺ μόλις βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀπηγορευμένη Πόλι, τὸν ἐπλησίασε ἕνας ἀληθινὸς ἀκαδημαϊκός, ποὺ τὸν ἀνεγνώρισε ἀμέσως ὡς συνάδελφό του, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τὸν εἶχε ἰδεῖ ποτέ. Εἶδε μάλιστα κι' ἔπαθε ὡς ποὺ νὰ τὸν ξεφορτωθῇ.

Ἡ ὑπηρεσία τῆς κατασκοπείας ποὺ εἶχε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο στὰς διαταγάς του, τὸν εἶχε πληροφορήσει πὼς ὁ νεαρὸς ποιητὴς Σένγκ-Σού, ποὺ γύρευε, κατοικοῦσε μόνος του σ' ἕνα μικρὸ ἀπομονωμένο περίπτερο, στὴν πιὸ ἀπόμερη συνοικία τῆς ταρταρικῆς πόλεως τοῦ Πεκίνου, ὄχι μακρυὰ ἀπ' τὸ ναὸ τοῦ Βούδδα, ὅπου πήγαινε συχνὰ γιὰ νὰ συμβουλευθῇ τὰ παληὰ βιβλία ποὺ ἐσάπιζαν στὴ βιβλιοθήκη τοῦ μοναστηρίου.

Εὐτυχῶς ὁ Σένγκ-Σοὺ ἦταν στὸ σπίτι του. Μόλις εἶχε γυρίσει γιὰ νὰ γευματίσῃ.

Μ' ἕνα ὕφος ἀφηρημένο, ἔπαιρνε λίγο ρίζι μὲ τὰ μακρυὰ ξυλάκια, ποὺ συνειθίζουν ἀντὶ γιὰ μαχαιροπήρουνα οἱ Κινέζοι, ἀπὸ ἕνα μπὸλ τοποθετημένο δίπλα του, ἔπειτα μὲ τὴν ἴδια ἀφηρημάδα τσιμποῦσε ἀπὸ διάφορα πιάτα ὅπου μέσα σὲ εἰδῶν-εἰδῶν σάλτσες κολυμποῦσαν ταγγὲς γαρίδες, φύκια τῆς θάλασσας ἢ κομμάτια ἀπὸ πτερύγια καρχαρία.

Συχνὰ διέκοπτε τὸ γεῦμα του γιὰ ν' ἁρπάξῃ τὸ πινέλλο του καὶ νὰ σημειώσῃ μὲ κομψὸ γράψιμο, ἀπάνω σ' ὡραῖο ἄσπρο χαρτί, τὶς ποιητικὲς ἰδέες ποὺ τοῦ ἐρχόντουσαν.

Ἦταν τόσο βυθισμένος στὶς ἰδέες του, ποὺ δὲν ἀντελήφθη τὴν ἄφιξι τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου.

Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο στάθηκε μερικὲς στιγμὲς καὶ τὸν ἐκύτταξε μὲ οἶκτο. Ἔπειτα ἀποφάσισε νὰ φτερνισθῇ γιὰ νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχή του.

Τότε ὁ Σένγκ-Σοὺ σήκωσε τὸ κεφάλι. Βλέποντας τὸν σεβάσμιο αὐτὸν ἀκαδημαϊκό, αἰσθάνθηκε μεγάλη ταραχή:

—Σεβαστὲ διδάσκαλε, ἐψιθύρισε, πῶς εἶναι δυνατὸν ἡ ταπεινή μου κατοικία νὰ τύχῃ τῆς τιμῆς τῆς ἐπισκέψεώς σας; Ἀληθινά, εἶμαι κατασυγκινημένος...

Συγκρατῶντας τὸ γέλιο του, ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, πῆρε τὸ πιὸ σοβαρὸ ὕφος τοῦ κόσμου:

—Νέε μου, τοῦ εἶπε, εἶμαι ἀπεσταλμένος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Χὰν-Λίν, τῆς ὁποίας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μέλος, διὰ νὰ σᾶς ἐρωτήσω σχετικὰ μὲ τὸ τελευταῖο ποίημα ποὺ μᾶς ἀποστείλατε...Μερικὲς κακὲς γλῶσσες ἰσχυρίζονται πὼς εἶναι ἀντίγραφον ἑνὸς ποιήματος ποὺ συνέθεσε ἄλλοτε ὁ διάσημος Σὶ-Τὰ-Πέν... Ἡ περίπτωσις εἶναι σοβαρά, πολὺ σοβαρά!

Ὁ νεαρὸς Σένγκ-Σοὺ ὕψωσε τὰ χέρια στὸν οὐρανό:

— Τὶ συκοφαντία!... Τὶ ἀδικία!... Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ δική σας γνώμη, σεβαστὲ διδάσκαλε;

—Ἔ! Ἔ!... Μήπως ξέρει κανεὶς ποτὲ τὶ μπορεῖ νὰ συμβῇ!...

—Ἀλλὰ σᾶς ὁρκίζομαι εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερόν. ὅτι δὲν ἐλήστευσα τὸν φιλολογικὸν θησαυρὸν τοῦ Σὶ-Τὰ-Πέν..Ἔχω τὸ ὕφος κλέπτου;

Καὶ μὲ νεανικὴν φλόγα ὁ Σένγκ-Σοὺ ἐπρόσθεσε:

—Εἶμαι τίμιος ἄνθρωπος!... Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου μὲ ἀνέθρεψε μὲσ' στὴ λατρεία τῆς τιμῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν γραμμάτων!... Ἀλήθεια, πεθαίνω ἀπὸ ντροπὴ στὴν σκέψι ὅτι μὲ ὑποπτεύθηκαν ἄξιο μιᾶς τέτοιας ἀτιμίας!

Προσποιούμενος τὸν συγκινημένο, ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, εἶπε:

—Πιστέψτε με, κύριε, σᾶς λυποῦμαι... Ἴσως μάλιστα θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος στὴν δυσάρεστη αὐτὴ ὑπόθεσι....

Ὁ Σένγκ-Σοὺ εἶπε:

—Ναί, σᾶς παρακαλῶ... βοηθῆστε νὰ βγάλω ἀπὸ πάνω μου μιὰ τέτοια κηλίδα.

Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο ἔκανε πὼς συλλογιζόταν. Ἔπειτα ἐδήλωσε:

—Μοῦ εἶσθε πολὺ συμπαθητικός, νέε μου, Καὶ ἐπειδὴ φαίνεσθε εἰλικρινὴς θὰ προσπαθήσω ν' ἀναλάβω τὴν ὑπεράσπισί σας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσετε ἕως τὴν Ἀπηγορευμένη Πόλι... Ἔχω πολλοὺς φίλους στὴν Αὐλή, στοὺς ὁποίους θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς παρουσιάσω γιὰ νὰ σᾶς βοηθήσουν.

Καὶ ἐξ ἄλλου, ἡ Ἀκαδημία τῶν Χὰν-Λί, σήμερα ἀκριβῶς συνεδριάζει στὸ παλάτι ποὺ τῆς ἔχει παραχωρηθῆ στὴν Ἀπηγορευμένη Πόλι, γιὰ νὰ συζητήσῃ δυὸ σημεῖα τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ποὺ παρουσιάζουν κάποια ἀντίθεσι. Πρόκειται γιὰ τὸ ὄγδοο ἄλογο τοῦ αὐτοκράτορος Μοὺ-Βάνγκ....

Συγκινημένος ἀπὸ τὴν καλωσύνη τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ὁ νεαρὸς Σένγκ-Σοὺ ξέσπασε σὲ εὐχαριστίες καὶ προσεφέρθη νὰ τὸν συνοδεύσῃ ἀμέσως, χωρὶς οὔτε νὰ σκεφθῇ νὰ τελειώσῃ τὸ γεῦμα του.

Ἐφρόντισε μονάχα νὰ φορέσῃ τὸν σκοῦφο τοῦ γραμματισμένου καὶ νὰ περάσῃ βιαστικὰ τὸ πιὸ ὡραῖο του φόρεμα γιὰ νὰ τιμήσῃ τὸν ἀκαδημαϊκὸ ποὺ τὸν συνώδευε.

Καὶ ἐπειδὴ εἶχε φρεσκοξυρίσει τὸ πρωῒ τὸ κρανίο του τριγύρω ἀπὸ τὴν τούφφα τῶν μαλλιῶν ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν ὡραία του πλεξίδα, εἶχε ὕφος χαριτωμένο καὶ καθαρό.

Ἦταν ἄλλως τε πολὺ ὡραῖο παλληκάρι μὲ τὸ τέλεια στρογγυλὸ πρόσωπό του, μὲ τὰ ἀμυνδαλωτά του μάτια, ποὺ ἔλαμπαν σὰν χάντρες κάτω ἀπ' τὰ τραβηχτά του του βλέφαρα. Καὶ τὸ μικρὸ πραγματάκι ποὺ τοῦ ἐχρησίμευε γιὰ μύτη ἔφερε μιὰ ἐλαφριὰ σκιὰ ἀπάνω σ' ἕνα στόμα ποὺ δὲν ἦταν πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ περάσῃ τὸ στόμιο μιᾶς πίπας ὀπίου.

Εἶχε ἐπίσης τὸ ὡραῖο χρῶμα ἑνὸς φρέσκου λεμονιοῦ καὶ κίτρινα ὡραῖα δόντια. Οἱ γλυκεῖς του τρόποι, ἡ ἁγνὴ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του, γενικὰ ὅλη του ἡ κομψότης ἔκαναν τὸν Σένγκ-Σοὺ ἐντελῶς γοητευτικό.

Ἦταν ἀληθινὰ ἕνας θαυμάσιος νέος, ὅπως εἶχε πῆ ὁ Μέγας Εὐνοῦχος στὴν ἔνδοξη αὐτοκράτειρα, τὴν μητρικὴ καὶ πρόσφορη.

Στὸ δρόμο ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο ποὺ ἐπιθυμοῦσε νὰ καταλάβῃ καλλίτερα τὸν χαρακτῆρα τοῦ Σένγκ-Σού, ἄρχισε:

—Εἴτε δικό σας εἶναι τὸ «Νυκτερινὸ Τραγοῦδι τοῦ Φοίνικος», εἴτε κλεμμένο ἀπὸ τὸν Σὶ-Τὰ-Πέν, εἶναι ὑπέροχο. Καὶ σᾶς συγχαίρω γιὰ τὴν καλαισθησία σας.

Καὶ ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

—Γιὰ νὰ γράψετε μὲ ἕνα τέτοιο αἴσθημα θὰ πῆ πὼς ἔχετε πολὺ τρυφερὴ καρδιά, καὶ πὼς θὰ εἶσθε πολὺ ἐρωτευμένος.

—Ὄχι, εἶπε ταπεινὰ ὁ Σένγκ-Σού, ἀλλὰ φαντάζομαι πὼς εἶμαι, κι' αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πρᾶγμα.

—Ὄχι ἐντελῶς, εἶπε ὁ Μέγας Εὐνοῦχος, μ' ἕνα εἰλικρινῆ στεναγμό. Καὶ ρώτησε:

—Θὰ ἦταν ἀδιακρισία νὰ σᾶς ρωτήσω ποιὸ ὡραῖο πρόσωπο σᾶς ἐνέπνευσε;

—Κανένα, εἶπε μὲ ἀφέλεια ὁ Σένγκ-Σού. Ἤμουνα πάντα πολὺ ἀπησχολημένος μὲ τὶς μελέτες μου, ὥστε δὲν εἶχα καιρὸ γιὰ εἰδύλλια.

Καὶ κοκκινίζοντας ἐπρόσθεσε:

—Θέλω νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι ὡς τώρα ἐπροτίμησα ν' ἀκολουθήσω τὶς συμβουλὲς τοῦ τιμημένου πατέρα μου. Ὁ σεβαστός μου πατέρας, τὴ στιγμὴ ποὺ πέθαινε μοῦ ἐσύστησε νὰ διαφυλάξω τὴν ἁγνότητά μου ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου μου.

—Μὰ ἐν τούτοις γράφετε στίχους γεμάτους ἀπὸ κομψὲς ἔννοιες, παρετήρησε ὁ Μέγας Εὐνοῦχος.

—Ἴσως... Ἀλλὰ γυμνάζω ἔτσι ἁπλῶς τὸ μυαλό μου... Σᾶς βεβαιῶ, πὼς μοναδικό μου πάθος εἶναι τὰ γράμματα.

—Εἶσθε ἕνας ἀληθινὸς ποιητής! ἐφώναξε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, μὲ προσποιητὸ θαυμασμό, καὶ ἔρριξε ἕνα κρυφὸ πλάγιο βλέμμα στὸν Σένγκ-Σοὺ ποὺ τοῦ φαινόταν τόσο ἠλίθιος ὅσο καὶ χαριτωμένος.

Ἔπειτα σκέφθηκε πὼς ἡ συνάντησις τῆς αὐτοκρατείρας μὲ τὸν νεαρὸ αὐτὸν ἀθῶο, θὰ ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ τὸν διασκέδασε πολύ.

Ὡς τόσο εἶχε καὶ κάποια ἀνησυχία γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεως αὐτῆς ὅπου ἡ Τσὲ-Χὶ ριψοκινδύνευε τὴν ὑπόληψί της καὶ αὐτὸς τὸ κεφάλι του, πρᾶγμα ποὺ ἀπὸ ἐγωϊσμὸ εὕρισκε πολὺ πιὸ σπουδαῖο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VIII

Ο ΜΕΓΑΣ ΕΥΝΟΥΧΟΣ ΕΙΣΑΓΕΙ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΣΤΗΝ ΑΠΗΓΟΡΕΥΜΕΝΗ ΠΟΛΙ

Ἀφοῦ περπάτησαν μερικὰ λῖ, (τὸ λῖ εἶναι μισὸ χιλιόμετρο), ὁ ψευτοακαδημαϊκὸς καὶ ὁ νεαρός του σύντροφος ἔφθασαν μπροστὰ στὸ Τοὺνγκ-Χουὰ-Μένγκ, στὴν πύλη τῆς Ἀνατολῆς ποὺ ἐπονομάζεται Ἔνδοξος Πύλη τῆς Ἀπηγορευμένης Πόλεως, ἀπ' ὅπου τὴν ἡμέρα περνάει τὸ βιαστικὸ πλῆθος τῶν μανδαρίνων καὶ τῶν κρατικῶν ὑπαλλήλων, καθὼς καὶ οἱ προμηθευταὶ τῆς Αὐλῆς.

Ἦταν ἀπόγευμα, τὸ πλῆθος ἦταν ἀκόμα πιὸ πυκνό.

Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο καὶ ὁ Σένγκ-Σού, χαμένοι μέσα στοὺς διαβάτες, μπῆκαν χωρὶς δυσκολία στὴν Ἀπηγορευμένη Πόλι. Ἄλλως τε τὸ κουστοῦμι τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ποὺ φοροῦσε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο τοῦ ἔδωκε τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου, τὸ ἴδιο σὰν νὰ φοροῦσε τὸ κόκκινο κουμπὶ ἑνὸς μανδαρίνου πρώτης τάξεως.

Ἐπωφελούμενος ἀπὸ τὴν ἄγνοια τοῦ Σένγκ-Σού, ὁ Μέγας Εὐνοῦχος, βρῆκε τρόπο νὰ ἀπομονωθῇ μὲ μερικοὺς γέρους ἀνάμεσα ἀπ' τὸ λαβύρινθο τῶν οἰκοδομῶν, ἀπ' τὸ πλῆθος. Ἔπειτα περνῶντας μιὰ κρυφὴ πορτίτσα τῆς Μενεξεδένιας Πόλεως, κατώρθωσε νὰ φθάσῃ στὸ παλάτι του χωρὶς νὰ τοὺς δῇ κανείς. Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τριγύρω στὴν κατοικία τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου. Χίλιες διαδόσεις κυκλοφοροῦσαν γι' αὐτὴ τὴν περιοχὴ καὶ πολλὲς ἐξαφανίσεις εἶχαν σημειωθῇ, ἀνεξήγητες καὶ ἐκπληκτικές.

Ὁ ἁγνὸς ποιητὴς Τσὲγκ Σοὺ κατοικοῦσε μόνος σ' ἕνα κομψὸ περίπτερο...

Ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ἀνήσυχη ματιὰ ὁλόγυρα, ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἔσπρωξε ζωηρὰ τὴν πόρτα του, καὶ ἀφίνοντας τὸν Σένγκ-Σοὺ νὰ περάσῃ πρῶτος, μπῆκε ὁ ἴδιος καὶ ἔκλεισε προσεκτικά.

Παρὰ τὴν ἀθωότητά του, ὁ νέος ἄρχισε νὰ βρίσκῃ τὴν περιπέτεια κάπως παράξενη καὶ κύτταξε φοβισμένος τώρα, τὸν παράδοξο ὁδηγό του.

Ὡς τόσο ὁ Λὶ-Πὶ Σιάο, παρεκάλεσε τὸν Σένγκ-Σοὺ νὰ καθήσῃ καὶ τοῦ εἶπε:

—Μὴν ἔχετε κανένα φόβο. Περιμένω ἕνα καλό μου φίλο στὸν ὁποῖο θὰ σᾶς παρουσιάσω.

Ὁ Σένγκ-Σοὺ, πολὺ ταραγμένος, ρώτησε:

—Ἀλλά, σὲ τίνος σπίτι βρισκόμαστε;

—Στὸ σπίτι τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου Λὶ-Πὶ-Σιάο, εἶπε τότε μὲ σοβαρὸ ὕφος ὁ ψευτο-ἀκαδημαϊκός.

Ὁ Σένγκ-Σοὺ τινάχθηκε τρομαγμένος. Ἔτρεμε ὁλόκληρος.

—Σᾶς ἱκετεύω, ἐφώναξε, καλέ μου διδάσκαλε, σᾶς ἱκετεύω, πᾶμε νὰ φύγωμε ἀπὸ δῶ.

—Φοβεῖσθε τὸν Μέγαν Εὐνοῦχο; ρώτησε περίεργος ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο.

—Ναί, σᾶς τὸ ὁμολογῶ!... Εἶναι ἕνας τρομερὸς ἄνθρωπος!... Ἄκουσα νὰ διηγοῦνται γι' αὐτὸν φρικιαστικὲς ἱστορίες.

— Ἀλήθεια; ἐκάγχασε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο.

—Ναί, καλέ μου διδάσκαλε. Καὶ θὰ κάνατε καλλίτερα νὰ μὲ πιστέψετε καὶ νὰ μὴ γελᾶτε... Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου μὲ συμβούλευε πάντοτε νὰ ἀποφεύγω τὸν Μέγα Εὐνοῦχο σὰν τὴν χολέρα.

—Τὶ εἴπατε; φώναξε θυμωμένος ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τοῦ Σένγκ-Σού. Ἔπειτα ὅμως σκέφθηκε πὼς ἡ στιγμὴ δὲν ἦταν κατάλληλη ν' ἀποκαλυφθῇ καὶ εἶπε μὲ πιὸ μαλακὴ φωνή:

—Ἀληθινά, ἐκπλήττομαι πὼς ὁ σεβαστός σας πατέρας πέθανε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο, γιατὶ εἶχε πολὺ τολμηρὸ τρόπο ἐκφράσεως... Καὶ δὲν εἶναι σωστό, νέε μου, νὰ ἐπαναλαμβάνετε τὰ ἀπερίσκεπτα αὐτὰ λόγια, γιατὶ ἂν ἔφθαναν στ' αὐτιὰ τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου, ὁ μακαρίτης πατέρας σας θὰ ἐκινδύνευε νὰ παύσῃ νὰ κοιμᾶται ἥσυχος στὸ ὡραῖο του φέρετρο.

—Εἶναι δυνατόν; φώναξε ὁ Σένγκ-Σού, κατατρομαγμένος ἀπ' αὐτὴ τὴ σκέψι. Ἀ, καλέ μου διδάσκαλε, σᾶς τὸ ἔλεγα, εἶναι καλλίτερα νὰ φύγωμε ἀμέσως.... Γιατὶ καὶ οἱ τοῖχοι ἐδῶ μπορεῖ νὰ ἔχουν αὐτιά.

—Νομίζετε; ρώτησε εἰρωνικὰ ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, καὶ ἐπρόσθεσε:

—Μπορεῖτε νὰ εἶσθε ἥσυχος. Σᾶς ὁρκίζομαι στὸ φέρετρο τοῦ δικοῦ μου πατέρα, πὼς ὅλα τὰ κακὰ ποὺ ἀκούω νὰ λένε γιὰ τὸν Μέγα Εὐνοῦχο, τὰ κρατῶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

—Ἃ μοῦ δίνετε θάρρος! ἐφώναξε ὁ Σένγκ-Σοὺ καὶ κύτταξε μὲ εὐγνωμοσύνη τὸν ἐχέμυθο αὐτὸν σοφό.

Στὸ μεταξὺ γιὰ νὰ κερδίσῃ ἀπόλυτη τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ ὡραίου νέου, ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο ξανάφερε τὴν συνομιλία στὴν Ἀκαδημία τῶν Χὰν-Λί.

—Ἀχ! ἀναστέναξε ὁ Σένγκ-Σού, νὰ τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς μου!... Θὰ ἤθελα ἔπειτα ἀπὸ πενῆντα χρόνια, ἀφοῦ ἐργασθῶ μ' ὅλη μου τὴν δύναμι, νὰ γίνω κι' ἐγὼ μέλος τῆς σεβαστῆς αὐτῆς Ἀκαδημίας....Γι' αὐτὸ λογαριάζω ν' ἀφιερώσω ὅλες τὶς στιγμὲς τῆς ὑπάρξεώς μου στὴν ἐργασία!

—Καὶ νομίζετε πὼς ἔτσι θὰ φθάσετε στὸ σκοπό σας; εἶπε χαμογελῶντας ὁ Μέγας Εὐνοῦχος, εἶναι πολὺ ἄσχημο μέσο.

—Γιατί; ρώτησε κατάπληκτος ὁ Σένγκ-Σού.

—Νέε μου, ἀπάντησε ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν Χὰν-Λί ἔχουν ἐκλεχθῇ ἀνάλογα μὲ τὶς σχέσεις τους καὶ τὴν περιουσία τους, ἢ ἀνάλογα μὲ τὴ κοινωνική των θέσι. Μερικὲς φορὲς ἐπίσης, χάριν τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ προσέφεραν στὸ θρόνο τοῦ Δράκοντος... Ἀλλὰ οἱ περισσότεροι ἔχουν πολὺ μέτρια μόρφωσι...

Κι' ἐπειδὴ ὁ Σένγκ-Σού, σκανδαλισμένος προσπαθοῦσε νὰ διαμαρτυρηθῇ, ὁ Μέγας Εὐνοῦχος προσέθεσε:

—Ὅλοι ὅμως ἔχουν τέλεια ἀνατροφή, ποὺ εἶναι τὸ κυριώτερο... Θὰ προσθέσω μάλιστα γιὰ νὰ μὴ σᾶς πάρω κάθε ἐλπίδα, πὼς μερικοὶ κατ' ἐξαίρεσιν εἶναι καὶ ἀληθινοὶ σοφοί... Καί, πρᾶγμα ἐκπληκτικό, οἱ συνάδελφοί των ὄχι μόνο δὲν τοὺς ζηλεύουν ἀλλὰ καὶ τοὺς θαυμάζουν.... Αὐτοὶ εἶναι ποὺ σήμερα τὸ ἀπόγευμα θὰ συζητήσουν γιὰ τὰ σπουδαῖα ἱστορικὰ ζητήματα, γιὰ τὸ ὄγδοο ἄλογο τοῦ αὐτοκράτορος Μοὺ-Βάνγκ, ἂν ἦταν μαῦρο ἢ καστανό, καὶ γιὰ τὸν ἔνατο γέροντα τοῦ περιφήμου βουνοῦ Χιὰνγκ--Σάν, ἂν εἶχε ἀκόμα τρία δόντια ὅταν ἀνέβηκε στὸ ἅρμα τοῦ Δράκοντος γιὰ νὰ πάῃ στὶς Κίτρινες Πηγές.

(ΣΗΜ. ΣΥΝ. Ἀπὸ τὴν μυθολογία τῆς Κίνας: Κίτρινες Πηγὲς ἀντιπροσωπεύουν τὰ Ἠλύσια Πεδία).

—Τὶ εὐτυχισμένοι ποὺ εἶναι νὰ εἶναι τόσο σοφοί! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Σένγκ-Σού.

Στὸ μεταξὺ ἕνας εὐνοῦχος τῆς ὑπηρεσίας τοποθέτησε μπροστὰ στοὺς δυὸ σοφοὺς δυὸ φλυτζάνια τσάϊ.

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος δήλωσε:

—Θὰ σᾶς ἀφήσω μόνο μιὰ στιγμή, γιατὶ θὰ πάω νὰ ἰδῶ ἂν οἱ συνάδελφοί μου ἐτελείωσαν τὴν ἐργασία τους, καὶ ἂν μποροῦν νὰ σᾶς δεχθοῦν.

Καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς εὐγενείας ἔβρεξε τὰ χείλη του στὸ ἕνα φλυτζάνι. Αὐτὸ ἦταν ἕνα εἶδος ἐπισήμου χαιρετισμοῦ στὸ τέλος μιᾶς συνομιλίας.

Ὁ Σένγκ-Σού, ἀπὸ εὐγένεια, ἔκανε τὸ ἴδιο. Ἀλλὰ ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο ἐπέμεινε:

—Πιέτε, φίλε μου!... Κάνει τόσο ζέστη! Καὶ ἡ σκόνη τοῦ δρόμου θὰ σᾶς ξέρανε τὸ λάρυγγα... Μὴν φοβεῖσθε πὼς θὰ φανῆτε ἀγενής, ἀφοῦ ἐγὼ σᾶς παρακαλῶ νὰ κατευνάσετε τὴ δίψα σας.

Τότε ὁ Σὲνγκ—Σού, συγκινημένος ἀπὸ τόση φιλοφροσύνη, ἄδειασε τὸ φλυτζάνι του.

Σχεδὸν ἀμέσως, τοῦ φάνηκε πὼς ἕνα μεγάλο κενὸ γέμιζε τὸ κεφάλι του.

Θέλησε ν' ἀγωνισθῇ ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀδυναμίας καὶ νὰ σηκωθῇ, ἀλλὰ ματαίως. Ἔπεσε, βαρειά, στὸ κάθισμά του. Ἕνας ὕπνος τὸν κατέβαλε.

Σὲ λίγο κοιμόταν μὲ τὸ κεφάλι γυρμένο, μὲ τὰ χέρια κρεμασμένα ἄτονα, ὅμοιος μὲ πτῶμα.

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος τὸν κύτταζε ἱκανοποιημένος.

Εἶπε στὸν εὐνοῦχο τῆς ὑπηρεσίας:

—Αὐτὸ τὸ ναρκωτικὸ εἶναι θαυμάσιο!

—Μὰ εἶναι τὸ ναρκωτικὸ ποὺ μεταχειρίζεται ἡ ἐξοχότης του, ὅταν θέλει ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ μερικοὺς φλυάρους, εἶπε ὁ εὐνοῦχος τῆς ὑπηρεσίας. Ἔπειτα περίμενε διαταγάς.

Σὲ λίγο οἱ ὑπηρέτες τοῦ Λὶ - Πὶ - Σιάο ἔφεραν ἕνα θαυμάσιο φέρετρο καὶ μέσα του ἐξάπλωσαν τὸν ὡραῖο νέο.

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος γελοῦσε:

—Αὐτὸς ὁ μικρὸς σοφὸς ἔχει ἀλήθεια τύχη!...Τὶ ὡραῖο εἶναι αὐτὸ τὸ φέρετρο!.... Καὶ ἀπὸ αὔριο τὸ πρωΐ, εἶναι σχεδὸν σίγουρο πὼς δὲν θὰ βγῇ ἀπὸ ἐκεῖ μέσα!

Ὅταν βράδυασε ὁ Μέγας Εὐνοῦχος διέταξε νὰ μεταφέρουν τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἔπιπλο μὲ τὸ περιεχόμενό του στὴν νῆσο τῆς ταράτσας τοῦ Ὠκεανοῦ. Κανένας βέβαια δὲν ἐξεπλάγη βλέποντας νὰ βγάζουν ἕνα φέρετρο ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου. Ἦταν ἕνα τόσο συνηθισμένο πρᾶγμα!

Ἡ συνοδεία ἀφοῦ πέρασε τὸ Σὶ Χουὰ Μὲν, τὴν Ἔνδοξο Δυτικὴ Πύλη τῆς Μενεξεδένιας Πόλεως, ἔφθασε στὴν ὄχθη τῆς λίμνης Νὰν Κιὰνγκ, τῆς Λίμνης τοῦ Νότου. Ἐφόρτωσαν τὸ φέρετρο σὲ μιὰ μικρὴ βάρκα καὶ ἔτσι τὸ πῆγαν ὥς τὴν νῆσο ποὺ χανόταν κιόλας στὴν βραδυνὴ ὁμίχλη.

Ἐκεῖ περίμενε μιὰ φρουρὰ ἀπὸ κωφάλαλους εὐνούχους ποὺ τὸ διπλό τους σακάτεμα καθὼς καὶ ἡ ἀφοσίωσίς τους στὸν Λὶ - Πὶ - Σιάο, ἦταν ἡ καλλίτερη ἐγγύησις γιὰ τὴν ἐχεμύθειά τους.

Οἱ ἄξιοι αὐτοὶ ὑπηρέτες πῆραν τὸ φέρετρο καὶ σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ Μεγάλου Εὐνούχου τὸ πῆγαν στὸ περίπτερο τῶν «Λευκῶν Ἐρωδιῶν» ποὺ ἡ χαριτωμένη του ἀρχιτεκτονικὴ ὑψώνετο ἀνάμεσα ἀπὸ σπάνια κι' ἀρωματώδη δενδράκια.

Τότε σήκωσαν τὸ σκέπασμα, ἔβγαλαν τὸν ὡραῖο νέο ἀπὸ τὸ μακάβριό του κρεββάτι, καὶ τὸν ξάπλωσαν μὲ προσοχὴ σ' ἕνα πολυτελέστατο ντιβάνι ποὺ βρισκόταν σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δωματίου.

Ἀκριβῶς στὸ προσκέφαλο τοῦ κοιμωμένου —πόση λεπτότης!—στήριξαν στὸν τοῖχο τὸ ὡραῖο φέρετρο ποὺ συνεπλήρωνε ἔτσι τὴν ἀριστοκρατικὴ ἐπίπλωσι τῆς αἰθούσης.

Ἔπειτα, ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζι, ἐτοποθέτησαν σὲ μικρὰ πιατάκια ὅλα τὰ λεπτὰ φαγητὰ ποὺ κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοκρατείρας, ὁ Λὶ - Πὶ - Σιάο, εἶχε πῆ νὰ φέρουν ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη κουζίνα της.

Ἔτσι ὅλα ἦταν ἕτοιμα γιὰ μιὰ ὡραία ἐρωτικὴ νύκτα...καθὼς καὶ γιὰ τὰ ἐπακόλουθά της.

Μὲ τὴ συνείδησι ἥσυχη πὼς ἔπαιξε πιστὰ ὥς τὶς τελευταῖες λεπτομέρειες τὸ ρόλο του, ὁ Λὶ - Πὶ - Σιάο, ἀπεσύρθη τότε ἀκολουθούμενος ἀπ' τοὺς ὑπηρέτες.

Μ' ἕνα χρυσὸ κλειδὶ ἔκλεισε προσεκτικὰ τὴν πόρτα τοῦ περιπτέρου τῶν Λευκῶν Ἐρωδιῶν. Ἔπειτα πῆγε νὰ δώσῃ τὸ κλειδὶ στὴν Μεγαλειότητά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IX

Η ΤΣΕ - ΧΙ ΜΕΤΑΜΦΙΕΖΕΤΑΙ ΣΕ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Ὅταν ἄρχισε νὰ βραδυάζῃ ἡ Τσὲ - Χὶ ξύπνησε ἀπ' τὸν γλυκὸ ὕπνο ποὺ τὴν εἶχε βυθίσει τὸ ὄπιο.

Πολὺ σπανίως μεταχειριζόταν αὐτὸ τὸ ναρκωτικὸ καὶ μόνο ὅταν ἦταν ἀνάγκη νὰ καλμάρῃ τὴν ὑπερδιέγερσι τῶν νεύρων της, δείχνοντας ἔτσι μιὰ μεγάλη θέλησι, γιατὶ συνήθως οἱ καπνισταὶ τοῦ ὀπίου ἀφίνονται νὰ παρασυρθοῦν ἀπ' τὴν καταστρεπτικὴ αὐτὴ συνήθεια.

Ἡ Τσὲ - Χὶ ἐπωφελεῖτο λοιπὸν μόνον ἀπὸ τὰ καλὰ τοῦ ὀπίου, καί, ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἤρεμη καὶ δρασερή, τῆς φαινόταν σὰν νὰ εἶχε ξανανειώσει κατὰ πολλὰ χρόνια.

Μόλις σηκώθηκε ἔτρεξε νὰ κυτταχθῇ σ' ἕνα μεγάλο καθρέπτη—ἔργο τῶν βαρβάρων μὲ τὴν χλωμὴ μορφή. Ἦταν ἄλλως τε ἡ μόνη ἀνωτερότης ποὺ τοὺς ἀνεγνώριζε: Ἤξεραν νὰ κατεργάζωνται τὸ γυαλί, πρᾶγμα ἄγνωστο στὴν Κίνα!....

Καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα χαμογέλασε βλέποντας τὴν εἰκόνα της ν' ἀντανακλᾶται τόσο ὡραῖα!

Ἀληθινά, ἡ Τσὲ - Χὶ ἦταν μιὰ πολὺ ὡραία γυναῖκα, ποὺ ὥς τὴν ἄκρη τῶν νυχιῶν της ἀκόμα φαινόταν ἡ ἀριστοκρατικὴ της ράτσα.

Κομψὴ καὶ καλοκαμωμένη, εἶχε τὸ λεπτὸ καὶ συγχρόνως μεγαλοπρεπὲς παράστημα, ποὺ μόνο οἱ γυναῖκες τῶν Μαντσοῦ ἔχουν στὴν Ἄπω Ἀνατολή.

Κατὰ τὴν μόδα τῶν Μαντσοῦ, ἔπλεκε τὰ μακρυὰ καὶ γυαλιστερὰ μαῦρα μαλλιά της, στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ, σὰν ἕνα ψηλὸ καὶ πλατὺ διάδημα, ποὺ ἐστόλιζε μὲ ἄνθη καὶ πολύτιμα πετράδια, πρᾶγμα ποὺ τῆς ἔδινε ἄφθαστη μεγαλοπρέπεια.

Τὸ μέτωπό της, λεῖο καὶ καθαρό, ἔδειχνε τὴν ἐξυπνάδα της.

Τὰ ὁλόμαυρα φρύδια της ἀνασηκώνονταν πρὸς τοὺς κροτάφους, καὶ τὰ μάτια της, ὁλόμαυρα ἐπίσης κι' ἀμυγδαλωτὰ ἔλαμπαν σὰν ἀχάτης.

Τέλος τὸ στόμα της, μὲ τὶς ὡραῖες γραμμὲς τῶν χειλιῶν της, ἦταν ἐκφραστικὸ καὶ γοητευτικό.

Ὅταν ἡ Τσὲ - Χὶ ἦταν θυμωμένη, ἡ γραμμὴ τῶν χειλιῶν ἔμοιαζε μὲ τόξο τεντωμένο, ἀλλὰ ὅταν χαμογελοῦσε, σὰν μαργαριτάρια λαμπερὰ μέσα σ' ἕνα ρόδινο βελούδινο κουτάκι, ἔμοιαζαν τὰ δόντια της...

Ἀλλὰ τὸ πιὸ θαυμάσιο στὴν Τσὲ - Χὶ, ἦταν ἡ μύτη της! Πρᾶγμα πολὺ σπάνιο στὴν Κίνα, ἡ μύτη αὐτὴ ἦταν λεπτὴ καὶ κυρτὴ σὰν ράμφος ἀετοῦ.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Ὁ Ἑλληνικὸς Στίχος

ΔΕΝ ΒΑΣΤΑΞΕΣ, ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ.

Δὲν βάσταξες, ἀγάπη μου,
στὸ δύσκολο ἀνηφόρι,
κουράστηκες παραπατᾶς,
παλεύεις μὲ τὴν παγωνιὰ
καὶ μὲ τὸ ξεροβόρι,
ὡσότου, τέλος, σταματᾶς.

Γυναῖκα ἐγώ, καὶ σύρθηκα
ψηλότερ' ἀπὸ σένα,
κι' ἀκόμα, βλέπεις, προχωρῶ,
σὰν τὰ πουλιὰ ποὺ ἐπίμονα
τραβᾶνε γιὰ τὰ ξένα,
καὶ μὲ σπασμένο τὸ φτερό...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

«....Κάθε λαὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ὑπερηφάνειαν νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἄλλον, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ δύναμιν μόνος του νὰ ὑπερασπισθῇ, τότε ἕνας τέτοιος ὑπερήφανος καὶ ἰσχυρὸς λαὸς εἶνε καὶ γιὰ φίλος χρήσιμος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

[Ἀπὸ τὸν λόγον του εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Θεσσαλονίκης τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1936].

Ἡ γυναῖκα καὶ τὸ παιδὶ

Οἱ μπεμπέδες στὰ σπὸρ

Πῶς θὰ γίνουν τέλειοι σπορτίφ

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς ὅσο εὐχάριστα εἶναι τὰ σπόρ, ἄλλο τόσο ἀνιαρὴ εἶναι ἡ σωματικὴ ἀγωγή. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ ὀνομάσωμε σπὸρ τὶς κινήσεις τοῦ παχουλοῦ αὐτοῦ μπεμπέ. Αἰσθάνεται μιὰ τόση εὐχαρίστησι, σὲ κάθε κίνησι ! Ὅλες οἱ μεταλλαγὲς ἔχουνε γι' αὐτὸ τὸ ὕφος παιχνιδιοῦ.

Παντοῦ σήμερα ἕνα σύνθημα κυριαρχεῖ : κάνετε σπόρ. Τὸ σύνθημα αὐτὸ δὲν ἐξαιρεῖ οὔτε τοὺς «μικροσκοπικοὺς» ἀνθρώπους. Γιατὶ ὄχι ; Ἡ κίνησις τῶν μυῶν γρηγορεύει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, μεγαλώνει τὴν ὄρεξι, βοηθεῖ τὴν ἀναπνοή, δίνει ὠμορφιὰ καὶ θετικότητα σὲ κάθε κίνησι ποὺ ἀργότερα θὰ γίνῃ ἐνεργητικότης. Τὸ παιδὶ ἀρχίζει νὰ παίρνῃ συνείδησι τῆς δυνάμεώς του. Ἡ ἀρχὴ τῆς γυμναστικῆς πρέπει νὰ γίνῃ ὅταν τὸ παιδὶ εἶναι πέντε μηνῶν, ἡλικία κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ 95 % τῶν παιδιῶν κινδυνεύουν νὰ προσβληθοῦν ἀπὸ ραχητισμό. Τότε εἶναι ἡ καλλίτερη ἐποχὴ γιὰ τὸ παιδὶ ν' ἀρχίσουν νὰ κινοῦνται οἱ μῦς καὶ νὰ ζωηρεύῃ τὸ αἷμα του. Βεβαίως πρέπει πάντα νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψιν ὅτι αὐτὰ ἰσχύουν γιὰ τὰ γερὰ παιδιὰ καὶ ὄχι γιὰ κεῖνα ποὺ ἔχουν ὁποιαδήποτε πάθησι.

Πάντως ἡ παιδικὴ γυμναστικὴ χρειάζεται πολὺ προσοχή. Στὰς ἀρχὰς πρέπει νὰ μὴ τὸ κουράσωμε. Οἱ κινήσεις μας νὰ εἶναι μαλακές, σιγαλὲς καὶ ὄχι ἀπότομες. Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἢ τέσσαρες δοκιμὲς τὸ παιδὶ θὰ εἶναι ἐντελῶς ἕτοιμο.

Ὁ μπέμπης δὲν εὐχαριστεῖται μ' αὐτὴν τὴν ἄσκησι.... Πρέπει ὅμως νὰ τὴν κάνῃ.

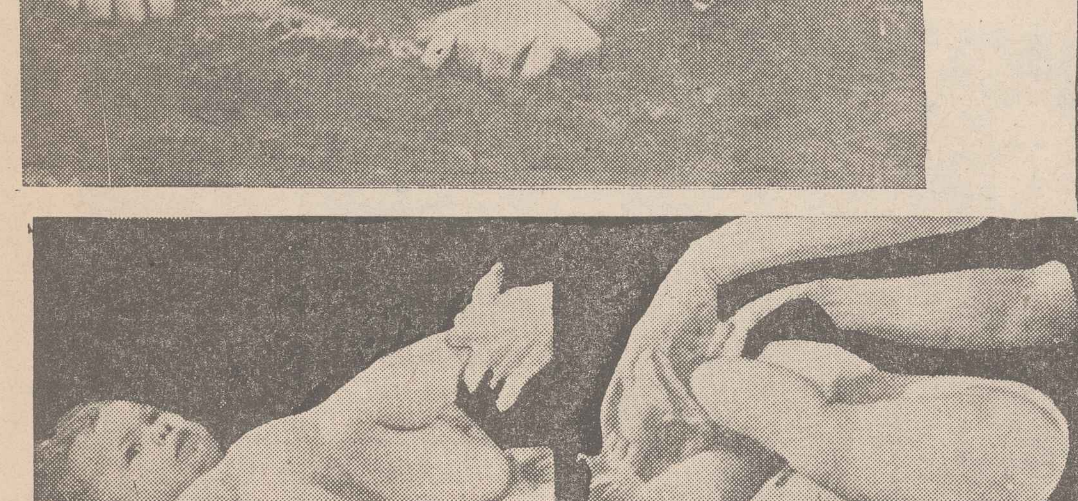

1. Ἡ πρώτη κίνησις θὰ σᾶς εἶναι ἤδη γνωστή. Μὲ πόση εὐδαιμονία δὲν τὴν δέχονται πάντα τὰ παιδιά ! Καὶ προσπαθοῦν καὶ μόνα των ἀκόμα νὰ τὴν μιμηθοῦν μὲ γέλοια. Δὲν νομίζετε πὼς εἶναι ἐποχὴ νὰ σκεφθῇ γιὰ «τὴν σιλουέττα» ὁ μπέμπης ; Μεγάλη προνοητικότης.

2. Αὐτὴν τὴν κίνησι πόσοι ἔφηβοι μποροῦν νὰ τὴν ἐκτελέσουν ; Γιὰ δοκιμᾶστε νὰ φθάσετε τὰ δάχτυλά σας στὸ μέτωπο βλέποντας ἀνάμεσα ἀπ' τα πόδια σας τὴν μητέρα σας..

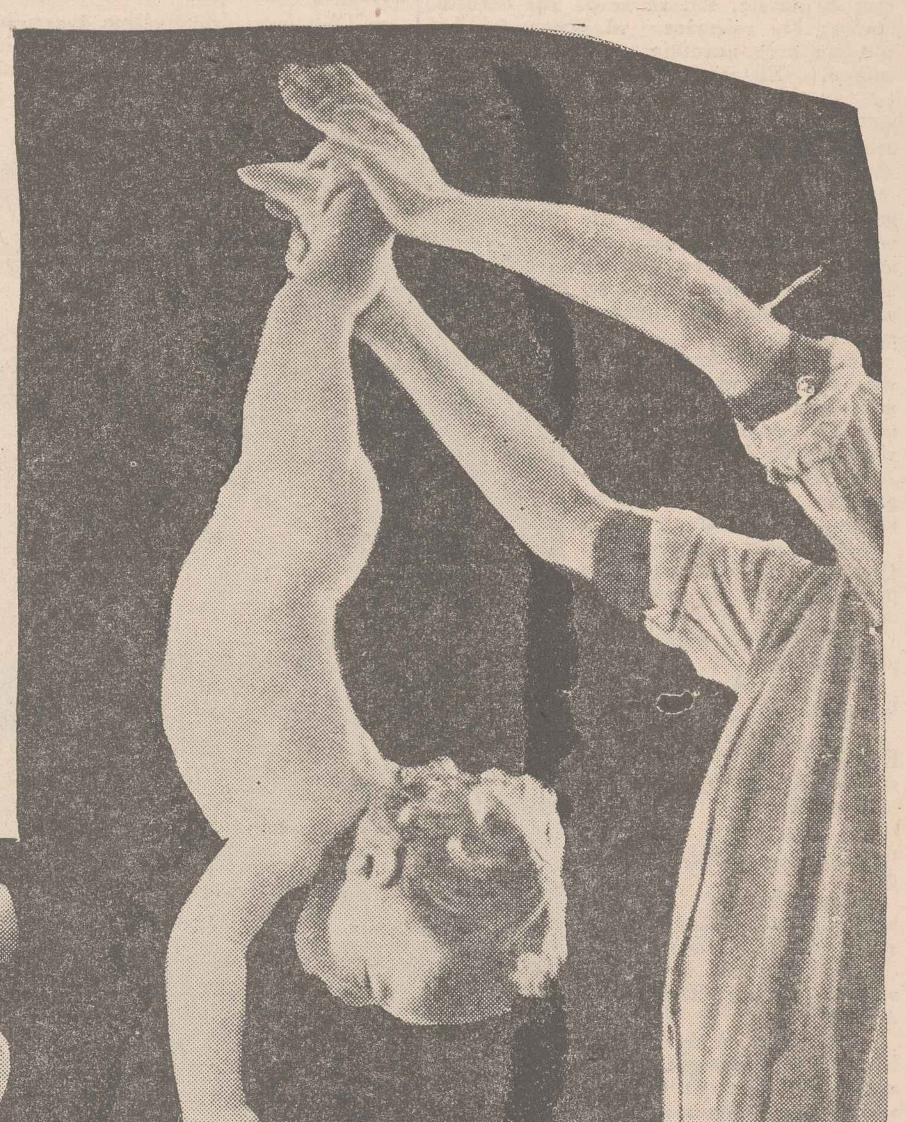

3. Τὸ γύμνασμα αὐτὸ δὲν εἶναι εὔκολο. Τὸ παιδὶ δὲν θὰ σᾶς τὴν κάνῃ εὐχάριστα, θὰ κλωτσᾷ, θὰ κινῆται. Καὶ ξέρετε ποιὸ θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα ; Οἱ μῦς ὅλοι τοῦ σώματος καὶ τὸ αἷμα θὰ μποῦν σὲ κυκλοφορία. Τόσο τὸ καλλίτερο. Μόνο τὸ γέλοιο ἀπαγορεύεται, γιατὶ θὰ στραβοκαταπιῇ.

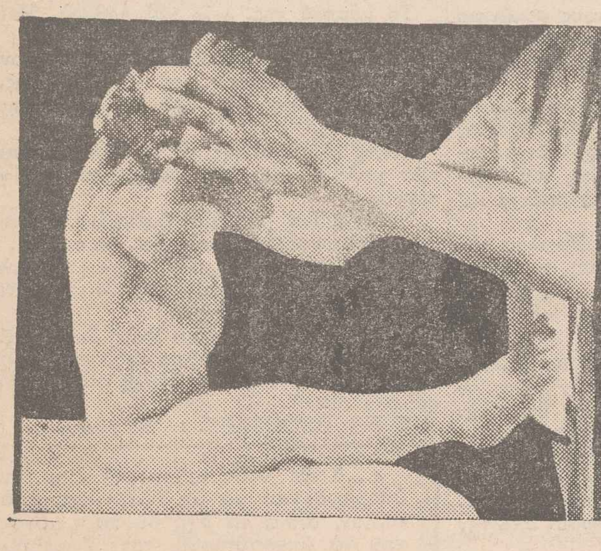

4. Τὸ γύμνασμα αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα: Ξαπλωμένο πρέπει νὰ σηκωθῇ μόνο του μὲ μιὰ ἐλάχιστη βοήθεια τῆς μητέρας ποὺ τὸ κρατεῖ μόλις, μὲ τὶς ἄκρες τῶν χεριῶν της.

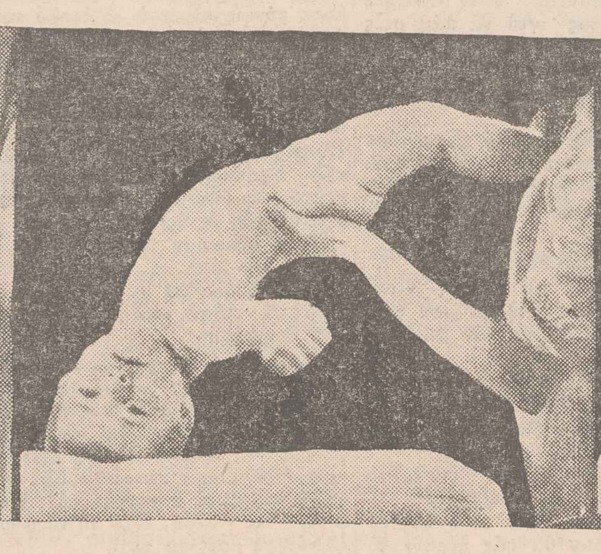

5. Νὰ ὁ κόσμος ἀνάποδα, ὅπως τὸν βλέπουν οἱ μυῖγες ὅταν περιφέρονται στὴν ὀροφή. Καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περίεργη αὐτὴ μορφὴ τῶν πραγμάτων, οἱ τεντωμένες γάμπες βοηθοῦν στὸ γρήγορο μεγάλωμα (ὅταν προστεθεῖ βέβαια καὶ ἡ γευστικὴ σούπα).

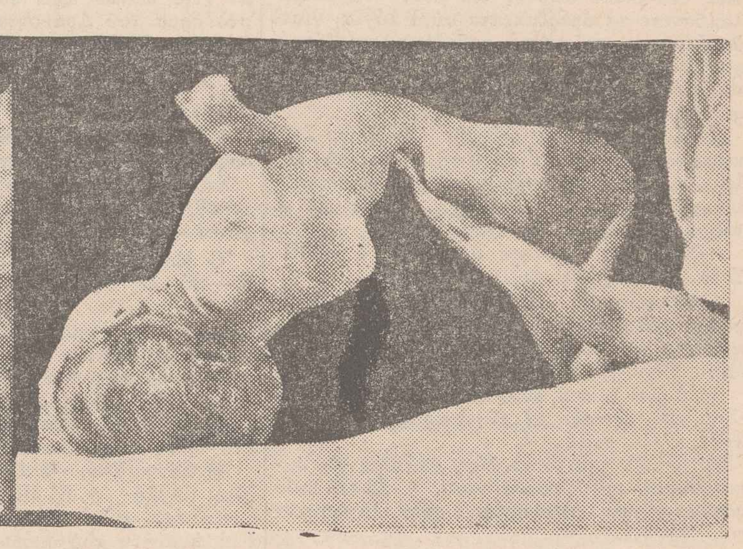

6. Νὰ καὶ τὸ «Γεφύρι» μεγάλη ἀκροβασία. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ γυμνάσματος αὐτοῦ ἀπαιτεῖ ἐλαστικότητα καὶ δύναμι.

Τώρα τελείωσε τὸ ἔργον τοῦ μπεμπέ. Κέρδισε μὲ τὸν ἱδρῶτα του τὴν «σούπα του» ! Δικό σας τὸ καθῆκον νὰ τὸν ἀνταμείψετε.

Τὰ προβλήματα τῆς ὠμορφιᾶς

Πῶς θὰ ἀδυνατήσωμε;

Δίαιτα γιὰ ὅσες θέλουν νὰ χάσουν δέκα κιλὰ

Ἡ δίαιτα αὐτὴ εἶναι γιὰ κεῖνες ποὺ θέλουν σιγὰ καὶ ὄχι ἀμέσως νὰ ξεπέσουν 10 κιλά. Τὴν δίνει ὁ περίφημος διαιτολόγος B. Hauser, ὁ ὁποῖος καὶ παρακολουθεῖ στὸ Χόλλυγουντ τὴν ἐξέλιξι τῆς καλλονῆς τῶν περισσοτέρων ἀστέρων τοῦ κινηματογράφου.

ΕΠΤΑ ΤΥΠΟΙ ΜΕΝΟΥ :

Τὸ πρωΐ : Μιὰ πορτοκαλλάδα καὶ μερικὰ δαμάσκηνα.

Μισὴ ὥρα ἀργότερα : Ἕνα ζεστὸ ρόφημα (τσάϊ ἢ καφὲς) μὲ λίγη ζάχαρι.

Ἐὰν πεινάσετε ἀργότερα πάρετε ἕνα μικρὸ ποτῆρι μὲ χυμὸ ντομάτας (ἢ μιὰ ὁλόκληρη ντομάτα).

Τὸ μεσημέρι : Σαλάτα ἀπὸ λαχανικά, μιὰ φέτα ψωμὶ ψημένο, τσάϊ ἢ καφέ.

Ἐὰν πεινάσετε τὸ ἀπόγευμα πάρετε ἕνα ἀπὸ τὰ ἑξῆς κοκτέϊλ :

1) Χτυπήσατε ἕναν κροκὸ αὐγοῦ μ' ἕνα κουταλάκι ζάχαρι προσθέτοντας ἕνα κουταλάκι κονιὰκ ἢ τσέρυ κι' ἕνα ποτῆρι χυμὸ γλυκοῦ πορτοκαλλιοῦ.

2) Σὲ χυμὸ ἀπὸ ἀνανὰ χτυπᾶτε ἕνα φρέσκο κροκὸ αὐγοῦ προσθέτοντας καὶ λίγο τσέρυ.

Τὸ βράδυ : Δυὸ κοτολέττες, ἀρακά, μιὰ καρδιὰ μαρουλιοῦ. Μιὰ φουρνιστὴ πατάτα. Ἕνα πορτοκάλλι. Μισὸ φλυτζάνι τσάϊ ἢ καφέ.

Τὸ πρωΐ : Ἕνα ποτῆρι γεμάτο χυμὸ πορτοκαλλιοῦ.

Μισὴ ὥρα κατόπιν : Ζεστὸ ρόφημα.

Ἐὰν πεινάσετε τὸ πρωΐ πάρετε μιὰ ντομάτα ἢ τὸν χυμό της

Τὸ μεσημέρι : Λίγο τυρί, ντοματοσαλάτα μὲ ἐλάχιστο λάδι, μιὰ φέτα ψωμὶ ψημένο. Τσάϊ ἢ καφέ.

Ἐὰν πεινάσετε τὸ ἀπόγευμα, πάρετε ἕνα ἀπὸ τὰ παραπάνω κοκτέϊλ.

Τὸ βράδυ : Ψάρι σχάρας, ντομάτα μὲ λίγον ἀραβόσιτο ψημένα μὲ λίγες κουταλιὲς νερό. Κομπόστα ἀπὸ φροῦτα, πορτοκάλλι, τσάϊ ἢ καφέ.

Πρωΐ : Ἕνα μεγάλο ποτῆρι πορτοκαλλάδα.

Μισὴ ὥρα κατόπιν : Τσάϊ ἢ καφὲ μὲ λίγη ζάχαρι ἢ κρέμα.

Ἐὰν πεινάσετε τὸ πρωΐ : χυμὸ ντομάτας ἢ ντομάτα ὁλόκληρη.

Τὸ μεσημέρι : Ἕνα γιαοῦρτι καὶ δύο πατάτες μὲ λίγο λάδι.

Τὸ ἀπόγευμα ἂν πεινάσετε : ἕνα κοκτέϊλ.

Τὸ βράδυ : Χορτόσουπα, ἕνα μπιφτέκι σχάρας, μπιζέλια, λάχανο ἢ καρόττα σαλάτα, δαμάσκηνα, καφὲ ἢ τσάϊ.

Τὸ πρωΐ : Ἕνα μεγάλο ποτῆρι χυμὸ πορτοκαλλιοῦ.

Μισὴ ὥρα κατόπιν : Τσάϊ ἢ καφὲ μὲ λίγη ζάχαρι ἢ κρέμα.

Ἐὰν πεινάσετε κατόπιν : Μιὰ ντομάτα ἢ ἕνα ποτηράκι χυμὸ ντομάτας.

Τὸ μεσημέρι : Λίγο ψάρι ἢ σομὸν σαλάτα μὲ μιὰ φέτα ψωμὶ μπαγιάτικο καὶ ψημένο, τσάϊ ἢ καφέ.

Ἐὰν πεινάσετε τὸ ἀπόγευμα: ἕνα κοκτέϊλ.

Τὸ βράδυ : Νεφράκια, κρεμίδια καὶ πατάτες βραστὲς μὲ λίγο νερὸ στὸ κατσαρόλι, ὥστε νὰ μὴν πετάξετε τίποτε, φροῦτα, τσάϊ ἢ καφές

Πρωϊνό : Ἕνα ποτῆρι χυμὸ ὅ,τι φρούτου προτιμᾶτε.

Μισὴ ὥρα ὕστερα : Ἕνα ρόφημα ζεστό.

Ἐὰν πεινάσετε ἀργότερα : Ἕνα φλυτζάνι ζωμὸν ἀπὸ χορταρικά.

Τὸ μεσημέρι : Λίγα ραδίκια μὲ μιὰ φέτα ζαμπόν, κάτι ζεστὸ ἂν ἐπιθυμεῖτε.

Τὸ ἀπόγευμα : Ἕνα κοκτέϊλ.

Τὸ βράδυ : Λίγες γαρίδες, μιὰ μπριτζόλα μὲ πατάτες βραστές, σαλάτα κουνουπίδι, φροῦτα τῆς ἐποχῆς, τσάϊ ἢ καφέ.

Τὸ πρωΐ : Ἕνα ποτῆρι πορτοκαλλάδα.

Μισὴ ὥρα κατόπιν : Ἕνα ζεστὸ ρόφημα.

Ἐὰν πεινάσετε κατόπιν : Λίγο κάρδαμο.

Τὸ μεσημέρι : Δυὸ αὐγὰ ὀμελέττα μὲ ντομάτα, καφὲ ἢ τσάϊ.

Ἐὰν θελήσετε ἀπογευματινό : Ἕνα φλυτζάνι ζωμὸ χορταριῶν.

Τὸ βράδυ : Ἕνα μπιφτέκι, ἀγκουροσαλάτα, βραστὰ κρεμίδια, νταρὶ ψημένο στὸ φοῦρνο, ἕνα μικρὸ κομμάτι γλύκυσμα, καφὲ ἢ τσάϊ.

Πρωϊνό : Ἕνα ποτῆρι ἀπ' ὅ,τι χυμὸ φρούτου προτιμᾶτε. Ἀργότερα ἕνα ζεστὸ ποτό.

Τίποτα ἄλλο ἀργότερα.

Τὸ μεσημέρι : Λίγη σοῦπα καὶ ψάρι, τσάϊ ἢ καφέ.

Τὸ βράδυ : Σαλάτα ἀπὸ φροῦτα. Πουλὶ βραστό, πράσινη σαλάτα, κομπόστα καὶ φροῦτα.

Ἡ δίαιτα τοῦ γιατροῦ Hauser εἶναι ἀρκετὰ αὐστηρή, ἀλλὰ μελετημένη ἔτσι ὥστε ὁ ὀργανισμὸς νὰ μὴν ξεραθῇ. Θὰ τὴν συστήναμε στὶς γυναῖκες ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν ἀπόλυτη ἀνάγκη.

Γι' αὐτὸ καλὸν εἶναι πάντα νὰ προσέχωμε τόσο τὴν τροφή μας, ὅσο καὶ τὴν φυσική μας ἀγωγὴ καὶ νὰ μὴν φτάνωμε στὴν ἀνάγκη νὰ καταφεύγωμε στὰ ἄκρα.

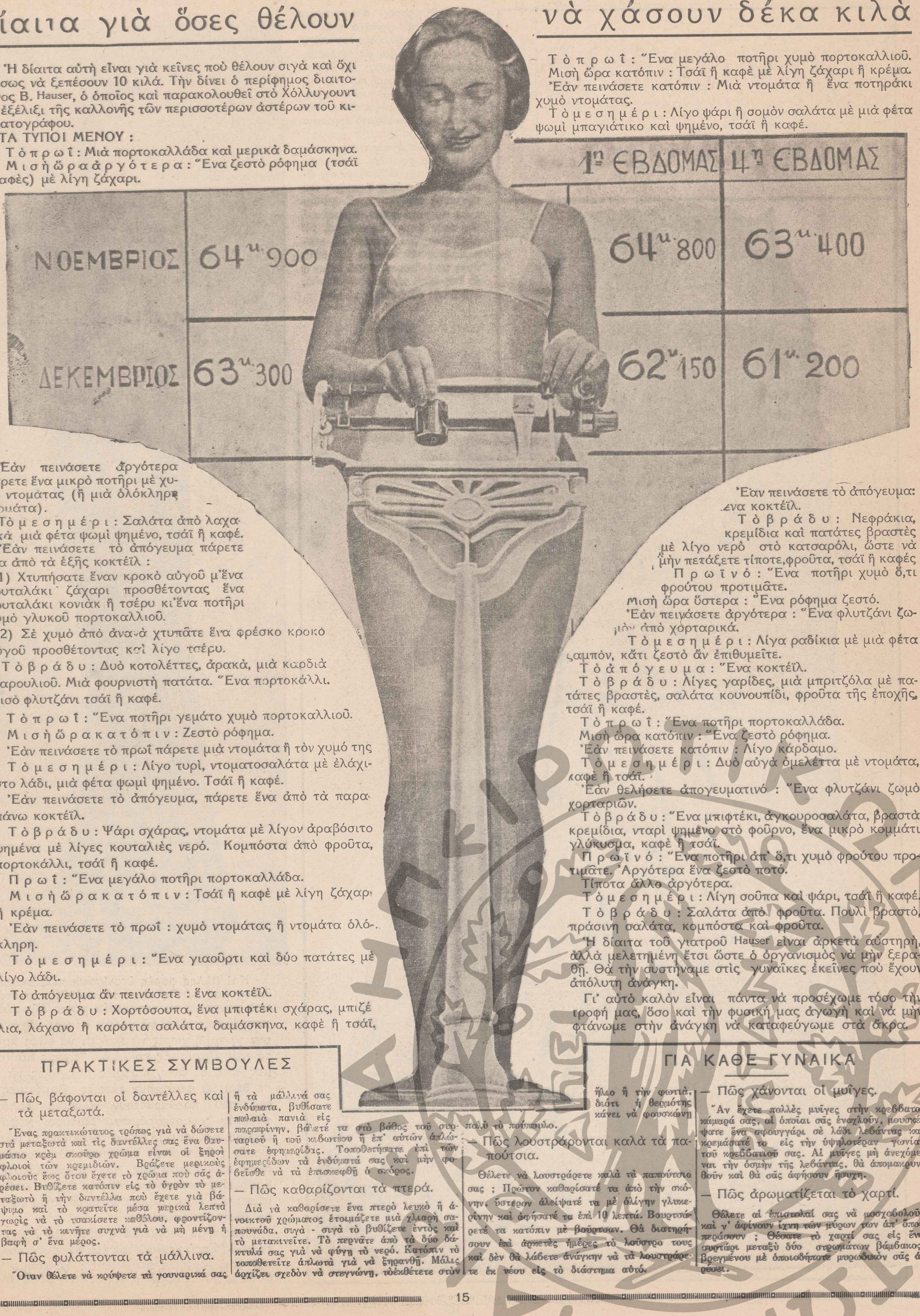

		1η ΕΒΔΟΜΑΣ	4η ΕΒΔΟΜΑΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	64κ. 900	64κ. 800	63κ. 400
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	63κ. 300	62κ. 150	61κ. 200

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

— Πῶς βάφονται οἱ δαντέλλες καὶ τὰ μεταξωτά.

Ἕνας πρακτικώτατος τρόπος γιὰ νὰ δώσετε στὰ μεταξωτὰ καὶ τὶς δαντέλλες σας ἕνα θαυμάσιο κρὲμ σκοῦρο χρῶμα εἶναι οἱ ξηροὶ φλοιοὶ τῶν κρεμμιδιῶν. Βράζετε μερικοὺς φλοιοὺς ἕως ὅτου ἔχετε τὸ χρῶμα ποὺ σᾶς ἀρέσει. Βυθίζετε κατόπιν εἰς τὸ ὑγρὸν τὸ μεταξωτὸ ἢ τὴν δαντέλλα ποὺ ἔχετε γιὰ βάψιμο καὶ τὸ κρατεῖτε μέσα μερικὰ λεπτὰ χωρὶς νὰ τὸ τσακίσετε καθόλου, φροντίζοντας νὰ τὸ κινῆτε συχνὰ γιὰ νὰ μὴ μένῃ ἡ βαφὴ σ' ἕνα μέρος.

— Πῶς φυλάττονται τὰ μάλλινα.

Ὅταν θέλετε νὰ κρύψετε τὰ γουναρικά σας ἢ τὰ μάλλινά σας ἐνδύματα, βυθίσατε παλαιὰ πανιὰ εἰς ναφθαλίνην, βάλετέ τα στὸ βάθος τοῦ συρταριοῦ ἢ τοῦ κιβωτίου ἢ ἐπ' αὐτῶν ἁπλώσατε ἐφημερίδας. Τοποθετήσατε ἐπὶ τῶν ἐφημερίδων τὰ ἐνδύματά σας καὶ μὴν φοβεῖσθε νὰ τὰ ἐπισκεφθῇ ὁ σκόρος.

— Πῶς καθαρίζονται τὰ πτερά.

Διὰ νὰ καθαρίσετε ἕνα πτερὸ λευκὸ ἢ ἀνοικτοῦ χρώματος ἑτοιμάζετε μιὰ χλιαρὴ σαπουνάδα, σιγὰ - σιγὰ τὸ βυθίζετε ἐντὸς καὶ τὸ μετακινεῖτε. Τὸ περνᾶτε ἀπὸ τὰ δύο δάκτυλά σας γιὰ νὰ φύγῃ τὸ νερό. Κατόπιν τὸ τοποθετεῖτε ἁπλωτὰ γιὰ νὰ ξηρανθῇ. Μόλις ἀρχίζει σχεδὸν νὰ στεγνώνῃ, τὸ ἐκθέτετε στὸν ἥλιο ἢ τὴν φωτιά, διότι ἡ θερμότης κάνει νὰ φουσκώνῃ πολὺ τὸ πούπουλο.

— Πῶς λουστράρονται καλὰ τὰ παπούτσια.

Θέλετε νὰ λουστράρετε καλὰ τὰ παπούτσια σας ; Πρῶτον καθαρίσατέ τα ἀπὸ τὴν σκόνην, ὕστερον ἀλείψατέ τα μὲ ὀλίγην γλυκερίνην καὶ ἀφήσατέ τα ἐπὶ 10 λεπτά. Βουρτσάρετέ τα κατόπιν μὲ βοῦρτσαν. Θὰ διατηρήσουν ἐπὶ ἀρκετὲς ἡμέρες τὸ λοῦστρο τους καὶ δὲν θὰ λάβετε ἀνάγκην νὰ τὰ λουστράρετε ἐκ νέου εἰς τὸ διάστημα αὐτό.

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Πῶς χάνονται οἱ μυῖγες.

Ἂν ἔχετε πολλὲς μυῖγες στὴν κρεββατοκάμαρά σας, αἱ ὁποῖαι σᾶς ἐνοχλοῦν, μουσκέψατε ἕνα σφουγγάρι σὲ λάδι λεβάντας καὶ κρεμάσατέ το εἰς τὴν ὑψηλοτέραν γωνίαν τοῦ κρεββατιοῦ σας. Αἱ μυῖγες μὴ ἀνεχόμεναι τὴν ὀσμὴν τῆς λεβάντας, θὰ ἀπομακρυνθοῦν καὶ θὰ σᾶς ἀφήσουν ἥσυχη.

— Πῶς ἀρωματίζεται τὸ χαρτί.

Θέλετε αἱ ἐπιστολαί σας νὰ μοσχοβολοῦν καὶ ν' ἀφίνουν ἴχνη τῶν μύρων των ἀπ' ὅπου περάσουν ; Θέσατε τὸ χαρτί σας εἰς ἕνα συρτάρι μεταξὺ δύο στρωμάτων βάμβακος, βρεγμένου μὲ ὁποιοδήποτε μυρωδικὸν σᾶς ἀρέσει.

ΑΥΤΟ ΛΕΓΕΤΑΙ GRAND CHIC

Πρίν ἀπ' ὅλα τὸ γοῦστο...

Πολλὲς φορὲς κατηγόρησαν τὴν μοντέρνα γυναῖκα γιὰ τὴν ἀγάπη της στὰ λοῦσα. Μὰ καὶ ἡ ἄγριες στολίζονται μὲ πετράδια, μὲ φτερά, μὲ μπογιές, καὶ οἱ ἀρχαῖες ἔμειναν διάσημες γιὰ τὴν ἐπίδοσί τους στὴν κοκετταρία. 'Αφίνομε πιὰ τὶς γυναῖκες τῆς 'Ανατολῆς, γνωστὲς στὸ κεφάλαιο αὐτό.

Ἡ γυναῖκα ἀγάπησε πάντα τὴν κοκετταρία γιατὶ ξέρει πῶς συμπληρώνει, πῶς ἀναδείχνει τὴν ὠμορφιά της, καὶ ἡ ὠμορφιά της εἶνε αὐτὴ ποὺ παρηγορεῖ, ποὺ ἐμπνέει τὴν καρδιὰ ὅιαν ἀγαπᾷ καὶ τὸν νοῦν ὅταν δημιουργεῖ. Γι' αὐτὸ ἴσως δὲν θἄπρεπε νὰ καυτηριάζουν τὴν ἀγάπη της αὐτὴ πρὸς τὰ λοῦσα, οὔτε καὶ πάλιν ἡ ἀγάπη αὐτὴ νὰ γίνῃ τὸ εἴδωλο, στὸ ὁποῖο θὰ θυσιάζῃ τὸ πᾶν.

* * *

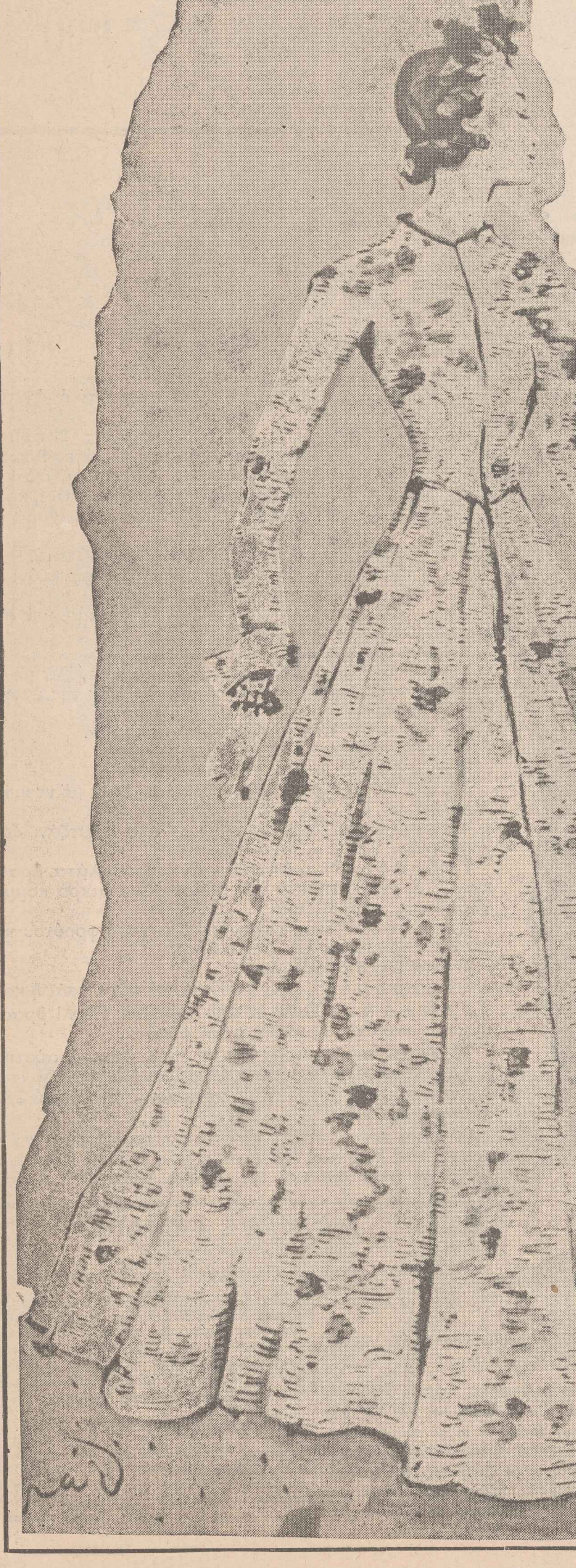

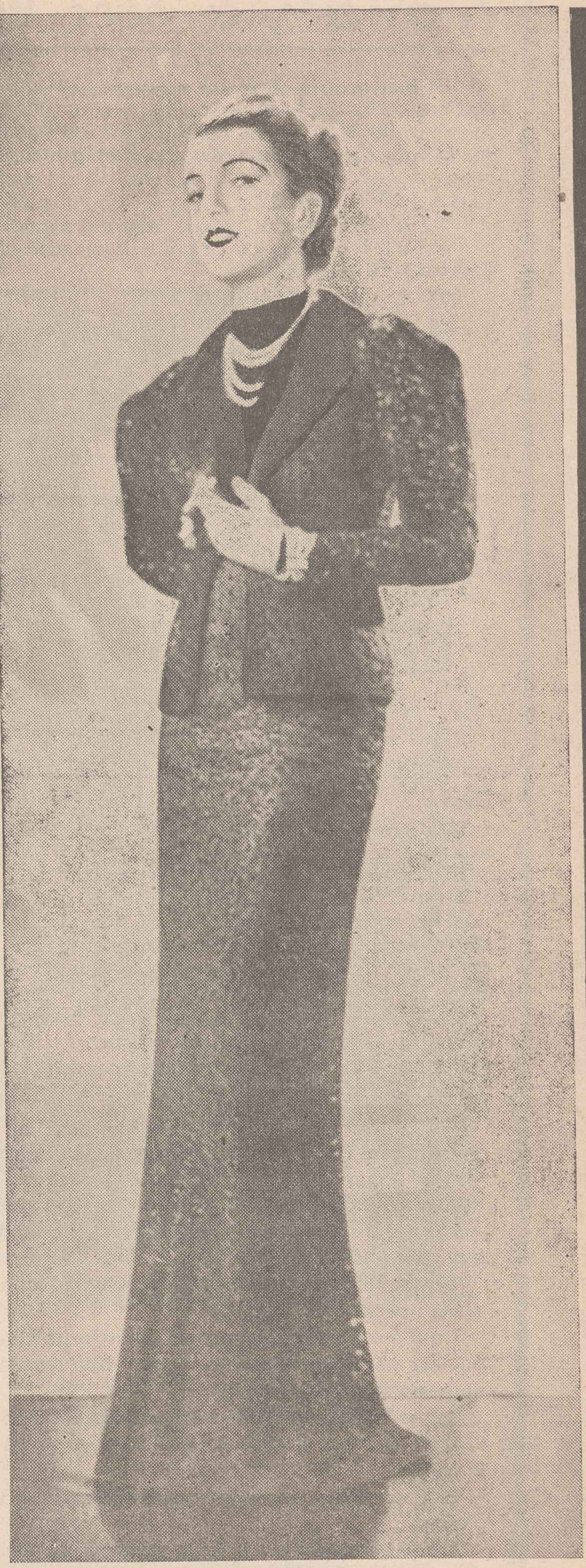

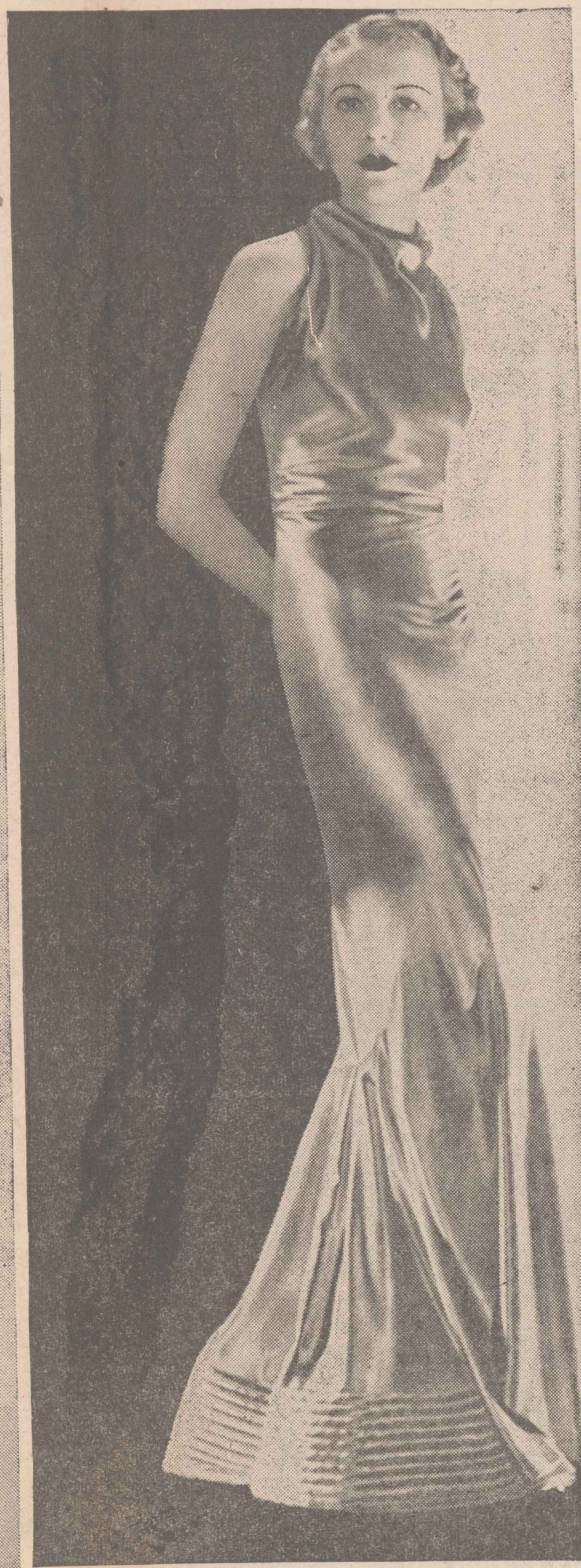

Καὶ ἄλλες φορὲς ἐτονίσαμε πώς σκοπὸς τῆς σελίδος μας αὐτῆς εἶναι νὰ συνηθίζῃ στὸ ὡραῖο καὶ στὸ μοντέρνο τὸ γυναικεῖο μάτι. Ἡ πρώτη μας ἀπασχόλησις εἶναι τὰ μοντέλλα μας νἄχουν μιὰ γνήσια γραμμὴ χωρὶς νὰ παύουν νὰ εἶναι καὶ τὰ πρῶτα στὶς Παρισινὲς κολεξιόν. Ἔχομε πάντα ὑπ' ὄψιν μας πώς οἱ ἀναγνώστριές μας ἴσως νὰ μὴν εἶναι σὲ θέσι νὰ φτιάχνουν τέτοιες βαρύτιμες τουαλέττες ποὺ προϋποθέτουν πλούσιο βαλάντιο καὶ πλουσία γκαρνταρόμπα. Ὡστόσο, γιατὶ νὰ μὴν ξέρωμε καὶ νὰ μὴν ἔχωμε συνηθίσει τὸ μάτι μας στὸ ὡραῖο ; Γιατὶ ὅταν πρόκειται νὰ μποροῦμε νὰ δώσωμε στὸν ἑαυτό μας τὴν μικρὴ πολυτέλεια μιᾶς βραδυνῆς τουαλέττας, νὰ μὴν ἔχωμε ἀπὸ πρὶν ἑτοιμάσει τὴν ἐκλογή μας, ὥστε νὰ πέσῃ σὲ κάτι καλὸ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ;

Εἶναι τόσο στοιχειῶδες αὐτὸ ποὺ λέμε, καὶ ὅμως τὸ πρῶτο ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ντυθῇ καλὰ μιὰ γυναῖκα τὶ νομίζετε πώς εἶναι ; Τὸ χρῆμα ; Βέβαια, αὐτὸ χρειάζεται, ἀλλὰ δὲν φτάνει. Δὲν φτάνει ν' ἀγοράσῃς ἕνα βαρύτιμο ροῦχο ἢ νὰ ράβεσαι σὲ «maison de haute couture» πρέπει καὶ νὰ ξέρῃς νὰ διαλέξῃς ἐσὺ ἡ ἴδια μὲ τὸ προσωπικό σου γοῦστο καὶ σύμφωνα μὲ τὸ σῶμα σου καὶ τὸν χαρακτῆρα σου τὶς τουαλέττες ποὺ πάντα δείχνουν ὡραῖα στὰ ἄψογα σώματα τῶν μανεκέν. Ὥστε πρῶτος καὶ βασικὸς ὅρος εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ γούστου.

Λέγαμε παραπάνω πώς ἐπάνω σ' ἕνα μανεκὲν ὅλα φαντάζουν ὡραῖα. Αὐτὸ εἶναι μιὰ δεύτερη μεγάλη ἀλήθεια. Γιατὶ τὰ μανεκὲν συνήθως ἔχουνε ὡραιότατα σώματα. Καὶ γιὰ ἕνα βραδυνὸ τὸ ὡραῖο σῶμα εἶναι, σἄν νὰ ποῦμε, ἡ ψυχή του. Γιατὶ τὸ βραδυνὸ τονίζει τὶς γραμμὲς τοῦ σώματος. Ξεχωρίζει κανεὶς τὸ στῆθος, τὴν κοιλιά, τὰ πόδια. 'Αφίνω πιὰ τὴν πλάτη καὶ τὰ μπράτσα ποὺ συνήθως τὰ ἀφίνει γυμνά. Μιὰ πλάτη ἐλαττωματικὴ ἢ ἕνα σῶμα ἀκανόνιστο δὲν θἄπρεπε ποτὲ νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸ ποὺ θὰ φοροῦσε μιὰ γυναῖκα κατ' ἐξοχὴν ὡραία. Ἄλλως τε οἱ «μαῖτρ» τῆς μόδας φροντίζουν πάντα νὰ δημιουργοῦν τέτοια ποικιλία ὥστε κάθε γυναῖκα νὰ βρίσκῃ πάντα κἄτι γιὰ τὸν τύπο της. Ὑπάρχουν τουαλέττες μὲ μανίκια καὶ τουαλέττες χωρὶς, ὑπάρχουν τουαλέττες ποὺ τονίζουν στὸ στῆθος καὶ κρύβουν τὰ κάτω μέρη καὶ ἄλλες ποὺ τονίζουν τὸν κάτω κορμὸ σκεπάζοντας τὸ στῆθος.

Ἄλλες χρονιὲς ποὺ τὰ βραδυνὰ φουστάνια μποροῦσε κανεὶς νὰ τὰ βάλῃ μέσα στὸ τσαντάκι του, δὲν ἦτανε καὶ πολὺ εὔκολο οἱ βραδυνὲς τουαλέττες νὰ ὠμορφαίνουν ἕνα ἐλαττωματικὸ σῶμα ἢ ἕνα σῶμα κἄπως παχύ. Ὁ κορσὲς καὶ τὰ σουτιὲν ὅσο τεχνικὰ κι' ἂν ἤτανε ἔδιναν κἄτι τὸ ἄχαρο, τὸ ἀλύγιστο στὸ κορμί. Τοῦ ἀφαιροῦσαν τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὸ «charme» ἐκεῖνο ποὺ δίνει τὸ μετάξι ὅταν σκεπάζει τὴν σάρκα. Κι' ὕστερα τὸ σφίξιμο παραμορφώνει πολλὲς φορὲς ἀντὶ νὰ φτειάχνῃ τὸ σῶμα. Ἕνας κορσὲς πετᾶ τὸ πάχος στὸ στομάχι, ἕνα σουτιὲν τὸ σπρώχνει πρὸς τὸ ντεκολτὲ καὶ πρὸς τὴν πλάτη. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ γυμναστικὴ καὶ ἡ αἰσθητικὴ δίαιτα εἶναι ἀναγκαῖες, ἀπαραίτητες.

Τὰ ἐφετεινὰ, ὡστόσο, βραδυνὰ φουστάνια ἦρθαν νὰ κρύψουν κάμποσο τὶς παχειὲς καὶ σ' αὐτὸ καμμιὰ δὲν θἄχῃ ἀντίρρησι. Συχνότατα φαρδαίνουν ἀπὸ τὴν μέση σἄν τὰ παληὰ κρινολίνα σκεπάζοντας ὅλο τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμιοῦ. Ἄλλοτε, μαζεύουν τὶς σοῦρες πίσω, καὶ τὶς ἀφίνουν νὰ πέφτουν μὲ χάρι ἕως τὴν γῆ.

ZINET

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΜΟΝΤΕΛΛΩΝ

Τὸ πρῶτο περίεργο καὶ συγχρόνως ἐπιβλητικὸ μοντέλλο εἶναι τῆς 'Αλίξ. Θὰ τὸ νομίσετε ἴσως φουστάνι ἀπ' αὐτὰ ποὺ φοροῦσαν σὲ μεγάλες γιορτὲς οἱ γιαγιάδες μας. Αἴ λοιπὸν ὄχι, εἶναι μαντώ, ναὶ μαντὼ βραδυνὸ ἀπὸ βελοῦδο «ταπετσαρία». Στὴν Ἑλλάδα ἀναμφίβολα θὰ ὑπάρχουν πολὺ λίγες γυναῖκες ποὺ ντύνονται τόσο ἐξαντρίκ. Ὡστόσο ἀξίζει νὰ τὸ δοῦν ὅλες οἱ γυναῖκες γιὰ νὰ κατατοπισθοῦν ἕως ποιὸ σημεῖο χαριτωμένου ἐξαντρικισμοῦ μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἡ μόδα.

Τὸ δεύτερο εἶναι ἕνα ἐπιβλητικὸ μοντέλλο βραδυνῆς τουαλέττας τῆς Μάγγυ Ρούφ. Εἶναι ἀπὸ μπλὲ σατὲν πολὺ γλυκό. Ἡ γυαλάδα τοῦ ὑφάσματος μεγαλώνει τὴν ἐντύπωσι τῆς μεγαλοπρεπείας. Στὴ μέση ἀντὶ γιὰ ζώνη εἶναι ντραπέ, ὅπως εἶναι ντραπὲ καὶ στὸ λαιμό. Ἡ φούστα φαρδαίνει κάτω ἀπὸ μιὰ εἰδικὴ καὶ χαρακτηριστική κούπ.

Ἡ μόδα ἐφέτος τὸν χειμῶνα μοιράζεται μεταξὺ τῶν κοντῶν καὶ τῶν μακρυῶν φουστανιῶν. Τὸ μοντέλλο αὐτὸ τὸ τρίτο εἶναι τῆς Μάγγυ Ροὺφ, ἀπὸ δαντέλλα μαύρη καὶ φωτίζεται ἀπὸ τρεῖς σειρὲς πέρλες.

'Ιδιότροπο μοντέλλο τῆς Μαντελὲν Βιοννέ. Τουαλέττα βραδυνὴ ἀπὸ λαμὲ ἀρζὰν καὶ μὲ φούστα πολὺ φαρδειά. Μιὰ μανδήλα τούλινη σκεπάζει τὸ κεφάλι καὶ τοὺς ὤμους, δίνοντας ὕφος μυστηριῶδες στὸ σύνολο.

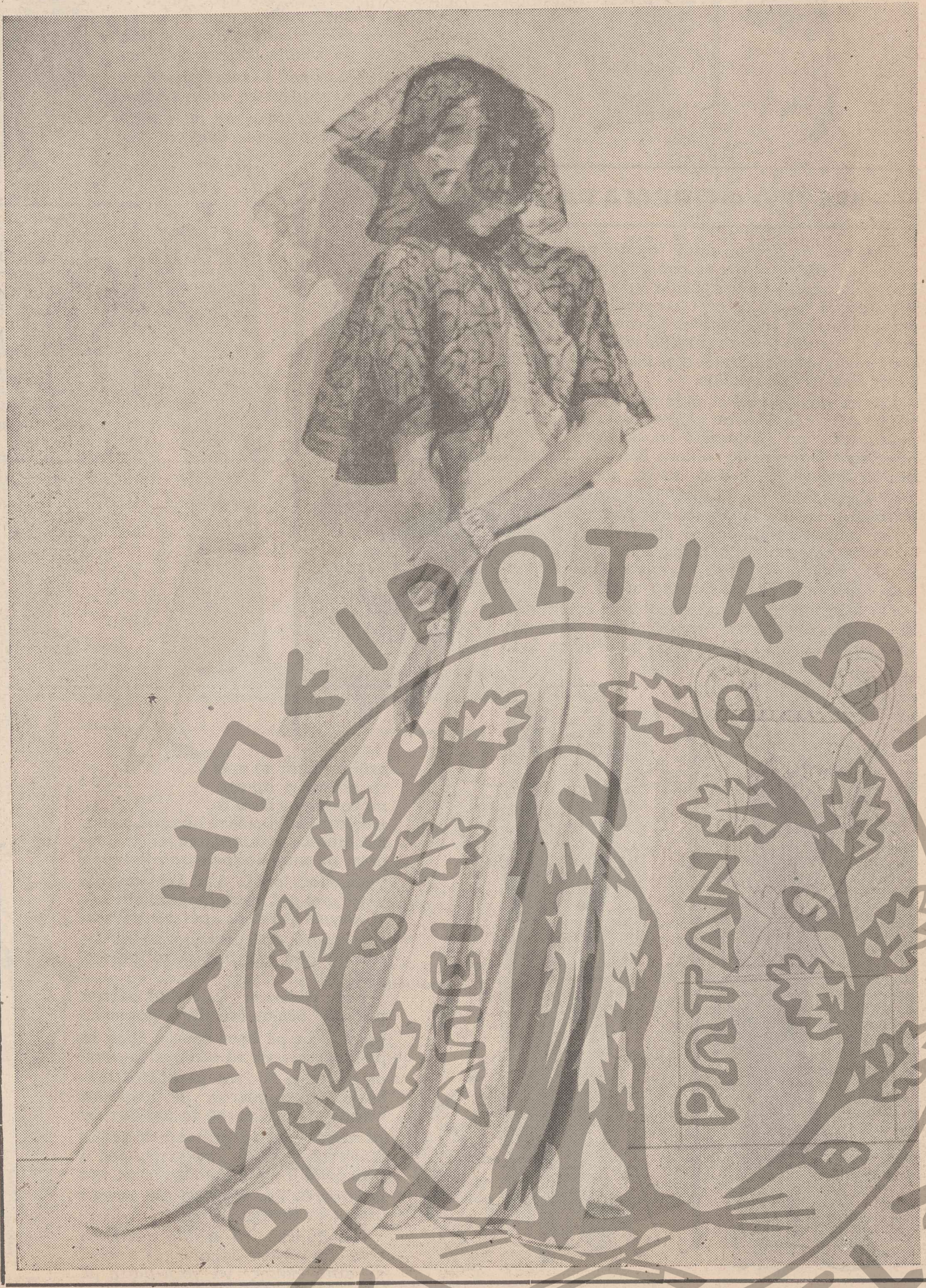

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

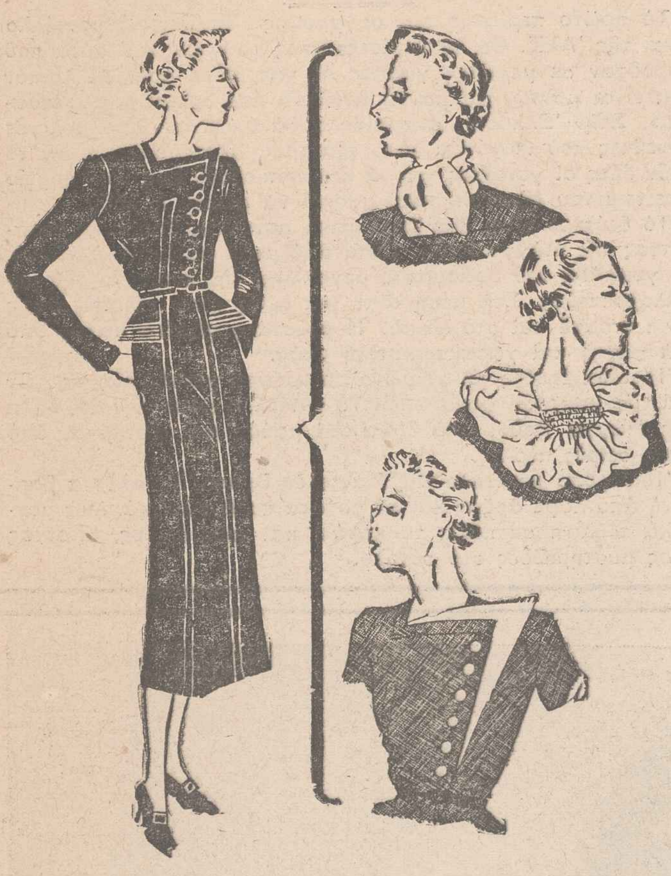

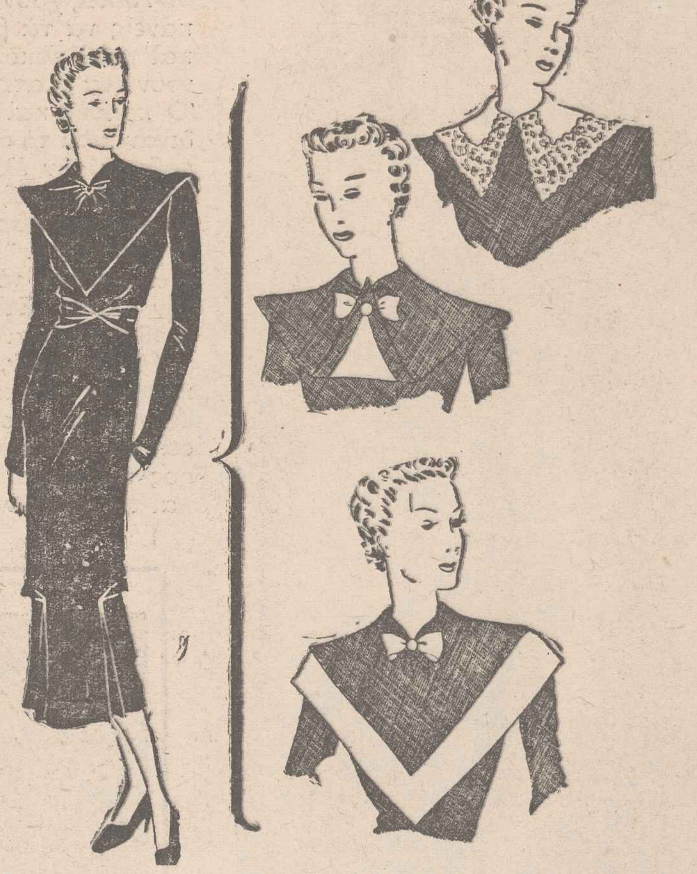

ΜΑΥΡΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ

Ὅπως κάθε χρόνο ἀφοῦ πρῶτα προστρέξει πρὸς ὅλα τὰ χρώματα τὰ πιὸ χτυπητά, ἡ μόδα ξαναγυρίζει καὶ πάλι φρόνιμα πρὸς τὸ ἐκλεκτό της μαῦρο. Ὅλες οἱ περὶ οἰκονομίας ἰδέες ἔρχονται τὴν ὥρα ποὺ πᾶμε νὰ ψωνίσωμε, ἕνα φουστάνι ἢ ἕνα παλτό. Σκεπτόμεθα πὼς ὅλα κουράζουν ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κλασσικό, πὼς ὅλα περνοῦν ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καλὸ μαῦρο.

Καὶ νὰ γιατὶ οἱ κολλεξιὸν, ἐκτὸς ἀπὸ λίγα μοντέλλα φανταιζὶ, ἔδωσαν πλῆθος ἄλλα μαῦρα, τὰ ὁποῖα καὶ εἶχον ἐξαιρετικὸ σουξέ. Παντοῦ σὲ ὅλους τοὺς Παρισινοὺς οἴκους ἔδειξαν ἀνσάμπλ μαῦρα ἀπὸ ντρὰ, ἢ ἀπὸ ἄλλα μάλλινα μὰτ, τουΐντ, βελοῦδα, σατὲν κλπ. Τὸ μαῦρο μάλλινο κατάφερε νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ στὰ βραδυνά. Ἡ μεγάλη νουβωτὲ τῆς σαιζὸν εἶναι τὸ μαντὼ ποὺ λάνσαρε τελευταίως ὁ οἶκος Σκιαπαρέλλι ἀπὸ σκοῦρο τουΐντ, μὲ ρεβὲρ κεντημένο ἀπὸ παγιέττες, πάνω ἀπὸ ἀνοιχτὸ φόρεμα σατέν.

Γενικῶς γιὰ τὰ μαῦρα φουστάνια ἔγινε πολὺ συζήτησις ἐφέτος τόσο στοὺς οἴκους ραπτικῆς, ὅσο καὶ στὸν τύπο. Τὸ μαῦρο δὲν λέμε τὸ ἀντίθετο, εἶναι κομψὸ, πρακτικὸ, ἀρχοντικὸ καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλετε, δὲν εἶναι ὅμως ζωηρὸ, δὲν εὐθυμεῖ, δὲν γελᾷ. Εἶναι ἡ διεθνὴς ἀτμόσφαιρα, ἡ βαρειὰ καὶ ἐπικίνδυνη, ποὺ ἐπηρέασε τὴν μόδα, εἶπαν μερικοί. Ἄλλοι πάλι ἐτόνισαν πὼς τὰ μεγάλα Γαλλικὰ ἐργοστάσια δὲν παρήγαγον τὰ ὑφάσματα ποὺ ἔπρεπε γιατὶ τὰ ἠμπόδισαν οἱ ἀπεργίες. Ἄρα δὲν ἔμενε ἄλλο στοὺς ραφτάδες ἀπὸ τοῦ νὰ προστρέξουν πάλι στὸ μαῦρο.

Θὰ ἤτανε ὅμως μεγάλη ὑπερβολὴ ν' ἀντικρύσῃ κανεὶς ἔτσι τὰ πράγματα. Δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο πένθιμα ὅσο ἔχουν νὰ λένε τὰ ἐφετεινὰ φουστάνια. Σοβαρὰ, μάλιστα, ἀλλὰ μελαγχολικὰ δὲν νομίζω. Τοὺς ἔδωσαν τόσα πολλὰ καὶ ποικίλα στολίδια : κεντήματα, γαλόνια, γκὰνς, πασμαντερὶ, κουμπιὰ, παγιέττες, σινὶλ καὶ ξέρω γὼ τὶ ἄλλο.

Τὴν μεγάλη αὐτὴ ποικιλία ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς δίνῃ συνεχῶς νέο ὕφος χωρὶς ν' ἀλλάζωμε φουστάνι σᾶς δίνομε στὴν σημερινὴ αὐτὴ σελίδα μας. Ὁποιοδήποτε φουστάνι κι' ἂν κάνετε ἀπὸ τὰ χαριτωμένα μοντελλάκια ποὺ βλέπετε, φτιάξετε μαζὺ καὶ τὶς λεπτομέρειες ποὺ τὸ συνοδεύουν ἢ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας πὼς μπορεῖτε νὰ τὸ μεταποιήσετε ὅταν τὸ βαρεθῆτε. Ἔτσι τὸ πρῶτο φουστάνι ἀριστερὰ τὸ ὁποῖον εἶναι ἁπλούστατο: ντεκολτὲ μὲ μπιὲ, κουμπιὰ, μικρὲς μπάσκες, μπορεῖ νὰ ζωηρέψῃ μὲ μιὰν ἐσάρπα ἀπὸ βελοῦδο χρώματος ροὺζ ἢ μ' ἕνα μαντῆλι μεταξωτὸ ρὸζ μονταρισμένο σἂν αὐτὶ λαγοῦ ἢ ἀκόμα μὲ μιὰ μπάντα ἀπὸ ταφτᾶ ρὸζ μπουγιονέ. Τὴν ἐντύπωσι σᾶς τὴν δίνουν τὰ σκίτσα μας.

Στὴν ἀπέναντι γωνιὰ τὰ σκίτσα μας σᾶς δίνουν ἕνα ἄλλο μοντέλλο φορέματος μὲ ὕφος τουνίκ. Πῶς θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ κάνωμε λιγώτερο σοβαρό; Μ' ἕναν μεταξωτὸ κολλάρο γαρνιρισμένον μὲ δαντέλλα κίτρινη ἢ γυρίζοντας τὸ μπλαστρὸν σὲ τρόπο ποὺ νὰ φαίνεται ἡ φόδρα ἀνοιχτοῦ πάντα χρώματος, ρὸζ ἢ τυρκουὰζ ἢ πάλι τοποθετῶντας στὸ μπλαστρὸν ἕνα δεύτερο μπλαστρὸν ἀπὸ πικὲ ἄσπρο.

Πιὸ ἀμπιγὲ τὸ μεσαῖο μοντέλλο εἶναι ἀπὸ κρὲπ ρομαὶν καὶ μπορεῖ κι' αὐτὸ ἐπίσης νὰ γαρνιριστῇ μὲ πρωτοτυπία καὶ ποικιλία. Ἔτσι ὁ γιακας του ὁ ὁποῖος σχηματίζεται ἀπὸ δυὸ φύλλα ἐργασμένα ἢ μὲ πιετάκια ἢ μὲ γκὰνς μπορεῖ νὰ δεχθῇ δυὸ μικρότερα φύλλα ἀπὸ «πώ ντ' ἄνζ» ρὸζ ἢ μπορεῖ νὰ μπῇ μπορντοῦρα ὁλόγυρα ἀπὸ πλισσέ. Τὰ βολὰν τῆς περιφερείας πολὺ στὴ μόδα ἐφέτος ἀκολουθοῦν τὴν γαρνιτοῦρα τοῦ γιακᾶ.

Ἕνα βῆμα πρὸς τὰ κάτω ἀριστερὰ καὶ βρισκόμεθα ἐμπρὸς σ' ἕνα ἐμπνευσμένο φουστάνι γιὰ δεξιώσεις, γιὰ θέατρο, γιὰ γεύματα. Εἶναι ἀπὸ τὸ αἰώνια ἀγαπημένο μας μαῦρο βελοῦδο.

Τὸ ἴδιο φουστάνι χύνει ἀκόμα καλλίτερα ἂν τὸ κάνετε ἀπὸ ζέρσεϋ, τόσο τῆς μόδας ἐφέτος. Κλειστὸ ἀρκετὰ στὸ λαιμὸ μ' ἕναν γιακᾶ γυριστὸν καὶ μὲ ζαμπὸ μπορεῖ κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ στολίσῃ τοὺς γυμνοὺς ὤμους μὲ ρὸζ τοῦλι.

Τὸ τελευταῖο μας μοντέλλο, ἐκφράζει τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας. Εἶναι ἀπὸ κρὲπ σατὲν καὶ σχηματίζει τουνίκ. Στὸν κολλάρο μποροῦμε νὰ βάλωμε βολὰν «κοκιγὲ» σἂν μικρὸ ζαμπὸ ἀπὸ γάζα ἀρζὰν ἐκτὸς ἐὰν προτιμήσωμε νὰ δώσωμε στὸ ζαμπὸ τὸ σχῆμα τῆς δευτέρας εἰκόνος ἢ τῆς τρίτης ποὺ μοιάζει μὲ βεντάγια καὶ ἀρχίζει καὶ στερεώνεται ἀπὸ κάτω γιὰ νὰ φθάσῃ ἕως τὸν γιακᾶ.

Η ΜΟΔΙΣΤΡΑ ΣΑΣ

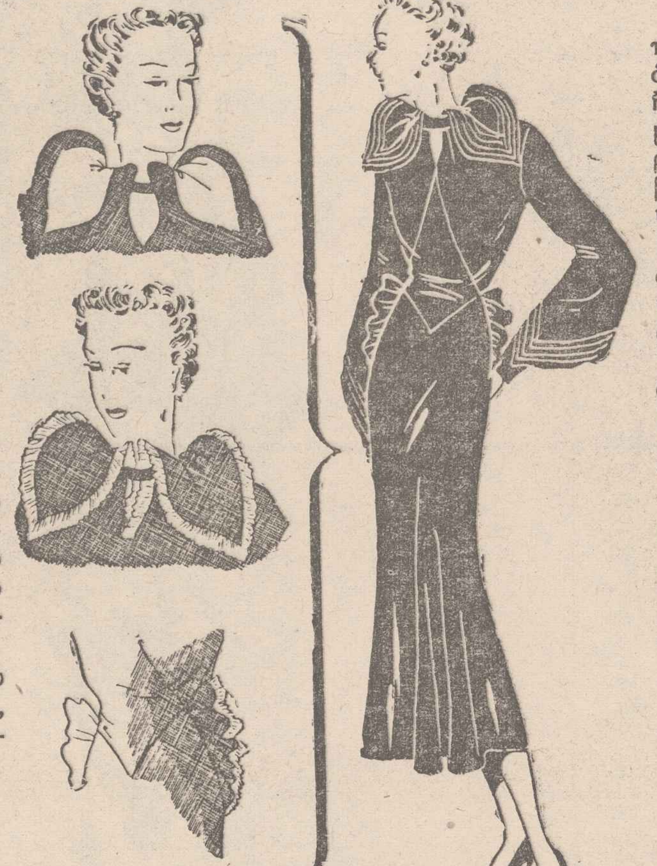

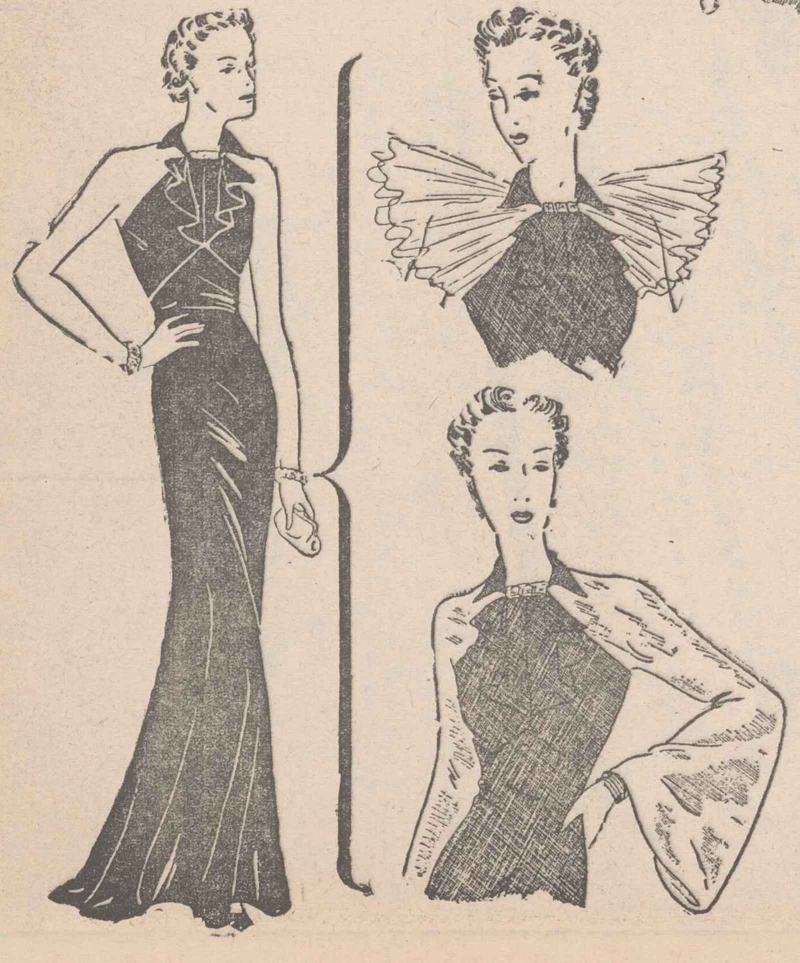

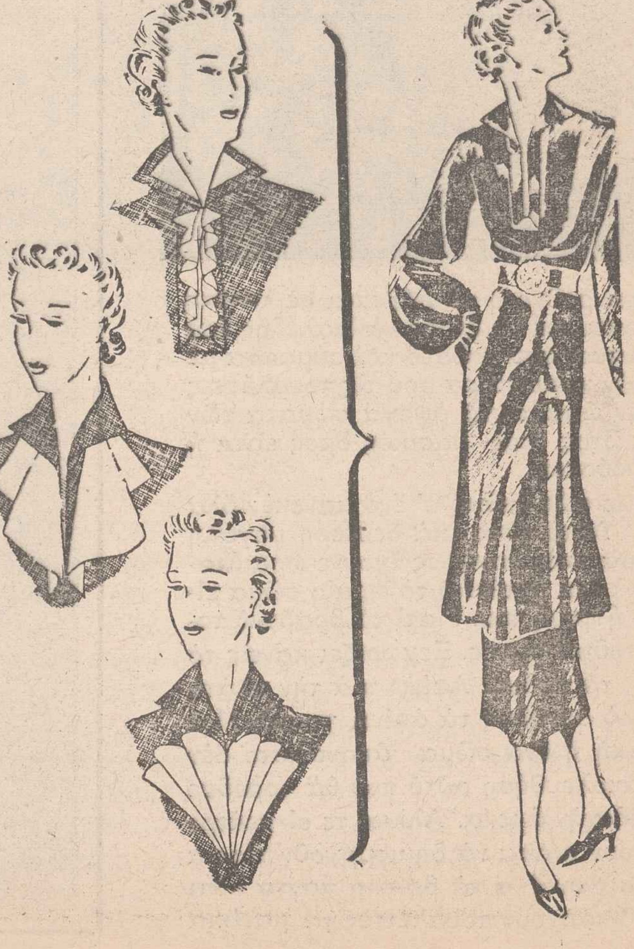

Φουστάνια Χορού

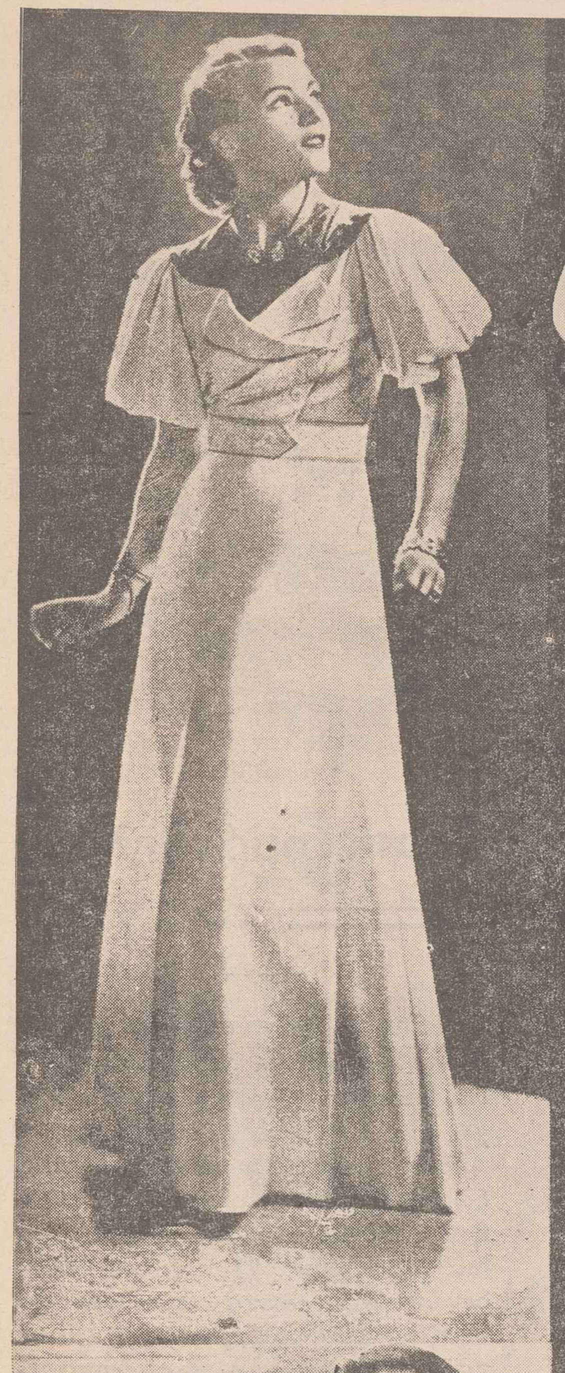

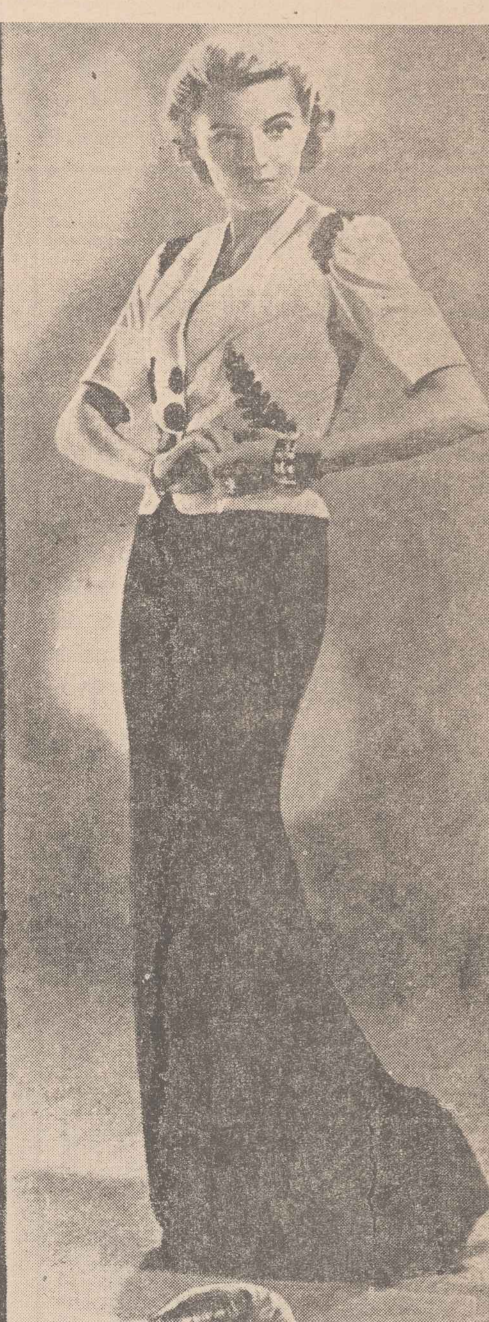

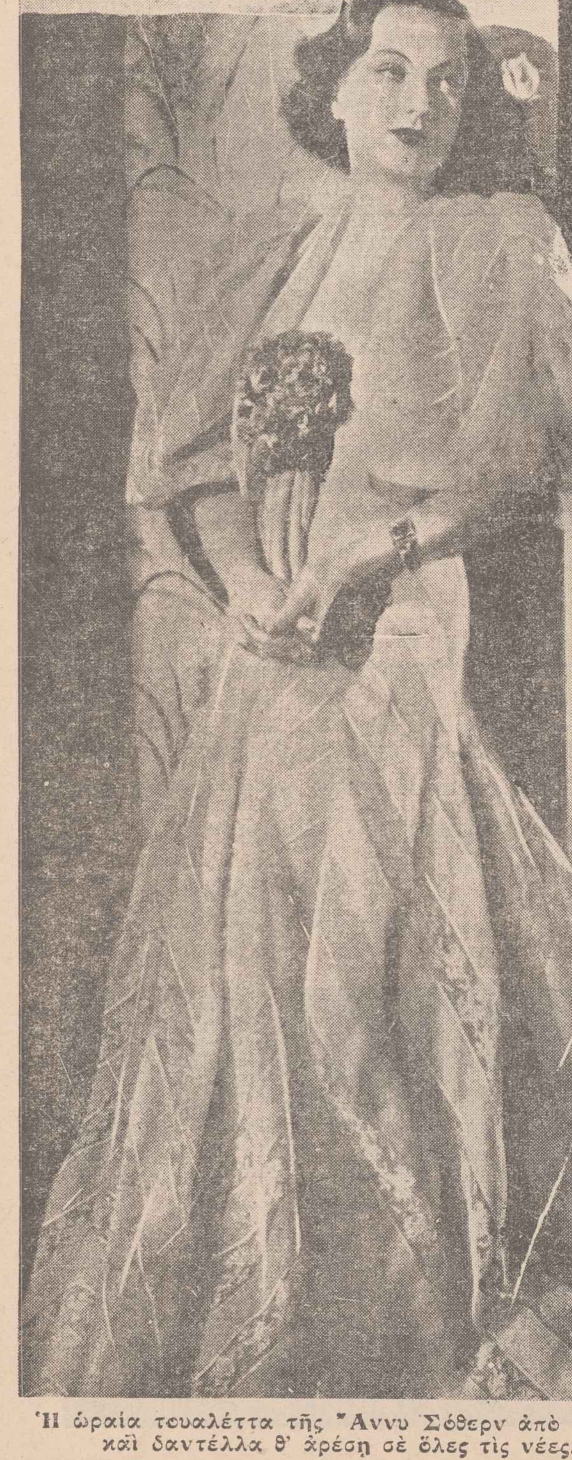

Ἡ ὡραία τουαλέττα τῆς Ἄννυ Σόθερν ἀπὸ μετάξι καὶ δαντέλλα θ' ἀρέσῃ σὲ ὅλες τὶς νέες.

Ἡ ὥρα τοῦ χοροῦ εἶναι μιὰ ὥρα πολυτελὴς γιὰ τὴ ζωή μας, γι' αὐτὸ καὶ ἡ περιβολή μας πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογη.

Ὑπάρχουνε δύο εἰδῶν φουστάνια γιὰ τὸ χορό : Τὸ ἕνα γιὰ βραδυνὸ τραπέζι, ὅπου μπορεῖ νὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ λίγος χορός, καὶ τὸ ἄλλο εἰδικῶς καὶ μόνο γιὰ χορό.

Στὴν πρώτη κατηγορία πηγαίνει ἡ θαυμάσια τουαλέττα τῆς Ζὰν Χάμιλτον. Τὸ κορσὰζ παρουσιάζει ἕνα μεγάλο ντεκολτέ, ἰδίως στὴν πλάτη. Μανίκια δὲν ὑπάρχουν. Ὁ κορσὰζ φορεῖ ἕνα στολίδι ἀπὸ μπριγιάν, ποὺ τῆς δίνει ἕνα ἰδιατίερο «κασὲ» γούστου καὶ πολυτελείας. Θὰ σᾶς συστήναμε νὰ τὴν μιμηθῆτε.

Ἐὰν θὰ θέλατε γιὰ βράδυ ἕνα φόρεμα ὄχι πολὺ χτυπητό, διαλέξετε κάτι ἁπλὸ καὶ κολλητό, ὅπως ἡ Ἀνναμπέλλα, μὲ μιὰ βέστα ἀνοιχτοῦ χρώματος ἀπὸ πάνω, κεντημένη μὲ φύλλα στυλιζαρισμένα, ὅπως βλέπετε στὴν ἐπάνω δεξιὰ εἰκόνα.

Στὴν ἴδια βέστα ἀντὶ φύλλα μπορεῖτε νὰ κεντήσετε μὲ σενὶλ μεταξωτὸ πεταλοῦδες μικρὲς ἢ μεγάλες, ποὺ στὰ φτερά τους θἄχουνε χρωματιστὲς μπαγιέττες, καὶ νὰ τὶς τοποθετήσετε ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς τάξι, ἀλλὰ μὲ χάρι καὶ φυσικότητα.

Καὶ τώρα ἂς μιλήσωμε γιὰ τὰ ἀληθινὰ φορέματα χοροῦ : Ἔχουνε ὅλα μιὰ νεανικὴ χάρι. Δῆτε τὴν τουαλέττα τῆς Ἄννυ Σόθερν, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ πιὸ ὡραία. Δίνει νειᾶτα καὶ φρεσκάδα. Κάμετέ την ἀπὸ μεταξωτὴ αἰθέρια μουσελίνα σ' ἕνα χρῶμα ἀνοικτό, σὰν τῆς γλυσίνας ἢ κοτὴν στολίζουν ὁλόκληρη, προτιμῆστε τὸ λευκὸ χρῶμα. Τὸ ράϊγ ἢ σαρτραίζ. Ὅσο γιὰ τὶς δαντέλλες βαλανσιὲν ποὺ μπουκέτο μὲ τὰ ἄνθη στὴ μέση θὰ τελειώνῃ τὴν ἁρμονία τοῦ συνόλου. Σὲ μιὰ τουαλέττα χρώματος σαρτραὶζ ἢ γλυσίνας τὸ μπουκέτο τῶν λουλουδιῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ μενεξέδες τῆς Πάρμας, ἐνῷ ἐπάνω σὲ μουσελίνα κοράϊγ οἱ φυσικοὶ μενεξέδες εἶνε ὅ,τι χρειάζεται.

Τὸ κυριώτερο γιὰ ἕνα φόρεμα χοροῦ εἶναι νἄχῃ χάρι καὶ νὰ προδίδῃ ὀμορφιὰ στὸ κορμὶ τὴν ὥρα τοῦ χοροῦ.

Ἡ Ζὰν Χάμιλτον φορεῖ ἕνα ὡραιότατο φουστάνι ἀπὸ λαμὲ κλοκέ.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

Κεντημένοι γιακάδες

Σᾶς δίνομε (στὸ κάτω μέρος τῆς σελίδος) μερικὰ μοντέλλα γιακάδων γιὰ κοριτσάκια 4 ἕως 14 χρόνων. Ὁ δεύτερος γιακᾶς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα εἶναι ἀπὸ πικὲ μπλὲ καὶ ὁ τρίτος ἀπὸ πικὲ ἄσπρο. Πηγαίνουν δὲ ὑπέροχα μὲ φουστανάκια μάλλινα στὰ ὁποῖα προσδίδουν χάρι καὶ παιδικότητα.

Οἱ δυὸ ἄκρινοὶ γιακάδες εἶναι πιὸ ἁμπιγὲ καὶ μπορεῖ νὰ γίνουν ἢ ἀπὸ λινὴ μπατίστα ἢ ἀπὸ μεταξωτό. Πηγαίνουν δὲ θαυμάσια μὲ βελούδινα φουστανάκια.

Ὁ δεύτερος γιακᾶς (ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ) ἀπὸ πικὲ μπλὲ γαρνίρεται, ὅπως βλέπετε, μὲ μοτὶφ εἶδος ἀνοιχτὸ ψαλλίδι. Τὸ κέντημα δὲν εἶναι φουσκωτὸ (πλακὲ) καὶ γίνεται μὲ γυαλιστερὸ ἄστριφτο μπαμπάκι. Ἀπὸ κάτω γυρίζει μισὸ ἑκατοστόμετρο ὁ πικὲς καὶ γαρνίρεται ἀπὸ ἄσπρα μεταξωτὰ δόντια.

Στὸν τρίτο γιακᾶ ἀπὸ ἄσπρο πικὲ βλέπετε κεντημένα μοτὶφ σᾶν πεταλοῦδες μὲ κλειστὰ ἐπάνω τὰ φτερά. Τὸ κέντημα γίνεται ἀπὸ γυαλιστερὸ μουλινὲ (τρίκλωστο) χρώματος μπλὲ ἢ ρίζα ἢ ἁλυσσιδίτσα. Ἡ ἄκρη του εἶναι ἐπίσης κεντημένη ἀπὸ ἁλυσσιδίτσα.

Ὁ τελευταῖος γιακᾶς εἶναι ἐξαιρετικὰ ὡραῖος. Τὰ κεντήματά του γίνονται ἀπὸ ἄσπρο δίφυλλο μουλινὲ σὲ βελονιὰ ἁλυσσιδίτσας. Μιὰ λεπτὴ δαντελλίτσα σουρωτὴ τελειώνει ὁλόγυρα τὸν γιακᾶ.

Ὁ πρῶτος γιακᾶς γίνεται ἀπὸ λινὸ καὶ τὰ ἀζούρ του εἶναι ἐπίσης ἀπὸ τὸ ἴδιο διπλωμένο καὶ ραμένο κουφωτὰ ὕφασμα. Τὰ ἀζοὺρ αὐτὰ συγκρατοῦντε ἢ μὲ ἐλίτσες κεντημένες ὁλόγυρα ἢ μὲ κροσέ. Τὰ μέσα μοτὶφ εἶναι στρογγυλὰ καὶ σχηματίζουν κι᾽ αὐτὰ ἀζοὺρ, γιατὶ τὸ ροῦχο κόβεται ἀπὸ κάτω.

Στὶς εἰκόνες βλέπετε καὶ τέσσερα κοριτσάκια μὲ γιακάδες σᾶν κι᾽ αὐτοὺς ποὺ περιγράψαμε.

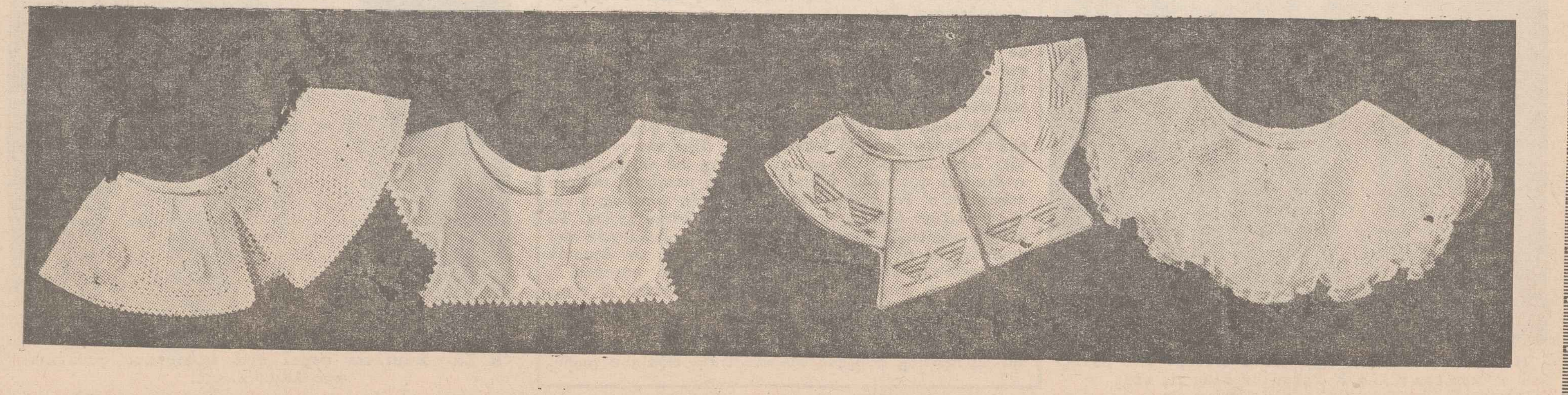

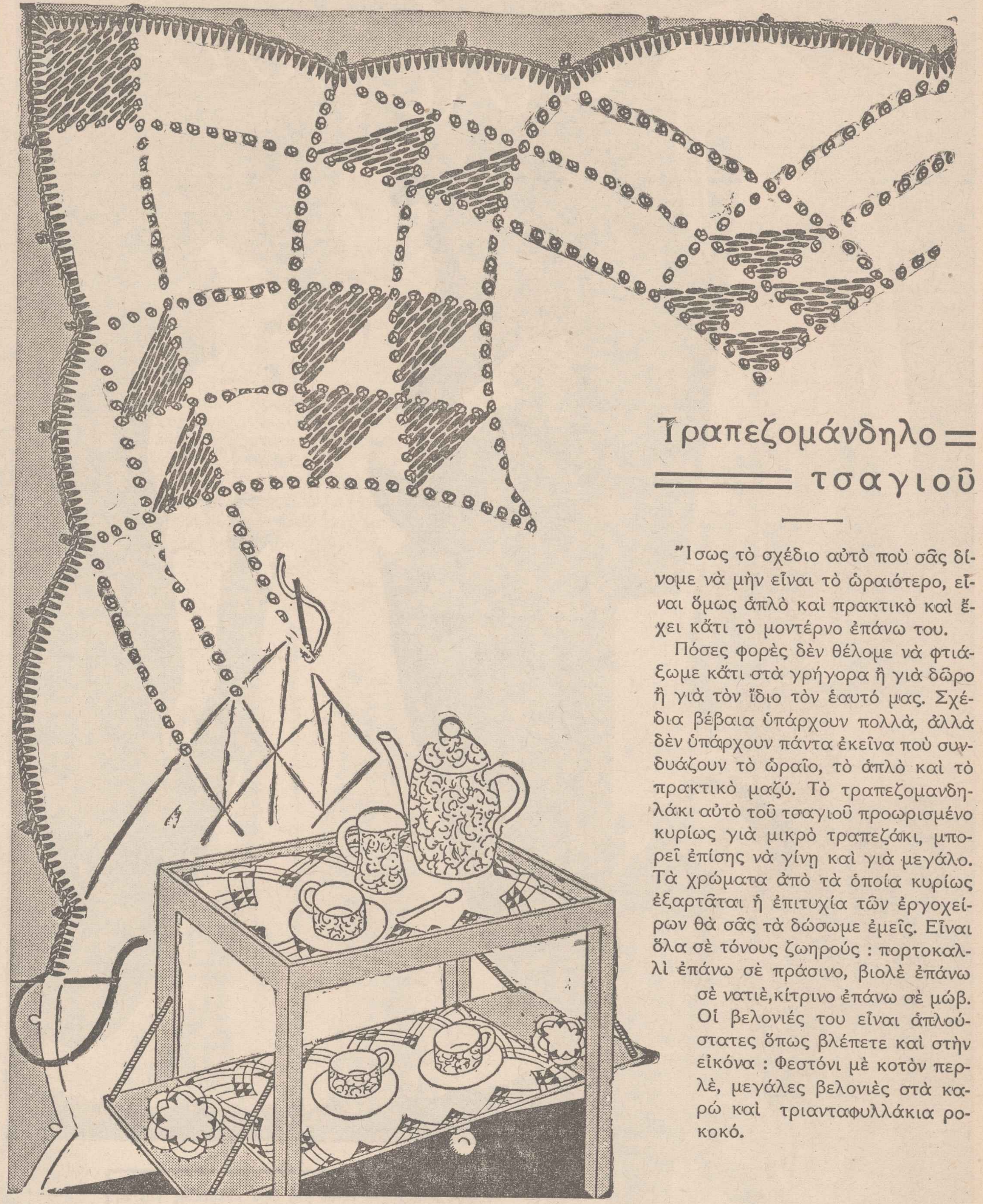

Τραπεζομάνδηλο τσαγιοῦ

Ἴσως τὸ σχέδιο αὐτὸ ποὺ σᾶς δίνομε νὰ μὴν εἶναι τὸ ὡραιότερο, εἶναι ὅμως ἁπλὸ καὶ πρακτικὸ καὶ ἔχει κάτι τὸ μοντέρνο ἐπάνω του.

Πόσες φορὲς δὲν θέλομε νὰ φτιάξωμε κάτι στὰ γρήγορα ἢ γιὰ δῶρο ἢ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας. Σχέδια βέβαια ὑπάρχουν πολλὰ, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν πάντα ἐκεῖνα ποὺ συνδυάζουν τὸ ὡραῖο, τὸ ἁπλὸ καὶ τὸ πρακτικὸ μαζύ. Τὸ τραπεζομανδηλάκι αὐτὸ τοῦ τσαγιοῦ προωρισμένο κυρίως γιὰ μικρὸ τραπεζάκι, μπορεῖ ἐπίσης νὰ γίνῃ καὶ γιὰ μεγάλο. Τὰ χρώματα ἀπὸ τὰ ὁποία κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐργοχείρων θὰ σᾶς τὰ δώσωμε ἐμεῖς. Εἶναι ὅλα σὲ τόνους ζωηρούς : πορτοκαλλὶ ἐπάνω σὲ πράσινο, βιολὲ ἐπάνω σὲ νατιὲ, κίτρινο ἐπάνω σὲ μώβ. Οἱ βελονιές του εἶναι ἁπλούστατες ὅπως βλέπετε καὶ στὴν εἰκόνα : Φεστόνι μὲ κοτὸν περλὲ, μεγάλες βελονιὲς στὰ καρὼ καὶ τριανταφυλλάκια ροκοκό.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΔΑ

ΤΑ ΚΟΥΜΠΩΜΑΤΑ

ΕΝΑ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐφετεινῆς μόδας εἶναι τὰ κουμπώματα. Καμμιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες χρονιὲς δὲν εἶδε τόσα πολλὰ καὶ ποικίλα κουμπιά. Καὶ δὲν εἶναι μονάχα τὸ χρῶμα ἢ ἡ φόρμα, εἶναι καὶ ἡ ὕλη ποὺ μεταχειριζόμεθα. Ὑπάρχουν κουμπιὰ ξύλινα, δερμάτινα, βελούδινα, κουμπιὰ ἀπὸ σελοφὰν, ἀπὸ κόκκαλο, ἀπὸ φίλντισι, ἀπὸ ζωγραφιστὴ ἢ σκαλισμένη πορσελάνη καὶ ἄλλα περίεργα σχήματα ποὺ μοιάζουν μὲ κουμπιὰ, ἀλλὰ παριστάνουν ζῶα, ἀριθμοὺς, σήματα. Ὑπάρχουν κουμπιὰ σὲ σχῆμα κορώνας ὅπως στὴν κολλεξιὸν Σκιαπαρέλλι, ὑπάρχουν κουμπιὰ νούμερα ὅπως στοῦ Γκρὶντ ὅπου μιὰ ἀπὸ τὶς ζακέττες ἔχει μιὰ ἀγκράφα μὲ ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 6. Στῆς Βέρα Μπορέα θαυμάσια κουμπιὰ ἀπὸ φαγιὰνς σὲ ζωηρὰ χρώματα ἀποδίδουν σὲ ἀνάγλυφα ἄλλα λουλούδια καὶ ἄλλα πρόσωπα. Καμμιὰ φορὰ τὸ μέγεθός τους εἶναι ὑπερβολικὸ, ἡ δὲ φόρμα τους καταπλήττει. Ἰδίως τὰ ξύλινα κουμπιὰ εἶναι σκαλισμένα μὲ ἔμπνευσι μὲ ἀνωμαλίες καὶ ἀνάγλυφα.

Ὁ τρόπος τῆς τοποθετήσεως τῶν κουμπιῶν δὲν εἶναι λιγώτερο πρωτότυπος. Τὰ κουμπιὰ ποὺ κλείνουν τὸ φουστάνι ἀπ᾽ ἐπάνω ἕως κάτω εἶναι βεβαίως τὰ πιὸ κλασσικὰ, ἄλλα πάλι κουμπώνουν τὸ φουστάνι διὰ μέσου τῶν μανικιῶν ἢ ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος ἢ ἀπὸ κάτω. Ἄλλο κουμπώνουν τὴν πλάτη, ἄλλα τὰ πλάγια, ἄλλα διαγωνίως. Ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε ἔφθανε ἕνα, δυὸ ἢ τὸ πολὺ τρία κουμπιὰ, τώρα βάζουν δέκα, δεκαπέντε καὶ εἴκοσι. Ἢ μᾶλλον θὰ λέγαμε πιὸ ἁπλᾶ δὲν τὰ μετροῦν πιὰ τὰ κουμπιὰ, ὅσα μποροῦν καὶ χωροῦν τὰ βάζουν.

Γιὰ νὰ γίνουμε πιὸ συγκεκριμένοι ἄς πάρομε μερικὲς εἰδικὲς περιπτώσεις. Τὸ ἕνα μόνο κουμπὶ σὲ ὡρισμένες τουαλέττες ἀναπληρώνει τὴν ἑνότητά του ἀπὸ τὸ μέγεθός του. Κυττάξετε τὸν μετάλλινο δίσκο ποὺ μπαίνει στὴν θέσιν τοῦ γιακᾶ ἑνὸς ἀπογευματινοῦ φουστανιοῦ ἀπὸ ταφτὰ μαρὲν τοῦ ὁποίου ἡ φούστα εἶναι κοντὴ, τὰ δὲ μανίκια ἐπίσης κοντὰ καὶ μπουφάν.

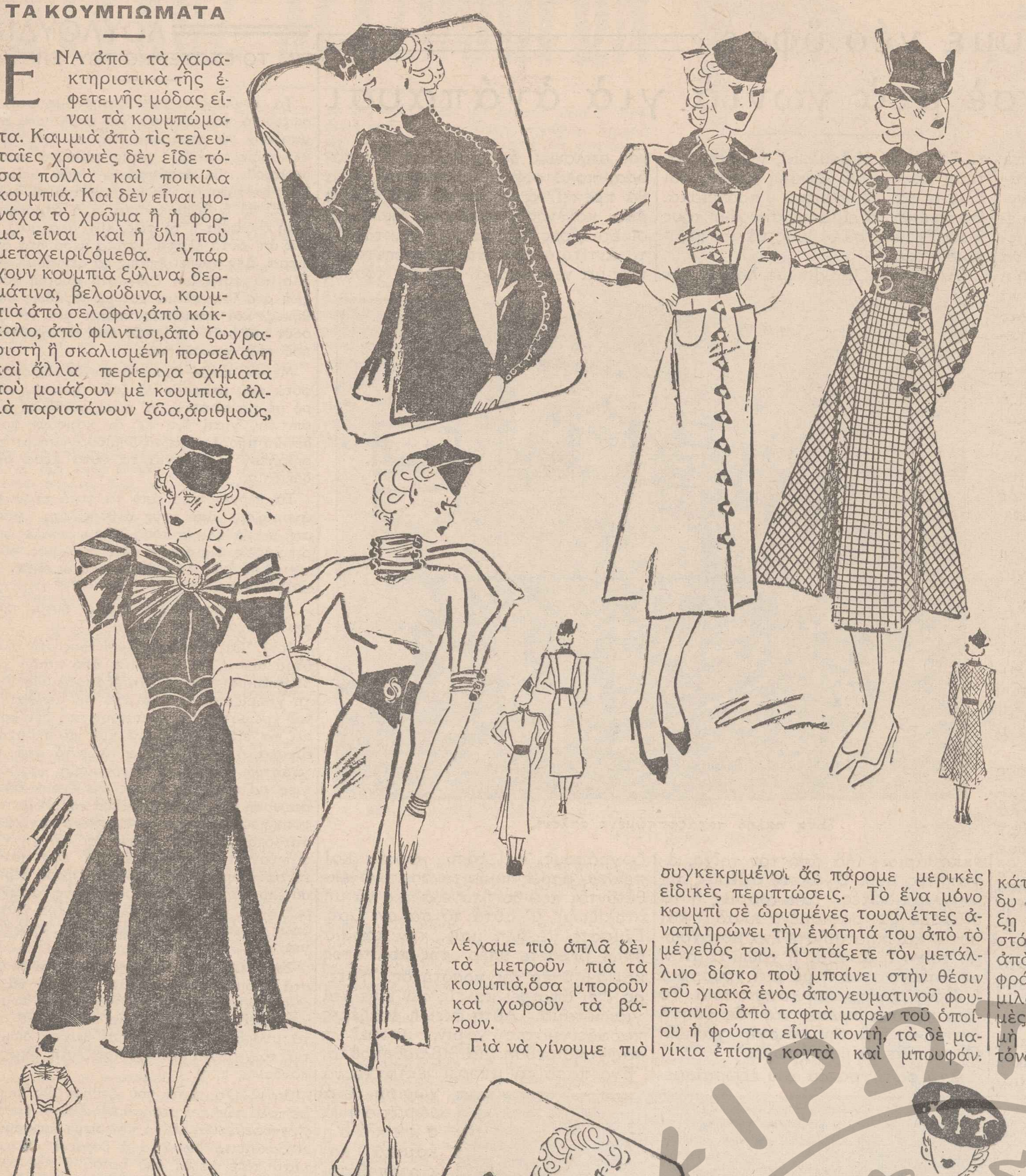

Τοποθετημένα στὸν νταπαρισμένο λαιμὸ, σᾶν μιὰ διαμαντένια μπαφέτα τὰ κουμπιὰ ἀπὸ στρὰς ἑνὸς ἄλλου ἀπογευματινοῦ φουστανιοῦ ἀπὸ κρὲπ μὰτ, χρώματος βιολὲ, συμπληρώνονται ἀπὸ ἕνα ἴδιο κούμπωμα στὸ κάτω μέρος τῶν μανικιῶν, ἡ δὲ ζώνη κουμπώνει μὲ ἕνα κουμπὶ τὸ ὁποῖον παριστάνει τὸ ἴδιο μοτὶφ ὅπως καὶ τὰ ἄλλα. Ἄλλα πάλι εἶναι ντυμένα ἀπὸ βελοῦδο, ὅπως γινότανε τὸν παληὸν καιρὸ, καὶ τοποθετημένα κατὰ μῆκος τῶν μανικιῶν ἀποτελοῦν τὴν μόνη γαρνιτοῦρα μιᾶς βελούδινης, σοὺπλ τουνίκ.

Ὅπως τὰ μεταχειριζόμεθα ἄφθονα τὰ κουμπιὰ γιὰ τὶς τουαλέττες, θὰ γίνῃ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὰ παλτὰ, τὶς ρὸμπ - μαντὼ, τὰ φουστάνια γιὰ τὴν πόλι ; Βεβαίως.

Ἕνα φουστάνι - ταγιὲρ ἀπὸ τουὶντ μπλὲ φομὲ μὲ γιακᾶ ρεβὲρ καὶ ζώνη ἀπὸ βελοῦδο μαρὶν δὲν θὰ ἔχῃ λιγώτερο ἀπὸ δώδεκα κουμπιὰ φανταιζὶ ἀπὸ δέρμα μπλὲ μαρὲν ἢ μπλὲ κλαὶρ, γιὰ νὰ τὸ γαρνίρωμε ἐμπρὸς ἢ ἀπὸ πάνω ἕως κάτω.

Ἕνα ταγιὲρ μάλλινο μὲ καρὼ γκρὶ καὶ κόκκινα θὰ χρειαστῇ δέκα ἕξ, τοποθετημένα τέσσερα μὲ τέσσερα. Τέσσερα στὸ κάθε μανίκι, στὸ δεξὶ κορσὰζ, τέσσερα στὴν ἀριστερὴ μεριὰ τῆς φούστας.

Τὰ κουμπιὰ ἀπὸ λοὺτρ ποὺ στολίζουν ἕνα μαντὼ λούσου σταυρωτὸ, εἶναι ἀγαπητὰ στὸν οἶκο Πατοῦ καὶ μᾶς προετοιμάζουν νὰ δεχθοῦμε τὰ κουμπώματα ποὺ δείχνουν τὰ τρία παρακάτω σκίτσα. Μιὰ ζακέττα γιὰ βράδυ ἀπὸ σατὲν μὲ ὀβατίνα θὰ διαλέξῃ κουμπιὰ ἀπὸ στράς. Ἕνα φουστάνι κομμένο σὲ στὺλ «σουτὰν» ἀπὸ κρὲπ μὰτ καὶ μὲ ζώνη ἀπὸ φράντσες θὰ δεχότανε μᾶλλον τὰ μιλανέζικα κουμπιὰ, σὲ δυὸ γραμμὲς ὅπως καὶ τὰ καρρὲ, ἡ μιὰ γραμμὴ στὸν τόνο μπλὲ καὶ ἡ ἄλλη σὲ τόνο χρυσαφὶ σὲ φουστάνι μαῦρο.

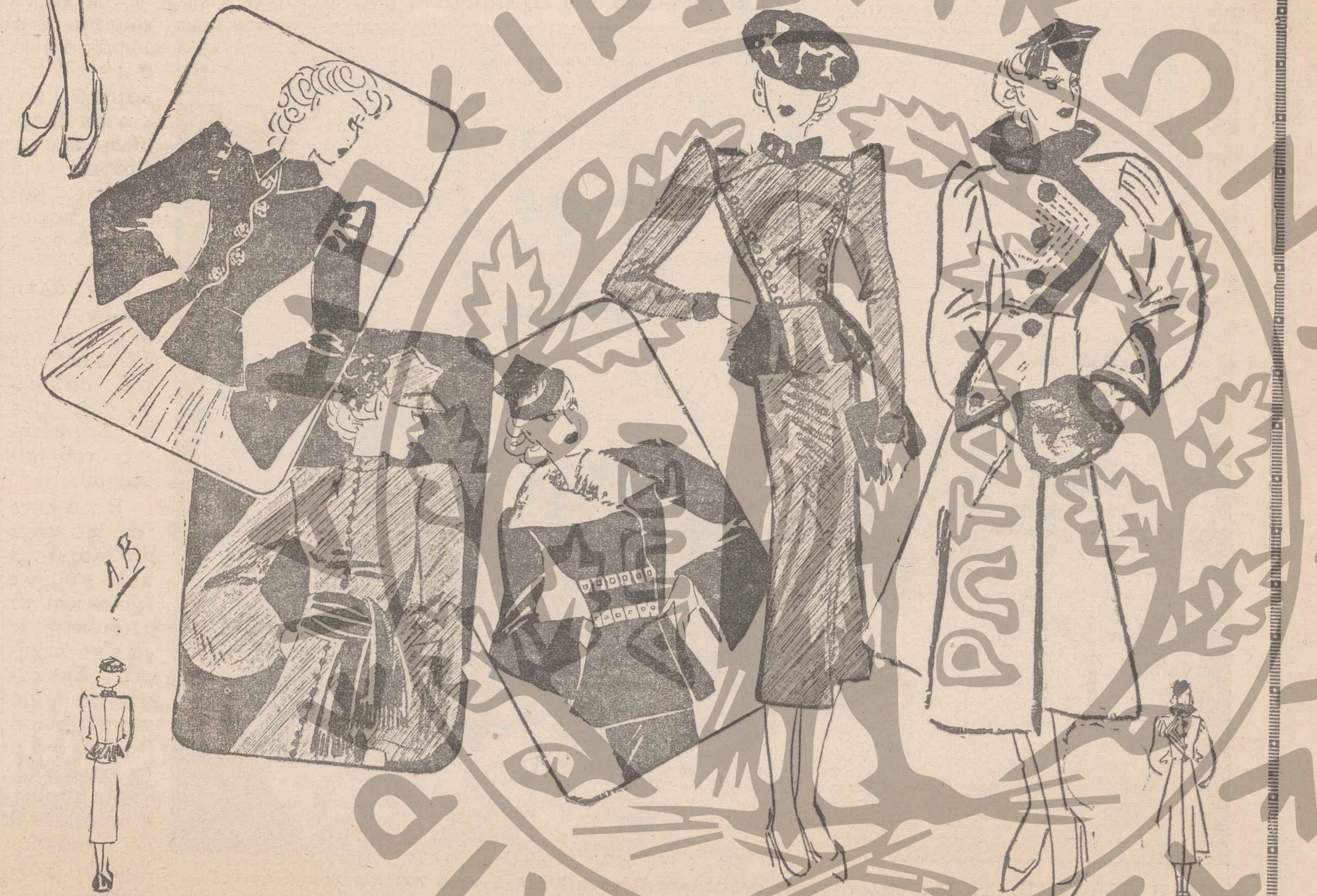

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Πῶς θὰ δώσουμε νέο ὕφος σὲ μιὰ γωνιὰ γιὰ ἀνάπαυσι

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ νὰ εἶνε κανεὶς μάγος, οὔτε καὶ κάτοχος τῆς μαγικῆς μπαγκέττας γιὰ νὰ μεταβάλῃ ἕνα φορτωμένο κατὰ τὴν παληὰ μόδα σαλόνι, σὲ μιὰ ἁπλῆ μοντέρνα γωνιὰ ὅπου σοῦ κάνει εὐχάριστησι νὰ περνᾷς ὧρες χωρὶς τίποτε νὰ σοκάρῃ τὸ μάτι ἢ τὶς νέες ἀντιλήψεις σου περὶ ἐπιπλώσεως καὶ περὶ αἰσθητικῆς.

Τὸ πρᾶγμα μάλιστα γίνεται ἁπλούστερο ἀκόμα, δεδομένου, ὅτι ἡ σημερινὴ μόδα κατεβάζει στὸ ἐλάχιστο τὴν ἐπίπλωσι, προτιμᾷ τοὺς μονόχρωμους τοίχους, χωρὶς σχεδὸν ντεκόρ, τὰ γυμνὰ ἔπιπλα, χωρὶς τὸν σωρὸ τῶν παληῶν μπιμπελῶ, ἐκτὸς ἂν πρόκειται γιὰ κανένα κομψοτέχνημα ἀξίας ἢ γιὰ κανένα χρήσιμο ἀντικείμενο. Δὲν ξέρω ὅμως γιατί, ἡ συνήθεια, τὰ χρόνια, ὁ φόβος γιὰ τὴν διάρκεια τοῦ μοντέρνου, ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ γοῦστο ὡρισμένων ἡλικιωμένων ποὺ συγκατοικοῦν μὲ τὰ νέα ζευγάρια, τοὺς κάνει νὰ μὴν σκέπτωνται τὴν τόσο ἁπλῆ αὐτὴ λύσι: τὸ ξεκαθάρισμα τῶν περιττῶν πραγμάτων, καὶ τὴν μὴ διατήρησι παρὰ αὐτῶν ποὺ εἶνε χρήσιμα ἢ ὡραῖα.

Ὅταν αὐτὸ γίνεται γιὰ λόγους σεβασμοῦ, δὲν θὰ ἦτανε στὴ δικαιοδοσία μας νὰ τὸ συζητήσωμε. Ἀλλὰ ὅσον ἀφορᾷ τὸ γοῦστο, μποροῦμε μὲ πλήρη συνείδησι νὰ βεβαιώσωμε τὶς ἔξυπνες νοικοκυρὲς ποὺ θὰ μᾶς δικαιολογήσουν, πὼς ἡ ἁπλότης ποὺ ἐπικρατεῖ στὸν μοντέρνο τρόπο τῆς ἐπιπλώσεως εἶνε μιὰ ἀρετή. Ἡ ἁπλότητα κρύβει τὴν ἁρμονία, μέσα στὰ λίγα ἀλλὰ ἐκλεκτὰ πράγματα κινεῖται ὁ ἄνθρωπος μὲ περισσότερη εὐκολία καὶ εὐχάριστησι. Μέσα σ' ἕνα σαλόνι σὰν αὐτὸ ποὺ σᾶς δείχνει ἡ εἰκόνα νοιώθει κανεὶς πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ σκοντάψῃ, πιέζεται ἡ ψυχή, κουράζεται τὸ μάτι. Ὕστερα, τί δουλειά, γιὰ νὰ κρατήσῃ κανεὶς σὲ ἄψογη κατάστασι ὅλα αὐτὰ τὰ περιττὰ πράγματα. Θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε σκλάβοι τους ἢ νὰ ἔχουμε σκλάβους νὰ τὰ περιποιοῦνται.

Ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσωμε λοιπὸν τὴν ἐκκαθάρισι; Μὰ ἀπὸ τὸν τοῖχο, ἀγαπητές μου. Βγάλετε ἀμέσως τὶς μπιχλιμπιδωτὲς ταπετσαρίες ἢ τὰ διάφορα ζωγραφισμένα κλαδιὰ καὶ μοτὶφ καὶ προτιμῆστε ἕνα μονόχρωμο τοῖχο ἢ ἄσπρον ἢ χρωματιστόν, μὲ λαδομπογιὰ ἢ μὲ μιὰ χρυσαφιὰ ἢ ἄλλη μονόχρωμη ταπετσαρία. Τὸ ἴδιο γοῦστο πρέπει νὰ σᾶς ὁδηγῇ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴ χαλιοῦ: Προτιμᾶτε τὰ μονόχρωμα.

Στὴ φωτογραφία τοῦ ἐξωραϊσμένου σαλονιοῦ διατηρήσαμε δύο κάδρα, πολὺ φοβοῦμαι πὼς τὰ ἄλλα θὰ πρέπει νὰ κρυφτοῦν στὸ ἐπάνω ράφι κανενὸς ντουλαπιοῦ ὅπως καὶ οἱ ἐταζέρες τῶν τοίχων. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἀντίτιμό τους θὰ σᾶς ἐπέτρεπε καμμιὰ νέα ἀγορά. Ἔχομε τόσους ζωγράφους, καὶ τόσα ὡραῖα καὶ πολλὲς φορὲς προσιτὰ ταμπλὼ ἐκθέτονται ποὺ θὰ ἦτανε ἄδικο νὰ μὴ στολίζωμε μ' αὐτὰ τὸ σαλόνι μας. Εἴμαστε μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ ὅπως βλέπετε ὑπὲρ τῆς ποιότητος καὶ ὄχι ὑπὲρ τῆς ποσότητος. Ὕστερα ὅ,τι ἀφαιρεῖ κανεὶς δὲν εἶνε καὶ γιὰ πέταμα. Αὐτὴ ἐκεῖ ἡ ἐταζέρα, παραδείγματος χάριν, μπορεῖ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ γιὰ βιβλιοθηκούλα. Ἕνα παραβὰν μπορεῖ ἔκτακτα νὰ χωρίσῃ ἕνα δωμάτιο ἢ νὰ σκεπάσῃ καμμιὰ κακοτοποθετημένη πόρτα. Φτάνει νὰ δώσετε καὶ στὸ παραβὰν ὕφος νέο.

Μία ἄλλη χειρονομία σας γιὰ τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ σαλονιοῦ σας εἶνε ἡ διευθέτησις τοῦ ντιβανιοῦ.

Βγάλετε τὰ πολλὰ μαξιλαράκια ποὺ συχνὰ ἔχουν καὶ τὸ μειονέκτημα νὰ εἶνε ἄσχημα. Σκεπᾶστε το ἢ μὲ μονόχρωμο βελοῦδο (χρυσαφί, γκρί, μπρὶκ) ἢ μὲ σατὲν ἢ μὲ κουκουλάρικο χονδρό.

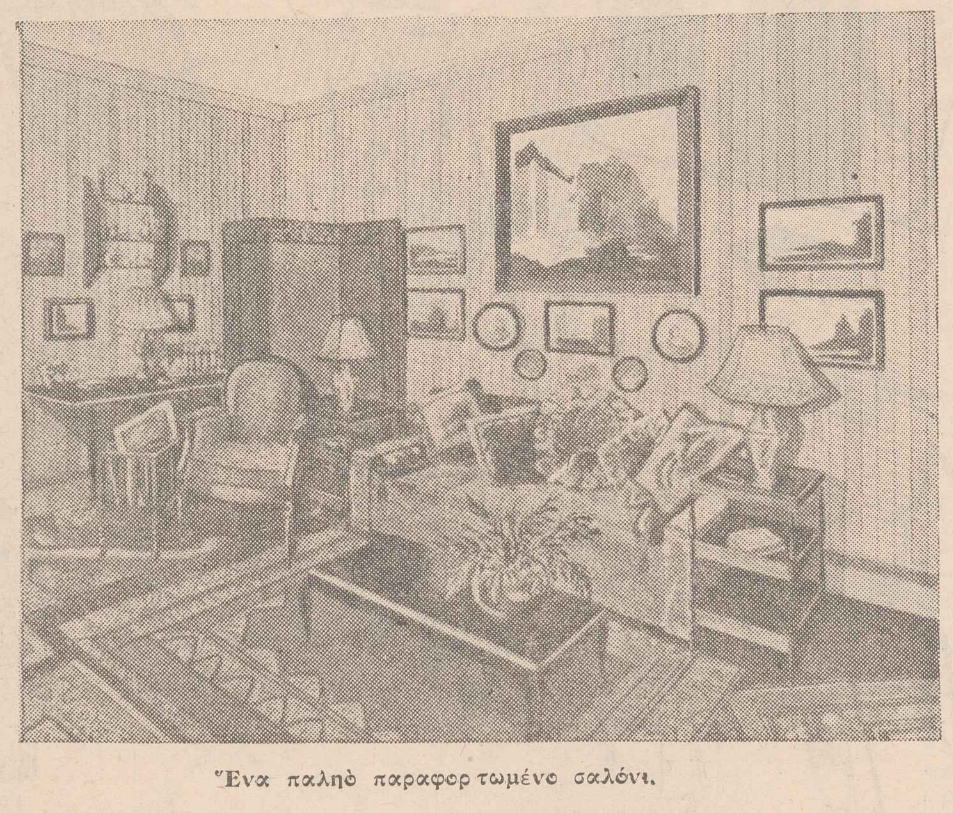

Ἕνα παληὸ παραφορτωμένο σαλόνι.

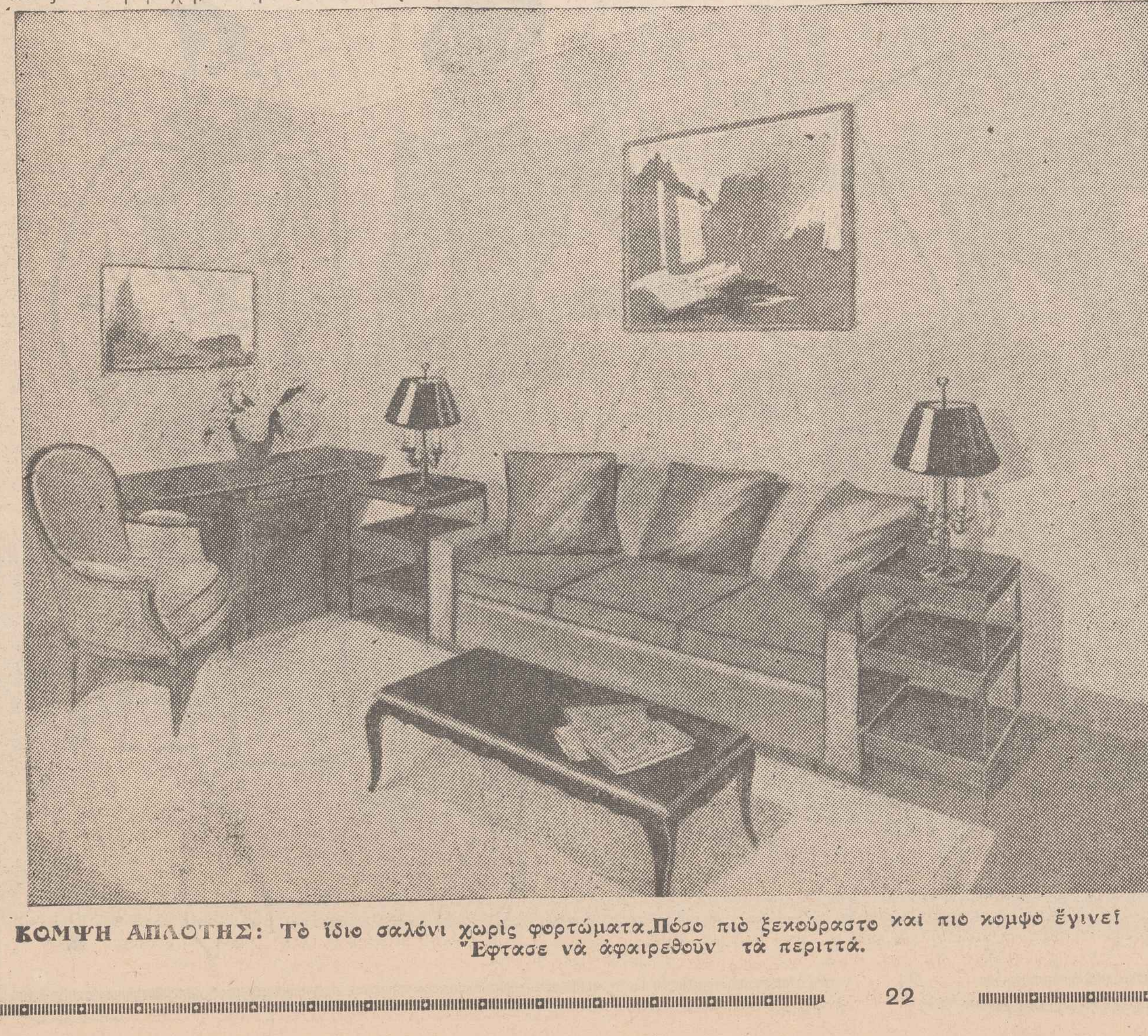

ΚΟΜΨΗ ΑΠΛΟΤΗΣ: Τὸ ἴδιο σαλόνι χωρὶς φορτώματα. Πόσο πιὸ ξεκούραστο καὶ πιὸ κομψὸ ἔγινε! Ἔφτασε νὰ ἀφαιρεθοῦν τὰ περιττά.

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Τὰ λουλούδια ποὺ διατηροῦμε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ γιὰ στόλισμα, δὲν μποροῦν νὰ περάσουν ὅλη τὴ ζωή τους κλεισμένα μέσα χωρὶς φόβο νὰ καταστραφοῦν. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῶν σπιτιῶν δὲν εἶνε εὐνοϊκὴ γιὰ κανένα ἀπὸ τὰ φυτὰ αὐτά. Ἢ ἡ θερμοκρασία, ἢ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ὑγρασία ἢ τὸ φῶς, εἶνε ὅλα μαζί, ἢ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἐλαττωματικὰ μέσα στὰ δωμάτια. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ ξεχνοῦμε, ὅτι ὅλα τὰ φυτὰ δὲν ζοῦν στὴ φυσική τους ζωὴ στὸ ἴδιο κλῖμα καὶ μὲ τὶς ἴδιες συνθῆκες, καὶ ἑπομένως πρέπει γιὰ νὰ ζήσουν στὸ σπίτι νὰ βροῦν ἐκεῖ τὶς συνθῆκες ποὺ τοὺς χρειάζονται.

Μὲ τὸν καιρὸ ἔχουν διαλεχθῆ ὡρισμένα φυτὰ ποὺ μποροῦν νὰ ζοῦν ἀρκετὸν καιρὸ μὲ τὶς εὐνοϊκὲς γι' αὐτὰ συνθῆκες τῶν σπιτιῶν, γιατὶ ὅ,τι κι' ἂν κάμουμε ποτὲ δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ δημιουργήσουμε περιβάλλον τέλειο γιὰ τὰ φυτὰ μέσα στὰ δωμάτια.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ φυτὰ αὐτὰ τὰ ἀγοράζομε ἀπὸ τοὺς ἀνθοπώλας, γιατὶ στὴ μικρὰ ἡλικία τους θέλουν πολλὲς περιποιήσεις, τὶς ὁποῖες οὔτε ὁ καιρός, οὔτε τὰ μέσα μᾶς ἐπιτρέπουν στὸ σπίτι νὰ τοὺς δώσουμε.

Ὅταν ἀγοράζουμε τέτοια φυτά, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψει:

1ον) Ὅτι ἡ μεταφύτευσί τους στὴ γλάστρα πρέπει νὰ ἔχῃ γίνει ἀπὸ καιρὸ καὶ τὸ πιάσιμό τους νὰ ἔχῃ ἐξασφαλισθῆ. Αὐτὸ γνωρίζεται εὔκολα ἀπὸ τὴν κατάστασι τοῦ χρώματος τῆς γλάστρας ποὺ δὲν πρέπει νὰ εἶνε καινούργιο καὶ νὰ σκορπάῃ εὔκολα. Ἂν βγάλουμε τὸ φυτὸ ἀπὸ τὴ γλάστρα πρέπει νὰ παρουσιάζῃ καινούργιες ριζίτσες, οἱ ὁποῖες θὰ ἔχουν ἀρχίσει ν' ἀγκαλιάζουν τὴ μᾶζα τοῦ χώματος. Φυτὰ ποὺ φαίνονται νεοφυτεμένα καὶ μάλιστα ὅταν αὐτὰ βγαίνουν ἀπ' τὴ γῆ καὶ φυτεύονται σὲ γλάστρες δὲν εἶνε πάντα ἐξασφαλισμένα. Αὐτὸ βέβαια ἀφορᾷ περισσότερο τὰ φοινικόδενδρα φίκους, ἀρωκάρια κλπ., ὀλιγώτερο δὲ τὰ μικρὰ φυτά, ὅπως γεράνια, φούξιες, βεγκόνιες, σπαράγγια κλπ.

2ον) Ὅτι φυτὰ ποὺ ἀνατρέφονται σὲ ζεστὰ θερμοκήπια δὲν εἶνε φρόνιμο νὰ τ' ἀγοράζετε τὸν χειμῶνα γιὰ ψυχρὰ δωμάτια. Γιατὶ ἂν τὸ καλοκαῖρι πολλὰ ἀπ' αὐτὰ μποροῦν νὰ ζήσουν σὲ ψυχρὰ δωμάτια, τὸ χειμῶνα χρειάζονται ζέστη, ὅπως ὁ πάνδανος π. χ.

3ον) Ὅτι φυτὰ ποὺ ζοῦσαν ὥς τώρα σὲ πολὺ φῶς καὶ μεσημβρινὴ ἔκθεσι πρέπει ν' ἀποφεύγουμε νὰ τὰ κλείσωμε ἀποτόμως εἰς σκοτεινὰ δωμάτια ἢ βορεινὰ ψυχρὰ γιατὶ τότε μέρος τοῦ φυτοῦ ἢ καὶ ὁλόκληρο θὰ κιτρινίσῃ καὶ μπορεῖ νὰ ξεραθῇ. Πρέπει νὰ τὸ συνηθίσουμε ὀλίγο κατ' ὀλίγο στὴ νέα του ζωή.

4ον) Φυτὰ ποὺ ἔχουν τὰ βλαστάρια των ἄψητα γιατὶ ζοῦσαν πάντα στὸ θερμοκήπιο θὰ ὑποφέρουν καὶ θὰ καταστραφοῦν ἂν μείνουν σὲ δωμάτιο ξηρὸ καὶ θερμό.

Πρέπει νὰ διατηρηθοῦν σὲ μέρος δροσερό, νὰ ραντίζωνται τακτικὰ καὶ νὰ σκληραγωγηθοῦν ὀλίγο κατ' ὀλίγο. Τὸ ἀρωκάρια βρίσκεται πολλὲς φορὲς στὴν περίπτωσι αὐτή.

Γι' αὐτὸ καλὸ εἶνε λουλούδια τέτοια ντελικάτα ποὺ διατηροῦνται μέσα σὲ σέρρα ν' ἀποφεύγουμε νὰ τ' ἀγοράζουμε τὸ καλοκαῖρι, ἀλλὰ νὰ περιμένουμε νὰ δροσίσῃ ὁ καιρὸς τὸ φθινόπωρο γιὰ νὰ τὰ πάρουμε στὸ σπίτι.

Ὁ Ἑλληνικὸς Στίχος

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΙΛΙ

Ὅταν θυμοῦμαι τὸ πρῶτο ἐκεῖνο μαγεμένο
(βράδυ
Ποὺ μὲ φίλησες κρυφὰ μὲς στὸ σκοτάδι,
ἀνατριχιάζω! καὶ ρίγη κυλοῦνε στὸ σῶμα
καὶ τὸ φιλὶ στὰ χείλη μου αἰσθάνομαι ἀκόμα!

Κι' ἔτσι, κυλήσανε τὰ πιὸ καλά μου χρόνια
κι' ἐσβύσανε σὰν ὄνειρα
μὲς στῆς ζωῆς τὴν καταφρόνια...

ΑΝΤΕΙΑ ΠΑΝΤΟΥΛΗ

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΟΘΗΡΩΝ

Η ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΗΣ ΝΤΟΡΙΣ ΜΠΟΥΘ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΠΟΥΑΣΙΑΣ

ΚΟΝΤΑ στὸ Σίδνεϋ, στὸν Αὐστραλιανὸ κάμπο, ὑπάρχει ἕνα μικρὸ σπιτάκι ποὺ χάνεται μέσα στὸ λυκόφως. Στὴν ταπεινή του ἐξώπορτα, καρφωμένο ἕνα ἐπισκεπτήριο: «Τζαίημς καὶ Ντόρις Μπούθ». Μέσα στὸ σπίτι αὐτὸ ἡ Ντόρις, μιὰ ξανθὴ καὶ ὥμορφη γυναικούλα, παίζει στὸ πιάνο καὶ τραγουδεῖ μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή της, περιμένοντας τὸν ἄνδρα της, ἐπόπτη τῶν γειτονικῶν μεταλλείων.

Γιατὶ ὅμως αὐτός, ποὺ εἶναι πάντα τόσο τακτικός, ἀργεῖ ἀπόψε; Πολλὲς φορές, ἡ θελκτικὴ Ντόρις πηγαίνει στὴν πόρτα, τὴν ἀνοίγει καὶ κυττάζει μακρυά, ἐρευνῶντας τὸν ἔρημο κάμπο. Ἔχει νυχτώσει πιά, καὶ ἡ νεαρὴ γυναῖκα δὲν σαλεύει ἀπὸ τὸ σκαμνί της.

Ξαφνικὰ μιὰ φωνὴ ἀντηχεῖ μέσα στὸ σκοτάδι:

—Ντόρις!

—Τζαίημς!

Ἡ ὡραία γυναικούλα τρέχει νὰ πέσῃ μέσα στὴν προστατευτικὴ ἀγκαλιὰ τοῦ ἀνδρός της, καὶ οἱ δυό τους μένουν ἀρκετὴν ὥρα σφιχταγκαλιασμένοι ἔτσι μέσα στὸ ταπεινὸ σπιτάκι τους.

Ὅσο φτωχικὸ ὅμως κι' ἂν ἦταν τὸ σπιτάκι αὐτό, οἱ δυό τους ζοῦσαν ἐκεῖ μέσα εὐτυχισμένοι, ἀφοῦ γιὰ τὸν Τζαίημς, ἡ Ντόρις μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά της καὶ τὸ ἀγγελικό της χαμόγελο ἔφθανε γιὰ νὰ ἀναπληρώσῃ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου.

Η ΕΛΞΙΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅμως, ὁ Τζαίημς εἶχε ὕφος συλλογισμένο. Καὶ τέλος φανερώνει τὴν αἰτία:

—Ἄργησα ἀπόψε, ἀγαπημένη μου, γιατὶ ἔμεινα πολλὴν ὥρα κουβεντιάζοντας μὲ τοὺς συναδέλφους μου. Οἱ ἐφημερίδες γράφουν ὅτι στὴν περιφέρεια τῆς Βρεττανικῆς Νέας Γουϊνέας βρέθηκαν φλέβες χρυσοῦ ἀφάνταστα πλούσιες. Οἱ πρῶτοι ποὺ θὰ φθάσουν ἐκεῖ θὰ ἐξασφαλίσουν τὶς καλλίτερες ἐκχωρήσεις. Καταλαβαίνεις λοιπόν, ἀγαπημένη μου; Ἐκεῖ κάτω ὑπάρχει μιὰ ἀληθινὴ περιουσία.... Τὸ χρυσάφι βγαίνει ἀπ' τὴ γῆ σὰν σιτάρι, καὶ δὲν ἔχει παρὰ ν' ἁπλώσῃ κανεὶς τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸ μαζέψῃ. Λένε γιὰ πολλοὺς ποὺ ἔγιναν ἔτσι ἑκατομμυριοῦχοι... Γιατὶ λοιπὸν νὰ μένωμε νὰ σαπίζωμε σ' αὐτὴν τὴν αἰώνια φτώχεια;... Μήπως ἐγὼ εἶμαι λιγώτερο τολμηρὸς ἢ λιγώτερο τυχερὸς ἀπ' τοὺς ἄλλους;

Ὁ Τζαίημς μιλοῦσε μὲ πυρετό, καὶ ἡ Ντόρις παρ' ὅλη τὴν ἀκαθόριστη ἀνησυχία της δὲν δοκίμασε κἂν νὰ δείξῃ στὸν ἄνδρα της πόσο τρελλὸ ἦταν αὐτὸ τὸ σχέδιό του. Καταλαβαίνει ὅτι ἤδη αὐτὸς ἔχει τσιμπηθεῖ ἀπὸ τὴν σφῆκα τῆς περιπετείας....

—Ἀγαπημένη μου! Πρέπει νὰ φύγω... Θὰ δῇς! Μιὰ μέρα θὰ γυρίσω πλούσιος καὶ θὰ σὲ κάμω μεγάλη κυρία... Μιὰ γυναῖκα μὲ μάτια σὰν τὰ δικά σου, δὲν εἶναι φτιαγμένη γιὰ τὴν δυστυχία... Θἄχωμε ἕνα ὡραῖο σπίτι, μιὰ μεγάλη ἀγροικία, μὲ γελάδες καὶ πρόβατα. Ἕνα ὡραῖο αὐτοκίνητο θὰ μᾶς περιμένῃ στὴν πόρτα... Πρέπει νὰ φύγω, ἀγαπημένη μου. Ἀλλοιῶς, θὰ ἔδειχνε πὼς εἶμαι ἕνας ἄνανδρος....

Ἡ Ντόρις κυττάζει τὸν ἄνδρα της καὶ καταλαβαίνει ὅτι τίποτα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀλλάξῃ ἀπόφασι. Τότε ἡ γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ φυσιογνωμία της παίρνει ξαφνικὰ μιὰν ἔκφρασι μεγάλης ἀποφασιστικότητος:

—Καλά, θὰ φύγῃς, ἀλλὰ θὰ ἔρθω κι' ἐγὼ μαζύ σου!

Ὁ Τζαίημς, ἔκπληκτος, δοκιμάζει νὰ διαμαρτυρηθῇ, νὰ τὴν μεταπείσῃ, ἀλλὰ ἡ Ντόρις εἶναι ἀμετάπειστη.

—Ἢ θἄρθω κι' ἐγὼ μαζύ σου, ἢ δὲν θὰ πᾷς καθόλου!

Ὁ Τζαίημς, συγκινημένος σφίγγει τὴν γυναικούλα του ἐπάνω στὸ γερὸ στῆθος του.

Τὴν ἐπομένη τὰ εἶχαν πουλήσει ὅλα. Ἀντίο παληὸ πιάνο! Ἀντίο φτωχικὸ σπιτάκι!... Καὶ τώρα, ἐμπρὸς γιὰ τὴν τολμηρὴ περιπέτεια...

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΙ

Ἐπάνω στὸ κατάστρωμα τοῦ ἀτμοπλοίου, ἡ Ντόρις, ξαπλωμένη σὲ μιὰ σαὶζ - λόγκ μισοκοιμᾶται, ἐνῷ ὁ Τζαίημς εἶνε ἀκουμπισμένος στὰ κάγκελλα. Τὸ Σίδνεϋ ἔχει χαθῆ ἀπὸ ὥρα στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος. Ὁ ἄνδρας συλλογίζεται, ἀκούοντας τὸν παφλασμὸ τῶν κυμάτων ποὺ σπάζουν στὴν πλώρη τοῦ πλοίου, καὶ τὸ μέτωπό του σκυθρωπάζει. Ξεύρει ὅτι ἡ νέα Γουϊνέα ἢ Παπουασία εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἀγριώτερες χῶρες, τὶς πιὸ ἀφιλόξενες τοῦ κόσμου.

Εἶναι ἕνα μεγάλο νησὶ ποὺ βρίσκεται πρὸς βορρᾶν τῆς Αὐστραλίας καὶ φαίνεται σὰν νὰ ξεφύτρωσε ἀπ' τὸν ὠκεανὸ μέσα σ' ἕναν ἀφρὸ ἀπὸ ἄλλα μικρότερα νησάκια. Καμμιὰ ἀποστολὴ δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ εἰσχωρήσῃ βαθειὰ στὸ ἐσωτερικό της, ὅπου, μέσα στὰ πυκνὰ δάση ζοῦν ἀκόμη ἀρκετὲς φυλὲς ἀνθρωποφάγων καὶ «κεφαλοκυνηγῶν» ποὺ τρέφουν ξεχωριστὸ μῖσος κατὰ τῶν λευκῶν. Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ ξέρουν νὰ ἀλείβουν τὰ βέλη τους μὲ μιὰ εἰδικὴ δηλητηριώδη λάσπη ποὺ προκαλεῖ τὸν φονικὸ τέτανο. Σαράντα βαθμῶν θερμοκρασία τὴν ἡμέρα, δέκα βαθμῶν κρύο τὴν νύχτα, δυσεντερία καὶ μαλάρια. Αὐτὸ εἶναι τὸ νησὶ τῆς Νέας Γουϊνέης, πρὸς τὸ ὁποῖον ἔπλεε τὸ ἀτμόπλοιον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξείδευαν ὁ Τζαίημς καὶ ἡ Ντόρις. Οἱ κίνδυνοι αὐτοὶ ἄρχιζαν ν' ἀνησυχοῦν τὸν Τζαίημς, ἀλλὰ ἦταν πιὰ πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰ ὑποχωρήσῃ. Ὁ κύβος εἶχε ριφθῆ....

Ἡ Ραμποὺλ, μιὰ πόλις λευκὴ καὶ πράσινη, εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Νέας Γουϊνέας. Ὁ Τζαίημς Μπούθ καὶ ἡ γυναῖκα του ἀποβιβάζονται ἐκεῖ ἕνα ὡραῖο πρωΐ, καὶ ἀμέσως συγκεντρώνουν ὅλες τὶς πληροφορίες ποὺ τοὺς ἐχρειάζοντο γιὰ τὸ τολμηρὸ σχέδιό τους.

—Εἶσθε χρυσοθήρας, κύριε; τοῦ λέγει κάποιος. Λοιπόν, ἀνεβῆτε δίπλα στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ Ραμόν, καὶ λίγο πιὸ πέρα ἀπ' τὸ Μπουλάλο θὰ βρῆτε τὸ Ἔδη Κρήκ. Εἶναι ἕνας καινούργιος συνοικισμὸς κι' ἐκεῖ ἔχουν μαζευτῆ οἱ πιὸ ἀποφασιστικοὶ τυχοδιῶκται.

Ὁ Τζαίημς κυττάζει τοὺς χάρτας ποὺ εἶχε προμηθευθῆ καὶ βλέπει ὅτι γιὰ νὰ φτάσῃ ἐκεῖ πρέπει νὰ περάσῃ τρεῖς μεγάλες ὀροσειρές, σκεπασμένες ἀπὸ παρθένα δάση, ὅπου οἱ ἄγριοι παραμονεύουν διαρκῶς, ὅπου οἱ λησταὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν ξεμοναχιασμένων ταξειδιωτῶν...

Κι' ὅταν ὁ Τζαίημς λέῃ ὅτι πρόκειται νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ἐκεῖ κι' ἡ γυναῖκα του, ὅλοι καγχάζουν.

—Μὰ εἶσθε τρελλός; τοῦ λέγει κάποιος ποὺ ἤξερε πολὺ καλὰ τὰ πράγματα. Ξέρετε ὅτι τὸ Ἔδη Κρήκ εἶναι μιὰ χώρα χωρὶς γυναῖκες; Ξέρετε ὅτι ἡ Ντόρις σας θὰ βρεθῇ μόνη της ἀνάμεσα σὲ χίλιους ἄνδρες, ποὺ τοὺς βασανίζει ἡ σκέψις τῆς γυναίκας, καὶ ποὺ δὲν ἔχουν δῆ γυναικεῖο φουστάνι ἀπὸ πολλοὺς μῆνες;

Ἀλλὰ ἡ Ντόρις εἶναι ἐξ ἴσου πεισματάρα μὲ τὸν ἄνδρα της καὶ δὲν δειλιάζει μπροστὰ σὲ τίποτε.

ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

Μετὰ μιὰ βδομάδα ξεκίνησαν. Δύο γιγαντόσωμοι ἰθαγενεῖς συνώδευαν τὸ ἀτρόμητο ζευγάρι. Ἡ μικρὴ ἀποστολὴ γρήγορα ἔφθασε στὴν καρδιὰ τῆς ζούγκλας, ὅπου δὲν ὑπῆρχαν πιὰ οὔτε δρόμοι, οὔτε μονοπάτια. Τὸ ἔδαφος ἦταν ἀπέραντος βάλτος, μέσα στὸν ὁποῖον ἐσάπιζαν τὰ πτώματα ἀμέτρητων ἀγριμιῶν. Ἀγκάθια αἰχμηρὰ σὰν μαχαίρια πληγώνουν τὶς σάρκες τῶν τολμηρῶν χρυσοθηρῶν. Οἱ βδέλλες κολλοῦν στὰ πόδια καὶ τὸν λαιμόν τους, ἐνῷ οἱ ἰθαγενεῖς ἀχθοφόροι μιλοῦν διαρκῶς, ψιθυριστά, γιὰ ἀνθρωποφάγους καὶ γιὰ μάγια... Πότε - πότε ἀπὸ μακρυὰ ἀκούγεται ὁ ρυθμικὸς καὶ ἀπαίσιος κρότος τοῦ πολεμικοῦ «τὰμ - τάμ» κάποιας φυλῆς, ποὺ ἴσως ἔχει μυριστῆ τὸ πέρασμά τους.

Ἔπειτα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες τέτοιας μαρτυρικῆς πορείας, ὁ Τζαίημς ἐκατάλαβε ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ φθάσῃ στὸ τέρμα του μαζὺ μὲ τὴν Ντόρις. Ἦταν ἕτοιμος νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐντελῶς τὸ τολμηρὸ σχέδιο τῆς χρυσοθηρίας του, ὅταν ἐκείνη καταλαβαίνοντας τὴν ψυχική του ἀγωνία, τοῦ εἶπε:

—Φίλε μου, πρέπει νὰ χωριστοῦμε. Ἂν εἶσαι ἄνδρας πρέπει νὰ φτάσῃς στὸ Ἔδη Κρήκ. Ἐγὼ εἶχα ὑπερτιμήσει τὶς δυνάμεις μου. Ὁμολογῶ ὅτι ἔχω νικηθῆ. Θὰ γυρίσω στὸ Ραμποὺλ, μαζὺ μὲ τοὺς δυὸ ἀχθοφόρους καὶ θὰ σὲ περιμένω φρόνιμα στὴν Ἀποστολή.

Τὴν ἑπομένη, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τελευταῖο ἀγκάλιασμα, ὁ ἄνδρας ἐχάθηκε μέσα στὸ πυκνὸ δάσος...

Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὲς βδομάδες, ἕνα πρωΐ ὁ Τζαίημς ἀντίκρυσε τέλος τὴν παράξενη πολιτεία τοῦ Ἔδη Κρήκ. Λίγα σπίτια φτιαγμένα ἀπὸ τενεκέδες βενζίνης, μερικὲς καναδικὲς σκηνὲς κι' ἄλλες τόσες ἀχυρένιες καλύβες. Αὐτὴ ἦταν ὅλη ἡ πρωτεύουσα τῆς νέας περιπετείας, μέσα στὴν ὁποίαν ἀντηχοῦσαν βαρειὲς κραυγὲς καὶ βρισιὲς σ' ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου, ὅπου κυκλοφοροῦσαν φάτσες ἀληθινῶν ἡρώων, ἀλλὰ καὶ ληστῶν, τύποι ξεπεσμένοι, ἢ τρελλοί, ποὺ τοὺς προσείλκυε ἐκεῖ ἡ γοητεία τοῦ ξανθοῦ μετάλλου....

Χρειάστηκε ν' ἀγωνισθῇ ἀρκετὰ ὁ Τζαίημς, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκχώρησι ἑνὸς κομματιοῦ, ὅπου ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐπίπονη δουλειὰ τοῦ χρυσοθήρα, ποὺ εἶναι ζυμωμένη μὲ τόσους κόπους καὶ τόσες ἀπογοητεύσεις. Ἀλλὰ ὁ Τζαίημς δουλεύει, δουλεύει ἀπ' τὸ πρωΐ ὥς τὸ βράδυ χωρὶς ν' ἀπελπίζεται, μὲ τὴ μορφὴ τῆς Ντόρις διαρκῶς μπροστὰ στὰ μάτια του... Τάχα εἶχε φτάσει καλὰ στὸ Ραμποὺλ ἡ ἀγαπημένη του; Θὰ τὴν ξανάσφιγγε ποτὲ στὴν ἀγκαλιά του;

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΕΔΗ ΚΡΗΚ

Ἕνα βράδυ, ὁ Τζαίημς γυρίζοντας πρὸς τὸν συνοικισμό, παρετήρησε μιὰ ἐξαιρετικὴ καὶ ἀσυνήθιστη κίνησι στοὺς δρόμους. Ὅλοι τὸν κυττάζανε παράξενα καὶ γελοῦσαν.

—Μὰ τί τρέχει; ρώτησε τέλος ὁ Τζαίημς, πειραγμένος.

—Τρέχει, φίλε μου, ὅτι μιὰ γυναῖκα βρίσκεται στὸ συνοικισμό μας, τοῦ ἀπάντησε ἕνας διαβάτης. Καὶ ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶναι ἡ δική σου!...

Ὁ Τζαίημς τρέχει καὶ βρίσκει πραγματικὰ τὴν Ντόρις ποὺ τὸν ἐπερίμενε.

—Συγχώρησέ με, ἀγαπητέ μου, γιὰ τὸ μικρὸ παιγνίδι ποὺ σοῦ ἔπαιξα. Οἱ δύο ἀχθοφόροι μὲ συνώδευσαν ἀλήθεια, ὅπως εἴχαμε πῆ, ἀλλὰ ὄχι πρὸς τὸ Ραμποὺλ. Μὲ ἔφεραν ἐδῶ! Ἁπλούστατα ἐπροχωρήσαμε λίγο ἀργότερα ἀπὸ σένα. Δὲν θέλησα νὰ σ' ἐγκαταλείψω μόνον στὴν τολμηρὴ αὐτὴν περιπέτεια.

Ὁ Τζαίημς, γεμάτος θαυμασμὸ γιὰ τὴν αὐταπάρνησι καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῆς Ντόρις, τὴν σκεπάζει μὲ φιλιὰ καὶ νοιώθει τὰ δάκρυα νὰ ἀνεβαίνουν στὰ μάτια του.

Γιὰ τὴν Ντόρις ἀρχίζει τότε μιὰ παράξενη ζωή, στὴν πολιτεία ἐκείνην τῶν ἀνδρῶν ὅπου αὐτὴ ἦταν ἡ μόνη γυναῖκα. Ἐνῷ ὁ Τζαίημς λείπει στὴν δουλειά, αὐτὴ μένει στὴν σκηνή τους. Μπαλώνει τὰ ροῦχα του, μπαλώνει καὶ τὰ ροῦχα τῶν ἄλλων, περιποιεῖται τοὺς ἀρρώστους, κυκλοφορεῖ ἀνάμεσα στὶς σκηνὲς κι' ἀνάμεσα στὶς ἔνοχες ἐκεῖνες ματιές, σὰν νὰ προστατεύεται ἀπὸ μιὰ ἀόρατην ἀσπίδα.... Στὴν ἀρχὴ ὅλοι τὴν κορόϊδευαν, γρήγορα ὅμως ἡ καλωσύνη της κι' ἡ εὐγένειά της τὴν ἔκαμαν σὰν ἕνα «μασκὼτ» γιὰ τὴν πολιτεία τῶν χρυσοθηρῶν.

Οἱ πιὸ ἐπιθετικοί, δὲν ἄργησαν νὰ καταλάβουν ὅτι δὲν θὰ κατώρθωναν ποτὲ τίποτε, μὲ κανένα μέσον. Ἡ Ντόρις δὲν εἶναι μιὰ γυναῖκα... Εἶναι ἕνας ἄγγελος!

Ὁ ἄγγελος αὐτός, καθοδηγῶντας μὲ τὸ γλυκό του χαμόγελο τὴν κοινωνία ἐκείνην τῶν τυχοδιωκτῶν καὶ τῶν κακούργων, κατορθώνει νὰ κάμῃ ἀληθινὰ θαύματα. Μὲ τὴν πρωτοβουλία τῆς Ντόρις Μποὺθ κτίζεται ἕνα νοσοκομεῖο ὅπου ἀναλαμβάνει ἡ ἴδια νὰ περιποιῆται τοὺς ἀρρώστους, ποὺ πρῶτα ἦταν καταδικασμένοι νὰ ψοφήσουν κυριολεκτικῶς σὰν σκύλοι. Τὸ Ἔδη Κρὴκ σὲ λίγον καιρὸ χάνει τὴν ἀγριότητά του, συνδέεται μὲ τὴν Ραμποὺλ μὲ ἕναν ἀρκετὰ καλὸν δρόμο, καὶ ἡ φήμη του ὅτι ἦταν ἡ πολιτεία χωρὶς γυναῖκες, δὲν εἶναι πιὰ παρὰ μιὰ ἀνάμνησις... Ὑπάρχει τώρα ἐκεῖ ἕνα φαρμακεῖο, ἕνας γιατρός, μιὰ ἀγορά, μιὰ μικρὴ ἐκκλησία, τηλέγραφος, τηλέφωνο, κινηματογράφος...

Ἀλλὰ ὅλες οἱ ἱστορίες, ἀκόμη κι' οἱ ὡραιότερες, κι' οἱ πιὸ συγκινητικές, ἔχουν κάποιο τέλος. Μιὰ μέρα ὁ Τζαίημς ἀναγ-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 30ην ΣΕΛΙΔΑ)

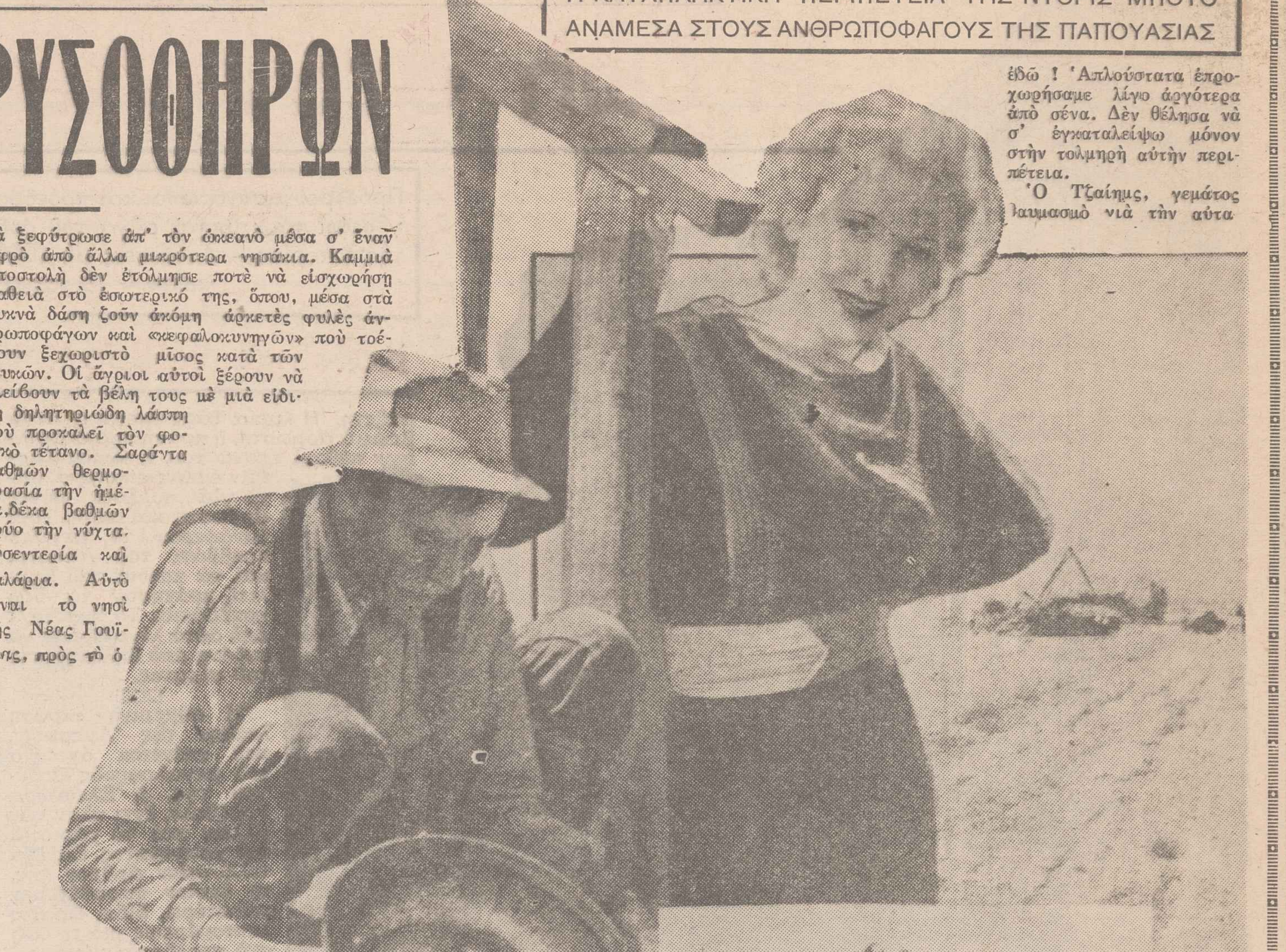

Ἡ Ντόρις Μπούθ

ΕΚΕΙ ΠΟΥ Ο ΡΟΥΖΒΕΛΤ ΘΑ ΜΕΙΝΗ ΑΛΛΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ἡ ζωὴ στὸν Λευκὸ Οἶκο

Πρόεδροι μισάνθρωποι καὶ πρόεδροι κοσμικοί.—Ἡ κυρία Ρουζβελτ μαγερεύει τὰ κτυπητὰ αὐγὰ τοῦ ἀνδρός της.— Τὸ πιὸ πένθιμο τραπέζι τῆς ἱστορίας.— Δεξιώσεις μὲ 1.500 ἄτομα. — Τὸ «κρεββάτι τοῦ Λίνκολν».— Τὸ τυπικὸν τῶν δεξιώσεων.

Καὶ ἕνα ἄρθρον τῆς κυρίας Ρουζβελτ

Ἡ κυρία Ρουζβελτ ἀποκαλύπτει τὰ μυστικά του...

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΟΙΚΟΣ δὲν εἶναι οὔτε ἕνα ἀνάκτορο, οὔτε ἕνα ἰδιωτικὸ σπίτι. Αὐτὸ τὸ μοναδικὸ στὸν κόσμο κτίριο ποὺ δὲν φαίνεται πολὺ μεγάλο ὅταν τὸ παρατηροῦμε ἀπ' ἔξω, εἶναι ἐν τούτοις ἀπέραντον. Ἔχει 68 δωμάτια, στὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται τὰ γραφεῖα, ὅπου ὁ Πρόεδρος περνᾷ τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἐργασίας του.

Ὁ τωρινὸς Λευκὸς Οἶκος κτίστηκε ἐπάνω στὰ σχέδια τοῦ πρώτου Λευκοῦ Οἴκου, ποὺ κάηκε ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους στὰ 1814.

Ἂν καὶ ὅλα ἐκεῖ μέσα εἶναι εὐρύχωρα, μερικὰ δωμάτια δίνουν τὴν ἐντύπωσι ὑπερφορτώματος. Καὶ αὐτὸ γιατὶ ὅλοι οἱ πρόεδροι ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὸ σπίτι αὐτό, ἄφησαν μερικὰ πράγματά των καὶ ὅλα τὰ δῶρα ποὺ τοὺς ἔστειλαν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς προεδρίας των.

Ὁ Λευκὸς Οἶκος ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ἄποψι δὲν εἶναι τὸ ὡμορφότερο κτίριο τοῦ κόσμου. Οἱ δὲ περαστικὲς νοικοκυρές του βλέπουν πολλὲς φορὲς νὰ ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά των στὴν προσπάθεια νὰ εὐμορφήνουν τὸ προεδρικὸ σπίτι τους.

□□□

Ἡ κυρία Ρουζβελτ ἔδωσε πολὺ ἀπὸ τὸν ἑαυτό της στὴν προσπάθεια νὰ κάμῃ ἄνετο τὸ σπίτι αὐτό. Ἄλλαξε ἕνα μέρος τῶν ἐπίπλων, ποὺ ἦσαν ὅλα παλαιά, στὺλ τοῦ 1890, καὶ πρόσθεσε ἀπὸ ἕνα μπάνιο σὲ κάθε δωμάτιο προσκεκλημένου. Ἐξώδεψε 15.000 δολλάρια ν' ἀλλάξῃ τὴν κουζίνα, ποὺ ἦταν πολὺ παληά. Καθάριζαν τὶς πατάτες μὲ τὸ χέρι καὶ ἔπρεπε νὰ ἀσχολῆται ἕνα κορίτσι μιὰ ὁλόκληρη μέρα γιὰ νὰ ἑτοιμάζῃ τὶς πατάτες γιὰ ἕνα τραπέζι. Καὶ συνήθως μετὰ τὸ δεῖπνον τὸ προσωπικὸ τῆς κουζίνας περνοῦσε ἕνα μεγάλο μέρος τῆς νύκτας πλένοντας τὰ πιάτα. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἄλλαξε ἡ κυρία Ρουζβελτ. Τώρα ἔχει μιὰ κουζίνα ποὺ ἠμπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ τὴν πιὸ μοντέρνα κουζίνα τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τὸ προσωπικὸ τῆς ὑπηρεσίας κατὰ παράδοσιν ἀποτελεῖται ἀπὸ μαύρους. Ὁ ἀριθμός των ποικίλλει ἀναλόγως τῶν προέδρων. Ὁ Κούλιτζ, ποὺ δὲν ἀγαποῦσε τὶς δεξιώσεις, εἶχε τὸ μίνιμουμ τῆς ὑπηρεσίας, ποὺ δὲν ἔφθανε καλὰ-καλὰ οὔτε γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ μεγάρου. Ὁ Χοῦβερ εἶχε τριανταδύο καὶ τώρα οἱ Ρουζβελτ ἔχουν εἴκοσι. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες μένουν στὸν Λευκὸ Οἶκο ἕως τὰ γεράματά των.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς προέδρους ἔδιναν τὴν ἐντύπωσι πὼς ἦσαν ἁπλοῖ ἐνοικιασταὶ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου. Δὲν ἐννοοῦσαν νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὸ ἀχάριστο περιβάλλον τοῦ μεγάρου αὐτοῦ καὶ ἔδειχναν καθαρά, ὅτι δὲν αἰσθάνονταν μεγάλη ἄνεσι μέσα σ' αὐτό. Δὲν συνέβαινε ὅμως αὐτὸ μὲ τοὺς Ρουζβελτ, γιατὶ αὐτὴ ἡ οἰκογένεια φαίνεται πὼς εἶναι προικισμένη μὲ ἐνεργητικότητα ποὺ νικᾷ ὅλα τὰ ἐμπόδια. Ὁ Θεόδωρος Ρουζβελτ εἶχε δώσει στὴ ζωὴ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου ἕνα χαρακτῆρα ὁλωσδιόλου καινούργιο, ἐνῷ οἱ σημερινοὶ Ρουζβελτ δείχνουν πὼς τὸ θεωροῦν καθ' ὅλα σὰν δικό τους σπίτι.

□□□

Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐτικέττα, ὅπως τὴν ἐννοοῦν στὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ μερικὲς συνήθειες κάμνουν τὴ ζωὴ τελείως κανονική.

Ξυπνοῦν στὶς ὀκτὼ τὸ πρωῒ καὶ συναντῶνται στὸ χώλλ τοῦ πρώτου πατώματος γιὰ τὸ πρόγευμα. Ἔπειτα ἀρχίζει ἡ ἐργασία, ποὺ δὲν διακόπτεται γιὰ τὸν Πρόεδρο οὔτε τὸ μεσημέρι. Μέσα στὸ γραφεῖο του παίρνει τὸ μεσημεριανὸ φαγητό του. Τὸ ἀπόγευμα μόνον τὴν ὥρα τοῦ τσαγιοῦ συναντῶνται ὅλοι, καὶ ἡ ὥρα αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ εὐχάριστη τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, γιατὶ εἶναι ἡ ὥρα τῆς φιλικῆς κουβέντας.

Τὸ βράδυ τρώγουν κατὰ τὶς ὀκτὼ μὲ τὰ ροῦχα τῆς ἡμέρας. Μονάχα τὶς ἡμέρες τῶν δεξιώσεων φοροῦν ἐπίσημα ροῦχα.

Πάντοτε ὑπάρχουν στὸν Λευκὸ Οἶκο ἕνας ἢ δύο προσκεκλημένοι. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἔμεινε ἱστορικός. Τὴν ἐποχὴ τοῦ Κάλβιν Κούλιτζ, κάλεσαν στὸν Λευκὸ Οἶκο τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας. Ὁ Κούλιτζ εἶχε τὴ φήμη τοῦ μεγαλειτέρου μισανθρώπου τοῦ κόσμου. Δὲν εἶπε τρεῖς λέξεις στὸν πρίγκηπα, καὶ αὐτὸς πάλι δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του. Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ πένθιμα τραπέζια ποὺ ἔγιναν ποτέ.

Κάποτε μαγειρεύει καὶ ἡ ἴδια ἡ κυρία Ρουζβελτ, τὰ κτυπητὰ μάλιστα αὐγά, τὰ ὁποῖα ὑπεραγαπᾷ ὁ Πρόεδρος—ἄνδρας της, τὰ φτιάχνει ἡ ἴδια.

Στὶς μεγάλες δεξιώσεις, στὶς ὁποῖες προσκαλοῦνται 1500 ἄτομα, τὸ ἐπίσημο ἔνδυμα ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ περνᾷ καὶ τὸ σμόκιν. Οἱ προσκλήσεις εἶναι γραμμένες μὲ χρυσᾶ γράμματα καὶ φέρουν καὶ τὸ προεδρικὸ σῆμα.

Συμβαίνει συχνὰ κατὰ τὴν διάρκεια αὐτῶν τῶν δεξιώσεων νὰ ἐξαφανίζωνται μερικὰ ἀσημικά.

Ἕως τὴν ἐποχὴ τοῦ Προέδρου Τάφτ ὑπῆρχε τὸ ἔθιμον νὰ κοιμᾶται τὸ προεδρικὸ ζεῦγος σὲ ἕνα μεγάλο κρεββάτι, ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε ἕνα χρυσὸ στέμμα. Τὸ κρεββάτι αὐτὸ ἐλέγετο «τὸ κρεββάτι τοῦ Λίνκολν». Ἀλλ' ὁ Πρόεδρος Τάφτ ἀντικατέστησε αὐτὸ τὸ κρεββάτι μὲ δύο, τώρα δὲ τὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἔχει μιὰ ἱστορία παράξενη. Ἡ κυρία Τάφτ ἔμεινε σ' αὐτὸ βαρειὰ ἄρρωστη, ἡ πρώτη κυρία Οὐΐλσων πέθανε ἐπάνω του, ἡ κυρία Χάρντιν ἔμεινε ἐπίσης σ' αὐτὸ γιὰ πολλοὺς μῆνες ἄρρωστη καὶ αὐτή. Τότε ξανάφεραν τὸ μεγάλο κρεββάτι τοῦ Λίνκολν, καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Κούλιτζ κράτησαν τὰ δύο κρεββάτια. Τὸ ἕνα πάλι ἀπὸ αὐτὰ λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ δηλητηρίασι τοῦ αἵματος.

□□□

Ἡ σημερινὴ «πρώτη λαίδη» τῆς Ἀμερικῆς, ποὺ φαίνεται ἀνταξία τοῦ μεγαλοφυοῦς συζύγου της, ἡ Ἐλεονώρα Ρουζβελτ, ἔχει πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τὸ χάρισμα τοῦ γραψίματος. Εἰς ἕνα τελευταῖον ἄρθρον της, τὸ ὁποῖον παραθέτομεν κατωτέρω, δίδει ὡραῖες λεπτομέρειες γιὰ τὴ ζωὴ στὸ προεδρικὸ μέγαρο.

□□□

«Ὅταν πρόεδροι τῆς χώρας μας ἦσαν ὁ Οὐάσιγκτων καὶ ὁ Τζέφφερσον — γράφει — οἱ δεξιώσεις στὸν Λευκὸν Οἶκον ἦσαν σπουδαῖες καὶ μεγαλοπρεπεῖς. Ἠμπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ αὐτὸ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐξεζητημένην κομψότητα ποὺ βλέπει στὰ πορτραῖτα τῶν καλεσμένων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἀλλὰ ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Τζάκσον, ἡ ἐπισημότης ἀνετράπη μιὰ ἡμέρα ποὺ ἕνα ἐνθουσιῶδες πλῆθος μὲ ροῦχα ἐργασίας καὶ μὲ λασπωμένα παπούτσια εἰσέβαλε εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον.

Ὑπάρχει ὅμως, ἀπὸ τότε ποὺ ἱδρύθη ἡ Δημοκρατία, ἕνας ὡρισμένος ἀριθμὸς παραδόσεων, τῶν ὁποίων τὸν σεβασμὸ ἔχουν χρέος νὰ ἐπιβάλλουν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ προεδρικοῦ ἀνακτόρου.

Ἔτσι, τὰ πέντε ἐπίσημα γεύματα τοῦ χρόνου, τὰ ὁποῖα ἐπακολουθοῦν πέντε ἐπίσημοι δεξιώσεις, ἀποτελοῦν μιὰ αὐστηρὴ ὑποχρέωσι, στὴν ὁποία ὑποτάσσονται καὶ οἱ πιὸ «ἀνυπότακτοι» πρόεδροι.

□□□

Μὲ ἕνα ἢ δύο περισσότερα ἢ λιγώτερα πιάτα, τὸ μενοῦ τῶν ἐπισήμων γευμάτων τοῦ Λευκοῦ Οἴκου εἶναι πάντοτε τὸ ἴδιο. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μου δίνει στὰ γεύματα μιὰ ἐξαιρετικὴ μεγαλοπρέπεια, εἶναι ἡ θαυμασία τραπεζαρία μὲ τὶς ὡραῖες της ἀναλογίες, τὴν μαρμάρινη ἐπένδυσί της, τὰ πολύφωτα, τὰ λουλούδια καὶ τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη.

Οἱ καλεσμένοι μαζεύονται στὸ ἀνατολικὸ σαλόνι κατὰ σειρὰν ἐπισημότητος. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ ἀναλαμβάνουν νὰ συστήσουν τοὺς καλεσμένους τὸν ἕνα στὸν ἄλλον. Ὅταν μαζευθῇ ὅλος ὁ κόσμος, ὁ πρόεδρος καὶ ἡ προεδρίνα μπαίνουν στὸ σαλόνι αὐτό, ὁ δὲ κόσμος περνᾷ ἀπὸ ἐμπρός των γιὰ νὰ τοὺς σφίξῃ τὸ χέρι, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ δὲν κάμουν τὸν γῦρο τοῦ σαλονιοῦ. Ἡ μουσικὴ τοῦ στόλου ἀκούεται νὰ παίζῃ ἕως τὴν ὥρα ποὺ ὅλοι θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι καὶ ξαναρχίζει πάλι ὅταν οἱ καλεσμένοι ἀφήσουν τὴν τραπεζαρία. Ἔπειτα ἀπὸ τὸ δεῖπνον γίνεται κάποια διασκέδασις μὲ μουσική, τραγοῦδι καὶ χορό.

Ἰδοὺ τὸ τυπικὸν τῶν δεξιώσεων: Ὁ ἀρχηγὸς τῆς προεδρικῆς φρουρᾶς παίρνει τὴ σημαία τοῦ προέδρου, τὴν ὁποίαν παραδίδει σὲ ἕνα ναύτη καὶ ἕνα στρατιώτη, ὅταν δὲ ἀρχίσουν νὰ ἔρχωνται οἱ καλεσμένοι ὁ πρόεδρος πηγαίνει νὰ χαιρετήσῃ τὰ μέλη τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ποὺ μαζεύονται στὸ κόκκινο σαλόνι. Σχηματίζεται τότε μία πομπὴ μὲ τὴν σημαία καὶ τὴ μουσικὴ ἐπὶ κεφαλῆς, ἡ ὁποία μὲ τοὺς ἤχους τοῦ «χαῖρε Ἀρχηγέ», πηγαίνει ἕως τὸ μπλὲ σαλόνι. Ἐκεῖ ἔρχονται οἱ καλεσμένοι νὰ σφίξουν τὸ χέρι τοῦ προέδρου καὶ τῆς προεδρίνας, ἐνῷ ἡ σημαία καὶ ἡ μουσικὴ μένουν στὸ χώλλ. Ἔπειτα, ἀφοῦ οἱ καλεσμένοι χαιρετήσουν καὶ τοὺς ὑπουργούς, ποὺ εἶναι μαζεμμένοι στὸ κόκκινο σαλόνι, οἱ ξένοι προσκαλοῦνται νὰ περάσουν στὴν τραπεζαρία.

□□□

Ὅταν σερβίρεται τὸ πὸντς στὰ ὡραῖα κρυστάλλινα ποτήρια, σφίγγεται ἡ καρδιά μου μήπως κανένα ἀπὸ αὐτὰ σπάσῃ.

Ὁ πρόεδρος, ἀφοῦ εὐχηθῇ σὲ ὅλους τὸ «καλῶς ἤλθατε», ἀποσύρεται καὶ δὲν παρίσταται στὸ χορό, ὁ ὁποῖος παρατείνεται γιὰ μιὰ ἢ δύο ὧρες στὸ ἀνατολικὸ σαλόνι.

Τὴν ἄνοιξι δίνουν ἐπίσης στὸν Λευκὸ Οἶκο μερικὰ «γκάρντεν πάρτυ», ποὺ παίρνουν καὶ αὐτὰ ἕνα ἐπίσημον χαρακτῆρα.

Ἀκόμη δίνονται κάθε χρόνο μερικὰ ἐπίσημα τσάγια, ὅπου ἡ προεδρίνα δέχεται ὁμάδες ἢ προσωπικότητες ποὺ ζητοῦν νὰ τὴν ἰδοῦν. Τὰ τσάγια αὐτὰ δίνουν τὴν εὐκαιρία σὲ πολλοὺς Ἀμερικανοὺς νὰ γνωρίσουν τὸ σπίτι αὐτό, ποὺ εἶναι κατὰ βάθος ἰδικό των. Δίνουν ἀφ' ἑτέρου στὴν προεδρίνα τὴν εὐκαιρία νὰ συναντήσῃ διάφορες προσωπικότητες, ποὺ ἔρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς χώρας.

Περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς προέδρους ὁ Θεόδωρος Ρουζβελτ ἐξετίμα αὐτὲς τὶς περιστάσεις, ποὺ τοῦ ἔδιναν τὴν εὐκαιρία νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὶς ἀμερικανικὲς ἢ ξένες προσωπικότητες, ποὺ ἤρχοντο εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον. Καὶ νομίζω ὅτι εἶναι γιὰ τὸν ἀρχηγὸ ἑνὸς κράτους μία ἀπὸ τὶς ὡραιότερες ἀνταμοιβές του στὰ χρόνια τῆς δουλειᾶς του, ποὺ πολλὲς φορὲς εἶναι σκληρή, νὰ ἠμπορῇ νὰ συναντήσῃ ἔτσι καὶ νὰ βοηθήσῃ ἐὰν εἶναι ἀνάγκη, ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμο τῶν διανοουμένων, τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημόνων.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΡΟΥΖΒΕΛΤ»

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἂν ἔλειπε ἡ γυναῖκα ὁ ἄντρας θὰ ἦταν τραχύς, βάναυσος, μισάνθρωπος καὶ θὰ ἀγνοοῦσε τί εἶνε χάρη: γιατὶ χάρη εἶνε τὸ μειδίαμα τοῦ ἔρωτος.

Σατωμπριάν.

═□═

— Ἡ γυναῖκα εἶνε ἐξαίρετο φαγητὸ ἀντάξιο τῶν θεῶν, ὅταν δὲν εἶνε μαγειρευμένο ἀπὸ τὸν Διάβολο.

Σαίξπηρ.

═□═

— Πολὺ δίκαια ἡ νῆσος Ἰθάκη ἔμεινε περίφημη στὴν ἱστορία: ἐκεῖ ἔζησε ἡ πρώτη καὶ τελευταία πιστὴ γυναῖκα: ἡ Πηνελόπη.

Κυρία Στάελ.

═□═

— Ἡ γυναῖκα εἶνε τὸ καλλιτέχνημα τοῦ Θεοῦ.

Λέσσιγκ.

— Ἡ καρδιὰ τῆς γυναίκας μοιάζει μὲ Μητρόπολη. Ὁ βωμὸς τοῦ Θεοῦ βρίσκεται στὴ μέση. Τόσες ὅμως ἄλλες εἰκόνες ὑπάρχουν γύρω του!.....

Ἀρσὲν Οὐσσαί.

═□═

— Ἡ καρδιὰ τῆς φιλάρεσκης γυναίκας μοιάζει μὲ τριαντάφυλλο ἀπὸ τὸ ὁποῖο κάθε ἐραστὴς φεύγοντας παίρνει μαζύ του καὶ ἕνα φύλλο: Ἔτσι σὲ λίγο, τὸ ἀγκάθι ἀπομένει μονάχα στὸν δυστυχισμένο σύζυγο.

Σοφία Ἀρνοῦ.

═□═

— Ἡ φιλολογία πολλῶν γυναικῶν, εἶνε ἡ βαθειὰ μελέτη τῆς μόδας.

Μπενσέν.

ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ, ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ...

100.000 γκέϊσες ἀπελευθερώθησαν

Μία εἴδησις ἀπὸ τὸ Τόκιο ἀνέφερε τελευταίως ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἰαπωνικῆς κυβερνήσεως θὰ κατεδαφισθῇ ὁλόκληρος ἡ συνοικία τῆς περίφημης «Γιοσιβάρας» μὲ τὰ ἀναρίθμητα ἐρωτικὰ τεϊοποτεῖα της, καὶ θὰ ἐκλείψουν ἔτσι ὁριστικῶς αἱ 100.000 «γκέϊσες», ποὺ ἐνέπνευσαν ἕως τώρα τόσους συγγραφεῖς καὶ ποιητάς. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς Ἰαπωνικῆς κυβερνήσεως, ἡ Γαλλὶς δημοσιογράφος Εἰρήνη Μπεσσάρ, ποὺ ἔζησε ἀρκετὸν καιρὸ στὴν Χώρα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου, δημοσιεύει τὴν ἀκόλουθον χαρακτηριστικὴν περιγραφὴν μιᾶς ἐπισκέψεώς της σὲ ἕνα τεϊοποτεῖον τῆς Γιοσιβάρας, τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς τῶν γκεϊσῶν

Ο κ. ΟΚΑΖΑ — γράφει ἡ Γαλλὶς δημοσιογράφος—εἶχε τὴν καλωσύνην ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἐπίμονες παρακλήσεις μου, νὰ δεχθῇ τέλος νὰ μὲ συνοδεύσῃ σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ περίφημα τεϊοποτεῖα τῆς Γιοσιβάρας. Ἡ σχετικὴ πρόσκλησίς του, μὲ τὴν ὁποίαν μοῦ ἀνήγγειλλε ὅτι θὰ πηγαίναμε στὴ «μασάϊα» τοῦ Ἀργυροῦ Ἄστρου, ὅπου θὰ ἔβλεπα αὐτὲς τὶς ὁποῖες οἱ ἄνδρες ὀνομάζουν «πουλιὰ τοῦ παραδείσου», μοῦ ἔφερε μίαν περίεργην συγκίνησιν, καὶ μὲ μεγάλην ἀδημονίαν ἐπερίμενα τὴν ὥρα τῆς συναντήσεώς μας.

Ὁ ἀξιότιμος κ. Ὀκάζα εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους ἐφοπλιστὰς τοῦ Τόκιο. Ἤδη μὲ εἶχε προσκαλέσει στὸ σπίτι του καὶ μοῦ εἶχε κάμει τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ μὲ συστήσῃ στὴν κυρία Ὀκάζα—μίαν πολύτιμη κοῦκλα, στὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν διδάξει τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῆς ὑποταγῆς, τῆς ἐγκαρτερήσεως καὶ τῆς αὐστηρᾶς ἐτικέττας...

Αὐτὴ ἦτο ἡ νόμιμος σύζυγός του, σύμφωνα μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς παλαιᾶς σχολῆς. Ἀλλὰ ὁ κ. Ὀκάζα εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ξέρουν νὰ ζοῦν καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν τελετὴν τῆς παρουσιάσεώς μου στὸ σπίτι του, ἔσπευσε νὰ διοργανώσῃ τὸ δεῖπνον στὴν «μασάϊα» τοῦ Ἀργυροῦ Ἄστρου», ὅπου θὰ ἐβλέπαμε τὶς γκέϊσες.

Τὸ θέαμα αὐτὸ ἄξιζε πραγματικῶς τὸν κόπον νὰ τὸ ἰδῇ κανείς. Τὰ κορίτσια τῶν πλουσίων οἰκογενειῶν δὲν εἶχαν εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν τὸ δικαίωμα νὰ φοιτοῦν στὰ σχολεῖα, ἀλλὰ τίποτε δὲν παρημελεῖτο εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς γκέϊσας, τῆς Ἰαπωνίδος ἑταίρας. Τὴν λέξιν αὐτὴν πρέπει νὰ τὴν πάρῃ κανεὶς μᾶλλον μὲ τὴν ἔννοιαν ποὺ τῆς ἔδιναν εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ἑταίρα ἦτο κυρίως ὁ τύπος τῆς διανοούμενης γυναίκας.

Ἦτο ἕνα ἥσυχο βράδυ, ὅταν τὸ χειροκίνητο ἁμαξάκι μὲ ἀπεβίβασεν εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς λεωφόρου, καὶ ὁ λαχανιασμένος ἀχθοφόρος—ἁμαξᾶς μου ἐξήγησε, μὲ τὰ παρδαλὰ ἀγγλικά του πῶς «θὰ ἐπήγαινε τὰ πόδια μου μέσα στὸ σπίτι». Ἡ ἄμμος ἔλαμπεν εἰς τὸ φῶς τῆς λαμπρᾶς σελήνης, τὰ πέταλα τῶν λουλουδιῶν τῶν κερασοδένδρων ἐπετοῦσαν σὰν σύννεφο ἀπὸ ἄσπρες πεταλοῦδες στὴν πνοὴ τῆς θερμῆς αὔρας.

Βήματα σιγανὰ ἔκαμαν τὴν ἄμμον τοῦ κήπου νὰ τρίζῃ, καὶ μετ' ὀλίγον ἀρκετὲς νεαρὲς γυναῖκες, γελαστὲς καὶ ζωηρὲς μὲ εἶχαν τριγυρίσει καὶ μὲ ὑπεδέχοντο μὲ φράσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες δὲν ἐκαταλάβαινα οὔτε λέξιν. Τῆς ἐκύτταζα μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια, ἕως ὅτου ἔφθασεν ὁ κ. Ὀκάζα, ὁ ὁποῖος ἐγέλασε βλέποντάς με τόσον προσεκτικήν.

—Οἱ κοπέλλες αὐτὲς εἶναι ἁπλὲς ὑπηρέτριες...

Ὁ ὁδηγός μου μὲ παρουσίασε τότε εἰς διαφόρους εὐγενικοὺς κυρίους, ἡλικιωμένους ἢ ὀλιγώτερον ἡλικιωμένους, ποὺ μιλοῦσαν ὅλοι περίφημα γαλλικά.

Ἡ αἴθουσα, τὴν ὁποίαν εἶχε κρατήσει ὁ κ. Ὀκάζα ἔμοιαζε τόσον πολὺ μὲ τὰ σαλόνια τοῦ σπιτιοῦ του, ὥστε θὰ μποροῦσα νὰ πιστεύσω ὅτι εὑρισκόμουν μέσα στὸ ἱερὸν περιβάλλον τῆς οἰκογενειακῆς του ἑστίας. Δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν κανένα ἔπιπλον μέσα εἰς τὸ εὐρύχωρον καὶ ἀπαστράπτον σαλόνι. Μόνον εἰς τὸ κέντρον ἕνα μεγάλο βάζο μὲ τρία ἀνθισμένα κλαδιὰ ἀζαλέας, καὶ κοντὰ στὰ παράθυρα ἕνα κλουβὶ μὲ σπάνια ἐξωτικὰ πουλιά.

Ἀλλὰ οἱ γκέϊσες δὲν ἐφαίνοντο πουθενά...

Καθισμένοι σταυροπόδι ἐπάνω σὲ ψάθες ἀρχίσαμε νὰ δειπνοῦμε σιωπηλά, κατὰ τὴν ἰαπωνικὴν συνήθειαν. Μεταχειριζόμουν ὅπως μποροῦσα καλλίτερα τὰ πολύτιμα κοκκαλένια «ἀσσὶ», ποὺ ἀντικαθιστοῦν στὴν Ἰαπωνία τὰ πηρούνια καὶ τὰ κουτάλια, καὶ ἔτρωγα μέσα ἀπὸ τὰ γυαλιστερὰ ξύλινα πιάτα, τὰ περίεργα, πολύπλοκα ἐδέσματα τῆς ἰαπωνικῆς κουζίνας, ποὺ μᾶς ἐσερβίριζαν. Ὁ καθένας μας ἔπινε μὲ μικρὲς γουλιὲς τὸ κρασὶ τοῦ ριζιοῦ, τὸ «σακὲ» αὐτὸ ποὺ μοιάζει μὲ ἀντιφέγγισμα τοῦ ἥλιου. Καὶ πάντα, χωρὶς λέξι...

Μέσα στὴν σιωπὴ αὐτὴν ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ μὲ βαραίνῃ, ἕνα θρόϊσμα φτερῶν μ' ἔκαμε νὰ σηκώσω τὸ κεφάλι μου. Ἀλλὰ ὄχι, ἀκόμη τίποτε!

Καὶ ξαφνικά, ἐνῷ ἀνέπνεα τὰ ἀρώματα ποὺ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὸν κῆπο, ποὺ ἦταν λουσμένος ἀπὸ τὴν νύχτα, ἕνας θόρυβος μεταξωτῶν ποὺ ἐσέρνοντο ἐπάνω στὶς ψάθες ξαναζωντάνεψε ὅλη τὴν περιέργειά μου.

Τέσσερες κοπέλλες - λουλούδια εἶχαν μπῆ στὴν σάλα. Τέσσερες πολύτιμες κοῦκλες, τυλιγμένες μὲ ἐκθαμβωτικὰ μεταξωτά. Στὴ μέση τους εἶχαν δεμένη μιὰ μεγαλοπρεπῆ πλατειὰ ζώνη. Ἀπὸ τὸ πηγοῦνι ἕως τὶς μύτες τῶν μικροσκοπικῶν ποδιῶν τους τὰ μακρυά τους φορέματα τις ἀγκάλιαζαν ὁλόκληρες, χωρὶς ὅμως νὰ παραμορφώνουνε τὶς χαριτωμένες γραμμὲς τοῦ κορμιοῦ τους.

Ἡ μιὰ ἔλαμπε μέσα στὸ σατέν της ποὺ εἶχε τὸ χρῶμα τῶν ροδοπετάλων, ἡ ἄλλη μὲ τὸ σκοῦρο μπροσσέ της, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὰ ἄνθη τῆς ἴριδος...Ἡ τρίτη ἔμοιαζε σὰν σκαραβαῖος μὲ χαλκοπράσινο φουρρώ, κι' ἡ τελευταία, ἡ ὠχρότερη, ἡ ὡραιότερη ἀπ' ὅλες, φοροῦσε μιὰ χρυσῆ ζώνη στὸ μπλὲ σατέν της, ποὺ εἶχε τὸ χρῶμα τῶν ἄγουρων σταφυλιῶν.

Μὲ τὰ μαλλιά τους χτενισμένα πρὸς τὰ ἐπάνω, μὲ ἀσημένια λουλούδια καρφωμένα στὸν κότσο τους, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξεῖχαν βελόνες διπλωμένες μὲ πολύτιμα πετράδια, οἱ τέσσερες «κοπέλλες τοῦ παραδείσου» ἦρθαν καὶ γονάτισαν μὲ χαμόγελα καὶ ὑποκλίσεις, κοντά μας.

Ἀπ' τὴν στιγμὴ ἐκείνην τὰ δάχτυλά τους ἄρχισαν νὰ πετοῦν, θἄλεγε κανείς, ἀνάμεσα στὰ φλυτζάνια καὶ τὶς γυαλιστερὲς κοῦπες. Ἐσερβίριζαν τὸ κρασὶ τοῦ ριζιοῦ, κάνοντας κάθε λογῆς σκέρτσα, μὲ χαμόγελα, γλυκειὲς ματιές, πονηρὰ μισοκλεισίματα τῶν ματιῶν.

Ὁμολογῶ ὅτι ὁ ξεναγός μου καὶ οἱ φίλοι του ἀπὸ εὐγένεια ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀσχολοῦνται μὲ ἐμένα καὶ νὰ μοῦ «ἐξηγοῦν» τὶς γκέϊσες. Ἡ παρουσία ὅμως τῶν στιλπνῶν ἐκείνων φορεμάτων τοὺς ἐνδιέφερε ἀπείρως περισσότερο...Καὶ ὅταν ἡ δεσποινὶς «Ποτάμι τῶν Καλαμιῶν» ξεδίπλωσε τὸ πράσινο φόρεμά της γιὰ νὰ σηκωθῇ, καὶ οἱ ἄλλες συντροφισσές της τὴν ἐμιμήθησαν, ἐκατάλαβα ὅτι εἶχε φθάσει ἡ ὥρα τῶν «διασκεδάσεων» καὶ ἔπρεπε νὰ σωπάσω.

Ἡ δευτέρα κοπέλλα λεγότανε δεσποινὶς «Ἀνθισμένος Δράκος». Ἐπῆρε ἀπὸ τὰ χέρια μιᾶς ὑπηρέτριας μὲ γυμνὰ πόδια ἕνα «σαμιζὲν», ἕνα εἶδος κιθάρας μὲ τρεῖς χορδές, ἐνῷ μέσα στὴν σάλα μπαίνουνε τώρα ἀρκετὰ μικρὰ κοριτσάκια, χαμογελῶντας καὶ χαιρετῶντας, κρατῶντας στὰ χέρια τους τὰ γιαπωνέζικα τύμπανα ποὺ βγάζουν ἕνα τόσο παράξενο ἦχο.

Τὸ μπλὲ σατὲν καὶ τὸ μὼβ σατὲν ἄρχισαν νὰ χορεύουν. Τὰ πλατειὰ μανίκια τους πετοῦσαν σὰν φτερὰ στὸν ἀέρα, τὰ δύο σώματα ἔπαιρναν στάσεις ζωντανῶν ἀγαλμάτων, ἐκτελῶντας ἕναν εὐγενικὸ χορό, χωρὶς κανένα ἄσεμνο φόντο, χωρὶς χαρά, ἀλλὰ καὶ χωρὶς λύπη. Οἱ δύο κοπέλλες ἀνέπνεαν, ἔκλειναν τὰ μάτια τους, μισοάνοιγαν τὰ χείλη τους μαζί, μὲ ἕνα θαυμαστὸ συγχρονισμὸ κινήσεων.

— Ἑρμηνεύουν ἕναν πολὺ παληὸν θρύλο, μοῦ ἐξήγησε ἕνας ἀπὸ τοὺς νεαροὺς συνδαιτημόνας. Δὲν βαρυόμαστε ποτὲ τὸ ἀρχαῖο αὐτὸ παραμύθι, καὶ ἕνα συμπόσιο δὲν εἶνε συμπόσιο ἂν δὲν ἔλθουν οἱ γκέϊσες νὰ μιμηθοῦν τὸν ἔρωτα τῆς κόρης τοῦ βασιλῆᾶ τῆς Θάλασσας μὲ τὸν ψαρᾶ Οὐρασίμα...

Ἀκολούθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ χοροί, καθὼς καὶ ἀπαγγελίες ποιημάτων. Ὁ σκαραβαῖος ἄνοιξε τὸ μικρὸ στοματάκι του, ποὺ ἦταν βαμμένο σὰν φραμπουὰζ καὶ ἀπήγγειλε ἕνα εἶδος θλιβεροῦ ἐλεγείου, τοῦ ὁποίου οἱ ἄγνωστες λέξεις μὲ νανούριζαν σὰν ἕνα λυπητερὸ τραγοῦδι.

— Θὰ σᾶς τὸ μεταφράσω ἔπειτα. Εἶνε ὁ «ὕμνος τῶν ψιθύρων τῶν μικρῶν ψυχῶν», μοῦ ἐξήγησεν ὁ διερμηνεύς μου.

Καθὼς ἡ γκέϊσα ἀπήγγελε, οἱ ἄλλες τὴν ἄκουαν, ρουφοῦσαν τὶς μελαγχολικὲς στροφὲς τοῦ ποιήματος, χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ αἰώνιο χαμόγελό τους... Καὶ ὅμως πόσες φορές, πόσες βραδυές, θὰ εἶχαν ἤδη ἀκούσει τὸ ποίημα αὐτό, ποὺ τὸ ξέρανε κι' οἱ ἴδιες ἀπ' ἔξω. Γιατὶ ἡ γκέϊσα, ἡ ὁποία πουλιέται κυριολεκτικῶς μὲ συμβόλαιο γιὰ τρία χρόνια, μετατρεπόμενο ἔπειτα σὲ ἔξη, σὲ δεκαέξη σὲ εἰκοσιέξη, ἀρχίζει ἀπὸ πολὺ τρυφερὴ ἡλικία, μὲ ἀμείλικτη πειθαρχία, τὴν μελέτη τῶν τεχνῶν ποὺ θὰ τὴν μεταμορφώσουν σὲ πριγκήπισσα τῆς γοητείας, —μουσική, τραγοῦδι, ποίησι,— ὄχι μόνο τὴν τέχνη νὰ ἀπαγγέλῃ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ νὰ συνθέτῃ ἡ ἴδια στίχους,— τὴν τέχνη τοῦ σερβιρίσματος τοῦ τσαγιοῦ, μὲ ὅλη τὴν πολυπλοκώτατη γιαπωνέζικη ἐθιμοτυπία της, τὴν τέχνη νὰ φτιάνῃ ἀνθοδέσμες...

Καὶ τὸν ἔρωτα πῶς τὸν μαθαίνει; —θὰ ρωτήσετε ἴσως. Μάλιστα, τὰ μικρὰ αὐτὰ κορίτσια μαθαίνουν καὶ ὅλες τὶς ἐκφράσεις τοῦ ἔρωτος, σὰν μιὰ γραμματικὴ τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ σώματος, σὲ μιὰ ἡλικία ποὺ ἀλλοῦ τὰ κοριτσάκια παίζουν ἀκόμη τὸ σχοινάκι. Οἱ ἰδιοκτήτριες ὅμως καὶ οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν «τεϊοποτείων» τῆς Γιοσιβάρας ὑπολογίζουν περισσότερο στὰ καλλιτεχνικὰ ταλέντα παρὰ στὴν ἐρωτικὴ κατάρτισι τῶν τροφίμων των, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν κάλυψι τῶν τεραστίων ἐξόδων ποὺ ἔχουν κάμει γιὰ τὴν ἐκπαίδευσί τους.

Εἶνε ἀλήθεια, ὅτι τὰ χάδια τῆς γκέϊσας πληρώνονται ἀρκετὰ ἀκριβά, ἀλλὰ οἱ πελάται τῶν τεϊοποτείων πληρώνουν πρὸ πάντων γιὰ νὰ ἀπολαύσουν τοὺς χοροὺς καὶ τὸ τραγοῦδι τῶν «πουλιῶν τοῦ παραδείσου».

—Τί συλλογίζεσθε, κυρία; μὲ ρώτησε ξαφνικὰ ὁ γείτονάς μας.

Εἶχα μείνει, φαίνεται, πολλὴν ὥρα σιωπηλή. Πράγματι, ἐσυλλογιζόμουν τὴν ζωὴ τῶν γυαλιστερῶν αὐτῶν κοριτσιῶν, μὲ τὶς χαρές, ἀλλὰ καὶ μὲ τὶς κρυφὲς λύπες τους...

Τὸ γλέντι μας ἐτελείωσε καὶ σηκωνόμαστε γιὰ νὰ φύγουμε. Οἱ ἀποχαιρετισμοὶ καὶ τὰ χαμόγελα μᾶς συνοδεύουν ἕως τὴν πόρτα. Καὶ φεύγομε ἀφίνοντας μέσα στὸν κῆπο τοῦ Ἀργυροῦ Ἄστρου τὶς τέσσερες σκλαβωμένες πριγκήπισσες...Τὴν ἴδιαν αὐτὴν ὥρα ἑκατὸν χιλιάδες γκέϊσες διασκεδάζουν τὸ Τόκιο, χωρὶς ἐμεῖς ν' ἀκοῦμε τίποτε....

Χαριτωμένα, συγκινητικὰ κορίτσια τῆς Γιοσιβάρας! Πόσα ὄνειρα ἔχουν πλεχθῆ γύρω σας, πόσες αὐτοκτονίες ἔχουν γίνει ἐξ αἰτίας σας, ἐδῶ καὶ τόσους αἰῶνες! Τόσοι καὶ τόσοι ἄνδρες σκοτώθηκαν ἐπειδὴ δὲν μποροῦσαν νὰ σᾶς ἀποσπάσουν ἀπ' τὴ σκλαβιά σας, γιατὶ ἦταν φτωχοί. Κάποτε σκοτωθήκατε καὶ σεῖς μαζύ τους...Συχνὰ πάλι, ἐγίνατε μεγάλες κυρίες, σὰν ἐκείνη τὴν κόμησσα Γιαμανότο, τῆς ὁποίας σᾶς ἀρέσει τόσο νὰ διηγῆσθε τὴν ἱστορία...

Ὅλα-ὅμως αὐτά, ὅλο αὐτὸ τὸ γραφικὸ καὶ συγκινητικὸ αὐλάκι ποὺ χαράζετε μὲ τὰ πολυτελῆ κιμονό σας, ἂς μείνῃ τώρα κτῆμα τῆς φιλολογίας, καὶ σεῖς ἂς βαλθῆτε νὰ μάθετε τὴν πιὸ δύσκολη τέχνη—τὴν τέχνη τῆς ἐλεύθερης, τῆς τίμιας ζωῆς!

Τὰ τείχη τῆς Γιοσιβάρας μέλλουν νὰ γκρεμιστοῦν ὁριστικῶς. Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμε τὴν ἀφέλεια νὰ πιστέψωμε ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, μὲ ἕνα ἁπλὸν νόμο, θὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς τὸ ἐμπόριον τοῦ ἔρωτος. Ὑπάρχει ὅμως ἐκτὸς ἀπὸ τὸν νόμο καὶ κάτι ἄλλο, σπουδαιότερο: ὑπάρχει ἡ μεταμόρφωσις ποὺ ἔχει ἐπέλθει στὸν χαρακτῆρα τῆς Γιαπωνέζας ποὺ δὲν θέλει πιὰ νὰ εἶναι ἁπλῶς μιὰ πολύτιμη κοῦκλα, μὲ μόνο προορισμό της νὰ ὑπηρετῇ ἢ νὰ διασκεδάζῃ τοὺς ἄνδρες.

Ἐλεύθερες πιά

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΜΑΣ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Πόσα σωματεῖα περιλαμβάνει.—Ἡ συνεργασία του μὲ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν.— Ἡ δρᾶσις τῶν τμημάτων του.—Ἡ εὕρεσις ἐργασίας εἰς ἀνέργους γυναῖκας.

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ κ. ΡΑΛΛΟΥ Σ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

Η ΔΡΑΣΙΣ τῶν γυναικῶν στὴν Ἑλλάδα ἐμφανίζεται ἀρκετὰ ζωηρὰ καὶ στὴν ὀργάνωσι τῶν σωματείων, ποὺ ἔχουν ἱδρυθῆ καὶ κινοῦνται ἀπὸ τὰς γυναῖκας. Καὶ τὰ σωματεῖα αὐτὰ εἶναι πολλὰ κι' ἔχουν ποικιλοτάτην δρᾶσιν : φιλανθρωπικήν, μορφωτικήν, καλλιτεχνικήν, φιλολογικὴν καὶ ποικίλην ἄλλην.

Κέντρον δὲ τῶν Ἑλληνικῶν γυναικείων σωματείων πρέπει νὰ θεωρηθῇ τὸ «Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων». Γύρω σ' αὐτὸ ἔχουν συσπειρωθῆ τὰ γυναικεῖα σωματεῖα καὶ ἑνώνονται ἑνωμένα ὡς ἕνα σῶμα.

* * *

Πρόεδρος καὶ κυριωτάτη κινητήριος δύναμις τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἡ κ. Ραλλοῦ Σ. Γεωργαντᾶ. Ἀπὸ χρόνια τώρα ἀφιερώνει πολλὰς δυνάμεις καὶ πολλὴν δραστηριότητα σ' αὐτό.

Τὴν ἐπισκεφθήκαμε λοιπὸν καὶ ἐζητήσαμε νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὰ τῆς δράσεως τοῦ Συμβουλίου.

— Σὲ κάθε τόπον, μᾶς ἐξήγησεν ἡ κυρία Γεωργαντᾶ, «Ἐθνικὸν Συμβούλιον» ὀνομάζεται ἡ ὁμοσπονδία τῶν γυναικείων σωματείων τοῦ τόπου ἐκείνου. Ἔτσι καὶ «Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων» εἶναι ἡ ὁμοσπονδία στὴν ὁποίαν ἑνώνονται τὰ γυναικεῖα σωματεῖα τῆς Ἑλλάδος. Τώρα λοιπὸν τὸ δικό μας Ἐθνικὸν Συμβούλιον περιλαμβάνει στὴν δύναμίν του 80 ἑλληνικὰ γυναικεῖα σωματεῖα.

»Ὅλα τὰ κατὰ τόπους Ἐθνικὰ Συμβούλια τῶν γυναικῶν ἀποτελοῦν μαζὺ τὸ «Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν». Αἱ πρόεδροι τῶν κατὰ τόπους Συμβουλίων εἶναι καὶ ἀντιπρόεδροι τοῦ Διεθνοῦς. Πρόεδρος τοῦ Διεθνοῦς τώρα εἶναι ἡ Βελγὶς βαρώνη Μπόλ. Πρὶν δὲ ἦτο ἡ Λαίδη Ἄμπερτυ. Δυστυχῶς δὲ τὸ δικό μας συμβούλιον δὲν κατώρθωσε ἐφέτος ν' ἀντιπροσωπευθῇ στὰς ἐκλογάς, στὰς ὁποίας ἐξελέγη ἡ κ. Μπόλ.

»Σὲ κάθε ζήτημα ποὺ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον συζητεῖ διεθνῶς μᾶς ἐρωτᾶ καὶ ἐμεῖς ἐρωτοῦμε τὰ σωματεῖα μας. Παρετηρήσαμεν ὅμως ὅτι κυρίως τὰ δικά μας σωματεῖο ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ ζητήματα τῆς φιλανθρωπίας καὶ ὀλιγώτερον γιὰ τοὺς μορφωτικοὺς σκοπούς.

»Τὶς γυναῖκες μας κυρίως τὰς συγκινεῖ ἡ δυστυχία. Καὶ εἶναι πάντα πρόθυμες στὸ νὰ περιθάλψουν ἀρρώστους, πτωχοὺς καὶ δυστυχοῦντας. Ἡ μόρφωσις τοῦ λαοῦ ὅμως φαίνεται ὅτι δὲν συγκινεῖ τόσο τὶς γυναικεῖες μας καρδιές...Ἄς εἶναι...

»Πρέπει ὅμως παράλληλα νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὰ πατριωτικὰ καὶ ἐθνικὰ ζητήματα συγκινοῦν ἰδιαιτέρως τὰ γυναικεῖα μας σωματεῖα. Καὶ μάλιστα σὲ βαθμὸν μεγαλείτερον ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν !...»

* * *

Ἀλλ' ἂς ἰδοῦμε τώρα, πρὶν προχωρήσουμε πόσα καὶ ποῖα σωματεῖα περιλαμβάνονται στὴν δύναμι τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων. Αὐτὰ εἶναι 33 γυναικεῖα σωματεῖα τῶν Ἀθηνῶν, 37 τῶν ἐπαρχιῶν καὶ 10 ἑλληνικὰ σωματεῖα τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν προαστείων εἶναι τὰ ἑξῆς : Ἀμαλίειον Ὀρφανοτροφεῖον, Ἄσυλον Ἁγίας Αἰκατερίνης, Ἄσυλον Ἀνιάτων, Ἄσυλον Ἀστέγων, «Δωδεκανησιακὴ μέλισσα», Βασιλικὴ Σχολὴ Χειροτεχνημάτων, Γυναικεία Ἐκπαιδευτικὴ Ἕνωσις Καλλιθέας, Διεθνὴς Σύνδεσμος Γυναικῶν, Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Πολέμου Καλλιθέας, Ἑλληνικὸς Ἐκπαιδευτικὸς Σύνδεσμος, Ἐλεήμων Ἑταιρεία Κυριῶν (δηλ. τοῦ Πτωχοκομείου), Ἐπαγγελματικὴ καὶ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Θηλέων, Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ἑλληνίδων, «Μερόπειον», Μικραὶ φίλαι τῶν πτωχῶν, Μπενάκειον Ἄσυλον Κηφισιᾶς, Ὀρφανοτροφεῖον «Ἐθνικὴ Στέγη» Νέας Σμύρνης, Πανελλήνιος Σύλλογος Γυναικῶν, Παμμικρασιατικὸν Σωματεῖον Κυριῶν, Παιδικὴ Στέγη, Σύλλογος Κυριῶν Γυναικείας Παιδεύσεως, Σύλλογος προστασίας κρατουμένων, Σύνδεσμος προστασίας βρεφῶν καὶ παίδων, Σύλλογος ἡ «Πρόοδος», Σύλλογος Γονέων, Σύλλογος ἀποφοίτων Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Κωνσταντινουπόλεως, Σύνδεσμος Ἐργαστηρίων Χειροτεχνίας, Σύλλογος καθηγητριῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, Σύνδεσμος Ὑπαλλήλων Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος περιθάλψεως τοῦ παιδιοῦ, Σύλλογος ἀποφοίτων τοῦ Ἀρσακείου, Σύλλογος κυριῶν Ἑλληνικοῦ, Φιλόπτωχος Ἑταιρεία Κυριῶν καὶ Χριστιανικὴ Ἕνωσις Νεανίδων.

* * *

Τοῦ Πειραιῶς : Σύνδεσμος προστασίας τῆς ἐργάτιδος μὲ πρόεδρον τὴν κ. Πίαν Φεράλδη.

Τῆς Θεσσαλονίκης : Χριστιανικὴ Ἕνωσις Νεανίδων, Μαθητικὸν Συσσίτιον «Φοῖνιξ», Σύνδεσμος δεσποινίδων «Μέλισσα», Σύνδεσμος δεσποινίδων ἡ «Μέριμνα» καὶ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν.

Ἀλεξανδρουπόλεως : Μορφωτικὸς Σύλλογος καὶ Σύνδεσμος δεσποινίδων «Ἡ Πρόοδος».

Ἀσβεστοχωρίου : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης.

Αἰγίνης : Ὀρθόδοξος Χριστιανικὸς Σύλλογος Κυριῶν «Ἅγιος Διονύσιος».

Βερροίας : Φιλόπτωχος ἀδελφότης κυριῶν καὶ σύλλογος δεσποινίδων ἡ «Φιλανθρωπία».

Ἐδέσσης : Ἕνωσις Φιλανθρωπικῶν Σωματείων Ἐδέσσης.

Εὐδήλου (Ἰκαρίας) : Σύλλογος Κυριῶν «Ἐργάνη Ἀθηνᾶ».

Ἰωαννίνων : Σωματεῖον Κυριῶν ἡ «Ζωοδόχος Πηγή».

Καβάλλας : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν.

Καστορίας : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν.

Κοζάνης : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν.

Κρανιδίου : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν «Ἅγ. Παντελεήμων».

Κομοτινῆς : Σύλλογος Ἑλληνίδων Κυριῶν, ἡ «Ροδόπη».

Ἡρακλείου (Κρήτης) : Φιλανθρωπικὸς Σύλλογος Κυριῶν.

Ρεθύμνου : Σύλλογος Κυριῶν Ρεθύμνου.

Χανίων : Φιλανθρωπικὴ Ἀδελφότης ὁ «Σωτήρ».

Ἀρναίας (Λαριγκόβης): Ἕνωσις Ἑλληνίδων Ἀρναίας Χαλκιδικῆς.

Μυτιλήνης : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν, Σύλλογος παροχῆς ἐργασίας, Σύλλογος κυριῶν καὶ δεσποινίδων ἡ «Ὁμόνοια», Μανταμάτου καὶ Σωματεῖον ἡ «Ἀγάπη» Μολύβου.

Νέας Σινασσοῦ (Εὐβοίας): Σωματεῖον «Ἅγ. Νικόλαος».

Ξάνθης : Φιλότεχνος Ἀδελφότης Κυριῶν.

Πατρῶν : Μορφωτικὸς Σύλλογος Κυριῶν.

Σερρῶν : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν ἡ «Ἐμμέλεια» καὶ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου».

Σερβίων : Σύλλογος Κυριῶν ἡ «Ἀναγέννησις».

Σπάρτης : Φιλανθρωπικὸς Σύλλογος «Ἅγ. Ἀνάργυροι».

Τήνου : Σύλλογος Κυριῶν ὁ «Εὐαγγελισμός».

Χίου : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν.

* * *

Καὶ τώρα τοῦ Ἐξωτερικοῦ : Αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς δέκα :

Ἀλεξανδρείας (Αἰγύπτου) : Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Αἰγύπτου, Ἕνωσις Ἑλληνίδων Αἰγύπτου καὶ Ἄμυνα Ἑλληνίδων Αἰγύπτου. Καΐρου : Ἕνωσις Ἑλληνίδων καὶ Σωματεῖον αἱ «Μέλισσαι». Τάντας : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν. Λευκωσίας (Κύπρου): Πνευματικὴ Ἀδελφότης Ἑλλ. Κύπρου. Ἀμμοχώστου (Κύπρου): Λύκειον Ἑλλ. Ἀμμοχώστου. Νέας Ὑόρκης : Φιλόπτωχον τμῆμα Κυριῶν Πανελληνίου Ἑνώσεως. Καὶ Ἁγίου Λουδοβίκου : Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν ἡ «Ἐλπίς».

* * *

Ἡ δρᾶσις τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων χωρίζεται σήμερα σὲ πολλὰ τμήματα.

Τέτοια εἶναι τὰ τμήματα : Ἐργαστηρίων τοῦ Συμβουλίου, Ἐκπαιδευτικόν, Προστασίας παιδιοῦ, Ἐργασίας, Δημοσίας ὑγείας, Νομικοῦ γραφείου, Εἰρήνης καὶ διαιτησίας. Καθένα ἀπ' αὐτὰ ἔχει διαφορετικὴν δρᾶσιν.

Τὰ ἐργαστήρια τοῦ Συμβουλίου ἐργάζονται δραστήρια μὲ μόνιμο ἐκλεκτὸ προσωπικό. Καὶ ὅσα ἐργόχειρα παράγονται εἰς αὐτό, πωλοῦνται σὲ εἰδικὸν πρατήριον. Αἱ εἰσπράξεις τοῦ πρατηρίου φθάνουν κατ' ἔτος τὰς 360 χιλιάδας δραχμὰς περίπου. Τὸ ποσὸν αὐτὸ φθάνει στὴν διατήρησιν τῶν ἐργαστηρίων. Ἐργόχειρά του δὲ πωλοῦνται ἀκόμη καὶ στὴν Ἀμερικὴν !

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν τμῆμα διατηρεῖ νυκτερινὰς σχολὰς δι' ἀγραμμάτους, ἰδίως γυναῖκας.

Τελευταῖα δὲ τὸ τμῆμα αὐτὸ ἔστειλε καὶ γράμματα σ' ὅλους τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἠρώτησε γιατὶ δὲν πηγαίνουν ὅλα τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖον, ὅπως ὑποχρεώνει καὶ ὁ νόμος. Οἱ περισσότεροι δὲ ἐπιθεωρηταὶ ἀπήντησαν ὅτι αὐτὸ συμβαίνει γιατὶ ὑπάρχουν στὶς ἐπαρχίες παιδιὰ πολὺ πτωχά.

* * *

Σπουδαία εἶναι ἡ δρᾶσις τοῦ τμήματος ἐργασίας. Αὐτὸ ἐξυπηρετεῖ μεγίστην κοινωνικὴν ἀνάγκην. Τοῦτο, ὄχι μόνον ἵδρυσε νυκτερινὴν σχολὴν εἰς τὴν συνοικίαν Ἄνω Πετράλωνα διὰ τὰς ἐργαζομένας ἀγραμμάτους γυναῖκας, ἀλλὰ ἵδρυσε καὶ γραφεῖον εὑρέσεως ἐργασίας διὰ γυναῖκας. Τὸ γραφεῖον αὐτό, λειτουργεῖ στὸ γραφεῖον τοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλεξ. Σούτσου ἀρ. 26.

Τὸ γραφεῖον αὐτὸ εὑρέσεως ἐργασίας διὰ γυναῖκας λειτουργεῖ, ἐντελῶς δωρεάν, ἀπὸ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1934, κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Πρὶν ἱδρυθῇ τὸ Συμβούλιον ἐζήτησε πληροφορίας, διὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, πῶς λειτουργοῦν τὰ ὅμοια γραφεῖα τῆς Γενεύης καὶ τῆς Χάγης.

Τὸ γραφεῖον αὐτὸ ἀπασχολεῖ μόνον μίαν ὑπάλληλον, τὸ ἐπιβλέπουν δὲ αἱ κυρίαι τοῦ τμήματος, ποὺ προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰς γυναῖκας ποὺ ζητοῦν ἐργασίαν. Σ' ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις μάλιστα τὸ Συμβούλιον παρέχει καὶ χρηματικὰ βοηθήματα στὰς ἀνέργους γυναῖκας, διὰ νὰ δώσῃ θάρρος στὸν ἀγῶνα τὸν σκληρὸ τῆς ζωῆς...

Χαρακτηριστικοὶ εἶναι οἱ ἀριθμοὶ τῶν γυναικῶν ποὺ ζητοῦν ἐργασίαν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ποὺ ζητοῦν ἐργατρίας. Εἰς ἕνα τρίμηνον τὸ γραφεῖον αὐτὸ ἔλαβεν αἰτήσεις πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας ἀπὸ 294, ἀπέναντι 165 προσφορῶν ἐργασίας.

Αἱ περισσότεραι γυναῖκες ποὺ ζητοῦν ἐργασίαν, κατὰ τοὺς σχετικοὺς ἀριθμοὺς τοῦ γραφείου, εἶναι αἱ καθαρίστριαι, φθάσασαι τὰς 50 κατὰ τὴν τριμηνίαν αὐτήν. Ἔπειτα ἔρχονται αἱ διδασκάλισσαι καὶ παιδαγωγοί, ποὺ ἔφθασαν τὰς 46, αἱ ράπτριαι φθάσασαι τὰς 43, αἱ οἰκονόμοι ἀνελθοῦσαι τὰς 37.

Προσέτι ἐζήτησαν ἐργασίαν 17 γυναῖκες γραφεῖς, 6 ἐργάτιδες, 14 καμαριέρες, 8 κεντίστριαι, 9 μαγείρισσαι, 10 νοσοκόμοι, 11 παιδοκόμοι, 2 πωλήτριαι, 11 ταμίαι, 28 ὑπηρέτριαι καὶ 27 δακτυλογράφοι.

Ἡ ζήτησις ὅμως ἐργαζομένων γυναικῶν δὲν ἦτο πάντοτε ἀνάλογος πρὸς τὴν προσφοράν.

Οὕτως 111 ἐζήτησαν ὑπηρετρίας καὶ ὅμως μόλις 28 προσεφέρθησαν ζητοῦσαι ἐργασίαν. 13 ἐζήτησαν μαγειρίσσας καὶ προσεφέρθησαν 9 διὰ νὰ ἐργασθοῦν. Εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους κλάδους γυναικείας ἐργασίας προσεφέρθησαν πολλαὶ καὶ ἐζητήθησαν ἐλάχισται.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ χαρακτηρίζουν καθαρὰ τὴν προσφορὰν καὶ ζήτησιν γυναικείας ἐργασίας. Μόνον αἱ ὑπηρέτριαι σπιτιῶν καὶ αἱ μαγείρισσαι εἶναι περιζήτητοι. Αἱ ἄλλαι ἐργαζόμεναι γυναῖκες παλαίουν γιὰ νὰ βροῦν ἐργασίαν !

Γιὰ τὴν δρᾶσιν τῶν ἄλλων τμημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὴν μεγάλην ἐκπολιτιστικὴν δρᾶσιν τῆς προστασίας τοῦ παιδιοῦ στὰ Πετράλωνα θὰ γράψωμεν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον τῆς «Γυναίκας».

Φ. Γ.

ΜΙΚΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΑΝΑΤΡΙΧΙΛΕΣ

Πολλὲς νέες —γιατὶ πρόκειται περὶ φαινομένου ἐμφανιζομένου κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν, εἰς τὸ νεαρὸν στάδιον τῆς ἡλικίας— εἶνε ἀπαρηγόρητες γιατὶ ἡ ἐπιδερμὶς τῶν μπράτσων τους κοντὰ ἰδίως στὸν ἀγκῶνα, εἶνε κάπως σκληρή, ὅπως ὅταν ἀνατριχιάζῃ κανείς. Αὐτὸ παρατηρεῖται ἰδίως στὴν λεπτὴ καὶ κάπως στεγνὴ ἐπιδερμίδα τῶν ξανθῶν ἰδίως γυναικῶν. Τὸ ἴδιο φαινόμενον μπορεῖ —σπανιώτερον ὅμως— νὰ παρατηρηθῇ καὶ στὶς γάμπες, στὸ γόνατο καὶ στοὺς ἀστραγάλους.

Τί πρέπει νὰ γίνῃ; Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μπράτσα καλὸν εἶνε νὰ βυθίζωνται σὲ χλιαρὸ νερό, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει πριονίδι ἢ ἄμυλον. Καλὸ κάνει καὶ τὸ καθημερινὸ τρίψιμο τῶν «ἀνατριχιασμένων» σημείων τῶν μπράτσων μὲ κολώνια, μὲ ζουμὶ λεμονιοῦ καὶ λανολίνη. Πρέπει ν' ἀποφεύγετε νὰ μένετε μὲ τὰ μπράτσα γυμνά, ὅταν δὲ τὰ σαπουνίζετε νὰ χρησιμοποιῆτε λιπαρὸ σαπούνι. Καὶ ἂν ὅλα αὐτὰ δὲν φέρουν ἀποτέλεσμα, τότε πρέπει νὰ κάνετε ὑπομονὴ ἕως ὅτου γίνετε τριάντα ἐτῶν. Ὕστερα ἀπὸ τὰ τριάντα δὲν ὑπάρχει πλέον ἀνατρίχιασμα τῆς ἐπιδερμίδος τῶν μπράτσων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποτρίχωσι τῶν μπράτσων πρέπει νὰ γίνεται ὅπως ἡ ἀποτρίχωσις τοῦ προσώπου, πιὸ λεπτά, πιὸ μαλακὰ ἀπὸ ὅ,τι γίνεται ἡ ἀποψίλωσις τῶν κνημῶν. Ἀποφεύγετε ὅμως νὰ χρησιμοποιῆτε ξυράφι, —γιατὶ οἱ τρίχες εἶνε...πείσμονες καὶ ἐκδικητικὲς καὶ φυτρώνουν μὲ νέαν ὁρμήν, πυκνότερες καὶ πιὸ μαῦρες ἀπὸ πρίν!

ΟΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣΙΝΗΣ ΜΟΔΑΣ
Ε. ΛΑΓΙΟΥ
Tailleur Dipl.
Mode de Paris
ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ
Robes, manteaux-tailleurs
ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ
ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΤΟΥ
"LOUVRE„
ΒΟΥΛΗΣ 20

Τὰ μεγάλα καταστήματα
Δ. Μ. ΘΕΟΛΟΓΙΤΗ & Σια Α.Ε.
Ἑρμοῦ 21 — Εὐαγγελιστρίας 7
Παρέλαβον τὴν καλλιτέραν συλλογὴν
ΜΑΛΛΙΝΩΝ - ΜΕΤΑΞΩΤΩΝ

ΡΑΠΤΙΚΗ ΚΟΠΤΙΚΗ
Μόνον εἰς τὸν Οἶκον ΣΙΛΟΥΕΤ Καλαμιώτου 25

διδάσκονται ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ φορέματα παντὸς εἴδους, ΠΑΙΔΙΚΑ τοιαῦτα, ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ, ΠΡΟΙΚΕΣ, Ἀνδρικὰ ὑποκάμισα τέλεια καὶ ΠΥΤΖΑΜΕΣ.

Τὴν Κοπτικὴν διδάσκει αὐτοπροσώπως ἡ Διευθύντρια κ. Ἀγάθη Ἄντωνι, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται τὸ περίφημον σύγγραμμα «Μέθοδος Κοπτικῆς Σιλουέτ», τὸ ὁποῖον προσφέρεται δωρεὰν εἰς τὰς μαθητρίας της.

Τὴν Ραπτικὴν καὶ Ἐφαρμογὴν διδάσκει βοηθουμένη ὑπὸ πεπειραμένων μοδιστῶν, αἵτινες διευθύνουσι τὸ τμῆμα τῆς ραπτικῆς.

Δεχταὶ μαθήτριαι πάσης ἡλικίας καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς.

Αἱ οἰκότροφοί μας τυγχάνουσι οἰκογενειακῆς περιποιήσεως.

Ζητήσατε τὸν νέον μας κανονισμόν. Ἀποστέλλεται δωρεάν.

Τὸ μοναδικὸ ἀνὰ τὰ Βαλκάνια βιβλίον «Μέθοδος Κοπτικῆς Σιλουέτ» πωλεῖται παρὰ τῇ ἐκδότρια ἀντὶ δραχμῶν 150.

Δεχόμεθα ὑφάσματα πρὸς ραφὴν καὶ ἀναλαμβάνομεν φορέματα ἐπὶ παραγγελίᾳ ραμμένα μὲ coupe τῶν τελευταίων μοντέλλων ἐκ Παρισίων, ἐξασφαλίσασαι τὴν τακτικὴν παραλαβήν των καὶ μὲ τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Η ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ

ΘΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΟΥΝ ΠΟΤΕ... ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ;

ΑΝ ΗΜΠΟΡΕΙ νὰ ὀνομασθῇ ἐπιστήμη ἡ Ἀστρολογία, τότε εἶνε ἀσφαλῶς μία ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες ἐπιστῆμες. Καὶ ὡς τέτοια δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὸ σοβαρώτατον ζήτημα τῆς γυναικείας χειραφετήσεως, ὑπὸ τὶς διάφορες μορφές του, εἰς τὸ διάστημα τῶν τελευταίων αἰώνων.

Μὲ τὴν ἔκφρασιν «γυναικεία χειραφέτησις» ἐννοοῦμε τὴν συνειδητὴν ἢ καὶ ὑποσυνείδητον τάσιν τῆς γυναικὸς εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς δικαιώματα ἴσα τοὐλάχιστον μὲ τὸν ἄνδρα. Ἄς δοῦμε λοιπὸν τί ἔχει νὰ μᾶς πῇ ἡ Ἀστρολογία ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ ζητήματος.

Ἐκ παραδόσεως οἱ ἀστρολόγοι βάζουν τὸ ἀνδρικὸν φῦλον ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Ἡλίου καὶ τὸ γυναικεῖον φῦλον ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Σελήνης. Πολλοὶ θὰ νομίσουν ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε παρὰ ἕνας παιδαριώδης συμβολισμός, τὸν ὁποῖον ἐπενόησαν οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι μὲ τὸ ἁπλοϊκὸν μυαλό τους. Ἀποδεικνύεται ὅμως τώρα ὅτι ὁ συμβολισμὸς αὐτὸς περιέχει μεγάλην δόσιν βαθειᾶς σοφίας. Ὅλες οἱ δυνάμεις ποὺ διευθύνουν τὸ Σύμπαν παρουσιάζονται ὑπὸ δύο ὄψεις, τὴν μίαν θετικὴν καὶ τὴν ἄλλην ἀρνητικήν, καὶ οἱ ὄψεις αὐτὲς μεταφερόμενες στὴ ζωὴ μᾶς δίνουν τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκό.

Τὴν ἀλήθεια αὐτὴν ἀρχίζει τώρα νὰ τὴν ἀναγνωρίζῃ ἀκόμη καὶ ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη, ἂν καὶ ἀκόμη δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἐξηγήσῃ σαφῶς. Δὲν ἀνεγνωρίσθη, ἐπὶ παραδείγματι, τελευταίως ἡ ἀντιστοιχία ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων χημικῶν ὁμάδων, τῶν «αλκαλίων» καὶ τῶν «ὀξέων» καὶ τῶν δύο γενῶν, ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ; Πράγματι ἀπὸ μερικὰ ἀξιόλογα πειράματα ποὺ συνεχίζονται, ἀποδεικνύεται ἤδη ὅτι μία ἐλαφρὰ ἀλλαγὴ στὴν δίαιτα ἐπιτρέπει στὶς μέλλουσες μητέρες νὰ διαλέξουν ἀναλόγως τῆς προτιμήσεώς των, ἂν θέλουν νὰ κάμουν κορίτσι ἢ ἀγόρι !

Ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία εἶνε, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματά της, ἀλκαλική, ἐνῷ ἡ ἀκτινοβολία τῆς Σελήνης ἔχει ὄξυνα ἀποτελέσματα. Θὰ μποροῦσαν νὰ ἀναζητηθοῦν καὶ ἄλλες ἀκόμη ἀντιστοιχίες, ποὺ ὅλες ἀποδεικνύουν τὴν ὀρθότητα τῆς ἰδέας ὅτι ὁ Ἥλιος ἔχει χαρακτῆρα ἀρσενικόν, ἐνῷ ἡ Σελήνη ἔχει χαρακτῆρα θηλυκόν.

Οἱ ἀμύητοι στὶς ἀρχὲς τῆς Ἀστρολογίας θὰ ἔσπευδαν ἴσως νὰ βγάλουν ἀπ' αὐτὸ ἕνα ἐπιχείρημα ἐναντίον τῶν γυναικῶν γενικῶς, σκεπτόμενοι ὅτι ὁ Ἥλιος στὴν ἱεραρχία τῶν οὐρανίων σωμάτων εἶνε ἀπείρως σπουδαιότερος καὶ μεγαλείτερος ἀπὸ τὴν Σελήνη.

Ἐν τούτοις, αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶνε ἀληθινὸ στὴν ἀστρονομία, ἀλλὰ στὴν ἀστρολογία δὲν ἀληθεύει πλέον. Στὴν ἀστρολογία οἱ δύο παράγοντες: Ἥλιος καὶ Σελήνη, θεωροῦνται ὡς ἀπολύτως ἴσοι καὶ μάλιστα συμπληρωματικοὶ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. Γι' αὐτὸ δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ θεωρῆται ὁ ἡλιακὸς παράγων ὡς ἀνώτερος ἀπὸ τὸν σεληνιακὸν παράγοντα, ὅπως δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ θεωρηθῇ ὁ θετικὸς ἠλεκτρισμὸς ὡς ἀνώτερος ἀπὸ τὸν ἀρνητικὸν ἠλεκτρισμόν.

Στὸ διάστημα ὅμως τῶν μεγάλων ἢ μικρῶν περιόδων, στὶς ὁποῖες χωρίζεται ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, σύμφωνα μὲ τὸν ρυθμὸ τῆς πορείας τῶν ἄστρων καὶ τῶν πλανητῶν, ἐπικρατεῖ πότε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς παράγοντας καὶ πότε ὁ ἄλλος. Οἱ οὐράνιες αὐτὲς ἐναλλαγὲς εἶχαν πάντοτε τὸν ἀντίκτυπό τους καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Κατὰ τὴν χαραυγὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἔσβυσε ἤδη ἕνας ἄλλος παλαιότερος πολιτισμός, γιὰ τὸν ὁποῖον πολὺ λίγα στοιχεῖα ἔχομε. Ξεύρομε ὅμως ὅτι σ' αὐτὸν ἡ Γυναῖκα, ἡ Μητέρα, εἶχε τὸν κυριαρχικὸ ρόλο, καὶ ὁλόκληρο τὸ κοινωνικὸ σύστημα τῆς περιόδου ἐκείνης λέγεται «μητριαρχικό». Τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς μητριαρχικῆς ἐποχῆς βρίσκονται ἀκόμη στὸ Μεξικὸν ἢ καὶ ἀλλοῦ.

Τὴν διακυβέρνησιν τῶν κοινῶν εἶχαν τότε οἱ γυναῖκες καὶ αὐτὲς ἀσκοῦσαν ἐπὶ τῶν παιδιῶν τους, ποὺ ἔπαιρναν τὸ ὄνομα τῆς μητέρας τους, ὅλα τὰ δικαιώματα ποὺ ὑπῆρξαν ἀργότερα προνόμιο τῶν ἀνδρῶν.

Μετὰ τὸ «μητριαρχικὸν» σύστημα ἐπεβλήθη τὸ «πατριαρχικὸ", τὸ σύστημα στὸ ὁποῖον τὸν κυριαρχικὸ ρόλο ἔχει ὁ ἄνδρας, ὁ πατέρας. Καὶ τὸ σύστημα αὐτό, χωρὶς ἀμφιβολία, κρατάει ἕως σήμερα. Πλησιάζει ὅμως τάχα τώρα τὸ «πατριαρχικὸν» σύστημα εἰς τὸ τέλος του καὶ θὰ ξαναδοῦμεν νὰ ἐπικρατῇ στὸν κόσμον ἡ «μητριαρχικὴ» ἐποχή;

Κατὰ τὴν θεωρία τῆς Ἀστρολογίας, ὁ χρόνος διαιρεῖται σὲ μεγάλες Κοσμικὲς Περιόδους, ἡ καθεμία ἀπὸ τὶς ὁποῖες περιλαμβάνει 8017 χρόνια. Ἡ προηγουμένη ἀπὸ τὶς Κοσμικὲς αὐτὲς Περιόδους, ἡ ὁποία ἦτο «σεληνιακή», ἐτελείωσε κατὰ τὸ ἔτος 4220 πρὸ Χριστοῦ. Καὶ ἄρχισε τότε μία νέα Κοσμικὴ Περίοδος «ἡλιακή», ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐτελείωσε στὰ 1792, δηλαδὴ κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Μεγάλης Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, ὅταν ἄρχισε πράγματι μία κίνησις χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν, μαζὺ μὲ τὴν ἐπελθοῦσαν συντριβὴν τῆς φεουδαρχικῆς ἀπολυταρχίας.

Συνεπῶς, ἀπὸ τὸ ἔτος 1792 βαδίζομε, σύμφωνα μὲ τὶς θεωρίες τῆς Ἀστρολογίας, πρὸς τὴν ἐπικράτησιν μιᾶς νέας «μητριαρχικῆς» ἐποχῆς, ἀφοῦ προηγουμένως περάσωμεν ἀπὸ μίαν κατάστασιν ἰσορροπίας, ἡ ὁποία βέβαια δὲν θὰ διαρκέσῃ πολύ.

Μποροῦν λοιπὸν νὰ ἀναθαρρήσουν οἱ γυναῖκες ποὺ ἴσως νὰ εἶχαν ἀπογοητευθῆ στὶς ἐλπίδες των γιὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ φεμινισμοῦ. Ἀκόμη καὶ μερικὲς πρόσφατες ἐπιστημονικὲς ἀνακαλύψεις μᾶς παρέχουν πολύτιμες ἐνδείξεις γιὰ τὴν συνεχιζομένην αὐτὴν ἐξέλιξιν.

Ἐν πρώτοις ὁ θρύλος ποὺ ἀποδίδει εἰς μόνον τὸν ἄνδρα τὸ προνόμιον τῆς ὠφελίμου δυνάμεως καὶ τῆς δημιουργικῆς ἱκανότητος, τείνει πλέον νὰ ἐκλείψῃ. Ἡ γυναῖκα ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὰ «οἰκιακὰ» καὶ γιὰ τὴν ὁποίαν πολλοὶ πιστεύουν ὅτι δὲν προσφέρει «κοινωνικὴν» ἐργασίαν, καταναλίσκει, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη πολὺ περισσότερε' θερμίδες ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ποὺ κάθεται π. χ. μερικὲς ὧρες σὲ ἕνα γραφεῖο ἢ σὲ ἕνα κατάστημα.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ κάτι σπουδαιότερο ἀκόμη. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη τείνει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἀκόμη καὶ στὴν οὐσιώδη λειτουργία τῆς μεταβιβάσεως τῆς ζωῆς εἰς τὸ λαϊκὸν βασίλειον, ὁ ρόλος τοῦ ἀρσενικοῦ γένους εἶνε ὀλιγώτερον σημαντικὸς ἀπὸ τὸν ρόλον τοῦ θηλυκοῦ γένους, διότι, ἁπλούστατα, ὁ πρῶτος μπορεῖ καὶ νὰ παραλειφθῇ!

Τὸ φαινόμενον αὐτό, ποὺ ἔχει διαπιστωθῆ ἐπιστημονικῶς, ἡ ἀναπαραγωγὴ δηλαδὴ ἑνὸς εἴδους, χωρὶς τὴν παρέμβασιν τοῦ ἄρρενος στοιχείου, ἔχει ὀνομασθῆ «παρθενογένεσις» καὶ ἀπετέλεσε τελευταίως ἀντικείμενον εἰδικῶν μελετῶν.

Πολλὰ ζωϊκὰ εἴδη ἀναπαράγονται φυσικῶς, χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ γονιμοποίησις ἐπὶ ἀρκετὲς γενεές. Μία ἀπὸ τὶς γνωστότερες περιπτώσεις τοῦ εἴδους αὐτοῦ εἶνε ἡ ἀναπαραγωγὴ τῶν φύλλων. Κατωρθώθη ὅμως νὰ παραχθῇ καὶ τεχνητῶς, διὰ μέσου διαφόρων χημικῶν ἢ φυσικῶν μέσων —ὅπως ὁ ἠλεκτρισμὸς— τὸ ἴδιον αὐτὸ φαινόμενον εἰς ἀρκετὰ ζωϊκὰ εἴδη.

Οἱ πειραματισταὶ δὲν ἔχουν φθάσει ἀκόμη εἰς τὰ μαστοφόρα ζῶα, ἀλλὰ ἀσφαλῶς θὰ φθάσουν, διότι ἤδη ἡ «παρθενογένεσις» ἐπιτυγχάνεται εἰς τὰ ἑρπετά. Τότε λοιπόν; Πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὸ ἀνδρικὸν φῦλον θὰ ἐκλείψῃ μίαν ἡμέραν ὡς ἐντελῶς περιττόν;

Ἀλλὰ ἂς μὴ προχωρήσωμεν περισσότερον εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό, διότι ὑπάρχει φόβος νὰ σκανδαλισθοῦν οἱ ἄνδρες ποὺ θὰ διαβάσουν ἴσως τὰς γραμμὰς αὐτάς...

Ὁ Ἑλληνικὸς Στίχος

ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΟΥ

Ὅλος ὁ κόσμος μὲ μαλώνει
καὶ χάνει τὴν ὑπομονή,
τάχα γιατί, καλὰ καὶ σώνει
νὰ τραγουδῶ μιὰ καστανή.
Κι' ὅλοι μοῦ λένε μ' ἕνα στόμα:
—Ὅλο τὸ ἴδιο ψέλνεις χρῶμα;

Αἶ, τὰ μαλλιά σου, ὅταν θ' ἀσπρίσουν,
γλυκειά μου ἀγάπη μυστική,
τότε κι' οἱ στίχοι μου θ' ἀρχίσουν
νὰ τραγουδοῦνε μιὰ λευκή.
Κι' ὅλοι θὰ λένε μ' ἕνα στόμα
πῶς ἄλλαξα στοὺς στίχους χρῶμα.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς Στίχος

ΜΙΑ ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ

Μιὰ στρυφνὴ γεροντοκόρη, ποὺ ψηλὰ βαστοῦσε μύτη,
μέσ' στ' ἀντικρυνό της σπίτι
βλέπει κάποιον μόν' ἄντρα, ποὺ ξυλίζει στὰ γερὰ
τὴν καλή του τὴν κυρά.
Καὶ τῆς γειτονιᾶς ἡ γλῶσσα
λέει γιὰ τὸ ξύλο τόσα
Κι' εἶπε κι' ἡ γεροντοκόρη, ποὺ καϋμὸ γιὰ ξύλο θἄχη·
—Ἄχ! αὐτὴν τὴν δέρνει κάποιος κι' ἐγὼ δέρνομαι μονάχη.

Γ. ΣΟΥΓΡΗΣ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΑΡΙΑΝΑ

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΚΛΩΝΤ ΑΝΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Βρισκόμαστε σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλι τῆς Νοτίου Ρωσσίας. Ἡ 'Αριάνα εἶνε μία νέα μόλις 17 ἐτῶν, ποὺ ὀρφανὴ ἀπὸ μητέρα ζῆ κοντὰ στὴ θεία της, τὴν Βαρβάρα Πετρόβνα, στὴν ὁποία τὴν ἔχει ἐμπιστευθῆ ὁ πατέρας της. Ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα πλησιάζει τὰ σαράντα, ἔχει ζήσει μιὰ ἀνεξάρτητη ζωὴ ὡς ἰατρός, ἔχει ἀποκτήσει ἀρκετὴ περιουσία καὶ ἤδη ἐγκατεστημένη στὴν μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλι ζῆ ἄνετα καὶ ἀμέριμνα. Ἐμεγάλωσε τὴν ἀνεψιά της ἐλεύθερα καὶ παρ' ὅλη τὴν διαφορὰ τῆς ἡλικίας τὴν μεταχειριζόταν σὰν φιλενάδα της, τῆς ἐμπιστευόταν κάθε τι ἀπ' τὴ ζωή της, ἀκόμη καὶ τοὺς ἔρωτάς της. Ἡ 'Αριάνα εἶνε ὡραία καὶ ἔξυπνη. Τελειώνει τὰς σπουδάς της στὸ γυμνάσιο καὶ γράφει στὸν πατέρα της νὰ τῆς ἐπιτρέψη νὰ ἐξακολουθήση τὰς σπουδάς της στὸ Πανεπιστήμιο, παίρνει ὅμως ἀρνητικὴ ἀπάντησι. Στὸ μεταξὺ ὅλοι στὴν πόλι εἶνε ξετρελλαμένοι μαζί της, καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἕνας νέος, ὁ Νικόλαος 'Ιβανώφ, ποὺ ποζάρει γιὰ ἀρραβωνιαστικός της. Ἡ 'Αριάνα δέχεται τοὺς θαυμασμοὺς ὅλων, ἀκόμη καὶ τοῦ Νικολάου 'Ιβανώφ, διασκεδάζει μὲ ὅλους καὶ τοὺς τυραννεῖ ὅλους. Ἕνα βράδυ ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν περίπατο μὲ τὸν Νικόλαο 'Ιβανώφ. Εἶνε πολὺ μελαγχολικὴ ἐξ αἰτίας τῆς ἀρνήσεως τοῦ πατέρα της.

Ο ΝΕΟΣ ἔμενε κατάπληκτος. Ποτὲ ἡ 'Αριάνα δὲν τοῦ εἶχε μιλήσει σ' αὐτὸ τὸν τόνο. Ποτὲ δὲν τοῦ εἶχε πῆ τόσα γιὰ τὸν ἑαυτό της, ὅσα τοῦ εἶπε μέσα στὶς τρεῖς αὐτὲς φράσεις. Ὁ Νικόλαος αἰσθάνθηκε ἀόριστα πὼς κάτι τραγικὸ συνέβαινε ποὺ ἐκεῖνος δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη. Τί συνέβαινε; Ἡ 'Αριάνα, ἡ βασίλισσα, ποὺ ὑπήκουε ὅλος ὁ κόσμος ἦταν δυστυχισμένη. Τοῦ ζητοῦσε τὸν οἶκτο του... Αὐτὸ ξεπερνοῦσε τὰ ὅρια. Τοῦ ἦλθε σὰν ζάλη. Ξαφνικά, στὰ μάτια του ἀνέβηκαν δάκρυα καὶ ξέσπασε σὲ μιὰ κρίσι λυγμῶν.

Τὸ χέρι τῆς νέας ἀκούμπησε στὸ χέρι του ποὺ ἔκαιγε. Ἔτσι γύρισαν χωρὶς νὰ μιλήσουν πιά.

Στὴν πόρτα, ἡ 'Αριάνα τοῦ εἶπε μὲ τὸν ἴδιο γλυκὸ τόνο:

—Καλὴ νύκτα. Θὰ σᾶς φωνάξω γρήγορα.

III

Ο ΚΗΠΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ὁ κῆπος 'Αλεξάνδρου ἦταν τὸ καμάρι τῆς πόλεως. Βρισκόταν δέκα λεπτὰ μόλις μακρυὰ ἀπ' τὴ μητρόπολι καὶ ἦταν ὁ τόπος τῆς γενικῆς συναντήσεως. Τὸν διοικοῦσε μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τοὺς προύχοντας. Ἐπλήρωναν πενῆντα καπέκια τὴν εἴσοδο καὶ ἂν ἦσαν συνδρομηταὶ, εἴκοσι πέντε. Στὸ κέντρο τοῦ κήπου ὑπῆρχε μιὰ πίστα γιὰ ποδήλατα καὶ δυὸ ἄλλες γιὰ τέννις. Στὴν ταράτσα βρισκόταν ἕνα ὑπαίθριο θέατρο ὅπου ἔπαιζαν κωμωδίες καὶ ὀπερέττες. Στὴν ἄλλη ἄκρη ἦταν ἕνα ἑστιατόριο μὲ μεγάλες αἴθουσες καὶ μὲ ἀνθοστολισμένα μπαλκόνια, ποὺ διηύθυνεν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου, ὁ ὁποῖος μόλις ἄρχιζε τὸ καλοκαῖρι μετέφερε ἐκεῖ τὸν διάσημο μάγειρό του καὶ τὴν μέτρια ὀρχήστρα του. Ἡ ταράτσα, τὸ θέατρο, τὸ ἑστιατόριο, ἔλαμπαν ἀπὸ φῶτα κατὰ τὶς καλοκαιρινὲς νύκτες. Ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνώτεροι κρατικοὶ ὑπάλληλοι, ἔμποροι καὶ βιομήχανοι, συναντοῦσαν ἐκεῖ τὶς γυναῖκες τους, τοὺς γονεῖς των, τὶς κόρες τους, τὶς ἐρωμένες τους. Ὅταν τελείωνε ἡ παράστασις, ἐκεῖ ἔκαναν τὸν περίπατό τους οἱ ἠθοποιοί. Χίλια αἰσθηματάκια ἀναπτύσσονταν καὶ ἔσβυναν μεταξὺ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ ἑστιατορίου, στὸ λαμπρὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν γλόμπων. Πιὸ κάτω, σκοτεινὲς δενδροστοιχίες προσέφεραν στὰ ζευγαράκια τὸ προστατευτικό τους μυστήριο. Ψιθυρισμοὶ γεμᾶτοι περιπάθεια, δροσερὰ καὶ πνιγμένα γέλοια, βιαστικὰ βήματα ἀκούονταν μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὰ δυὸ κορίτσια πέρασαν ἀπ' τὴ μεγάλη ταράτσα ποὺ ἦταν γεμάτη κόσμο, χαιρετῶντας δεξιὰ καὶ ἀριστερά, χωρὶς νὰ σταθοῦν. Ἐνῷ ἐπλησίαζαν στὸ ἑστιατόριο, ἕνας ἄνθρωπος καθισμένος στὴ σκιὰ ποὺ ἔρριχνε ἕνα μπαλκόνι, σηκώθηκε καὶ τὶς ἐπλησίασε.

Ἡ Ὄλγα Δημητριέβνα ταράχθηκε.

—Βέβαια, εἶναι ἐδῶ, εἶπε σφίγγοντας τὸ μπράτσο τῆς 'Αριάνας γιὰ νὰ τὴν παρασύρη.

'Αλλὰ ἡ 'Αριάνα στάθηκε καὶ ἔτεινε τὸ χέρι σ' ἐκεῖνον ποὺ ἤρχετο πρὸς συνάντησί της. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μετρίου ἀναστήματος, μὲ ὁλοστρόγγυλο πρόσωπο, μέ μικρὰ μάτια, κάτω ἀπὸ βαρειὲς βλεφαρίδες.. Τὸ χλωμό του χρῶμα ἔδειχνε κακὴν ὑγεία. Εἶχε ἕνα μουστάκι κομμένο κατὰ τὴν ἀγγλικὴ μόδα. Ἦταν ἐντελῶς φαλακρὸς καὶ μόνο τριγύρω στὸ κεφάλι του εἶχε λίγα μαλλιὰ κομμένα κι' αὐτὰ σχεδὸν σύρριζα. Χοντρὰ καὶ παχουλὰ χέρια. Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προσδιορίση κανεὶς τὴν ἡλικία του—περπατοῦσε ἀργὰ στηριζόμενος σ' ἕνα μπαστοῦνι. Αὐτὸς ἦταν ὁ μηχανικὸς Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς Μπογκντάνωφ ποὺ ἀπὸ μερικὰ χρόνια εἶχε ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὶς ἐργασίες. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μορφωμένος, λεπτός, πνευματώδης, ἀλλὰ εἶχε συγχρόνως καὶ κάτι τὸ ἀνησυχητικὸ ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προσδιορίση κανείς, ἂν καὶ τὸ αἰσθανόταν καθαρά. Πολλὰ δὲν ἐλέγοντο γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, χωρὶς ὅμως κανεὶς νὰ μπορῆ νὰ τοῦ προσάψη τίποτα ὡρισμένο. Ἔπειτα τὸ ὄνομά του εἶχε ἀναμιχθῆ σὲ μιὰ λυπηρὴ ἱστορία ποὺ εἶχε συμβῆ στὴν πόλι, πρὸ ἑνὸς ἔτους. Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα κορίτσια τῆς κοινωνίας εἶχε αὐτοκτονήσει σὲ ἡλικία δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Οἱ λόγοι τῆς αὐτοκτονίας ἔμειναν ἄγνωστοι. Ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς περιπτώσεις αὐτὲς τῆς ἀπογοητεύσεως, τόσο συχνὲς στὴ ρωσσικὴ νεολαία, ποὺ τὰ ἀδύνατα νεῦρα της συχνὰ εἶναι ἀνίκανα ν' ἀντισταθοῦν στὶς πρῶτες συγκρούσεις μὲ τὴν ζωή. Στὸ δωμάτιο τῆς νέας εἶχαν βρῆ ἐπιστολὲς τοῦ Μπογκντάνωφ, ἐπιστολὲς σκοτεινές, πολὺ φιλολογικές, πολὺ περίπλοκες, ἀπ' τὶς ὁποῖες δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μάθουν τίποτα, παρὰ μόνο πὼς μεταξύ τους ὑπῆρχε κάποια στενὴ σχέσις, ἴσως μόνο ψυχική. Ἔτσι, ἡ δημοσία γνώμη, συγκλονισμένη ἀπ' αὐτὸ τὸ αἴνιγμα, ἀπέδιδε τὴν εὐθύνην τῆς αὐτοκτονίας στὸν Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς καὶ ὅλοι τὸν ἀπέφευγαν. Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴ αὐτήν, ἡ 'Αριάνα Νικολαέβνα, ἀπὸ πνεῦμα ἀντιλογίας χωρὶς ἄλλο, ἔβλεπε συχνὰ τὸν Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς δημοσίως καὶ μιλοῦσε πολὺ μαζύ του. Ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς φαινόταν ἐξ ἄλλου πὼς ἡ 'Αριάνα τοῦ ἄρεσε ὑπερβολικά. Ἡ ἀκτινοβόλος ἐξυπνάδα της τὸν θάμπωνε. Τῆς μιλοῦσε πάντα μὲ τὸν μεγαλύτερο σεβασμό, ὄχι ὅπως μιλοῦσε σ' ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, ἀλλὰ σὰν σὲ μιὰ ἀνώτερη γυναῖκα μὲ τὴν ὁποίαν μπορεῖ νὰ συζητήση κανεὶς τὰ πιὸ ψηλὰ ζητήματα. Τὴν ἄφινε νὰ καταλάβη, χωρὶς νὰ τὸ λέη καθαρά, πὼς θὰ τὸν εἶχε πάντα ἀφωσιωμένο φίλο, ἔξω κι' ἀπάνω ἀπὸ κάθε κοινωνικὴ συμβατικότητα, καὶ ὅτι μεταξὺ ἀνθρώπων τῆς διανοητικῆς των τάξεως δὲν ὑπῆρχαν ἐμπόδια, ἐμπόδια ποὺ ὑπάρχουν μόνο γιὰ τὸν ὄχλο. Ἀπὸ τὶς συνομιλίες των αὐτὲς ἔβγαινε τὸ συμπέρασμα πὼς τὸ χρῆμα παίζει ἕνα μεγάλο ρόλο στὴ ζωή, πὼς ὁ καθένας μπορεῖ ἀπότομα νὰ βρεθῆ στὴν ἀνάγκη νὰ δανεισθῆ, πὼς κανένας δὲν εἶναι προφυλαγμένος ἀπ' τὰ κτυπήματα τῆς μοίρας καὶ πὼς, ἂν ποτὲ ἡ 'Αριάνα Νικολαέβνα βρισκόταν στὴν ἀνάγκη νὰ ζητήση χρήματα, αὐτός, ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς θὰ ἦτο πολὺ εὐτυχὴς νὰ τὴν ἐξυπηρετήση, ἀφοῦ ἦταν τόσο πλούσιος. Αὐτὰ ὅλα δὲν εἶχαν ποτὲ εἰπωθῆ μὲ τὴν ὠμότητα ποὺ μεταχειρίζομαι ἐδῶ. Δὲν εἶχε προφερθῆ οὔτε μιὰ λέξις ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ προσβάλη τὴν 'Αριάνα, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὴν κάνη νὰ ἐπιβάλη σιωπὴ στὸν συνομιλητή της, ὁ ὁποῖος κατεῖχε τὴν τέχνη νὰ ὑποβάλη ὅ,τι δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήση καθαρά. 'Αλλὰ τέλος, ἀπ' ὅλες τὶς συνομιλίες των ἐκείνη εἶχε καταλάβη ὅτι ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς θὰ ἦταν πρόθυμος νὰ τὴν ἐξυπηρετήση σὲ κάθε στιγμή. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀντίτιμον μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἐπληρώνοντο οἱ ὑπηρεσίες του, γι' αὐτὸ δὲν γινόταν λόγος φυσικά. Κι' ἔπειτα μήπως ἡ 'Αριάνα τὸ συλλογιζόταν κἄν, ὅσο οἱ προτάσεις τοῦ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς φαίνονταν πὼς δὲν ζητοῦσαν καμμιὰ ἀνταμοιβή; Ἡ νεαρὰ κόρη ἦταν κολακευμένη νὰ βλέπη τὴν αἰνιγματικὴ αὐτὴ προσωπικότητα ποὺ ἀπασχολοῦσε ὅλη τὴν πόλι, νὰ προστίθεται στὸ πλῆθος τῶν θαυμαστῶν της. Ὁ Μπογκντάνωφ ἦταν ἕνα ἀνώτερο πνεῦμα καὶ οἱ θαυμασμοὶ ποὺ τῆς ἀπηύθυνε εἶχαν ἕνα ἀρκετὰ σπάνιο ἄρωμα.

Στὸν κῆπο 'Αλεξάνδρου

Ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὴν Ὄλγα Δημητριέβνα, ἡ 'Αριάνα παρέσυρε τὸν μηχανικὸ μακρυὰ ἀπ' τὴν ταράτσα, σὲ μιὰ σκοτεινὴ δενδροστοιχία.

Μὲ τὸ συνηθισμένο της θάρρος τοῦ εἶπε ἀμέσως:

—Ξέρετε πὼς ἴσως θὰ ἔχω τὴν ἀνάγκη σας;

— Ἀσύγκριτη φίλη, ἀπάντησε ἐκεῖνος, (τοῦ ἄρεσαν αὐτὲς οἱ ἀπηρχαιωμένες ἐκφράσεις), ξέρετε, εἶμαι ὁλόκληρος δικός σας, ἐντελῶς δικός σας... εὐτυχὴς νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω.

—Ἰδού, θέλω νὰ πάω στὸ Πανεπιστήμιο καὶ ἔχω δυσκολίες μὲ τὴν οἰκογένειά μου.

—Ἄχ! Ἡ οἰκογένεια, ἡ οἰκογένεια, ἕνας φρικτὸς ζυγός.... σωστὴ σκλαβιά! Ἕνα πνεῦμα σὰν τὸ δικό σας, 'Αριάνα Νικολαέβνα.... Πόσο θὰ ὑποφέρετε!... Σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ σκεφθήκατε ἐμένα. Ἡ ἐμπιστοσύνη σας, μὲ συγκινεῖ... 'Αλλὰ δὲν σκεφθήκατε κάτι. (Πῆρε τὸ χέρι τῆς νέας καὶ τὸ κράτησε στὰ δικά του). Πῶς θὰ δεχθῶ νὰ σᾶς χάσω; Τί θὰ γίνω χωρὶς ἐσᾶς, μέσα στὴ βάρβαρη αὐτὴ πόλι; Χωρὶς τὶς πολύτιμες στιγμὲς ποὺ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ χαρίσετε; (Ἐψιθύριζε ὅλα αὐτὰ τόσο κοντὰ στὸ πρόσωπο τῆς 'Αριάνας, ποὺ ἡ Ὄλγα μόλις ἄκουε τὰ λόγια του). Πάντως, πρέπει νὰ σκεφθοῦμε, πρέπει νὰ μιλήσωμε. Θὰ μὲ πάρετε στὸ τηλέφωνο, δὲν εἶναι ἔτσι;'.. Τίποτα δὲν θὰ μ' ἐμποδίση... Μείνατε ἥσυχη, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου.

Ἡ 'Αριάνα τράβηξε τὸ χέρι της. Ἐδίστασε μιὰ στιγμή, ἔπειτα γυρίζοντας πρὸς τὴν Ὄλγα Δημητριέβνα, τῆς εἶπε:

—Περίμενέ με ἐδῶ, θὰ ξανάλθω σὲ μιὰ στιγμή.

Καὶ ἀφίνοντας τὴ φίλη της ἔκπληκτη, ἀπεμακρύνθη στὸ σκοτάδι μὲ τὸν μηχανικό.

—Μιχαὴλ 'Ιβάνοβιτς, τοῦ εἶπε, δὲν ξέρω γιατὶ ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς. Δὲν τὸ σκέφθηκα. Ἴσως ἔχω ἄδικο... 'Αλλὰ μ' ἀρέσει νὰ μιλῶ καθαρὰ καὶ εἰλικρινά. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα γιὰ νὰ πάω στὸ Πανεπιστήμιο. Μπορεῖτε νὰ μοῦ δανείσετε; Λέω νὰ μοῦ δανείσετε γιατὶ ἔχω μερικὲς χιλιάδες ρούβλια ἀπ' τὴ μητέρα μου, ποὺ θὰ πάρω μόλις γίνω ἐνήλικος. Θέλετε νὰ γίνετε ὁ τραπεζίτης μου; Εἶναι μιὰ ἐπιχείρησις αὐτὴ ποὺ σᾶς προτείνω, μιὰ ἁπλῆ ἐπιχείρησις. Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ δῆτε ἔτσι, σὰν ἐπιχείρησι. Δὲν θέλω νὰ ὀφείλω τίποτα σὲ κανένα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνεννοηθοῦμε ἔτσι, ὅπως τὸ θεωρῶ ἐγώ, εἰδ' ἄλλως δὲν θέλω τίποτα. Πρέπει νὰ μοῦ ἀπαντήσετε ἀμέσως: Μπορεῖτε νὰ μοῦ δανείσετε χρήματα καὶ μὲ πόσο τόκο;

—'Αλλὰ φίλη μου, πολύτιμη φίλη μου, ἀπάντησε ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς, δὲν σᾶς ἐννοῶ... 'Αλήθεια, δὲν σᾶς ἐννοῶ. ιΜὰ ἐπιχείρησις μεταξὺ ἐσᾶς καὶ ἐμένα, εἶναι ἀδύνοῶ...'Αλήθεια, δὲν σᾶς ἐννοῶ. Μιὰ ἐπιχεί- ἀκόμα; Ἐσεῖς, ἡ 'Αριάνα Νικολαέβνα, ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ μερικὲς ἄθλιες χιλιάδες ρούβλια, χωρὶς ὅρους ἀπολύτως... Μόνη μου ἀνταμοιβὴ θὰ εἶναι ἡ σκέψις πὼς ἐγώ, ὁ ἀνάξιος, θὰ συντείνω στὴν ἀνάπτυξι τῆς ἐξαιρετικῆς σας προσωπικότητος. Εἶναι τιμή, μεγάλη τιμὴ γιὰ μένα... Μόνο τρέμω, τὸ ὁμολογῶ, στὴν ἰδέα πὼς θὰ σᾶς χάσω... Ἡ κακή μου ὑγεία μοῦ ἀπαγορεύει τὸ κλῖμα τῆς Πετρουπόλεως ἢ τῆς Μόσχας... Θὰ ἔπρεπε νὰ εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ μὲ ξεχάσετε... ναί, πὼς θὰ ἔρχεσθε κάθε χρόνο νὰ περνᾶτε ἐδῶ τὶς διακοπές σας καὶ πὼς θὰ φροντίζετε γιὰ μένα σὰν γιὰ ἕνα ἄρρωστο... Ναί, εἶμαι ἄρρωστος, ἀλλὰ ἕνας ἄρρωστος ποὺ δὲν ζητάει πολλά... μόνο νὰ σᾶς βλέπω λίγο κάθε βδομάδα... Δὲν τὸ ξέρετε 'Αριάνα Νικολαέβνα, ἀλλὰ μόνο ὅταν σᾶς βλέπω αἰσθάνομαι πὼς ζῶ, ὅταν μοῦ κάνετε τὴ χάρι νὰ μιλᾶτε μαζύ μου. Ἡ γοητεία τῆς εὐφυΐας σας εἶναι ἕνα ἀσύγκριτο φάρμακο γιὰ ὅλους μου τοὺς πόνους. Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς σας ἀκόμα μοῦ δίδει δυνάμεις... Εἶναι θαῦμα, ἀληθινὸ θαῦμα!.... Καί, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς τὸ πῶ, ὑποφέρω σκληρὰ ποὺ δὲν σᾶς συναντῶ παρὰ μόνο τυχαίως, μέσα στὸ πλῆθος, πάντα μὲ τὴ φίλη σας ποὺ εἶναι χαριτωμένη ἀλλὰ ποὺ ἡ ἐξυπνάδα της δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μὲ τὴ δική σας... Ἂν εἴχατε λίγο οἶκτο γιὰ μένα, θὰ μοῦ παραχωρούσατε μερικὲς ὧρες συνομιλίας, ἀλλὰ ἤρεμες, μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, στὸ σπίτι μου... Θὰ ἦταν μιὰ ἐλεημοσύνη. Ἔχετε τὸ χάρισμα νὰ μεταδίδετε ζωὴ ἀκόμα καὶ στοὺς ἑτοιμοθανάτους! Ξέρετε πῶς σᾶς ὀνομάζω; Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ. Ναί, θυμᾶσθε τὶ λέει ἡ Γραφή; «Ἤξερε νὰ διηγεῖται πλῆθος ἀπὸ ἱστορίες. Τὴ μιὰ πιὸ διασκεδαστικὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη». Ὅλα ὅσα μοῦ διηγεῖσθε γιὰ τὰ παιδικά σας χρόνια, γιὰ τὴ ζωή σας ἐδῶ, μοιάζουν γιὰ μένα σὰν τὰ πιὸ ὡραῖα ἀνατολίτικα παραμύθια... Νά, αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη χάρις ποὺ σᾶς ζητῶ.

Ἡ 'Αριάνα, μὲ τὸν πιὸ ξηρὸ τόνο ποὺ ἦταν τόσο ἀντίθετος μὲ τὸ πάθος τοῦ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς ποὺ ἦταν βαθειὰ συγκινημένος, τοῦ εἶπε:

—Καὶ πόσες φορὲς τὴν ἑβδομάδα θὰ πρέπει νὰ παίζω τὴ «Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ» στὸ σπίτι σας, πρὶν φύγω;

Ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς ἔμεινε κατάπληκτος.

—'Αλλά... φίλη μου... ἄρχισε νὰ λέη....

—'Απαντῆστε μου εἰλικρινά, σᾶς παρακαλῶ. Θέλω νὰ ξέρω ὅλους τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας .

—Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω νὰ σᾶς ἀκούω νὰ μιλᾶτε ἔτσι!'.. Μὲ παρεξηγῆτε τελείως...

—Ἂν δὲν μοῦ ἀπαντήσετε ἀμέσως, σᾶς ἀφίνω καὶ δὲν θὰ ξαναμιλήσωμε ποτὲ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς ἐδίστασε:

—Δὲν ξέρω, δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα...

—Ἂς ποῦμε δυὸ φορές. Καὶ πόσες ὧρες θὰ πρέπει νὰ διηγοῦμαι ἱστορίες;

—'Αλήθεια εἶσθε σκληρή! Αὐτὴ ἡ ἀκρίβεια εἶναι φρικτή!

—Καλά, θὰ τὸ ὁρίσω μόνη μου. Δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ μιὰ ὥρα. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ὅροι σας... Μοῦ φαίνονται ἀκριβοί... Θὰ τοὺς σκεφθῶ... χαίρετε!

Ἐκεῖνος τὴν κράτησε;

—Μιὰ λέξι ἀκόμα... Θ' ἀλλάξω σπίτι. Δὲν εἶναι καλὸ αὐτὸ ποὺ ἔχω. Ἔχει πολὺ θόρυβο. ιΚ' ἔπειτα ἔμεινα πολὺ καιρὸ σ' αὐτό. Εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ ἀναμνήσεις!... Ξέρετε πὼς δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὶς ἀναμνήσεις; Μὲ ἀρρωσταίνουν χειρότερα... Εἶμαι ἄρωστος. πρέπει νὰ τὸ καταλάβετε καλὰ αὐτό, 'Αριάνα Νικολαέβνα. Λοιπὸν νοίκιασα ἕνα μικρὸ σπιτάκι στὴν ἐξοχή, ἥσυχο, ἀπομονωμένο, τὸ σπιτάκι τοῦ Λέοντος, ξέρετε, τοῦ θυρωροῦ τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου...Τὸ νοίκιασα ὁλόκληρο μόνο γιὰ μένα...

Καὶ ὁ Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς ἀπεμακρύνθη, στηριζόμενος στὸ μπαστοῦνι του καὶ σύροντας τὰ πόδια του.

Τὸ σουπὲ συγκέντρωσε καμμιὰ δεκαριὰ πρόσωπα σὲ μιὰ ταράτσα τοῦ ἑστιατορίου. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ Παῦλος Παβλόβιτς, καθὼς καὶ ὁ ψηλὸς ξανθὸς νέος ποὺ εἶχε συναντήση τὴν 'Αριάνα στὸ δρόμο, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ στὶς πέντε, ὅταν ἔβγαινε ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Λονδίνου. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ βράδυ ὁ εὐνοούμενος τῆς 'Αριάνας ποὺ τὸν εἶχε καθήσει στὰ δεξιά της, ἦταν ἕνας νεαρὸς φοιτητὴς μελαχροινὸς μὲ γαλανὰ μάτια. Εἶχαν πιῆ βότκα, τώρα ἔπιναν σαμπάνια. Ἡ Ὄλγα Δημητριέβνα κύτταξε τρυφερὰ τὸν γείτονά της: Μὲ τὸ χέρι της ἀκουμπισμένο στὸ δικό του τοῦ ἔλεγε μὲ μιὰ χαϊδευτικὴ φωνὴ πὼς ἦταν περίλυπη μέχρι θανάτου καὶ πὼς ἡ ψυχή της ἦταν ἄρρωστη. Ἡ 'Αριάνα σπινθηροβολοῦσε ἀπὸ ζωὴ καὶ ἐξυπνάδα. Ποτὲ δὲν εἶχε φανῆ τόσο εὔθυμη, ποτὲ τόσο πνευματώδης. Ἀπαντοῦσε σὲ ὅλους κι' ἀπ' τὰ ὡραῖα της χείλη γλυστροῦσαν τὰ πειράγματα σὰν βέλη.

'Αλλὰ ξαφνικά, ἐνῷ ἡ συνομιλία γύριζε στὸ ζήτημα τῆς τιμιότητος στὸν ἔρωτα, ἡ 'Αριάνα ἄλλαξε τόνο καὶ μὲ μιὰ ἔκφρασι ποὺ ὅλοι παρετήρησαν εἶπε:

—Ἡ τιμιότης... Τὶ εἶναι ἡ τιμιότης; Ἕνα κορίτσι ποὺ δίνεται γιὰ χρήματα ἔχει τὴν τιμιότητά του ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ ἡ γυναῖκα ποὺ δὲν ἔχει ἐραστή. Ποιὸς μπορεῖ ἀπ' ἔξω νὰ καταμετρήση ποὺ εἶναι ἡ τιμὴ καὶ ποὺ εἶναι ἡ ντροπή;... Εἶναι ἕνα αἴσθημα θαμένο βαθειὰ μέσα μας καὶ μόνο ἐμεῖς οἱ ἴδιοι μποροῦμε νὰ τὸ κρίνωμε... Θὰ μποροῦσα νὰ πουληθῶ, εἶπε κυττάζοντας ἀτενῶς τὴν Ὄλγα Δημητριέβνα ποὺ ἀνατρίχιασε, καὶ νὰ μείνω στὰ μάτια μου τίμια.

—Μὰ τὶ λέτε; φώναξε τρομαγμένος ὁ μελαχροινὸς νέος.

—Ναί, ἐπανέλαβε ἡ 'Αριάνα, ὑποθέστε ὅτι δὲν ἔχω χρήματα, καὶ ὅτι μέσα μου αἰσθάνομαι τὴν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, τὸ καθῆκον νὰ ἀναπτύξω τὴν διάνοιά μου, νὰ πάω στὸ Πανεπιστήμιον, νὰ λάβω τὴν ἀνώτερη μόρφωσι ποὺ μοῦ πρέπει. Δὲν μπορῶ νὰ καταστρέψω τὸ ἰδεῶδες ποὺ ἀκολουθῶ χάνοντας τὸν καιρό μου γιὰ νὰ δίνω μαθήματα σὲ μικροὺς βλάκες, γιὰ δυὸ ρούβλια τὴν ὥρα. Χρειάζομαι χρήματα. Ἀπὸ ποιὸν νὰ ζητήσω; Ἀπὸ τὸν ἄνδρα ποὺ ἀγαπῶ; Αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο, δὲν ἀνακατεύει κανεὶς τὸν ἔρωτα μὲ τὸ χρῆμα. 'Αλλά, ἂν ενας ἄνδρας ποὺ δὲν ἀγαπῶ, μοῦ δίνει τὴν βεβαιότητα μιᾶς πλούσιας καὶ πνευματικῆς ζωῆς γιὰ τὶς λίγες στιγμὲς ποὺ θὰ πάρη τὸ σῶμα μου, εἶναι καθῆκον μου νὰ δεχθῶ... Μήπως δὲν μένω τίμια καὶ πιστὴ στὸν ἑαυτό μου, μὲ τὸ νὰ δεχθῶ αὐτὸ σὰν μιὰ ἀγορά, μὲ τὸ νὰ πληρώσω μὲ τὸ μόνο νόμισμα ποὺ διαθέτω; Ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ μὲ καταδικάση. Τὶ εἶναι ὁ κόσμος; Ἕνα ἄθροισμα ἀπὸ κουτοὺς καὶ ἀπὸ ἠλίθιες προλήψεις. Ἂς μὲ κρίνουν ὅπως θέλουν. 'Αλλὰ στὰ μάτια μου μένω τίμια...

Οἱ μισοὶ ἀπὸ τὴ συντροφιὰ ἐχειροκρότησαν. Ὁ Παῦλος Παβλόβιτς κατέβασε τὸ κεφάλι.

—Ἔχει δίκηο, εἶπε ἕνας.

—Νά, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἀνθρώπινη ἠθική, εἶπε ἕνας ἄλλος. Μπράβο!

Ἡ Ὄλγα Δημητριέβνα ἔκλαιγε.

ΙΥ. ΤΑΡΑΓΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

Οἱ φίλοι ποὺ συγκεντρώνονταν στὸ σπίτι τῆς Ντβορασκάγια ἦσαν ἀνήσυχοι, γιατὶ ὁ χαρακτῆρας τῆς Βαρβάρας Πετρόβνας ὑφίστατο παράδοξες ἀλλαγές. Ἄλλοτε ἦταν μιὰ γυναῖκα εὔθυμη, ἀμέριμνη, περιποιητική, πάντα ἤρεμη. Τώρα φαινόταν πότε λυπημένη, πότε ἀνήσυχη, πότε νευρική, πολὺ λίγο κυρία τοῦ ἑαυτοῦ της. Αὐτὴ ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε πῆ ἕνα προσβλητικὸ λόγο σὲ κανένα, τώρα ἔλεγε δυσάρεστα πράγματα στοὺς πιὸ παληούς της φίλους ποὺ ἀλληλοκυττάζονταν τρομαγμένοι καὶ ἐφοβοῦντο κάποια καταστροφή .

Ὁ Βλαδίμηρος 'Ιβανόβιτς, ὁ ὡραῖος γιατρὸς μὲ τὰ γκρίζα μαλλιά, ἐρχόταν πάντα στὸ σπίτι. 'Αλλὰ ἐρχόταν καὶ ἐξαφανιζόταν, καθόταν μερικὰ λεπτὰ στὸ τραπέζι πάντα ὅταν ἡ Βρβάρα Πετρόβνα εἶχε κόσμο. Ἂν ἔμπαινε στὸ μικρὸ σαλόνι ποὺ ἦταν πλάϊ ἀπὸ τὴν κρεββατοκάμαρά της, ἦταν πάντα βιαστικός. Δὲν περνοῦσε πιὰ τὶς βραδυές του σὰν ἄλλοτε κοντὰ στὴ Βαρβάρα. Κι' αὐτὸς ἐπίσης εἶχε χάσει τὴν ἠρεμία του.

Ἡ συμπεριφορὰ τῆς Βαρβάρας στὴν 'Αριάνα ἦταν παράξενη. Μερικὲς φορὲς τὴν ἐγέμιζε χάδια. Τὴν κρατοῦσε πότε μὲ τὸ ἕνα πρόβλημα, πότε μὲ τὸ ἄλλο, τὴν ἐμπόδιζε νὰ βγῆ, τὴν γέμιζε δῶρα. Μερικὲς φορὲς πάλι τὴν προσέβαλε μπροστὰ στὸν κόσμο, τὴν ἀπεμάκρυνε, περνοῦσε ἡμέρες ὁλόκληρες χωρὶς νὰ τῆς πῆ λέξι. Ἡ νεαρὰ κόρη ὑπέφερε ὅλες αὐτὲς τὶς ἰδιοτροπίες μὲ ἀδιαφορία.

Μιὰ μέρα ποὺ ἡ θεία της βρισκόταν σὲ μιὰ στιγμὴ εὐθυμίας καὶ διαχυτικότητος ἡ 'Αριάνα—ἦταν λίγος καιρὸς μετὰ τὶς τελικές της ἐξετάσεις στὸ γυμνάσιο—, τῆς μίλησε γιὰ τὸ σχέδιο τῆς ἀναχωρήσεώς της καὶ τῶν σπουδῶν της στὸ Πανεπιστήμιο, καθὼς καὶ γιὰ τὶς δυσκολίες ποὺ εἶχε μὲ τὸν πατέρα της. Ἡ Βαρβάρα δὲν ἀγαποῦσε τὸν γαμβρό της καὶ δὲν τὸν ἔβλεπε ποτέ.

—Ὁ πατέρας σου ἦταν πάντα κουτός, ἀγαπητή μου, τῆς εἶπε, καὶ εἶσαι τόσο ἔξυπνη ἐσύ, ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ ζήσης μαζύ του. Ὅσο γιὰ τὸ σχέδιό του, νὰ σὲ παντρέψη, εἶναι βλακεία. Εἶσαι ἀκόμα παιδί. Τὶ ξέρεις ἀπ' τὴ ζωή; Ἔχεις τοὐλάχιστον ἕνα ἐραστή;

Γέλασε, κύτταξε τὴν ἀνεψιά της καὶ ἐξακολούθησε:

—'Αλήθεια, ἔχεις ἐραστή;... Ξέρεις ὅλα ὅσα κάνω. Δὲν σοῦ ἔκρυψα ποτὲ τίποτα. 'Αλλὰ ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτα γιὰ σένα... Λοιπὸν μίλησε, ἐμπρός...

Ἡ νεαρὰ κόρη χαμογέλασε χωρὶς ν' ἀπαντήση. Ἡ Βαρβάρα ἐξακολούθησε:

—Ἔχεις ὅλη τὴν πόλι στὰ πόδια σου. Ξετρελλαίνεις τοὺς ἄνδρες σὰν διάβολος. 'Αλλὰ τὶ δίνεις ἀπ' τὸν ἑαυτό σου;... Ὡς τόσο δὲν ἔχω παρὰ νὰ σὲ κυττάξω. Ἔχεις τὸ δικό μας αἷμα. Στὴν ἡλικία σου ἡ μητέρα σου εἶχε κιόλας ἕνα μυθιστόρημα. Ἐγὼ ἡ ἴδια, σὲ ἡλικία δέκα ὀκτὼ χρονῶν ζοῦσα τὴ ζωή μου. Καὶ καθὼς μοῦ λένε σήμερα τὰ κορίτσια μᾶς ἔχουν ξεπεράση ἐμᾶς τὶς παληές... Ἔλα, μίλησε μιὰ φορὰ εἰλικρινά!... Τὶ τοὺς κάνεις τοὺς ἄνδρες; Βλέπω πὼς τοὺς τραβᾶς ὅλους ἀπ' τὴ μύτη... Ἅ, σὲ ζηλεύω, εἶπε ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο. Ἄλλοτε... (Ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα ἀνεστέναξε). Πάντως, δὲν θὰ μ' ἀφήσης Εἶσαι εὐτυχισμένη ἐδῶ. Εἶσαι ἐλεύθερη. Πηγαίνεις κι' ἔρχεσαι ὅποτε σ' ἀρέσει. Τὶ θέλεις περισσότερο!... Ὄχι! Δὲν μπορῶ νὰ σὲ χωρισθῶ.

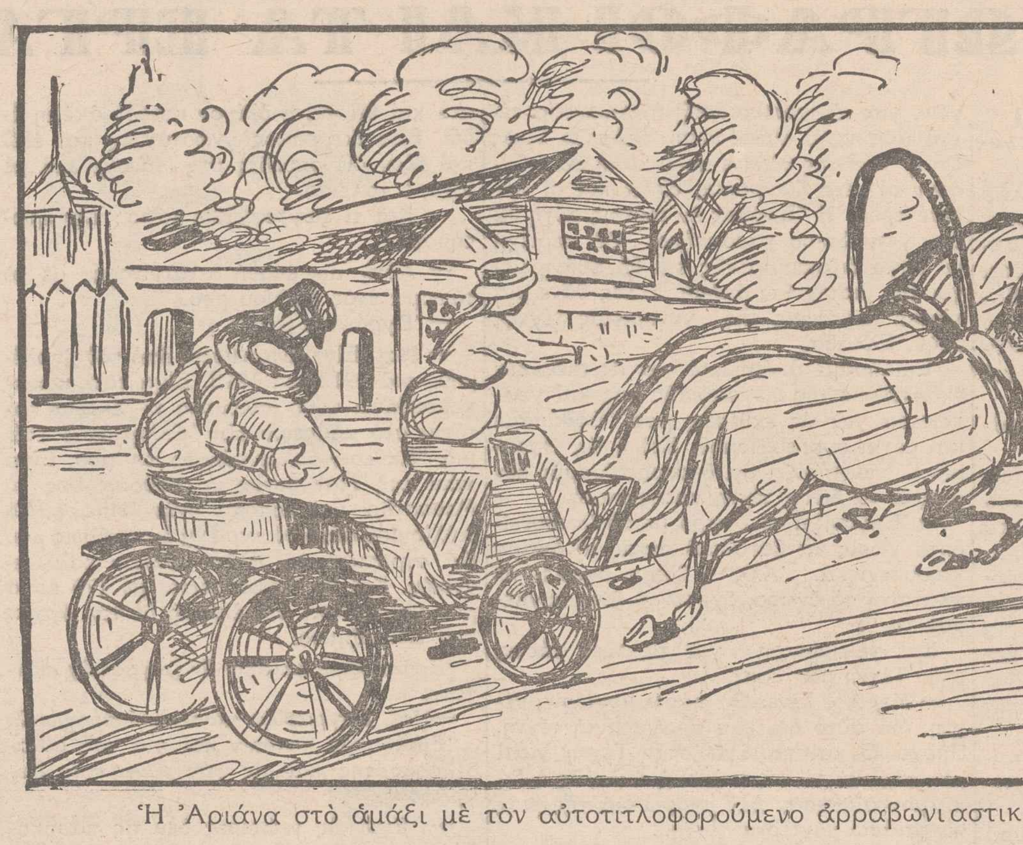

Ἡ 'Αριάνα στὸ ἁμάξι μὲ τὸν αὐτοτιτλοφορούμενο ἀρραβωνιαστικό της.

Ὑπῆρχε κάτι τὸ περιπαθὲς μέσα στὴν τελευταία αὐτὴ φράσι καὶ ἡ 'Αριάνα τὸ αἰσθάνθηκε. Μάταια προσπάθησε νὰ κάμψη τὴ θεία της. Ἡ Βαρβάρα δὲν ἤθελε ν' ἀκούση τίποτα.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς σκέψεις εἶχε καταλήξει σὲ μιὰ περίεργη ψυχικὴ κατάστασι. Εἶχε παρατηρήσει πὼς ὁ Βλαδίμηρός 'Ιβανόβιτς ἐρχόταν πάντα στὶς ὧρες ποὺ ἡ 'Αριάνα ἦταν στὸ σπίτι, πὼς διασκέδαζε μὲ τὴν ἐξυπνάδα τῆς ἀνεψιᾶς της, πὼς ἀναζητοῦσε τὶς εὐκαιρίες γιὰ νὰ τὴν συναντᾷ. Στὴν ἀρχὴ εἶχε αἰσθανθῆ ἕνα βουβὸ θυμό, ἀλλὰ γρήγορα κατάλαβε πὼς ἡ παρουσία τῆς 'Αριάνας ἦταν ἕνα ἀσφαλὲς μέσο γιὰ νὰ ἑλκύη τὸν ἐραστή της, καὶ ὅτι ἂν ἡ νεαρὴ κόρη ἐξαφανιζόταν., ὁ Βλαδίμηρος 'Ιβανόβιτς θὰ ἔπαυε νὰ ἔρχεται. Λοιπὸν ἡ Βαρβάρα εἶχε φθάσει στὸ σημεῖο ποὺ τὸ νὰ βλέπη, μονάχα νὰ βλέπη τὸν Βλαδίμηρο, ἦταν γι' αὐτὴν τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ ἄξιζε στὴ ζωή. ιΚ' ἔπειτα ἐσκέπτετο: «Ποιὸς κίνδυνος ὑπάρχει; Ἡ 'Αριάνα εἶναι παιδί. Γι' αὐτὴν ὁ γιατρὸς εἶναι σὰν γέρος. Αὐτὴ φλερτάρει μὲ τοὺς νέους. Ἀπὸ αὐτοὺς θὰ ἔχη πάρη ἢ θὰ πάρη ἕνα ἐραστή. Ὁ Βλαδίμηρος δὲν τὴν ἐνδιαφέρει. Θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρη τὴ ζωὴ σὰν κι' ἐμένα γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ἐννοήση τὸ ἐξαιρετικὸ ποὺ ὑπάρχει μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο».

Ἡ δυστυχισμένη Βαρβάρα δὲν ἔβλεπε πιὸ μακρυά. Κρατοῦσε τὴν 'Αριάνα γιὰ νὰ προσελκύη τὸν Βλαδίμηρο καὶ δὲν ἀντιλαμβανόταν τὸ ἐπικίνδυνο παιχνίδι ποὺ ἔπαιζε.

Ἔτσι ἡ 'Αριάνα δὲν μπόρεσε νὰ πείση τὴ θεία της νὰ τὴν ἀφήση νὰ πάη στὸ Πανεπιστήμιο.

Ὅταν τελείωσε ἡ συνομιλία τους, ἡ 'Αριάνα κύτταξε στὰ μάτια τὴ θεία της καὶ τῆς εἶπε ἁπλᾶ:

—Πολὺ καλά. Ἐσὺ τὸ θέλησες., καὶ βγῆκε ἀφίνοντας τὴ Βαρβάρα ἀνήσυχη γιὰ τὴν ἔννοια τῶν αἰνιγματικῶν αὐτῶν λόγων.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἡ 'Αριάνα, ἀφοῦ βεβαιώθηκε πὼς κανένας δὲν ἦταν κοντά της καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἀκούση, πλησίασε στὸ τηλέφωνο ποὺ βρισκόταν στὴν τραπεζαρία, ζήτησε ἕνα ἀριθμὸ καὶ εἶπε μιὰ σύντομη φράσι.

* * *

—Πέρασε ἕνας μῆνας. Ἦταν ἕνα ζεστὸ καὶ βαρὺ καλοκαῖρι. Ἡ ζωὴ κυλοῦσε ἥσυχη ὅταν στὸ σπίτι τῆς Ντβορανσκάγια ξέσπασε ἕνα ἐπεισόδιο. Μιὰ μέρα, κατὰ τὶς ὀκτώ, ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα γυρίζοντας ἀπ' τὸν περίπατό της βρῆκε τὴν πόρτα ἀνοικτὴ καὶ δὲν χρειάσθηκε νὰ κτυπήση.

Περπατοῦσε τόσο ἐλαφρὰ ποὺ πέρασε τὴν τραπεζαρία χωρὶς νὰ τὴν ἀκούση κανείς. Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου τῆς 'Αριάνας ἦταν ἀνοικτὴ καὶ στὸ βάθος τοῦ δωματίου εἶδε τὴ νεαρὴ κόρη ντυμένη μ' ἕνα ἐλαφρὸ ἄσπρο φόρεμα, ν' ἀκουμπᾷ στὸν τοῖχο. Μπροστά της μὲ τὰ δυὸ χέρια ἀκουμπησμένα ἐπίσης στὸν τοῖχο, ἔτσι ποὺ ἔκλεινε τὴν 'Αριάνα, στεκόταν ὁ Βλαδίμηρος 'Ιβανόβιτς τόσο γυρμένος πρὸς τὴν κόρη, ποὺ φάνηκε στὴ Βαρβάρα πὼς τὸ πρόσωπο τοῦ ἐραστοῦ της ἄγγιζε τὸ πρόσωπο τῆς ἀνεψιᾶς της.

Εἶχε τὴν ψυχικὴ δύναμι νὰ μὴ μιλήση, νὰ μὴ κάνη κανένα θόρυβο, καὶ νὰ περάση στὸ δωμάτιό της. Τότε μόνο ἐκτύπησε τὸ κουδοῦνι καὶ ὅλο τὸ σπίτι ἔμαθε πὼς ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα εἶχε λιποθυμήσει. Ὅλοι ἔτρεξαν κοντά της...

Τὴν ἄλλη μέρα φώναξε τὴν 'Αριάνα καὶ τῆς εἶπε:

—Ἄλλαξα γνώμη σχετικὰ μὲ τὶς σπουδές σου. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ κρατήσω ἐδῶ. Πρέπει νὰ κάνης τὴ ζωή σου ὅπως σ' ἀρέση καὶ νὰ σπουδάσης ἂν θέλης. Πήγαινε λοιπὸν στὸ Πανεπιστήμιο., στὴ Μόσχα, στὴν Πετρούπολι, στὴν Ἑλβετία, ὅπου διάβολο θέλεις. Θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι σοῦ χρειάζεται. Μὲ διακόσια ρούβλια τὸν μῆνα θὰ εἶσαι μιὰ πλουσία φοιτήτρια. Θὰ ἔχης ὡραῖα φορέματα, λεπτὰ ἀσπρόρρουχα καὶ ἀρώματα Παρισινά.

Ἡ ἀπάντησις τῆς 'Αριάνας κατέπληξε τὴ θεία της:

—Θὰ πάω βέβαια στὸ Πανεπιστήμιο, ὅπως τὸ ἔχω ἀποφασίσει πρὸ πολλοῦ. 'Αλλὰ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ χρήματα. Σ' εὐχαριστῶ, ἀλλὰ ἔχω ὅ,τι μοῦ χρειάζεται. Εἶμαι καὶ θὰ εἶμαι πάντα ἐλεύθερη.

Μάταια ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα προσπάθησε ν' ἀποσπάση μιὰ λέξι ἀπ' τὴν ἀνεψιά της. Ἡ περιέργειά της ἦταν μεγάλη. 'Αλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν κάνη νὰ μιλήση. Ἡ 'Αριάνα βγῆκε ἀπ' τὸ δωμάτιο χωρὶς νὰ δώση καμμιὰ ἐξήγησι.

Ἡ Βαρβάρα μένοντας μόνη, εἶχε τὴν δυσάρεστη ἐντύπωσι γιὰ πρώτη φορὰ, πὼς δὲν ἤξερε τίποτα ἀπὸ τὴν ἀνεψιά της, ἀπὸ τὴν ἀνεψιά της ποὺ τὴν εἶδε νὰ γεννιέται, ποὺ τὴν εἶχε τόσα χρόνια κοντά της. Στὸ νεαρὸ αὐτὸ κορίτσι ποὺ φαινόταν τόσο διαχυτικὸ καὶ τόσο εὔκολο, ὑπῆρχε κάτι τὸ σκοτεινό. Τί ἔκρυβε μέσα της; Τί ἦταν;

Καταταραγμένη δὲν μπόρεσε νὰ μὴ μιλήση τὸ ἴδιο βράδυ γιὰ ὅλα αὐτὰ στὸν Βλαδίμηρο 'Ιβανόβιτς. Τοῦ ἐμπιστεύθηκε τὴν ἀνησυχία της ποὺ τὴν συμμεριζόταν κι' αὐτός. Μέσα στὴν συγκίνησι ποὺ τοὺς ἔπνιγε καὶ τοὺς δυό, ὁ Βλαδίμηρος δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη ἀπ' τὴν ἐρωμένη του πὼς ἀγαποῦσε τὴν 'Αριάνα μέχρι τρέλλας. Ἡ σκηνὴ ἦταν παράδοξη καὶ συγκινητική. Οἱ δυὸ ἐρασταὶ ἀνέμιξαν τὰ δάκρυά τους.

Ἦταν πολὺς καιρὸς ποὺ δὲν εἶχαν βρεθῆ τόσο ἑνωμένοι...

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ δυσάρεστες διαδόσεις ἄρχισαν νὰ τρέχουν στὴν πόλι εἰς βάρος τῆς 'Αριάνας Νικολαέβνας. Οἱ θαμῶνες τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου ἐβεβαίωναν πὼς τὴν εἶχαν δῆ δυὸ φορὲς ἀργὰ τὴ νύκτα, νὰ περνάη ἀπ' τοὺς διαδρόμους. Ὁ ἕνας ἔλεγε πὼς μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἔμπαινε σ' ἕνα δωμάτιο «ὅπου ἔπιναν σαμπάνια». Ὁ ἄλλος ἐβεβαίωνε πὼς τὴν συνάντησε νὰ κατεβαίνη, ἀργὰ τὴ νύχτα, μόνη της τὴ μεγάλη σκάλα τοῦ ξενοδοχείου. Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ τὶ ἔλεγαν ἀπάνω σ' αὐτὰ οἱ κακὲς γλῶσσες! Χωρὶς ἄλλο, ἡ 'Αριάνα Νικολαέβνα δὲν ἦταν ἡ πρώτη γιὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγαν πὼς εἶχε ἐραστάς, ἀλλὰ ἐπὶ τέλους, ἔπρεπε νὰ προσέχη καὶ λίγο, ἀκόμα καὶ σὲ μιὰ πόλι σὰν τὴ δική μας, ὅπου τὰ ἤθη δὲν εἶναι καὶ τόσο αὐστηρά. Ποιὸς εἶναι ὁ Ρῶσσος ποὺ θὰ ἐκπλαγῆ ἂν ἕνα κορίτσι ἔχει ἕνα φλὲρτ καὶ ξεπεράση ἀκόμα καὶ τὰ ὅρια; Αὐτὰ εἶναι πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα βρίσκονται πάντα ἐξηγήσεις .. 'Αλλὰ τὰ γλέντια, τὰ σουπὲ στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Λονδίνου, αὐτὴ ἡ δημοσιότης, καταντοῦσε σκάνδαλο. Καὶ φυσικὰ ἄρχισε ἡ κακογλωσσιά. Οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια δὲν ἀγαποῦσαν τὴν 'Αριάνα. Εἶχε πάρα πολλὲς ἐπιτυχίες. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνδρες ποὺ τὴν πλησίαζαν τὴν ἐρωτεύοντο. Ἡ 'Αριάνα ἐξ ἄλλου δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τὶς γνῶμες των, εἶχε μιὰ ὑπεροψία καὶ μιὰ εἰρωνεία ἀπέναντί τους ποὺ γινόταν μισητή. Τῆς ἄρεσε νὰ καταστρέφη τοὺς πιὸ εὐτυχισμένους δεσμούς, νομίμους ἢ ὄχι. Καὶ αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι θἄλεγε κανεὶς πὼς ὁ διάβολος εἶχε μπῆ μέσα της, πὼς εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἐκδικηθῆ — ἄγνωστο τί καὶ γιατὶ— ξετρελλαίνοντας τοὺς ἄνδρες, ἰδίως ἐκείνους ποὺ εἶχαν κάποιο δεσμό. Κανένας ὅμως δὲν ἤξερε τί τοὺς ἔδινε. Καὶ φυσικὰ ἐφαντάζοντο τὸ χειρότερο. Τὸ πλῆθος τῶν ἐραστῶν ποὺ τῆς ἀπέδιδαν, δὲν ἐπέτρεπε καμμιὰ ἐπιείκεια.Πρέπει νὰ προσθέσωμε : ἐξέσπασε κι' ἕνα σκάνδαλο ὅπου ἀναμίχθηκε τὸ ὄνομά της. Ἕνα βράδυ, κατὰ τὶς ἕνδεκα, δυὸ γλεντζέδες ποὺ εἶχαν πιῆ κάπως περισσότερο, ἀπεφάσισαν νὰ πᾶνε συντροφευμένοι μὲ γυναῖκες στὸ μικρὸ ἐξοχικὸ σπίτι τοῦ Λέοντος, τοῦ θυρωροῦ τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου. Τὸ ἤξεραν καλὰ γιατὶ ἄλλοτε εἶχαν πολλὲς φορὲς ἐπωφεληθῆ ἀπ' τὴν διακριτικὴ φιλοξενία ποὺ προσέφερε σ' ἐκείνους ποὺ ἐπιθυμοῦσαν νὰ κρύψουν τοὺς ἔρωτές των. Ἀγνοοῦσαν πὼς ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ τὸ σπιτάκι εἶχε νοικιασθῆ στὸν Μιχαὴλ 'Ιβανόβιτς Μπογκντάνωφ.

Φθάσανε μὲ τὸ ἁμάξι κι' ἐκτύπησαν τὸ κουδοῦνι. Δὲν ἀπάντησε κανένας. Θυμωμένοι ἀπ' τὴ σιωπὴ αὐτὴ ἄρχισαν νὰ κτυποῦν τὴν πόρτα. Ἐπὶ τέλους ἄνοιξαν καὶ μπροστά τους βρέθηκε ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια ποὺ τοὺς δήλωσε πὼς τὸ σπίτι τὸ εἶχε νοικιάση ὁ Μπογκντάνωφ καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ φύγουν χωρὶς νὰ κάνουν φασαρίες. Δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς πείση. Δὲν ἄκουαν κἂν τὶ τοὺς ἔλεγε, ἤθελαν νὰ μποῦν διὰ τῆς βίας καὶ νὰ πιοῦν. Ἡ γρηὰ ἔβαλε τὶς φωνές. Τὴν ἔσπρωξαν κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὴ σκάλα. Στὸ διάδρομο φάνηκε ὁ Μπογκντάνωφ μὲ τὸ μπαστοῦνι στὸ χέρι καὶ τοὺς διέταξε νὰ φύγουν. Τὸν ἔσπρωξαν, τὸν ἔρριξαν χάμω. Αὐτὸς μπόρεσε νὰ ξεφύγη, καὶ μπῆκε σ' ἕνα δωμάτιο ἀπ' ὅπου τηλεφώνησε στὴν ἀστυνομία. Στὸ μεταξύ, μιὰ πόρτα ἄνοιξε στὸ διάδρομο καὶ βγῆκε μιὰ νεαρὴ γυναῖκα μὲ τὸ πρόσωπο μισοσκεπασμένο μὲ μιὰ σάρπα, ποὺ γλύστησε ἀθόρυβα καὶ τρέχοντας βγῆκε στὸ δρόμο. Οἱ γυναῖκες ποὺ εἶχαν μείνει στὸ ἁμάξι τοὺς φάνηκε πὼς εἶδαν τὴν λεπτὴ καὶ κομψὴ 'Αριάνα Νικολαέβνα, ποὺ τὴν ἤξερε ὅληη πόλις.

Τὴν ἄλλη μέρα καθένας ἤξερε τὶ συνέβη. Ἐπρόσθεταν χίλιες λεπτομέρειες: Εἶχαν βρῆ τὴν νέα στὸ κρεββάτι τοῦ Μπογκντάνωφ... Ἔφυγε μὲ τὸ πουκάμισο.... Μιὰ ἀπ' τὶς γυναῖκες τῆς εἶχε δανείση τὸ παλτό της... Ἄλλοι ἔλεγαν πάλι πὼς ἐλιποθύμησε, πὼς ἡ ἀστυνομία ἔφερε γιατρό, κ.λ.π. κ.λ.π..

Καὶ κάθε τι ἀπ' αὐτὰ λεγόταν ὡς ἀπολύτως βέβαιο, ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ «εἶδαν».

Τὸ σκάνδαλο ἦταν τεράστιο. Ἡ 'Αριάνα Νικολαέβνα ὅμως ἐξακολουθοῦσε τὴ ζωή της, τοὺς περιπάτους της, τὰ γλέντια της στὸν κῆπο 'Αλεξάνδρου, σὰν νὰ μὴ ἀφοροῦσαν αὐτὴν ὅλες αὐτὲς οἱ διαδόσεις. Ὡς τόσο, μιὰ ἑβδομάδα ἀργότερα, πέρασε καμμιὰ δεκαριὰ ἡμέρες στὴν ἐξοχή, στὸ κτῆμα τῆς θείας της.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Ἡ γυναῖκα καὶ ἡ μαγειρική

ΤΟΥΡΤΑ ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

—Ὑλικὰ

100 δράμια σαβουαγιὰρ
100 δράμια βούτυρο φρέσκο
100 δράμια γάλα
10 δράμια ζάχαρι
4 κρόκους αὐγῶν
2 κουταλιὲς σούπας κακάο
1 ποτηράκι τοῦ λικὲρ, κονιὰκ καὶ λίγη βανίλια σκόνη.

—Κατασκευὴ

Δουλεύομε τὸ βούτυρο μὲ τὴν ζάχαρι ἕως ὅτου γίνει ἀφρὸς, μὲ σύρμα ἢ μὲ τὸ χέρι, ρίπτομεν τοὺς κρόκους τῶν αὐγῶν ἀνὰ ἕναν ἐξακολουθοῦντες τὸ δούλεμα, κατόπιν βάζομεν τὸ κακάο καὶ τὴν βανίλια. Βράζομε προηγουμένως τὸ γάλα καὶ ἀφοῦ κρυώσει ρίχνομε τὸ κονιὰκ καὶ βουτοῦμε μέσα τὰ σαβουαγιὰρ νὰ μαλακώσουν ἀνὰ ἕνα καὶ τὰ στρώνομε σὲ ἴσια πιατέλα. Ἀφοῦ ἔτσι σχηματίσουμε μὲ τὰ σαβουαγιὰρ ἕνα στρῶμα ἢ στρογγυλὸ ἢ τετράγωνο βάζομε λιγώτερο ἀπὸ τὸ μισὸ χτυπημένο βούτυρο. Κατόπιν τοποθετοῦμε δεύτερο στρῶμα σαβουαγιὰρ τὸ ὁποῖον καὶ σκεπάζομε μὲ τὴν ὑπόλοιπη κρέμα. Κατόπιν ἔχομε μύγδαλα χοντροκοπανισμένα καὶ καβουρδισμένα καὶ τὰ ρίχνομε ἀπὸ πάνω.

Ἡ τούρτα αὐτὴ εἶναι γευστικώτατη καὶ πολὺ εὔκολη, γίνεται δὲ χωρὶς φοῦρνο, πρᾶγμα ποὺ εἶναι μεγάλη εὐκολία γιὰ τὴν νοικοκυρὰ ποὺ θέλει νὰ φτιάξῃ κάτι τὸ βράδυ ἢ γιὰ τραπέζι ἢ γιὰ νὰ τὸ προσφέρῃ σὲ τεμάχια σὲ ἐπισκέψεις, ἑορτὲς κλπ.

—Κοπεγχάγη

½ ὀκᾶ ἀμύγδαλα κοπανισμένα
½ ὀκᾶ φύλλα μπακλαβᾶ
1 ποτήρι τοῦ νεροῦ γαλέττα κοπανισμένη
1 κουταλιὰ τῆς σούπας κανέλλα
1 κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ κρεμόριο
1 κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ σόδα
1 ποτηράκι κονιὰκ
15 αὐγὰ
1 ὀκ. καὶ 100 δράμ. ζάχαρι.

—Κατασκευὴ

Κτυπᾶτε τὰ αὐγὰ, τοὺς κρόκους μὲ 15 κουταλιὲς τῆς σούπας ζάχαρι (ἀπὸ τὴν ζυγισμένη). Τὰ δὲ ἀσπράδια τὰ κάνετε μαρέγκα. Ἑνώνετε ὅλα μαζὺ : τὸ κρεμόριο, τὴν σόδα, τὸ κονιὰκ, κανέλλα, γαλέττα καὶ ἀμύγδαλα. Ἀλείφετε τὸ ταψὶ μὲ βούτυρο καὶ στρώνετε τὰ μισὰ φύλλα ποτίζοντας κάθε φύλλο μὲ βούτυρο. Οἱ ἄκρες τῶν φύλλων πρέπει νὰ ἐξέχουν ἀπὸ τὸ ταψί. Βάζετε τὸ μῖγμα καὶ κατόπιν τὰ ἄλλα φύλλα, βουτυρώνοντάς τα κι' αὐτά. Τὶς ἄκρες τὶς γυρίζετε μέσα στὸ ταψί. Μ' ἕνα ψαλλίδι κόβετε τὰ φύλλα ἐπάνω σὲ ὅ,τι σχῆμα θέλετε. Ὅταν ἔρθει ἀπὸ τὸν φοῦρνο τὸ περιχᾶτε μὲ τὴν ζάχαρι τὴν ὁποίαν ἔχετε δέσει. Τὸ κόβετε δὲ μὲ μαχαῖρι.

Τὸ γλύκυσμα αὐτὸ εἶναι ἐξαιρετικὰ ὡραῖο ὅταν μείνει μιὰ - δυὸ μέρες στὸ ταψί.

ΑΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 11ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

— Ἐπροσέξατε ἄλλες ζωγράφους γυναῖκες σ' αὐτὴ τὴν Ἔκθεσι;

— Πῶς; Ἐκθέτουν μερικὲς πολὺ καλές. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἐκθέτει καὶ ἡ Κα Μαρία Λύτρα. Εἶνε ἡ χήρα τοῦ Νίκου Λύτρα. Ἐκθέτει ἕνα «Ἐξωκκλῆσι» ποὺ μοῦ ἀρέσει πολύ. Τὴν δείχνει ζωγράφο ἀληθινή. Ἐκθέτει κι' ἕνα ἄλλο κομμάτι, ἀλλ' αὐτὸ μοιάζει μὲ τὰ ἔργα τοῦ μακαρίτη συζύγου της. Ἐνῷ τὸ ἄλλο εἶνε τελείως δικό της.

— Ὥστε ἔχομε καὶ μία ἀκόμη ζωγράφο μὲ τὸ ὄνομα Λύτρα;

Ἡ Κα Ναταρίδου ἐχαμογέλασε κι' εἶπε:

— Μὰ ἔχει ἀκόμη ἡ οἰκογένεια Λύτρα κι' ἄλλα ζωγραφικὰ ταλέντα καὶ μάλιστα γυναικεῖα. Ζωγραφίζει ὡραῖα καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Νίκου καὶ Περικλῆ Λύτρα. Δημιουργεῖ κάτι μακέττες θαυμαστὲς, ποὺ θυμίζουν τὸν πατέρα της Νικηφόρο Λύτρα. Μὰ καὶ τὰ δύο κορίτσια τοῦ Νίκου Λύτρα καὶ τὸ κορίτσι τοῦ Περικλῆ ζωγραφίζουν. Καὶ τὸ ἀξιοπαρατήρητο εἶνε ὅτι καὶ τὰ τρία αὐτὰ κορίτσια ἔχουν ταλέντο.

— Ἔτσι λοιπὸν δημιουργεῖται καὶ τρίτη γενεὰ ζωγράφων τῆς οἰκογενείας Λύτρα.

— Ναί. Εἶνε ἀξιοθαύμαστο τὸ πρᾶγμα!

* * *

Μιλήσαμε καὶ γιὰ τὴν γυναικεία Ἔκθεσι ποὺ θ' ἀρχίσῃ τὸν Γενάρη.

— Ἐλπίζω, μᾶς εἶπεν, ὅτι θἄχῃ ἐπιτυχία. Ἐγὼ συνέστησα νὰ γίνῃ μία ἐπιτροπὴ καὶ νὰ κάμῃ αὐστηρὴ ἐπιλογὴ τῶν ἔργων, γιὰ νὰ παρουσιασθῇ ἡ γυναικεία τέχνη μας πολὺ εὐπρόσωπη. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ Ἔκθεσις θὰ εἶνε πολὺ καλή. Θὰ ἐκθέσουν οἱ νέες ζωγράφοι, ἀλλὰ καὶ οἱ παλαιότερες. Ἡ Ἔκθεσις ἐν τούτοις αὐτὴ θὰ ἔχῃ γενικώτερο χαρακτῆρα. Θὰ περιέχῃ κι' ἔργα διακοσμητικῆς καὶ θὰ φθάνῃ μέχρι τῆς βιοτεχνίας ἀκόμη. Τέλος θἆνε μιὰ γενικὴ ἐμφάνισις τῆς γυναικείας τέχνης στὴν Ἑλλάδα.

Ἐμιλήσαμε ἀκόμη καὶ γιὰ τὶς ἀνδρικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ζωγραφικῆς μας καὶ γενικώτερα γιὰ τὶς ἐκθέσεις μας. Ἐφθάσαμε καὶ μέχρι συρρεαλισμοῦ. Καὶ ἡ Κα Ναταρίδου ὑποστηρίζει ὅτι ὁ συρρεαλισμὸς δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ τέχνη πραγματική.

— Ἐμφανίζει τὸ ὄνειρο μὲ τὸ ὑποσυνείδητο χωρὶς νὰ ξαναδουλεύεται τὸ ὄνειρο καλλιτεχνικά. Ἀλλ' ἡ Τέχνη ὀφείλει νὰ πλαταίνῃ τὸ ὄνειρο, ὄχι νὰ τὸ δίνῃ συγκεχυμένο.

Καὶ γενικώτερα γιὰ τὶς νέες τάσεις στὴν Τέχνη μᾶς εἶπε:

— Μερικοὶ λένε: Θὰ κάμω μοντέρνα τέχνη. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε πραγματικὴ τέχνη. Προχωρῶ καὶ παράγω στὴν Τέχνη γιατὶ μὲ καλεῖ νὰ τὸ κάμω ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς ἡ δική μου αἴσθησις. Δὲν μπορῶ διὰ τῆς βίας νὰ φτιάσω μοντέρνα τέχνη...

* * *

Ἄς πεταχθοῦμε τώρα ἀπὸ τὶς νεώτατες προσπάθειες στὴν κατασταλαγμένη γυναικεία ζωγραφική. Καὶ ἀπὸ τὸ Λυκαβηττὸ στὰ Πατήσια.

Ἡ Κα Θάλεια Φλωρᾶ Καραβία μᾶς δέχεται μὲ χαρά. Ἔχει ἔλθει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ θὰ μείνῃ ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη ἐδῶ. Εἶνε ζωγράφος γνωστότατη καὶ ἐδῶ καὶ ἔξω. Μὲ σπουδὲς στὸ Μόναχο καὶ μὲ ἰσχυρὸ ταλέντο.

— Καὶ τί ζωγραφίζετε τώρα; τὴν ἐρωτήσαμε.

— Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ καταγίνομαι μὲ τὸ τύπωμα ἑνὸς βιβλίου μου.

— Ἐγράψατε βιβλίο ;

— Ναί. Εἶνε ἀναμνήσεις ἀπὸ τοὺς πολέμους τοῦ 1912 καὶ 1913. Εἶχα τότε παρακολουθήσει τοὺς πολέμους κι' ἔκαμα κατόπιν στὸ «Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων» ἐδῶ μιὰ Ἔκθεσιν πολεμικῶν ἔργων μου. Εἶχα πάει στὴ Μακεδονία κι' ἔφθασα ἕως τὸ Μοναστῆρι καὶ κατόπιν στὴν Ἤπειρο. Τὸ βιβλίο μου αὐτὸ θὰ περιέχῃ ἐντυπώσεις μου ὄχι στρατιωτικὲς, ἀλλὰ μᾶλλον καλλιτεχνικές. Καὶ θὰ διακοσμεῖται μὲ 170 ἔργα μου καὶ σκίτσα. Θὰ ἐκδοθῇ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου.

Ἐρωτήσαμε κατόπιν ἂν ζωγραφίζῃ πάντοτε.

—Ναί. Ζωγραφίζω πάντα καὶ προχωρῶ.

Ἐμιλήσαμε κατόπιν καὶ γιὰ τὰς συναδέλφους της καὶ τὶς σύγχρονές της ζωγράφους.

— Ἐγὼ τὶς νεώτερες δὲν τὶς παρηκολούθησα καλὰ, μᾶς εἶπεν. Εἶμαι σύγχοονη περίπου μὲ τὰς Κας Λασκαρίδου καὶ Ἀσπριώτου. Καὶ μὲ τοὺς κ. κ. Γερανιώτη καὶ Βικάτον. Ἡ Κα Λασκαρίδου βλέπω ὅτι ἐκθέτει ὡραῖα ἔργα της. Ἡ Κα Ἀσπριώτου ἔμαθα ὅτι εἶνε ἄρρωστη στὴ Νέα Ἰωνία.

— Μὲ τὴν Κα Λασκαρίδου ἐσπουδάσατε μαζί ;

— Ὄχι. Ἐκείνη ἐσπούδασεν ἐδῶ στὸ Πολυτεχνεῖο καὶ κατόπιν ἦλθε στὸ Μόναχο, ὅπου εἶχα πάει καὶ ἐγώ. Στὰς Ἀθήνας δὲν ἐσπούδασα. Κατάγομαι ἀπὸ τὴν Σιάτιστα τῆς Μακεδονίας καὶ ἔχω γεννηθῆ στὴν Πόλη. Ἀπὸ ἐκεῖ πῆγα ἀπ' εὐθείας στὸ Μόναχο κι' ἐσπούδασα ζωγραφική.

Ἐμιλήσαμε καὶ γιὰ τὶς ἄλλες ζωγράφους μας. Καὶ ἡ Κα Καραβία ἐνεθυμήθη τὰ τοπεῖα τῆς Κας Δήμα.

Ἔπειτα ἤλθαμε καὶ στὸ ζήτημα τῆς γυναικείας καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως, ποὺ θὰ γίνῃ τὸν Γενάρη.

— Στὴν ἔκθεσιν αὐτὴν καλὸν εἶνε, μᾶς εἶπεν ἡ Κα Καραβία νὰ ἐκθέσουν ὅλες. Οἱ παλαιὲς καὶ οἱ νέες μαζύ. Ἔτσι θὰ φανῇ συνολικὰ ἡ γυναικεία ἐργασία στὴ ζωγραφική. Ἔπειτα ὑπάρχουν τόσες διαφορετικὲς τάσεις στὴ ζωγραφικὴ σήμερα...

Ἔτσι ἐφθάσαμε στὸ ζήτημα τῶν νέων τάσεων.

Ἡ Κα Καραβία, ἂν καὶ μᾶλλον συντηρητική, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐμφανίζωνται ὅλες οἱ νέες τάσεις.

— Πρέπει ὅλοι νὰ προσπαθοῦν, μᾶς εἶπε. Νὰ προχωροῦν καὶ νὰ ἐργάζωνται. Τὸ καλὸν εἶνε νὰ γίνεται κίνησις, ζύμωσις καὶ νὰ ἐκθέτῃ κανένας ὅ,τι δημιουργεῖ. Ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν κίνησιν, ἀπὸ ὅλες τὶς διαφορετικὲς τάσεις, πάντα μένει κάτι τὸ ὠφέλιμο στὴν Τέχνη. Καθένας ἔχει τὶς ἀντιλήψεις του. Πρέπει νὰ τὶς δείχνῃ. Ἡ Τέχνη παίρνει ἀπὸ ὅλα ὅ,τι εἶνε καλὸ καὶ τραβάει ἐμπρός!

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια τῆς ἐρεύνης μας.

Ὁ γάμος τῆς μικρῆς Λίλιας

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 9ης ΣΕΛΙΔΟΣ)

τὸν βωμὸ καὶ στὸ πιὸ ψηλὸ σκαλοπάτι του τὸν Κριστιὰν νὰ σκύβῃ πρὸς τὴν κόρη τοῦ ἐπάρχου καὶ νὰ τῆς μιλάῃ. Χωρὶς νὰ σκεφθῇ τίποτε, ἡ Λίλια σχίζει τὸ πλῆθος καὶ τρέχει πρὸς τὸν βωμὸ, προκαλῶντας μεγάλο θόρυβο.

— Συγχωρῆστε με, ἀλλὰ εἶνε ὁ ἀρραβωνιαστικός μου... Μοῦ εἶχε ὁρκιστῆ...

Κλονίζεται καὶ πέφτει στὰ πόδια τοῦ νέου ποὺ ἀγαπάει, γιὰ τὸν ὁποῖον τόσα ὑπέφερε. Σὰν μέσα σὲ ὄνειρο διακρίνει τὴν μητέρα τοῦ Κριστιὰν κατακόκκινη, μὲ τὰ ὡραῖα της διαμαντένια σκουλαρίκια. Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐπάρχου, ὁ παπᾶς ὁ δήμαρχος, ὅλοι ἔχουν μαζευτῆ γύρω της.

Μιὰ βαρειὰ βοή, μέσα στὴν ὁποία δὲν ξεχωρίζει τὶς λέξεις, τὴν νανουρίζει γλυκά.

...Καὶ τώρα εἶνε εὐτυχισμένη. Νοιώθει δυὸ μπράτσα νὰ τὴν κρατοῦν σφιχτὰ, νὰ τὴν σηκώνουν ἀπὸ χάμω, νὰ τὴν βγάζουν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ἐνῷ δυὸ χείλη σκύβουν ἐπάνω στὸ κατάχλωμο πρόσωπό της καὶ ψιθυρίζουν:

— Λίλια, μικρή μου Λίλια, σ' ἀγαπῶ πάντα, εἶσαι ἡ γυναῖκα μου, ἡ ἀγαπημένη μου γυναῖκα.... Τίποτα δὲν θὰ μᾶς χωρίσῃ πιά... Συχώρεσέ με...

Καὶ τὸ γλυκὸ ὄνειρο τῆς μικρῆς Λίλιας ἐξακολουθεῖ, ἀκόμη κι' ὅταν τὰ μελανιασμένα χείλη της κλείνουν γιὰ πάντα, ἀκόμη κι' ὅταν τὸ χῶμα σκεπάζει τὸ φτωχὸ κορμί της, ποὺ εἶνε ντυμένο μὲ τὰ καλλίτερα, τὰ γιορτινά της ροῦχα.

Καὶ εἶνε ἀληθινά, αἰώνια εὐτυχισμένη ἡ μικρὴ Λίλια. Γιατί ποιὰ εὐτυχία μπορεῖ νὰ εἶνε πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὸ νὰ πεθάνῃ κανεὶς ἐνῷ ὀνειρεύεται τὴν εὐτυχία του;

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΩΝ ΧΡΥΣΟΘΗΡΩΝ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 23ης ΣΕΛΙΔΟΣ)

γέλλει στὴν Ντόρις ὅτι ἐμάζεψε ἀρκετὸ χρυσάφι γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρό του. Θὰ φύγουν πιὰ ἀπ' ἐκεῖ.

Πῶς ; Ἡ κυρία Μπούθ θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλι ποὺ αὐτὴ ἐδημιούργησε, τοὺς φίλους της ποὺ ἔσωσε, τὴν γῆ αὐτὴν ποὺ τὴν εὐλόγησε ; Τί θ' ἀπογίνῃ ἡ Ἔδη Κρὴκ χωρὶς τὸν ἄγγελό του ;

Καὶ ὅμως ! Ἡ Ντόρις πρέπει νὰ φύγῃ. Τώρα ποὺ ἐξεπληρώθη ἡ ἀποστολή της, δὲν εἶναι πιὰ παρὰ μιὰ λεπτὴ γυναικούλα, μὲ ξανθὰ μαλλιὰ, ποὺ ποθεῖ τὴν γαλήνη τοῦ σπιτιοῦ της καὶ τὸν πράσινο κάμπο τῆς μακρυνῆς της πατρίδος. Καὶ φεύγει, στηριζομένη στὸ μπράτσο τοῦ Τζαίημς, ἐνῷ ἀπὸ τὰ μάτια τῶν βασανισμένων ἀνθρώπων ποὺ μένουν, πίσω, τῶν σκληρῶν ἐκείνων χρυσοθηρῶν, ποὺ φημίζονται γιὰ τὴν ἀναισθησία τους καὶ τὴν τραχύτητά τους, κυλοῦν δάκρυα συγκινήσεως, εὐγνωμοσύνης, λύπης γιὰ τὸν χωρισμό...

Στὴν Ἀγγλία, μέσα στὴν ἀγροικία ποὺ εἶχαν ὀνειρευθῆ, ὁ Τζαίημς καὶ ἡ Ντόρις Μπούθ ζοῦν τώρα, ἄγνωστοι καὶ εὐτυχισμένοι. Καὶ ὅμως τελευταῖα ἀκόμη ὁ Δῆμος τοῦ Σίδνεϋ ἀπένειμε στὴν νεαρὰ Ἀγγλίδα τὸν τίτλο τῆς «ἱδρυτρίας μιᾶς νέας πόλεως». Ἡ Βρεττανικὴ Βασιλικὴ Ἑταιρεία τὴν ἐξέλεξε ἐπίτιμο μέλος της, καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἐδουάρδος ὁ 8ος ἔσπευσε νὰ τῆς ἐκφράσῃ αὐτοπροσώπως τὸν θαυμασμό του καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του.

«Ἡ Ντόρις Μπούθ εἶναι μία ἡρωΐς» γράφουν οἱ ἐφημερίδες.

Ἀλλὰ ἡ Ντόρις Μπούθ γελᾷ γιὰ ὅλα αὐτὰ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ περιποιῆται τὰ πρόβατά της καὶ τὰ ἄνθη της, ὅπως ἦταν ἀπὸ καιρὸ τὸ ὄνειρό της.

Ποτηρικά Κρυστάλλινα

Τὸ Σῆμα τοῦ καλοῦ κρυστάλλου

Πλουσία συλλογὴ καὶ ἀποκλειστικὴ πώλησις εἰς τιμὰς Ἐργοστασίου εἰς τὰς διευθύνσεις:

Κατάστημα JOSEPHINENHÜTTE Πλατεῖα Συντάγματος 7
Κάτωθι Ξενοδοχείου Μεγάλης Βρεττανίας τηλ. 28.998
" " " Φ. ΔΙΩΝΑΤΟΣ & Λ. ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ
Φιλελλήνων 23 τηλ. 21.175

ΔΕΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΣΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΥΠ' ΑΡ. 3

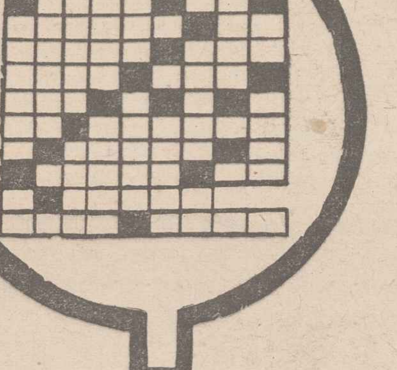

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Οὐσιαστικόν. 2. Οὐσιαστικὸν (πληθ.) 3. οὐσιαστικόν. 4. Σύνδεσμος. 5. Οὐσ. (γεν. πληθ.) 6. Ἐπίθετον (οὐδ.) 7. Νῆσος, 8. Ζῶον 9 Ἐπίρρημα χρονικόν. 10. Ἐπίρρημα χρον. 11. Μουσικὸν ὄργανον. 12. Ἐπίθετον. 13. Νῆσος. 14 Ἄνθος (πληθ.) 15. Νῆσος. 16. Ἐπίθετον. Βιβλικὸν ὄνομα.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Ἐπίρρημα. 2. Ἄρθρον (πληθ.) 3. Ἐπίρρημα. 4. Οὐσιαστικὸν (ἀφορᾷ τοὺς ἠθοποιούς). 5. Πρόθεσις. 6. Σύνδεσμος. 7. Οὐσιαστικὸν(θηλ.) 8. Κτητικὴ ἀντωνυμία (οὐδ) 9. Οὐσιαστικόν. 10. Νῆσος. 11. Οὐσιαστικόν. 12. Κτητικὴ ἀντωνυμία (πληθ.) 13. Τίτλος βασιλικός. 14. Σύνδεσμος (ὑποθετικός). 15. Πρόθεσις.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΙΘ. 1

	30			8	Ἀρχαία βασίλισσα.
		20	70		Ἄγριον ζῶον
	1		10		Πόλις Στερεᾶς Ἑλλάδος
		8			Ἀρχαία θεά.
		30			Ἀρχαῖος ἀθηναῖος ἄρχων
	8	50			Νῆσος.

Ἀντικαταστήσατε τοὺς ἀριθμοὺς μὲ ἀντίστοιχα γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου. Συμπληρώσατε τὰ κενὰ τετράγωνα, ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ ἡ λέξις, ἀνταποκρινομένη μὲ τὴν ἔναντι ἐξήγησιν.

Τὰ πέντε πρῶτα γράμματα τῆς πρώτης καθέτου ἀποτελοῦν τὴν πατρίδα μας.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

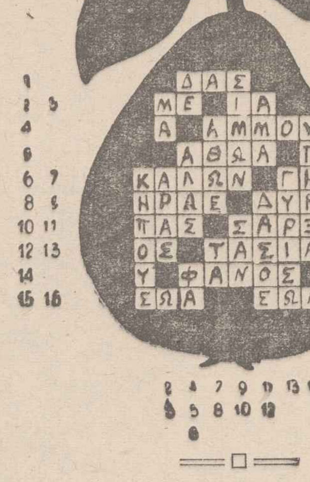

ΤΟΥΡΜΠΙΝΑ

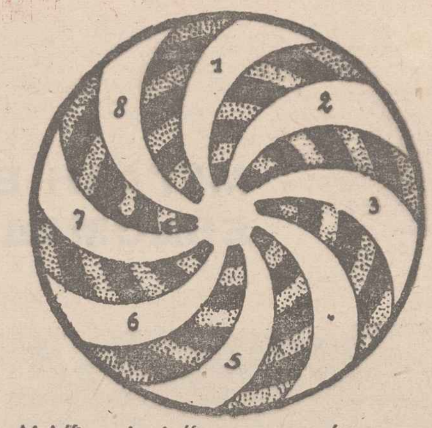

Αἱ λέξεις ὡς ὁρίζονται κατωτέρω, τοποθετούμεναι εἰς τὰ πτερὰ τῆς τουρμπίνας, θὰ ἑνωθοῦν μὲ τὴν λέξιν τοῦ κέντρου διὰ νὰ σχηματίσουν φωνητικῶς ἄλλας λέξεις ὁριζομένας κάτωθεν τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ. Ἡ ὀρθογραφία τῆς λέξεως, ἡ ὁποία σχηματίζεται ἐκ τῶν δύο λέξεων—τῆς τοῦ κέντρου καὶ καθεμιᾶς ἀπὸ τὰς ἄλλας—δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει.

Λέξις τοῦ κέντρου: Ρῆμα βοηθητικὸν (μετοχὴ οὐδ.)

Νησὶς εἰς τὸ ἄκρον τῆς Εὐβοίας— Πέλαγος.

Μονὰς ἱππικοῦ—ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἀρχαῖα ἀγάλματα μὲ κεφαλὴν θεοῦ—εὕρημα.

Ἐπιφώνημα—προϊὸν ζώου.

Θεαὶ συνοδοὶ τοῦ Ἡλίου.— Τὸ προικισμένον μὲ καλλονήν.

Κουρεύει.— Προϊὸν ἐντόμου.

Ἱέρεια ἀγαπηθεῖσα ἀπὸ τὸν Λέανδρον.— Τάφος σημαίνοντος προσώπου.

Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας— Ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως καὶ πρῶτος ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων.

ΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ὁ τίτλος τῶν χειρογράφων τοῦ ἀειμνήστου Τρικούπη ἦτο ὁ ἑξῆς :

Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΟΩΡΙΣΤΑΙ ΝΑ ΖΗΣΗ
ΚΑΙ ΘΑ ΖΗΣΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πρῶτα - πρῶτα θεωροῦμε καθῆκον μας νὰ εὐχαριστήσωμε τοὺς ἀναγνώστας καὶ τὶς ἀναγνώστριές μας γιὰ τὰ θερμὰ συγχαρητήρια γράμματά τους. «Ἡ «Γυναῖκα» ἔπρεπε νὰ βγῇ, τὴν εἴχαμε ἀνάγκη, μᾶς γράφουν πολὺς κόσμος, μᾶς συντροφεύει, μᾶς διασκεδάζει, μᾶς μαθαίνει».

Ἡ Κυρία Ε. Γ., Ἀθηναία, μᾶς γράφει πὼς καὶ ὁ ἄνδρας της καὶ ὁ γυιός της καὶ αὐτὴ βρίσκουνε στὴν «Γυναῖκα» ὕλη ποὺ νὰ τοὺς ἀπασχολῇ, νὰ τοὺς τέρπῃ καὶ τὶς ἑπτὰ ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος. Ἀγαπητή, Κυρία, κι' ἐμεῖς αὐτὸ θέλομε: τὰ μυθιστορήματα, τὰ διηγήματα, τὰ ἄρθρα, τὰ νέα, ἡ ἰατρικὴ στήλη, τὸ σπίτι, τὸ παιδὶ, νὰ ἐνδιαφέρουν ὅλους. Ὅσο βέβαια γιὰ τὶς ἀποκλειστικὲς σελίδες τῆς μόδας καὶ τῆς καλλονῆς, αὐτὲς ἔρχονται νὰ ἀναπληρώσουν ἕνα κενὸν ποὺ ὑπῆρχε γιὰ τὴν Ἑλληνίδα.

*«Καλὰ ὅσες ξέρουν ξένες γλῶσσες, μᾶς γράφει ἡ Κυρία Δέσπω Γ. μοδίστα, γνωστὴ τῆς Ἀθήνας, αὐτὲς μποροῦνε νὰ δοῦνε τί γίνεται στὴν μόδα, οἱ ἄλλες ὅμως ἀπὸ ποῦ περιμένουν; Ἀπὸ τὶς σκιαγραφίες ποὺ δίνουν οἱ ἐφημερίδες; Ἐσεῖς ἀγαπητὴ «Γυναῖκα» ὅπως βλέπω διαθέτετε σελίδες γεμᾶτες πληροφορίες, πρακτικὲς συμβουλές, ἐμπνεύσεις. Τὸ πρακτικὸ μαζὺ καὶ τὸ κομψό. Μοῦ ἄρεσε ἰδιαιτέρως ἡ ἐκλογὴ τῶν μοντέλλων σας. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πάρῃ μάλιστα ἰδέες». Εὐχαριστοῦμε πολὺ τὴν Κα Δ. Γ. γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς κρίσεις, οἱ ὁποῖες εἶναι πολυτιμότατες, ἀκριβῶς γιατὶ προέρχονται ἀπὸ εἰδικὸ στὰ ζητήματα τῆς μόδας. Τὴν πληροφοροῦμε πὼς οἱ σελίδες τῆς μόδας μας γίνονται μὲ τὴν συνεργασία εἰδικῶν ἐδῶ καὶ στὸ παρίσι.

Ἡ Δὶς Φρ. Παππᾶ μᾶς γράφει : «Τὸ δεύτερο φύλλο ἤτανε καλλίτερο ἀπὸ τὸ πρῶτο, θὰ ἐξακολουθήσετε τὴν ἴδια ἄνοδο πάντα;» —Τοῦτο ἐδῶ τὸ φύλλο δνὶς Φ. Π. θὰ σᾶς δώσῃ μίαν εὔγλωττη ἀπάντησι καὶ τὸ ἑπόμενο ἴσως σᾶς πείσει ἐντελῶς. Ἡ ἀρχή μας εἶναι νὰ κάνωμε τὴν «Γυναῖκα» ἕνα τέλειο περιοδικό, ἕνα ἔξυπνο καὶ καλογραμμένο περιοδικό. Γιὰ τὸ ἰδανικό μας αὐτὸ δὲν θὰ σταματήσωμε ἐμπρὸς σὲ καμμιὰ θυσία. Τὶς ἤδη πλούσιες εἰκονογραφήσεις μας θὰ τὶς αὐξήσωμε καὶ καλλιτερεύοντας τὸ χαρτὶ θὰ καλλιτερεύσωμε τὴν γενικὴν ἐμφάνισι ποὺ ἤδη πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσετε εἶναι ἀρκετὰ καλή.

*«Μιὰ ἐργαζομένη». Τὸ γράμμα σας πολὺ συγκινητικὸ ναί, ἀλήθεια πρέπει νὰ ἐξυψώσωμε τὴν γυναῖκα, νὰ τὴν βοηθήσωμε νὰ σκεφθῇ σωστά, νὰ ἀνοίξωμε τὸν ὁρίζοντα τῆς ζωῆς της, χωρὶς καὶ νὰ ξεχνοῦμε πὼς εἶναι γυναῖκα.

* Τὸ αὐτὸ θ' ἀπαντούσαμε καὶ στὴν «ἐπαρχιωτοπούλα» μὲ μιὰ προσθήκη πὼς πολύ, πάρα πολὺ σκεπτόμεθα τὴν γυναῖκα τῆς ἐπαρχίας ὅταν γράφομε τὸ περιοδικό μας. Γιατὶ αὐτὴ εἶχε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀνάγκη ἑνὸς τέτοιου συντρόφου.

* Δ. Κουντουρᾶν, Βόλον: Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Ὅσο γιὰ τὶς εἰδήσεις ποὺ λέτε, δὲν εἶνε καλὴ ἰδέα. Θἄπρεπε νὰ γίνῃ ἴσως σελίδα γιὰ τὴν κίνησι τῶν ἐπαρχιῶν.

* Ν. Φρέρη, Σῦρον. Καλὰ τὰ λόγια σας καὶ τὰ περὶ Λυκείου θὰ μποῦν σὲ ἐρχόμενο φύλλο.

* Η. Χρηστίνην, Ἀθήναι: Θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ τὰ εὐγενικά σας λόγια. Οἱ συμβουλές σας δὲν εἶναι ἔξω ἀπὸ τοὺς σκοπούς μας.

* Δίδα Μ. Ὀρφανίδου. Πολὺ ὡραῖα τὰ λόγια σας. Γιὰ τὴν συμμετοχή σας στὴν ἔκθεσι τῶν γυναικῶν θὰ πληροφορηθοῦμε καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσωμε συντόμως.

* Μ. Βασιλικοῦ: Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς ἐφημερίδες καὶ τὸ βιβλίο σας. Ὅταν σᾶς χρειασθοῦμε θὰ σᾶς γράψωμε.

(Θὰ μᾶς συγχωρήσουν ὅσοι δὲν ἔλαβαν ἐδῶ ἀπάντησι στὰ γράμματά τους. Θὰ τὴν ἔχουν στὸ προσεχές. Οἱ φίλοι καὶ οἱ φίλες μας ποὺ δὲν ἔχουν μιὰ συγκεκριμένη ἀπορία ἢ ἐρώτησι, ἀλλὰ μόνον εἶχον τὴν ψυχικὴν εὐγένεια νὰ μᾶς συγχαροῦν καὶ νὰ μᾶς διαβεβαιώσουν γιὰ τὸ πόσο καλὸ καὶ χρήσιμο εἶναι τὸ ἔργο μας, ἂς δεχθοῦνε τὶς ἄπειρες εὐχαριστίες μας καὶ πάλι. Μόνο μὲ τὴν ὁμαδικὴ βοήθεια καὶ ἔχοντας τὶς καρδιές τους μαζύ μας θὰ ἀνταποκριθοῦμε καλύτερα σὲ ὅλα τὰ καλὰ λόγια ποὺ μᾶς λένε).

ΣΕΙΣ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ !!!

...ἐὰν ἔχετε καλλονήν, διατηρήσατέ την,
... ἐὰν δὲν ἔχετε, ἀποκτήσατε...

ΟΛΑΙ ΑΙ ΜΥΣΤΙΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Θέλετε νὰ ἀποκτήσετε καλλονὴν καὶ θέλγητρα; Νὰ θεραπεύσετε κάθε ἐλάττωμα ἢ μειονέκτημα ποὺ σᾶς καταστρέφει τὴν ἐμμορφιά; Προμηθευθῆτε ἐγκαίρως τὸ ἀπαραίτητο γιὰ κάθε γυναῖκα βιβλίον «Σύμβουλος Γυναικείας Καλλονῆς», τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει 140 μυστικὰς συνταγὰς διὰ νὰ κάμετε τὰ καλλίτερα καλλυντικὰ καὶ πολλὰς ἄλλας πολυτίμους ὁδηγίας. Ἀποστέλλεται ἀντὶ δρχ. 50. Γράψατε : Ἐκδοτικὸν Οἶκον «ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ», Κολοκοτρώνη 27. Ἀθῆναι.

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἕνας νεαρὸς καὶ μιὰ ὡραία νεαρά, ἀλληλοαπήχθησαν, ὅπου καὶ ἀνεχώρησαν διὰ νὰ περάσουν τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος εἰς μίαν λουτρόπολιν, ἀφήσαντες καὶ ἕνα ἡσυχαστικὸν σημείωμα πρὸς τοὺς οἰκείους τους διὰ τὴν ἀπαγωγὴν καὶ ἀναχώρησίν των.

— Νίκο, ἔλαβα ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν μπαμπᾶ.

Ὁ ἀπαγωγεὺς μὲ χαράν :

— Τί λέγει ;

— Ὅ,τι, ἐὰν δὲν γυρίσωμε στὸ σπίτι θὰ μᾶς συγχωρήσῃ.

ΠΟΛΩΝΙΚΑ ΣΚΟΝΑΚΙΑ
"MIGRENO-NERVOSIN"
ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤ. ΚΟΚΚΟΡΑΣ
ἔξοχον καταπραϋντικὸν φάρμακον ἐπιδρᾶ ἀμέσως καὶ ἀφανῶς κατὰ τῶν
ΚΕΦΑΛΟΠΟΝΩΝ
ΗΜΙΚΡΑΝΙΑΣ-ΝΕΥΡΑΛΓΙΑΣ
ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΩΝ
ΓΡΙΠΠΗΣ-ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΩΝ
ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΩΝ-ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΩΝ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΥΠΕΡΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΝΟΧΛΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΣ "ΑΣΤΡΑ"
ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
(DATRONS CROQUIS)
ΣΕ TOILES
ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ 1
ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑ
ΑΘΗΝΑΙ
ΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΠΤΙΚΗΣ

γιὰ νὰ εἶσθε à la mode
προμηθεύεσθε
τὰ ὑφάσματά σας στοῦ
Μορφίτ & Παξιμαδᾶ
Ἑρμοῦ 34
τηλ. 20555